ISSN 1725-2415

Επίσημη Εφημερίδα C 231
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

48ο έτος

Έκδοση στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

20 Σεπτεμβρίου 2005

Ανακοίνωση αριθ. | Περιεχόμενα | Σελίδα

I *Ανακοινώσεις*

. . . . . .

II *Προπαρασκευαστικές πράξεις*

Επιτροπή των Περιφερειών

59η σύνοδος ολομέλειας (συνεδρίαση της 13ης και 14ης Απριλίου 2005)

2005/C 231/01 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί θέσπισης γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής» 1

2005/C 231/02 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)» 19

2005/C 231/03 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση κανονισμού για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής 35

2005/C 231/04 Σχέδιο γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα Πρόταση για Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών και την — Λευκή Βίβλο σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 για τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ στις θαλάσσιες μεταφορές 38

2005/C 231/05 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρώτη ετήσια έκθεση για τη μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση» 46

2005/C 231/06 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Μελέτη για τις σχέσεις μεταξύ νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης 50

EL

Τιμή:
18 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

Ανακοίνωση αριθ.	Περιεχόμενα *(συνέχεια)*	Σελίδα
2005/C 231/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περί της οργανωμένης εισόδου στην ΕΕ ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και ενίσχυσης της δυνατότητας προστασίας των περιοχών καταγωγής: «Βελτίωση της πρόσβασης σε βιώσιμες λύσεις»	55
2005/C 231/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής — "Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης — Έγγραφο στρατηγικής"»	58
2005/C 231/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέσου προενταξιακής βοήθειας (IAP)»	67
2005/C 231/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/88/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας»	69
2005/C 231/11	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE+)»	72
2005/C 231/12	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί ειδικών μέτρων στον τομέα της γεωργίας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης»	75
2005/C 231/13	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών κατά την εφαρμογή του Προγράμματος της Χάγης»	83

EL

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

59Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ (ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ 13ΗΣ ΚΑΙ 14ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2005)

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί θέσπισης γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής»

(2005/C 231/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί θέσπισης γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (Π.Μ.) COM(2004)492 τελικό — 2004/0163 (AVC)·

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 16ης Ιουλίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να ζητήσει τη γνωμοδότησή της σχετικά με αυτό το θέμα·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το εν λόγω θέμα, σύμφωνα με το Άρθρο 265, πρώτη παράγραφος, και με το Άρθρο 80 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της στις 26 Μαΐου 2004 να αναθέσει την κατάρτιση του σχεδίου αυτής της γνωμοδότησης στην επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής»·

Έχοντας υπόψη τις άλλες προτάσεις κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις «Γενικές διατάξεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Συνοχής, COM (2004) 494 τελικό — 2004/0166 (AVC), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), COM (2004) 495 τελικό — 2004/0167 (COD) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, COM(2004) 493 τελικό — 2004/0165 (COD)» και την «Πρόταση κανονισμού που καθιερώνει μια Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διασυνοριακής Συνεργασίας (ΕΥΔΣ)», COM(2004) 496 τελικό 2004/0168-(COD)·

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την Τρίτη Έκθεση για την Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή (CdR 120/2004 τελικό) [1],

Έχοντας υπόψη την έκθεση προοπτικής της με θέμα τη «Διαχείριση και απλοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων μετά το 2006» (CdR 389/2002 τελικό) [2]·

---

[1] ΕΕ C 318 της 22.12.2004, σελ. 1
[2] ΕΕ 2003/C 256/01

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «Η εταιρική σχέση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και των οργανώσεων της κοινωνικής οικονομίας: συμβολή στην απασχόληση, την κοινωνική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή», (CdR 384/2001 fin) ([3])·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης του κ. Albert Bore σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές (Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: «Η οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος — Προκλήσεις πολιτικής και δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013)», που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» στις 26 Νοεμβρίου 2004 (CdR 162/2004 rev. 3)·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης του κ. Rosario Condorelli σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)» (CdR 233/2004 rev.1)·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης του κ. Paiva σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ταμείο Συνοχής» (CdR 234/2004)·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης της κας Fernandez Felgueroso σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο» (CdR …/2004)·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής (CdR 232/2004 rev. 3) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» στις 4 Φεβρουαρίου 2005 (εισηγητές: ο κ. Nilsson, Kommunalrad/ORDF και ο κ. Τάτσης, Πρόεδρος Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δράμας-Καβάλας-Ξάνθης·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ

1. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ βασικό μέτρο για την αξιολόγηση της ΕΤΠ εξακολουθεί να είναι ο στόχος του άρθρου 158 της Συνθήκης ΕΚ. Η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής για την προαγωγή της σφαιρικής και αρμονικής ανάπτυξης της Κοινότητας και η μείωση των διαφόρων μεταξύ των περιφερειών, ιδιαίτερα όσον αφορά την αναπτυξιακή καθυστέρηση των πλέον μειονεκτικών περιοχών, θα συμβάλουν σημαντικά στην ενίσχυση του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην Ευρώπη και την υλοποίηση της ατζέντας της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ·

2. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ το άρθρο III-220 της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης ενισχύει τον στόχο της συνοχής θεσπίζοντας την εδαφική διάσταση, «*Η Ένωση, προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της, αναπτύσσει και συνεχίζει τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής της συνοχής*»·

3. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ η διεύρυνση έχει δημιουργήσει πρόσθετες απαιτήσεις όσον αφορά τη συνοχή στην Ευρώπη, γεγονός το οποίο προϋποθέτει μακροπρόθεσμες και επίμονες προσπάθειες.

υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 59η σύνοδο ολομέλειας της 13ης και 14ης Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 13ης Απριλίου).

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

I. **Γενικό πλαίσιο**

1. Εκτιμά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 158 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η περιφερειακή διάσταση της πολιτικής συνοχής είναι άκρως σημαντική και πρέπει να ενισχυθεί μετά από τη διεύρυνση προκειμένου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Θεωρεί θετικά τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά τα πρόσφατα χρόνια στο πλαίσιο της συνοχής και επικροτεί τον θετικό αντίκτυπο της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ όσον αφορά την ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής της Κοινότητας στο σύνολό της. Επαναλαμβάνει επίσης ότι η πολιτική συνοχής που προβλέπεται από τις Συνθήκες είναι το μέσο με το μεγαλύτερο ειδικό βάρος και σημασία για την εφαρμογή των αρχών της αλληλεγγύης και της συνεργασίας και, συνεπώς, αποτελεί βασικό θεμέλιο για την ολοκλήρωση των πληθυσμών και των εδαφών της ΕΕ.

3. Αποδέχεται τις δημοσιονομικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χορήγηση 336,1 δισεκατομμυρίων ευρώ στην πολιτική συνοχής και για την κατανομή του ποσού αυτού μεταξύ των τριών στόχων. Η ΕΤΠ κρίνει ότι ο προϋπολογισμός που προτείνει η Επιτροπή επαρκεί για τη συνέχιση της ενίσχυσης των «παλαιών» κρατών μελών και, συγχρόνως, για την ισότιμη ενίσχυση των νέων κρατών μελών, υπό τον όρο ότι οι πόροι θα κατανεμηθούν δίκαια και θα επικεντρωθούν στην επίλυση των σοβαρότερων προβλημάτων. Η παρούσα πρόταση γίνεται προς το παρόν δεκτή υπό τη ρητή προϋπόθεση ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα επιδιώξουν να εξασφαλίσουν μια λογική αύξηση, ενόψει των νέων απαιτήσεων που θέτει η διεύρυνση, κατά τους προσεχείς μήνες.

([3]) ΕΕ C 192 της 12.8.2002, σελ. 53

4. Κρίνει ότι οποιαδήποτε μείωση του προϋπολογισμού που προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε οποιαδήποτε μορφή, θα θέσει σε κίνδυνο τα βασικά στοιχεία της πολιτικής συνοχής και, κατά συνέπεια, θα υπονομεύσει την αρχή της αλληλεγγύης που αποτελεί, σε τελευταία ανάλυση, ιδιαίτερο και θεμελιώδες στοιχείο της φύσης της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

5. Απορρίπτει, ως εκ τούτου, οποιαδήποτε απόπειρα δημοσιονομικής προσαρμογής των ποσών που προτείνει η Επιτροπή όσον αφορά την κατανομή των πόρων μεταξύ των στόχων.

6. Υπογραμμίζει εκ νέου την άρρηκτη σχέση μεταξύ μιας αποτελεσματικής πανευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής και της εφαρμογής του σχεδίου δράσης της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ. Η προώθηση της μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ μπορεί να υλοποιηθεί μέσω της συνέχισης της πολιτικής συνοχής της Ένωσης, παρά μέσω της επανεθνικοποίησης της εν λόγω πολιτικής. Η ανταγωνιστικότητα της ΕΕ εξαρτάται από την ανταγωνιστικότητα κάθε περιφέρειας.

7. Προειδοποιεί ότι οποιαδήποτε καθυστέρηση στην έναρξη της περιόδου προγραμματισμού, ως συνέπεια παρατεταμένων διαπραγματεύσεων σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές, θα οδηγήσει σε οικονομική διάλυση και σε αστάθεια των τοπικών και περιφερειακών αρχών της ΕΕ.

II. **Μια νέα εταιρική σχέση για την πολιτική συνοχής**

8. Τάσσεται υπέρ της συγκέντρωσης των πόρων και της επικέντρωσης των προτεραιοτήτων στους ακόλουθους τρεις στόχους: σύγκλιση, περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση και εδαφική συνεργασία. Τούτο θα βελτιώσει τόσο την εσωτερική συνοχή, από την άποψη του συντονισμού μεταξύ των Διαρθρωτικών Ταμείων σε κοινοτικό επίπεδο και του συντονισμού με συγκεκριμένες τομεακές ευρωπαϊκές πολιτικές, όσο και την εξωτερική συνοχή, από την άποψη της σχέσης μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων δράσης (τοπικού, περιφερειακού, εθνικού και ευρωπαϊκού).

9. Επικροτεί το γεγονός ότι το Ταμείο Συνοχής θα εφαρμοστεί σε κράτη μέλη το ΑΕγχΠ των οποίων βρίσκεται κάτω του 90 % του μέσου κοινοτικού όρου. Θα πρέπει να επιδιωχθεί μια πολιτική λύση για τα κράτη μέλη που δεν θα είναι πλέον επιλέξιμα λόγω της διεύρυνσης.

10. Επιδοκιμάζει την πρόταση που αφορά την εστίαση της στήριξης που παρέχεται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία στο πλαίσιο του «στόχου "Σύγκλιση"» στη βιώσιμη περιφερειακή και τοπική οικονομική ανάπτυξη.

11. Συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής όσον αφορά την εξεύρεση μιας λύσης για τις περιφέρειες που επηρεάζονται από το λεγόμενο στατιστικό αποτέλεσμα στο πλαίσιο του στόχου «Σύγκλιση». Εντούτοις, η παρούσα διατύπωση της σχετικής ρύθμισης στην πρόταση κανονισμού δεν επαρκεί, διότι δεν προσφέρει ασφάλεια προγραμματισμού όσον αφορά το ύψος της ενίσχυσης και την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τις ενισχύσεις.

12. Εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής περί καθιέρωσης ενός στόχου «Ανταγωνιστικότητα και απασχόληση για όλες τις περιφέρειες» που δεν εμπίπτουν στο στόχο «Σύγκλιση»· Θα πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε περιφέρειες με σημαντικά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα και ουσιώδη ανάγκη διαρθρωτικής προσαρμογής, οι οποίες θα πρέπει να προσδιορισθούν βάσει ενιαίων κριτηρίων· επικροτεί, επίσης, το γεγονός ότι αυτός ο νέος στόχος προβλέπεται να ισχύσει για το περιφερειακό επίπεδο συνολικά.

13. Συμμερίζεται την άποψη σύμφωνα με την οποία οι περιφέρειες που καλύπτονται συνολικά από το Στόχο 1 κατά το 2006 και δεν είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του στόχου της σύγκλισης τελούν υπό καθεστώς «προοδευτικής εισόδου» και πρέπει να εξακολουθήσουν να ωφελούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία ούτως ώστε να επιδιώξουν τη συνέχιση του στόχου της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης υπό δίκαιους και ισότιμους όρους.

14. Τάσσεται υπέρ τόσο της καθιέρωσης ενός ειδικού «στόχου για την "Εδαφική συνεργασία"» όσο και της συνεκτίμησης της διεθνικής, της διασυνοριακής και της δικτυακής συνεργασίας, αλλά ζητεί επιπλέον να συμπεριληφθεί η διαπεριφερειακή συνεργασία στο νέο στόχο ως ανεξάρτητο τμήμα. Στο πλαίσιο του στόχου αυτού απαιτείται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διάδοση της καινοτομίας και των βέλτιστων πρακτικών για την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας στην ΕΕ.

15. Συμφωνεί ότι, για την παροχή στήριξης εκ μέρους των Ταμείων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εδαφική διάσταση της Ευρώπης, δίδοντας σημαντική έμφαση στην αναζωογόνηση των αστικών περιοχών, των περιφερειών που εξαρτώνται από την αλιεία, των περιφερειών που παρουσιάζουν ιδιαίτερα γεωγραφικά και φυσικά μειονεκτήματα και των εξόχως απόκεντρων περιφερειών (νησιά, αραιοκατοικημένες, ορεινές ή μεθοριακές περιφέρειες).

16. Επιδοκιμάζει το άρτι προταθέν Μέσο Γειτνίασης ως μέσο που ενισχύει το όραμα για έναν κοινό ευρωπαϊκό τόπο και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διατυπώσει σαφείς προτάσεις για το συντονισμό μεταξύ του εν λόγω μέσου και του στόχου της εδαφικής συνεργασίας, με σκοπό τη μεγιστοποίηση αμοιβαίων συνεργιών.

17. Επισημαίνει ότι απαιτείται να επανεξετασθούν ορισμένες διεθνικές εκτάσεις, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η νέα πολιτική γεωγραφία της Ευρώπης ενόψει της μελλοντικής διεύρυνσης, και προτείνει να διατηρηθούν εκείνες οι ζώνες διεθνικής συνεργασίας της τρέχουσας περιόδου 2000-2006 που έχουν εκπληρώσει τις κοινοτικές απαιτήσεις της συνοχής και της αποτελεσματικότητας και έχουν χρησιμεύσει για την ανάπτυξη κοινών συμφερόντων και ευκαιριών στις περιφέρειες που τις απαρτίζουν.

18. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τη συνεκτίμηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλα τα στάδια του προγραμματισμού, της υλοποίησης και της αξιολόγησης των Ταμείων.

19. Εκτιμά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για την απλούστευση της διοίκησης, με τη βελτίωση της διαφάνειας και της διαχείρισης των Ταμείων που διέπονται από το Γενικό Κανονισμό και συνιστά την επιλογή της ίδιας προσέγγισης για τις διατάξεις εφαρμογής που θα υιοθετήσει η Επιτροπή.

20. Υποστηρίζει τις προτάσεις περί ενίσχυσης της εταιρικής σχέσης και της συνεργασίας μεταξύ τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και κοινοτικών αρχών, καθώς και με ιδιωτικούς και κοινωνικούς φορείς, καθ'όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προγραμματισμού, υλοποίησης και αξιολόγησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής.

21. Τάσσεται υπέρ της εισαγωγής της στρατηγικής προσέγγισης στο σύστημα προγραμματισμού διότι τούτο οδηγεί σε μια νέα πολιτική διεργασία η οποία θα έχει τη δυνατότητα να μεγιστοποιήσει τόσο την ποιότητα του προγραμματισμού όσο και την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της διαχείρισης. Συγχρόνως, τούτο παρέχει τη δυνατότητα καλύτερου συντονισμού μεταξύ των εθνικών στρατηγικών και των στρατηγικών στόχων της πολιτικής συνοχής.

22. Εκτιμά ότι η εισαγωγή των εθνικών στρατηγικών πλαισίων αναφοράς θα οδηγήσει στη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον τομέα της διαχείρισης προς τις διοικούσες αρχές των λειτουργικών προγραμμάτων και, συνεπώς, θεωρεί ότι ο ρόλος των περιφερειακών και τοπικών αρχών μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω, σε όλα τα στάδια της πολιτικής συνοχής.

23. Αναγνωρίζει ότι η προσθήκη νέων εξαιρέσεων όσον αφορά την εφαρμογή του κανόνα «N+2» αυξάνει την ευελιξία και βοηθά τις περιφέρειες, κυρίως εκείνες των νέων κρατών μελών, να απορροφήσουν κατά τρόπο έγκαιρο και μεθοδικό τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής· θεωρεί, ωστόσο, ότι η Επιτροπή θα πρέπει να καταβάλει ακόμη περισσότερες προσπάθειες για την επίτευξη μεγαλύτερης ευελιξίας.

III. **Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

24. Επισημαίνει ότι η απλούστευση δεν είναι μόνο ζήτημα αποκέντρωσης, αλλά αφορά και την υποχρέωση μεγαλύτερης λογοδοσίας στο πλαίσιο του συστήματος συνολικά. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει τη σημασία της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης και καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση της δυνατότητας σύναψης τριμερών συμφωνιών, όπου θεωρείται απαραίτητο.

25. Υποστηρίζει την προσπάθεια της Επιτροπής να ενισχύσει την αρχή της επικουρικότητας. Κατά τις προσπάθειες απλοποίησης, η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει σκόπιμο να επισημανθεί ότι είναι σημαντικό να αυξηθεί η συγκέντρωση σε επίπεδο κρατών μελών. Έχει σημασία να εξασφαλισθεί η διαδικασία της επικουρικότητας συγχρόνως και σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Ο στόχος δεν μπορεί να έγκειται απλώς και μόνον στη μεταβίβαση της ευθύνης στα κράτη μέλη, αλλά απαιτείται και η δραστηριοποίηση των ενδιαφερομένων φορέων στο ενδεδειγμένο στάδιο υλοποίησης των στόχων της πολιτικής συνοχής. Ως εκ τούτου, επιθυμεί την εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας εντός των κρατών μελών και όχι μόνον μεταξύ των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

26. Εκτιμά ότι η μεγαλύτερη ανάμειξη των περιφερειακών και τοπικών αρχών σε όλα τα στάδια της επόμενης περιόδου προγραμματισμού θα συμβάλει θετικά στην επίλυση των προβλημάτων απορρόφησης των πόρων που προέκυψαν κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού.

27. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαμορφώσει ένα πλαίσιο υποστήριξης για την εδαφική διαφοροποίηση στους κανόνες και στους κανονισμούς που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πραγματοποίηση στοχοθετημένων δημόσιων επενδύσεων κυρίως για την αντιμετώπιση τυχόν πραγματικών αδυναμιών της αγοράς, ούτως ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της εδαφικής συνοχής.

28. Προτείνει να αντιμετωπισθούν ορισμένες εξαιρετικά αραιοκατοικημένες περιφέρειες ως ειδική περίπτωση λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη σοβαρότητα των συνθηκών που επικρατούν σε αυτές, όπως αναφέρεται στις Συνθήκες Προσχώρησης της Σουηδίας και της Φινλανδίας.

29. Θεωρεί ότι η πρόταση σχετικά με την υλοποίηση του στόχου της «Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας» χρήζει σαφέστερης διατύπωσης. Θα πρέπει να καταβληθούν αξιοσημείωτες προσπάθειες για την απλοποίηση των διοικητικών διατυπώσεων, ιδιαίτερα δε όσον αφορά προγράμματα στήριξης που διοικούνται από αμφότερες τις πλευρές των συνόρων, δεδομένου ότι οι εξαιρετικά πολυσύνθετες νομικές και διοικητικές διατάξεις της ΕΕ έχουν έως τώρα παρεμποδίσει σημαντικά τη διασυνοριακή συνεργασία.

30. Επιδοκιμάζει το συνυπολογισμό των θαλασσίων συνόρων για λόγους εδαφικής συνεργασίας και ζητεί την ευέλικτη ερμηνεία του ορίου των 150 χλμ., προκειμένου να καταστεί δυνατή η εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ περιφερειών που διαθέτουν κοινά θαλάσσια σύνορα.

31. Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της διαπεριφερειακής συνεργασίας, προτείνει τα περιφερειακά προγράμματα να καλύπτουν ένα πλήρες φάσμα στρατηγικών θεμάτων με δυνητική προστιθέμενη αξία σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να διαθέτουν επαρκείς δημοσιονομικούς πόρους.

32. Επικροτεί την προσοχή που επιδεικνύει η Επιτροπή όσον αφορά την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και ζητεί να ληφθούν περισσότερα μέτρα για τη δέουσα αντιμετώπιση των προβλημάτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

33. Θεωρεί ότι απαιτείται να επιδειχθεί μεγαλύτερη προσοχή σε θέματα που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού, η οποία αποτελεί μία από τις σοβαρότερες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρώπη κατά τις προσεχείς δεκαετίες.

34. Συνιστά ενθέρμως τα μελλοντικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία να καλύπτουν θέματα όπως, π.χ., η ανανέωση των αστικών κέντρων, ο κοινωνικός αποκλεισμός, η οικονομική αναδιάρθρωση και οι δημόσιες συγκοινωνίες, τα οποία τείνουν στο σύνολό τους να απαντώνται σε μητροπολιτικές περιφέρειες. Τα Διαρθρωτικά Ταμεία πρέπει να υποστηρίζουν την αειφόρο ανάπτυξη στις μεγάλες πόλεις.

35. Εκφράζει την ανησυχία της για τη διαμόρφωση του ποσοστού κοινοτικής συγχρηματοδότησης σε συνάρτηση με τις συνολικές δημόσιες δαπάνες, διότι τούτο ενδέχεται να αποθαρρύνει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στα προγράμματα. Ως εκ τούτου, προτείνει τον υπολογισμό της συνεισφοράς των Ταμείων σε σχέση με τις συνολικές εθνικές δαπάνες, ως ουσιαστικό μέσο για την ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

36. Προτείνει να ζητείται η διαβούλευση με την ΕΤΠ μέσω της ενεργού συμμετοχής της στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που ασχολείται με την ετήσια εξέταση των σχεδίων δράσης για την ανταγωνιστικότητα και τη συνοχή. Τούτο θα παρείχε στις τοπικές και περιφερειακές αρχές ευκαιρίες για την προβολή θεμάτων και ορθών πρακτικών, όπως απαιτείται για τη βελτίωση της λειτουργίας της ανοικτής μεθόδου συντονισμού σχετικά με την εφαρμογή της ατζέντας της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ.

37. Υποστηρίζει ότι το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς θα πρέπει να είναι ένα συνοπτικό στρατηγικό έγγραφο και να αφήνει ικανοποιητικά περιθώρια για τα λειτουργικά προγράμματα που αναλαμβάνονται από τις περιφέρειες με σκοπό τον καθορισμό των συγκεκριμένων στόχων και δράσεων για κάθε περιφέρεια. Επιπλέον, είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι το έγγραφο δεν θα προξενήσει ούτε καθυστερήσεις κατά την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων ούτε πρόσθετες υποχρεώσεις όσον αφορά την εφαρμογή τους.

38. Καλεί την Επιτροπή να διατηρήσει το ισχύον σύστημα για το αποθεματικό επίδοσης.

39. Προτείνει να εξετασθεί το ενδεχόμενο καθιέρωσης ενός συστήματος όπου μόνον ο επιστρεπτέος ανακτήσιμος ΦΠΑ δεν θα ήταν επιλέξιμος για συνεισφορά στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, παρομοίως με ό,τι έχει ήδη προτείνει η Επιτροπή για το ΕΚΤ. Επί του παρόντος, τούτο δημιουργεί συγκεκριμένες δαπάνες για τις δράσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Δεδομένου ότι ο ΦΠΑ αποτελεί έσοδο για το κράτος, θα πρέπει να διαμορφωθεί ένα πρότυπο για την εξάλειψη του αρνητικού αντικτύπου στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

40. Θεωρεί ότι εφαρμογή του κανόνα «N+2» εξακολουθεί να ασκεί αρνητική επίδραση κατά την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού, ιδιαίτερα στην περίπτωση τόσο του στόχου της εδαφικής συνεργασίας όσο και σημαντικών επενδυτικών προγραμμάτων που δεν επιτυγχάνουν το κατώτατο όριο του απαιτούμενου ποσού για τα μεγάλα έργα. Η εν λόγω επίδραση θα μπορούσε να μετριασθεί σημαντικά εάν προβλεπόταν η αύξηση του τμήματος της προκαταβολής που δεν υπόκειται στην αυτόματη αποδέσμευση.

41. Ζητεί να πραγματοποιείται σαφής αναφορά στις δεσμευτικές περιβαλλοντικές υποχρεώσεις στις οποίες υπόκεινται τα λειτουργικά προγράμματα, οι προτεραιότητες και τα μέτρα.

42. Εκτιμά ότι η πολιτική συνοχής θα πρέπει να προωθήσει μια πολιτική χωροταξικής ανάπτυξης ικανή να λαμβάνει υπόψη τις υφιστάμενες διευρωπαϊκές δομές συνεργασίας και τις προοπτικές συνεργασίας σύμφωνα με κοινά εδαφικά χαρακτηριστικά.

ΟΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΙΣΧΥΟΥΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Σύσταση 1

Άρθρο 2, παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
5) «δημόσια δαπάνη»: κάθε δημόσια συνεισφορά στην χρηματοδότηση δράσεων από τον προϋπολογισμό κάποιου κράτους, κάποιων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Οποιαδήποτε συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων, προέλευση της οποίας είναι ο προϋπολογισμός οργανισμών δημοσίου δικαίου ή ενώσεων μιας ή περισσοτέρων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου κατά την έννοια της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων, θεωρείται ως δημόσια συνεισφορά·	5) «δημόσια δαπάνη»: κάθε δημόσια συνεισφορά στην χρηματοδότηση δράσεων ~~από τον προϋπολογισμό κάποιου κράτους, κάποιων~~ των εθνικών, περιφερειακών ~~ή~~ και τοπικών αρχών ή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Οποιαδήποτε συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων, με προέλευση ενώσεις μιας ή περισσοτέρων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου κατά την έννοια της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων, θεωρείται ως δημόσια συνεισφορά·

Αιτιολογία

Η δημόσια δαπάνη αποτελεί δημόσια συνεισφορά προερχόμενη από δημόσιους οργανισμούς. Είναι περιττό λοιπόν να διευκρινιστεί η προέλευση των δημοσίων κεφαλαίων. Τούτο θέτει μόνον εμπόδια και περιορισμούς αντί να ευνοεί τη δημιουργικότητα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, σε συνδυασμό με την εταιρική σχέση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10.

Σύσταση 2

Άρθρο 3, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Η δράση που αναλαμβάνει η Κοινότητα με βάση το άρθρο 158 της συνθήκης προορίζεται να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή της διευρυμένης Κοινότητας προκειμένου να προωθήσει την εναρμονισμένη, ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη της Κοινότητας. Η δράση αυτή αναλαμβάνεται με την βοήθεια των Ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤρΕ) και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων. Στοχεύει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τις οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές διαφορές ιδίως σε χώρες και περιφέρειες των οποίων η ανάπτυξη υστερεί, με την επιτάχυνση της οικονομικής και κοινωνικής αναδιάρθρωσης και με τη γήρανση του πληθυσμού. Η δράση που αναλαμβάνεται στα πλαίσια των Ταμείων ενσωματώνει σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο τις προτεραιότητες της Κοινότητας υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης με την ενίσχυση της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης καθώς και της προστασίας και της ποιότητας του περιβάλλοντος.	1. Η δράση που αναλαμβάνει η Κοινότητα με βάση το άρθρο 158 της συνθήκης προορίζεται να ενισχύσει την οικονομική και κοινωνική συνοχή της διευρυμένης Κοινότητας προκειμένου να προωθήσει την εναρμονισμένη, ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη της Κοινότητας. Η δράση αυτή αναλαμβάνεται με την βοήθεια των Ταμείων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤρΕ) και άλλων υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων. Στοχεύει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τις οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές διαφορές ιδίως σε χώρες και περιφέρειες των οποίων η ανάπτυξη υστερεί, με την επιτάχυνση της οικονομικής και κοινωνικής αναδιάρθρωσης και με τη γήρανση του πληθυσμού. Επιδιώκοντας την υλοποίηση των στόχων της πολιτικής συνοχής, η Κοινότητα συμβάλλει στην αρμονική, ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη των εδαφών της ΕΕ. Η δράση που αναλαμβάνεται στα πλαίσια των Ταμείων ενσωματώνει σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο τις προτεραιότητες της Κοινότητας υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης με την ενίσχυση της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης καθώς και της προστασίας και της ποιότητας του περιβάλλοντος.

Αιτιολογία

Με την ευρεία προβολή του στόχου της πολιτικής συνοχής και με την μετατόπιση των δραστηριοτήτων και της δράσης σε επόμενη παράγραφο, τοποθετούμε εκ νέου τον πυρήνα της κοινής πολιτικής συνοχής σε κοινοτικό επίπεδο. Η σύσταση αυτή συμπορεύεται με το άρθρο 1 του κανονισμού 1260/99 που ορίζει ότι «Επιδιώκοντας την υλοποίηση των στόχων της πολιτικής συνοχής, η κοινότητα συμβάλει …». Η διατύπωση της παρούσας πρότασης κανονισμού μεταθέτει σαφώς την έμφαση. «Η δράση η οποία αναλαμβάνεται στο πλαίσιο των Ταμείων θα συμπεριλαμβάνει, σε εθνικό και σε περιφερειακό επίπεδο, τις προτεραιότητες της Κοινότητας προς όφελος της βιώσιμης ανάπτυξης με την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης» (οικονομικός στόχος). Η διάταξη αυτή δίδει σαφώς διαφορετική έμφαση από την παρούσα πρόταση.

Σύσταση 3

Άρθρο 3, παράγραφος 2, σημείο α)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
α) Ο στόχος «Σύγκλιση» αποβλέπει στην επιτάχυνση της σύγκλησης των λιγότερο αναπτυγμένων κρατών μελών και περιφερειών μέσω της βελτίωσης των συνθηκών για την ανάπτυξη και την απασχόληση με την αύξηση και τη βελτίωση της ποιότητας των επενδύσεων σε φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, την ανάπτυξη της καινοτομίας και της κοινωνίας της γνώσης, την προσαρμοστικότητα στις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος καθώς και την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας. Ο στόχος αυτός αποτελεί την προτεραιότητα των Ταμείων.	α) α) ο στόχος της «σύγκλισης» αποβλέπει στην επιτάχυνση της σύγκλισης των λιγότερο ανεπτυγμένων κρατών μελών και περιφερειών με τη βελτίωση των προϋποθέσεων για οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση μέσω της αύξησης και της βελτίωσης της ποιότητας των επενδύσεων σε φυσικό και ανθρώπινο κεφάλαιο, σε υποδομές και σε επιχειρηματικό πνεύμα, της προαγωγής της καινοτομίας και της κοινωνίας της γνώσης, της προσαρμοστικότητας στις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, της προστασίας και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος, αλλά και της διοικητικής αποδοτικότητας. Ο στόχος αυτός αποτελεί την προτεραιότητα των Ταμείων.

Αιτιολογία

Είναι σημαντικό για το στόχο της «σύγκλισης» να δοθεί σαφής έμφαση στα ζητήματα που σχετίζονται με τις υποδομές, πραγματοποιώντας αναφορά όχι μόνο στις φυσικές υποδομές, αλλά και στο ανθρώπινο κεφάλαιο και στο επιχειρηματικό πνεύμα, όπως συμβαίνει και στην περίπτωση της προαγωγής της καινοτομίας και της κοινωνίας της γνώσης, της προστασίας και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος και της μεγιστοποίησης της διοικητικής αποδοτικότητας.

Σύσταση 4

Άρθρο 6, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Όταν υποβάλει το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 25, κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προσδιορίζει τις περιφέρειες NUTS I ή NUTS II για τις οποίες πρόκειται να υποβάλλει πρόγραμμα για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ.	Όταν υποβάλει το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 25, κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, κατόπιν συμφωνίας με τις περιφέρειες, προσδιορίζει τις περιφέρειες NUTS I ή NUTS II για τις οποίες πρόκειται να υποβάλλει πρόγραμμα για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 34, παράγραφος 2, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να υποβάλλουν προγράμματα σε διαφορετικό, πιο ενδεδειγμένο, εδαφικό επίπεδο.

Αιτιολογία

Για λόγους σαφήνειας, κρίνεται σημαντικό να συμπεριληφθεί στο σημείο αυτό ειδική αναφορά στο άρθρο 34, (σημείο 2) σύμφωνα με το οποίο, τα κράτη μέλη δικαιούνται να υποβάλλουν επιχειρησιακά προγράμματα σε διαφορετικό εδαφικό επίπεδο απ' ότι στο επίπεδο των περιφερειών NUTS I ή NUTS II.

Σύσταση 5

άρθρο 7 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Για τους σκοπούς των δικτύων συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειρίας επιλέξιμη είναι ολόκληρη η επικράτεια της Κοινότητας.	~~Για τους σκοπούς των δικτύων συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειρίας~~ Στην περίπτωση της διαπεριφερειακής συνεργασίας, η οποία μπορεί να καλύπτει ένα ευρύ φάσμα, από την ανταλλαγή εμπειρίας έως επενδυτικά προγράμματα, επιλέξιμη είναι ολόκληρη η επικράτεια της Κοινότητας. Κατ'αυτόν τον τρόπο θα καταστεί μελλοντικά εφικτή η υλοποίηση προγραμμάτων στα παλαιά εσωτερικά και στα νέα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας.

Αιτιολογία

Η διεθνική συνεργασία συντελείται σε μία από τις 13 περιφέρειες που έχουν υποδειχθεί για το σκοπό αυτό. Παράλληλα, πρέπει να μπορούν να καταρτίζονται προγράμματα συνεργασίας με περιφέρειες από ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία δεν εμπίπτουν στην κατηγορία της διασυνοριακής ή διεθνικής συνεργασίας. Στην περίπτωση που η συνεργασία περιοριστεί στην ανταλλαγή εμπειριών και στη δημιουργία δικτύων, τότε θα μείνουν ακάλυπτες οι ανάγκες των περιφερειών που χρειάζονται να προωθήσουν εκτενέστερη συνεργασία με άλλες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο η ευρεία θεματική της διασυνοριακής και της διεθνικής συνεργασίας πρέπει να ισχύει και για την περίπτωση της διασυνοριακής συνεργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Σύσταση 6

Άρθρο 10, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Η χορήγηση ενίσχυσης από τα Ταμεία αποφασίζεται από την Επιτροπή στα πλαίσια στενής συνεργασίας, που στο εξής αναφέρεται ως «εταιρική σχέση», μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους. Το κράτος μέλος οργανώνει, σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες και πρακτικές, εταιρική σχέση με τις αρχές και τους φορείς που ορίζει, συγκεκριμένα με τους ακόλουθους:	Η χορήγηση ενίσχυσης από τα Ταμεία αποφασίζεται από την Επιτροπή στα πλαίσια στενής συνεργασίας, που στο εξής αναφέρεται ως «εταιρική σχέση», μεταξύ της Επιτροπής, ~~και~~ του κράτους μέλους και των περιφερειών. Το κράτος μέλος οργανώνει, σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες και πρακτικές, εταιρική σχέση με τις αντίστοιχες αρχές και ~~τους~~ φορείς ~~που ορίζει~~, συγκεκριμένα με τους ακόλουθους:

Αιτιολογία

Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί στον κανονισμό η συμμετοχή των περιφερειών σε όλες τις φάσεις διαπραγμάτευσης των δράσεων των Ταμείων. Η πρόταση της Επιτροπής υπάγει τη συμμετοχή των περιφερειών στη διαδικασία διαπραγμάτευσης του ορισμού τους από το κράτος μέλος. Είναι απολύτως απαραίτητη η απευθείας συνομιλία των περιφερειών με την Επιτροπή κατά τη διαπραγμάτευση των δράσεων των Ταμείων στο δικό τους έδαφος και στο δικό τους πεδίο αρμοδιοτήτων.

Η ίδια η Επιτροπή, στη Λευκή της Βίβλο για τη διακυβέρνηση, επισημαίνει ότι η αύξηση της ευθύνης των περιφερειών στις κοινοτικές πολιτικές — και αναφέρεται συγκεκριμένα στην πολιτική συνοχής — δεν συνοδεύθηκε από αύξηση της πραγματικής συμμετοχής τους στην ΕΕ. Προσθέτει ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι εθνικές κυβερνήσεις δεν εξασφαλίζουν την επαρκή συμμετοχή των περιφερειών κατά την προετοιμασία των θέσεών τους για τις κοινοτικές πολιτικές. Ένας τρόπος να διασφαλιστεί η συμμετοχή των περιφερειών στην πολιτική συνοχής είναι να προβλέπεται από τους κανονισμούς η παρέμβασή τους στη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

Εν κατακλείδι, οι περιφέρειες θα πρέπει να αναγνωριστούν από τον κανονισμό ως αρχές διαχείρισης και πληρωμών, οπότε θα είναι απαραίτητη η απευθείας συνομιλία τους με την Επιτροπή σε όλες τις φάσεις διαπραγμάτευσης των δράσεων των Ταμείων.

Σύσταση 7

Άρθρο 10, παράγραφος 1 γ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
γ) κάθε άλλο κατάλληλο φορέα που εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικούς εταίρους, μη κυβερνητικές οργανώσεις και φορείς που ευθύνονται για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.	γ) κάθε άλλο κατάλληλο φορέα που εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικούς εταίρους, οργανώσεις της κοινωνικής οικονομίας, μη κυβερνητικές οργανώσεις και φορείς που ευθύνονται για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Αιτιολογία

Η εταιρική σχέση θα πρέπει να προωθεί τη συμμετοχή οργανώσεων της κοινωνική οικονομίας

Σύσταση 8

Άρθρο 10, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
2. Η εταιρική σχέση υλοποιείται σε πλήρη συμφωνία με την αντίστοιχη θεσμική, νομική και οικονομική αρμοδιότητα για κάθε κατηγορία εταίρου. Η εταιρική σχέση καλύπτει την προετοιμασία και παρακολούθηση του εθνικού στρατηγικού πλαισίου αναφοράς καθώς και την προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη εμπλέκουν καθέναν από τους κατάλληλους εταίρους, και ιδιαίτερα τις περιφέρειες, στα διάφορα στάδια προγραμματισμού στα πλαίσια των χρονικών ορίων που έχουν καθοριστεί για κάθε στάδιο.	2. Η εταιρική σχέση υλοποιείται σε πλήρη συμφωνία με την αντίστοιχη θεσμική, νομική και οικονομική αρμοδιότητα για κάθε κατηγορία εταίρου. Η εταιρική σχέση καλύπτει την προετοιμασία και παρακολούθηση του εθνικού στρατηγικού πλαισίου αναφοράς καθώς και την προετοιμασία, χρηματοδότηση, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων. επιχειρησιακών προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη φροντίζουν για τη συμμετοχή όλων των κατάλληλων εταίρων, και κυρίως των περιφερειών, στα διάφορα στάδια του προγραμματισμού, τηρουμένων των προθεσμιών που ~~καθορίζονται για~~ ενδείκνυνται για την άσκηση επίδρασης σε κάθε στάδιο.

Αιτιολογία

Είναι σημαντικό να θα δοθεί στην εταιρική σχέση μια ευκαιρία για την άσκηση επίδρασης στα στάδια προγραμματισμού. Τούτο μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον με εάν της διατεθεί το ενδεδειγμένο χρονικό διάστημα. Επιπλέον, η άσκηση επίδρασης στα ζητήματα που άπτονται της χρηματοδότησης είναι σημαντική και θα πρέπει να προστεθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σύσταση 9

Άρθρο 15, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Άρθρο 15 **Γενικοί πόροι**	*Άρθρο 15* **Γενικοί πόροι**
1. Οι πόροι που διατίθενται για ανάληψη υποχρεώσεων από τα Ταμεία κατά την περίοδο 2007 ως 2013 είναι 336,1 δις ευρώ σε τιμές 2004 σύμφωνα με την ετήσια κατανομή που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1. Προκειμένου να προγραμματισθούν και στη συνέχεια να συμπεριληφθούν στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα ποσά που αναφέρονται στην πρώτη υποπαράγραφο προσαυξάνονται κατά 2% ετησίως. Η κατανομή των πόρων του προϋπολογισμού μεταξύ των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 είναι τέτοια ώστε να επιτευχθεί σημαντική συγκέντρωση στις περιφέρειες του στόχου «Σύγκλιση». 2. Η Επιτροπή πραγματοποιεί ενδεικτικές κατανομές ανά κράτος μέλος σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στα άρθρα 16, 17 και 18 και με την επιφύλαξη των διατάξεων που αναφέρονται στα άρθρα 20 και 21.	1. Οι πόροι που διατίθενται για ανάληψη υποχρεώσεων από τα Ταμεία κατά την περίοδο 2007 ως 2013 είναι 336,1 δις ευρώ σε τιμές 2004 σύμφωνα με την ετήσια κατανομή που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1. Προκειμένου να προγραμματισθούν και στη συνέχεια να συμπεριληφθούν στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τα ποσά που αναφέρονται στην πρώτη υποπαράγραφο προσαυξάνονται κατά 2% ετησίως. Η κατανομή των πόρων του προϋπολογισμού μεταξύ των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 είναι τέτοια ώστε να επιτευχθεί σημαντική συγκέντρωση στις περιφέρειες του στόχου «Σύγκλιση». 2. Η Επιτροπή πραγματοποιεί ενδεικτικές κατανομές ανά κράτος μέλος σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στα άρθρα 16, 17 και 18, καθώς επίσης και ανά περιφέρεια, και με την επιφύλαξη των διατάξεων που αναφέρονται στα άρθρα 20 και 21. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί για τις περιοχές με σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές χαμηλής πληθυσμιακής πυκνότητας και οι νησιωτικές, οι διασυνοριακές και οι ορεινές περιοχές.

Αιτιολογία

Οι περιφέρειες θα έπρεπε να παρεμβαίνουν στην κατανομή τω πόρων. Η πρόταση της Επιτροπής αφήνει την κατανομή στην αποκλειστική ευθύνη των κρατών μελών, δεδομένου ότι πραγματοποιεί ενδεικτικές κατανομές ανά κράτος μέλος. Όντως, στο πρώτο προσχέδιο της Τρίτης Έκθεσης για τη Συνοχή, οριζόταν ότι η χρηματοδοτική κατανομή θα διεξαγόταν με βάση ενδεικτική κατανομή ανά περιφέρεια που θα διαβίβαζε η Επιτροπή, το τμήμα αυτό όμως διαγράφηκε στην τελική Έκθεση. Επισημαίνεται επίσης ότι τα κριτήρια που ορίζονται στα άρθρα 16, 17 και 18 αφορούν την κρατική κατανομή, επομένως πρέπει να προστεθούν και τα περιφερειακά κριτήρια κατανομής.

Μια τέτοια προσθήκη θεωρείται απαραίτητη προκειμένου ο Γενικός Κανονισμός να είναι σύμφωνος με τις σχετικές διατάξεις της Συνταγματικής Συνθήκης (Άρθρο III-220).

Σύσταση 10

Άρθρο 17, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
2. Τα κονδύλια που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχείο α) κατανέμονται εξίσου μεταξύ των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.	2. Τα κονδύλια που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχείο α) κατανέμονται ~~εξίσου~~ μεταξύ των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, σύμφωνα με μια αναλογία η οποία καθορίζεται από τις περιφερειακές συνθήκες και με βάση ένα σημαντικά αποκεντρωμένο σύστημα εφαρμογής των σχετικών διατάξεων.

Αιτιολογία

Η μετάβαση από μια οικονομία στηριζόμενη στη γεωργία και στην παραδοσιακή μεταποίηση σε μια οικονομία της γνώσης απαιτεί σημαντικές προσπάθειες εκ μέρους των επιχειρήσεων για την καθιέρωση καινοτομιών σχετικά με τα προϊόντα, τις διαδικασίες και την εμπορία. Για την επίτευξη του εν λόγου στόχου, προσφέρονται περισσότερο οι ενισχύσεις που διατίθενται στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ από ό,τι οι ενισχύσεις που χορηγούνται από το ΕΚΤ.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΟΧΗ

Σύσταση 11

Άρθρο 23

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Για κάθε έναν από τους στόχους των Ταμείων αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στις προτεραιότητες της Κοινότητας με στόχο την προώθηση της ισόρροπης, εναρμονισμένης και αειφόρου ανάπτυξης.	Για κάθε έναν από τους στόχους των Ταμείων αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στις προτεραιότητες της Κοινότητας με στόχο την προώθηση της ισόρροπης, εναρμονισμένης και αειφόρου ανάπτυξης, κυρίως δια της μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων, σύμφωνα με τη Στρατηγική της Λισσαβόνας και με τους στόχους που τέθηκαν στο Γκέτεμποργκ.

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι ο βασικός στόχος της περιφερειακής πολιτικής έγκειται στη μείωση των περιφερειακών διαφορών, όπως ορίζεται στο Άρθρο 158 της Συνθήκης.

Σύσταση 12

Άρθρο 25, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Το κράτος μέλος υποβάλει εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς που εξασφαλίζει ότι η διαρθρωτική ενίσχυση της Κοινότητας συμβαδίζει με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές και προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ αφενός των κοινοτικών προτεραιοτήτων και αφετέρου των εθνικών και περιφερειακών προτεραιοτήτων προώθησης της αειφόρου ανάπτυξης και του εθνικού σχεδίου δράσης για την απασχόληση. Το πλαίσιο αποτελεί όργανο αναφοράς για την προετοιμασία του προγραμματισμού των Ταμείων.	Το κράτος μέλος υποβάλει εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς που εξασφαλίζει ότι η διαρθρωτική ενίσχυση της Κοινότητας συμβαδίζει με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές και προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ αφενός των κοινοτικών προτεραιοτήτων και αφετέρου των εθνικών, ~~και~~ περιφερειακών και αστικών προτεραιοτήτων προώθησης της αειφόρου ανάπτυξης και του εθνικού σχεδίου δράσης για την απασχόληση. Το πλαίσιο αποτελεί συνοπτικό και στρατηγικό όργανο αναφοράς για την προετοιμασία του προγραμματισμού των Ταμείων.

Αιτιολογία

Είναι λογικό να προστεθεί μια αναφορά στις αστικές προτεραιότητες λαμβάνοντας υπόψη την απαίτηση σύμφωνα με την οποία κάθε εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς καθορίζει τις προτεραιότητες όσον αφορά τις αστικές παρεμβάσεις.

Η ΕΤΠ είναι της γνώμης ότι θα πρέπει να παρέχονται ικανοποιητικά περιθώρια για τα επιχειρησιακά προγράμματα που αναλαμβάνουν οι περιφέρειες με σκοπό τον καθορισμό των συγκεκριμένων στόχων και δράσεων για κάθε περιφέρεια.

Σύσταση 13

Άρθρο 25, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
2. Κάθε εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς περιλαμβάνει περιληπτική περιγραφή της στρατηγικής του κράτους μέλους και της επιχειρησιακής της υλοποίησης.	2. Κάθε εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς περιλαμβάνει περιληπτική περιγραφή της στρατηγικής του κράτους μέλους και της επιχειρησιακής της υλοποίησης. Η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει να καθοδηγείται από την προσέγγιση της εταιρικής σχέσης, όπως αυτή ορίζεται στο Άρθρο 10.

Αιτιολογία

Η διαμόρφωση εθνικού στρατηγικού πλαισίου είναι ενδεδειγμένη, αλλά θα πρέπει να επηρεάζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την κατάσταση που επικρατεί σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα.

Σύσταση 14

Άρθρο 27, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Ετήσιες εκθέσεις των κρατών μελών Για πρώτη φορά το 2008 και το αργότερο μέχρι την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης της στρατηγικής του και την επίτευξη των στόχων του, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τους δείκτες που καθορίστηκαν και τη συμβολή τους στην εφαρμογή των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνοχή καθώς και τις διαθέσιμες αξιολογήσεις. Η έκθεση αναφέρεται στο εθνικό πρόγραμμα δράσης για την απασχόληση.	**Ετήσιες εκθέσεις των κρατών μελών** ~~Για πρώτη φορά το 2008 και~~ Το αργότερο μέχρι την 1η Οκτωβρίου ~~κάθε έτους~~ του έτους 2009 και 2011 κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης της στρατηγικής του και την επίτευξη των στόχων του, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τους δείκτες που καθορίστηκαν και τη συμβολή τους στην εφαρμογή των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνοχή καθώς και τις διαθέσιμες αξιολογήσεις. Η έκθεση αναφέρεται στο εθνικό πρόγραμμα δράσης για την απασχόληση.

Αιτιολογία

Για τη δέουσα αξιολόγηση της πολιτικής συνοχής, η έναρξη του στρατηγικού προγραμματισμού θα πρέπει να πραγματοποιηθεί το 2009.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ

Σύσταση 15

Άρθρο 31, παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Η Επιτροπή εγκρίνει κάθε λειτουργικό πρόγραμμα το συντομότερο δυνατόν έπειτα από την επίσημη υποβολή του από το κράτος μέλος.	Η Επιτροπή εγκρίνει κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα ~~το συντομότερο δυνατόν έπειτα~~ εντός έξι μηνών από την επίσημη υποβολή του από το κράτος μέλος.

Αιτιολογία

Απαιτείται να τεθεί ένα χρονικός προσδιορισμός όσον αφορά το διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου το κράτος μέλος θα πρέπει να περιμένει την τελική απόφαση της Επιτροπής. Η τροποποίηση συντελεί σε ένα ακριβέστερο χρονοδιάγραμμα.

Σύσταση 16

Άρθρο 32, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Με πρωτοβουλία του κράτους μέλους ή της Επιτροπής και μετά από έγκριση της επιτροπής παρακολούθησης τα επιχειρησιακά προγράμματα επανεξετάζονται και αν απαιτηθεί, αναθεωρούνται για το υπόλοιπο της περιόδου προγραμματισμού προκειμένου να ληφθούν υπόψη σημαντικές κοινωνικοοικονομικές μεταβολές ή προκειμένου να ληφθούν περισσότερο ή κατά διαφορετικό τρόπο υπόψη οι κοινοτικές προτεραιότητες, ιδίως με βάση τα συμπεράσματα του Συμβουλίου.	Με πρωτοβουλία του κράτους μέλους ή της Επιτροπής ή των εκάστοτε επιλέξιμων περιοχών, και μετά από έγκριση της επιτροπής παρακολούθησης, τα επιχειρησιακά προγράμματα επανεξετάζονται και αν απαιτηθεί, αναθεωρούνται για το υπόλοιπο της περιόδου προγραμματισμού προκειμένου να ληφθούν υπόψη σημαντικές κοινωνικοοικονομικές μεταβολές ή προκειμένου να ληφθούν περισσότερο ή κατά διαφορετικό τρόπο υπόψη οι κοινοτικές προτεραιότητες, ιδίως με βάση τα συμπεράσματα του Συμβουλίου. Η εν λόγω διαδικασία αναθεώρησης θα είναι σύμφωνη με το Άρθρο 10.

Αιτιολογία

Θεωρείται σημαντικό το γεγονός ότι η εταιρική σχέση, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 10, μπορεί να επηρεάσει την απόφαση για την επανεξέταση των προγραμμάτων.

Σύσταση 17

Άρθρο 32, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
2. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με τα αιτήματα αναθεώρησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων το ταχύτερο δυνατό μετά την επίσημη υποβολή του αιτήματος από το κράτος μέλος.	2. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με τα αιτήματα αναθεώρησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων ~~το ταχύτερο δυνατό μετά~~ εντός τριών μηνών από την επίσημη υποβολή του αιτήματος από το κράτος μέλος.

Αιτιολογία

Απαιτείται να τεθεί ένα χρονικός προσδιορισμός όσον αφορά το διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου το κράτος μέλος θα πρέπει να περιμένει την τελική απόφαση της Επιτροπής. Η τροποποίηση συντελεί σε ένα ακριβέστερο χρονοδιάγραμμα.

Σύσταση 18

Άρθρο 36, παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
4. 4. Τα επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ περιέχουν επιπροσθέτως του στόχου της «Σύγκλισης» και της «Περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης»: α) δράσεις διαπεριφερειακής συνεργασίας με, τουλάχιστον, μια περιοχή ενός άλλου κράτους μέλους σε κάθε περιφερειακό πρόγραμμα·	4. 4. Τα επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ ενδέχεται να περιέχουν, επιπροσθέτως του στόχου της «Σύγκλισης» και της «Περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης»: α) δράσεις ~~διαπεριφερειακής συνεργασίας~~ που αποβλέπουν στη διαπεριφερειακή συνεργασία με, τουλάχιστον, μια περιοχή ενός άλλου κράτους μέλους σε κάθε περιφερειακό πρόγραμμα·

Αιτιολογία

Τη στιγμή κατά την οποία αποφασίζονται οι δράσεις, απαιτείται να αναφερθεί η συγκεκριμένη περιοχή. Δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί εκ των προτέρων με ποια περιοχή ή με ποιες περιοχές είναι σκόπιμη η συνεργασία σε επίπεδο προγραμματισμού. Τα ίδια τα έργα πρέπει να είναι σε θέση να επηρεάσουν την απόφαση σχετικά με την περιοχή/τις περιοχές που προσφέρονται για συνεργασία.

Σύσταση 19

Άρθρο 40, παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
3. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση το ταχύτερο δυνατόν μετά την υποβολή από το κράτος μέλος ή τη διαχειριστική αρχή όλων των πληροφοριών που αναφέρονται στο Άρθρο 39.	3. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση ~~το ταχύτερο δυνατόν μετά~~ εντός διαστήματος έξι μηνών από την υποβολή ~~από το κράτος μέλος ή τη διαχειριστική αρχή~~ εκ μέρους του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής όλων των πληροφοριών που αναφέρονται στο Άρθρο 39.

Αιτιολογία

Απαιτείται να τεθεί ένα χρονικός προσδιορισμός όσον αφορά το διάστημα κατά τη διάρκεια του οποίου το κράτος μέλος θα πρέπει να περιμένει την τελική απόφαση της Επιτροπής. Η τροποποίηση συντελεί σε ένα ακριβέστερο χρονοδιάγραμμα.

Σύσταση 20

Άρθρο 41, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Η διαχειριστική αρχή είναι δυνατόν να αναθέσει τη διαχείριση και την υλοποίηση μέρους επιχειρησιακού προγράμματος σε έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς που ορίζονται από την διαχειριστική αρχή, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των περιφερειακών αναπτυξιακών φορέων ή των μη κυβερνητικών οργανώσεων, οι οποίοι εξασφαλίζουν την υλοποίηση μιας ή περισσότερων δράσεων σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του φορέα.	Η διαχειριστική αρχή είναι δυνατόν να αναθέσει τη διαχείριση και την υλοποίηση μέρους επιχειρησιακού προγράμματος σε έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς που ορίζονται από την διαχειριστική αρχή, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών καιτοπικών αρχών, των περιφερειακών αναπτυξιακών φορέων ή των μη κυβερνητικών οργανώσεων, οι οποίοι εξασφαλίζουν την υλοποίηση μιας ή περισσότερων δράσεων σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του φορέα.

Αιτιολογία

Κρίνεται σκόπιμο να αποσαφηνιστεί ότι και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να επιφορτιστούν με τη διαχείριση και υλοποίηση μέρους επιχειρησιακού προγράμματος μέσω γενικής επιχορήγησης.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Σύσταση 21

Άρθρο 45 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας, το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς και τα επιχειρησιακά προγράμματα αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης. Οι αξιολογήσεις στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της λογικής συνέπειας της ενίσχυσης των Ταμείων και της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Εκτιμώνται επίσης οι επιπτώσεις τους όσον αφορά τους στρατηγικούς στόχους της Κοινότητας, το άρθρο 158 της συνθήκης και τα ειδικά διαρθρωτικά προβλήματα που επηρεάζουν τα κράτη μέλη και τις οικείες περιφέρειες, λαμβανομένων επίσης υπόψη των αναγκών της αειφόρου ανάπτυξης και της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση.	1. Οι στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας, το εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς και τα επιχειρησιακά προγράμματα αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης. Οι αξιολογήσεις στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της λογικής συνέπειας της ενίσχυσης των Ταμείων και της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Εκτιμώνται επίσης οι επιπτώσεις τους όσον αφορά τους στρατηγικούς στόχους της Κοινότητας, το άρθρο 158 της Συνθήκης και τα ειδικά διαρθρωτικά προβλήματα που επηρεάζουν τα κράτη μέλη και τις οικείες περιφέρειες, λαμβανομένων επίσης υπόψη των αναγκών της αειφόρου ανάπτυξης και της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τη στρατηγική περιβαλλοντική αξιολόγηση, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, την αρχή της μη διάκρισης βάσει του άρθρου 13 της Συνθήκης ΕΚ, την κοινωνική ένταξη και την προσβασιμότητα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Αιτιολογία

Η μη διάκριση και η κοινωνική ένταξη αποτελούν σημαντικές δεσμεύσεις και βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και πρέπει να προσδιορίζονται ρητώς στους στόχους των στρατηγικών κατευθυντηρίων γραμμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Σύσταση 22

Άρθρο 48

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Στα πλαίσια της ετήσιας συζήτησης που αναφέρεται στο άρθρο 29 το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 161 της συνθήκης, κατανέμει το 2011 το αποθεματικό που αναφέρεται στο άρθρο 20 στα κράτη μέλη για να ανταμείψει την πραγματοποιηθείσα πρόοδο σε σχέση με την αρχική κατάσταση: α) Για τον στόχο «Σύγκλιση», με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: i) Αύξηση του κατά κεφαλήν ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος που μετρείται σε επίπεδο NUTS II, σε σχέση με τον κοινοτικό μέσο όρο, με βάση τα δεδομένα που διατίθενται για την περίοδο 2004-2010. ii) αύξηση του ποσοστού απασχόλησης σε επίπεδο NUTS II, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων για την περίοδο 2004-2010· β) για το στόχο της «Περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης», βάσει των ακόλουθων κριτηρίων: i) κατ'αναλογία προς τις περιφέρειες οι οποίες μεταξύ του 2007 και του 2010 θα έχουν δαπανήσει τουλάχιστον το 50% της χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ για δραστηριότητες σχετιζόμενες με την καινοτομία, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. […]· ii) αύξηση του ποσοστού απασχόλησης σε επίπεδο NUTS II, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων για την περίοδο 2004-2010. 2. Κάθε κράτος μέλος κατανέμει τα σχετικά ποσά στα επιχειρησιακά προγράμματα λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.	~~1. Στα πλαίσια της ετήσιας συζήτησης που αναφέρεται στο άρθρο 29 το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 161 της συνθήκης, κατανέμει το 2011 το αποθεματικό που αναφέρεται στο άρθρο 20 στα κράτη μέλη για να ανταμείψει την πραγματοποιηθείσα πρόοδο σε σχέση με την αρχική κατάσταση:~~ ~~α) Για τον στόχο «Σύγκλιση», με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:~~ ~~i) Αύξηση του κατά κεφαλήν ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος που μετρείται σε επίπεδο NUTS II, σε σχέση με τον κοινοτικό μέσο όρο, με βάση τα δεδομένα που διατίθενται για την περίοδο 2004-2010.~~ ii) ~~αύξηση του ποσοστού απασχόλησης σε επίπεδο NUTS II, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων για την περίοδο 2004-2010.~~ ~~β) για το στόχο της «Περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης», βάσει των ακόλουθων κριτηρίων:~~ ~~i) κατ'αναλογία προς τις περιφέρειες οι οποίες μεταξύ του 2007 και του 2010 θα έχουν δαπανήσει τουλάχιστον το 50% της χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ για δραστηριότητες σχετιζόμενες με την καινοτομία, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. […].~~ ~~ii) αύξηση του ποσοστού απασχόλησης σε επίπεδο NUTS II, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων για την περίοδο 2004-2010.~~ ~~2. Κάθε κράτος μέλος κατανέμει τα σχετικά ποσά στα επιχειρησιακά προγράμματα λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.~~ 1. Κάθε κράτος μέλος, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, αξιολογεί στο πλαίσιο κάθε στόχου και το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2010 τα αποτελέσματα εκάστου λειτουργικού προγράμματός του, βάσει περιορισμένου αριθμού δεικτών παρακολούθησης οι οποίοι απεικονίζουν την αποτελεσματικότητα, τη διαχείριση και την δημοσιονομική εφαρμογή και υπολογίζουν τα αποτελέσματα από πλευράς επιδιώξεων και προθεσμιών σε σχέση με τους συγκεκριμένους αρχικούς στόχους τους. Οι εν λόγω δείκτες αποφασίζονται από το κράτος μέλος σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, με συνεκτίμηση των στοιχείων που παρέχουν οι περιφερειακές αρχές, και λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο ή μέρος ενός ενδεικτικού καταλόγου δεικτών που προτείνονται από την Επιτροπή και αξιολογούνται ποσοτικά στις υφιστάμενες ποικίλες ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής, καθώς και στην έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης. Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για την εφαρμογή τους. 2. Στο ενδιάμεσο διάστημα και το αργότερο έως την 31η Μαρτίου 2011, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, στο πλαίσιο κάθε στόχου, βάσει των προτάσεων κάθε κράτους μέλους, λαμβάνοντας υπόψη τα συγκεκριμένα θεσμικά χαρακτηριστικά του και τον αντίστοιχο προγραμματισμό του, κατανέμει τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων στα λειτουργικά προγράμματα και στις προτεραιότητές τους που θεωρούνται επιτυχείς.

Αιτιολογία

Θεωρούμε ότι η πρόταση της Επιτροπής όσον αφορά την αλλαγή της «φιλοσοφίας» και της κατανομής του αποθεματικού ποιότητας και επίδοσης μεταξύ των κρατών μελών δεν είναι ενδεδειγμένη. Εκτιμούμε ότι το αποθεματικό ποιότητας και επίδοσης πρέπει να διατίθεται από το εκάστοτε κράτος μέλος, όπως συνέβαινε κατά τη διάρκεια της τρίτης περιόδου προγραμματισμού (2000-2006).

Σύσταση 23

Άρθρο 49

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Εθνικό αποθεματικό για απρόβλεπτα	**Εθνικό αποθεματικό για απρόβλεπτα**
1. Το κράτος μέλος διατηρεί αποθεματικό ύψους ίσου με το 1 % της ετήσιας συνεισφοράς των Διαρθρωτικών Ταμείων για τον στόχο «Σύγκλιση» και με το 3 % της ετήσιας συνεισφοράς των Διαρθρωτικών Ταμείων για τον στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» για να καλύψει απρόβλεπτες τοπικές ή τομεακές κρίσεις που συνδέονται με την οικονομική και κοινωνική αναδιάρθρωση ή με τις συνέπειες της απελευθέρωσης του εμπορίου.	1. Το κράτος μέλος διατηρεί αποθεματικό ύψους ίσου με το 1 % της ετήσιας συνεισφοράς των Διαρθρωτικών Ταμείων για τον στόχο «Σύγκλιση» και με το 3 % της ετήσιας συνεισφοράς των Διαρθρωτικών Ταμείων για τον στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» για να καλύψει απρόβλεπτες τοπικές ή τομεακές κρίσεις που συνδέονται με την οικονομική και κοινωνική αναδιάρθρωση ή με τις συνέπειες της απελευθέρωσης του εμπορίου.
Το αποθεματικό αυτό ενισχύει την προσαρμοστικότητα των αντίστοιχων εργαζόμενων και την οικονομική διαφοροποίηση των οικείων περιφερειών ως συμπλήρωμα των επιχειρησιακών προγραμμάτων.	Το αποθεματικό αυτό ενισχύει την προσαρμοστικότητα των αντίστοιχων εργαζόμενων και την οικονομική διαφοροποίηση των οικείων περιφερειών ως συμπλήρωμα των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
2. Κάθε κράτος μέλος προτείνει ειδικά επιχειρησιακά προγράμματα για τα κονδύλια του προϋπολογισμού που καλύπτουν ολόκληρη την περίοδο προκειμένου να ανταποκριθεί στις κρίσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.	2. Κάθε κράτος μέλος προτείνει ειδικά επιχειρησιακά προγράμματα για τα κονδύλια του προϋπολογισμού που καλύπτουν ολόκληρη την περίοδο προκειμένου να ανταποκριθεί στις κρίσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.Οποιαδήποτε απαιτούμενη τροποποίηση του προγράμματος υπόκειται σε απλουστευμένη και ταχεία διαδικασία αδειοδότησης

Αιτιολογία

Για τη διασφάλιση της δυνατότητας άμεσης επέμβασης είναι αναγκαία η εφαρμογή μιας σαφώς απλουστευμένης και ταχείας διαδικασίας τροποποίησης του εκάστοτε προγράμματος.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Σύσταση 24

Άρθρο 50, σημείο δ)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
δ) Το ποσοστό κινητοποίησης της ιδιωτικής χρηματοδότησης, ιδίως στα πλαίσια εταιρικών σχέσεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στους οικείους τομείς.	δ) ~~Το ποσοστό~~ Η κινητοποίηση~~ς~~ της ιδιωτικής χρηματοδότησης, ιδίως στα πλαίσια εταιρικών σχέσεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στους οικείους τομείς.

Αιτιολογία

Ο όρος «ποσοστό» υποδεικνύει κάτι το οποίο μπορεί να υπολογιστεί. Τα επόμενα άρθρα του κεφαλαίου (51-53) δεν προσδιορίζουν τίποτε σχετικό, όπως μεθόδους υπολογισμού του, ανώτατα όρια κλπ.

Σύσταση 25

Άρθρο 51, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Η συνεισφορά των Ταμείων υπολογίζεται σε σχέση με τη συνολική δημόσια δαπάνη.	Η συνεισφορά των Ταμείων υπολογίζεται σε σχέση με ~~τη συνολική δημόσια εθνική δαπάνη~~ το σύνολο των ιδιωτικών και δημοσίων δαπανών.

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ εκφράζει την ανησυχία της για τη διαμόρφωση του ποσοστού κοινοτικής συγχρηματοδότησης σε συνάρτηση με τις συνολικές δημόσιες δαπάνες, διότι τούτο ενδέχεται να αποθαρρύνει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στα προγράμματα. Ως εκ τούτου, προτείνει τον υπολογισμό της συνεισφοράς των Ταμείων σε σχέση με τις συνολικές εθνικές δαπάνες, ως ουσιαστικό μέσο για την ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων μεταξύ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

Σύσταση 26

Άρθρο 51, παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Η συνεισφορά των Ταμείων για κάθε προτεραιότητα υπόκειται στα ακόλουθα ανώτατα όρια: α) Το 85% της δημόσιας δαπάνης που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής. β) Το 75% της δημόσιας δαπάνης που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ για επιχειρησιακά προγράμματα σε περιφέρειες που είναι επιλέξιμες στα πλαίσια του στόχου «Σύγκλιση». γ) Το 50% της δημόσιας δαπάνης που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ για επιχειρησιακά προγράμματα στα πλαίσια του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση». δ) Το 75% δημόσιας δαπάνης που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ για επιχειρησιακά προγράμματα στα πλαίσια του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία». ε) Το ποσοστό συγχρηματοδότησης για ιδιαίτερα μέτρα που χρηματοδοτούνται στα πλαίσια των πρόσθετων κονδυλίων για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 είναι το 50% της δημόσιας δαπάνης.	Η συνεισφορά των Ταμείων για κάθε προτεραιότητα υπόκειται στα ακόλουθα ανώτατα όρια: α) Το 85% της δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής. β) β) Το 75% της δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ για επιχειρησιακά προγράμματα σε περιφέρειες που είναι επιλέξιμες στα πλαίσια του στόχου «Σύγκλιση». γ) Το 50% της δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ για επιχειρησιακά προγράμματα στα πλαίσια του στόχου «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση». δ) Το 75% δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ για επιχειρησιακά προγράμματα στα πλαίσια του στόχου «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία». ε) Το ποσοστό συγχρηματοδότησης για ιδιαίτερα μέτρα που χρηματοδοτούνται στα πλαίσια των πρόσθετων κονδυλίων για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 είναι το 50% της δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης.

Αιτιολογία

Στα πλαίσια της τρίτης έκθεσης συνοχής που υποβλήθηκε το Φεβρουάριο του 2004 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τάχθηκε και πάλι υπέρ της ιδιωτικής συγχρηματοδότησης. Η πρόταση κανονισμού προβλέπει στο εξής αποκλειστική δημόσια συγχρηματοδότηση. Η ιδιωτική συγχρηματοδότηση δεν θα μπορεί στο εξής να υπαχθεί στη χρηματοδότηση σχεδίων της ΕΕ, σε αντίθεση με την τρέχουσα περίοδο στήριξης.

Δεν θα πρέπει να αποκλείεται εντελώς η ιδιωτική συνυπευθυνότητα. Μια τέτοια ρύθμιση θα πρέπει να καλύπτει προπάντων τους τομείς της προληπτικής πολιτικής για την αγορά εργασίας και να συμβάλλει ώστε τα εν λόγω μέτρα να μην εφαρμόζονται πλέον στην ισχύουσα έκταση. Αυτός ακριβώς ο τομέας διακρίνεται για τον ιδιαίτερα υψηλό βαθμό καινοτομίας καθώς και για τις πολύπλευρες δημόσιες και ιδιωτικές εταιρικές σχέσεις.

Σύσταση 27

Άρθρο 51, παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
4. Η μέγιστη συνεισφορά από τα Ταμεία αυτά αυξάνεται στο 85% της δημόσιας δαπάνης για τα επιχειρησιακά προγράμματα στα πλαίσια των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και για επιχειρησιακά προγράμματα στα απομεμακρυσμένα ελληνικά νησιά στα πλαίσια του στόχου «Σύγκλιση».	4. Η μέγιστη συνεισφορά από τα Ταμεία αυτά αυξάνεται στο 85% της δημόσιας δαπάνης για τα επιχειρησιακά προγράμματα στα πλαίσια των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και για επιχειρησιακά προγράμματα στα απομεμακρυσμένα ελληνικά νησιά στα πλαίσια ~~του στόχου «Σύγκλιση»~~ των στόχων «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση».

Αιτιολογία

Επειδή τα ελληνικά νησιά που υπόκεινται στον στόχο «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση» αποτελούν ένα μεγάλο μέρος των ελληνικών νησιών, η εξαίρεσή τους θα είναι δίχως αντικείμενο, αντιπαραγωγική και άδικη.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σύσταση 28

Άρθρο 58, παράγραφος 7 (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	7. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 57, παράγραφος 1, πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή οι τριμερείς συμφωνίες μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών οργανισμών, του κράτους μέλους και της Επιτροπής. Αυτό το είδος συμφωνίας θα εδραιώσει την αρχή της εταιρικής σχέσης συνεργασίας, συνδέοντας μεταξύ τους τοπικά, περιφερειακά, εθνικά και διεθνικά στοιχεία.

Αιτιολογία

Εάν συμφωνούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα ενίσχυσης της συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα διαμέσου τριμερών συμφωνιών. Τούτο πρέπει να συμπεριληφθεί στο γενικό κανονισμό προκειμένου να δοθεί έμφαση στη σημασία της τοπικής και περιφερειακής συμμετοχής καθώς και στην εταιρική σχέση, η οποία αναφέρεται στο Άρθρο 10.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

ΤΜΗΜΑ 3

ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ

Σύσταση 29

Άρθρο 81, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Μετά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση της συνεισφοράς από τα Ταμεία σε κάποιο επιχειρησιακό πρόγραμμα, καταβάλλεται εφάπαξ προκαταβολή από την Επιτροπή προς τον φορέα που έχει οριστεί από το κράτος μέλος. Το ποσό αυτό της προκαταβολής αντιπροσωπεύει το 7 % της συνεισφοράς των Διαρθρωτικών Ταμείων και το 10,5 % της συνεισφοράς του Ταμείου Συνοχής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Είναι δυνατόν να κατανεμηθεί σε δύο οικονομικά έτη, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των κονδυλίων του προϋπολογισμού.	1. Μετά την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση της συνεισφοράς από τα Ταμεία σε κάποιο επιχειρησιακό πρόγραμμα, καταβάλλεται εφάπαξ προκαταβολή από την Επιτροπή προς τον φορέα που έχει οριστεί από το κράτος μέλος. Το ποσό αυτό της προκαταβολής αντιπροσωπεύει το ~~7 %~~ 10,5 % της συνεισφοράς των Διαρθρωτικών Ταμείων και ~~το 10,5 % της συνεισφοράς~~ του Ταμείου Συνοχής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. ~~Είναι δυνατόν να κατανεμηθεί σε δύο οικονομικά έτη, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των κονδυλίων του προϋπολογισμού.~~ Κατανέμεται δε κατά τα δύο τρίτα στο πρώτο οικονομικό έτος και κατά το υπόλοιπο ένα τρίτο στο δεύτερο οικονομικό έτος.

Αιτιολογία

Η αύξηση του ποσοστού της συνεισφοράς που δεν υπόκειται στην αυτόματη αποδέσμευση, από κοινού με τους υποδειχθέντες τρόπους κατανομής ανταποκρίνονται στην ανάγκη καθιέρωσης μιας πιο ρεαλιστικής τάσης των δαπανών κατά τα πρώτα έτη της υλοποίησης των έργων και εμπνέονται από τις διατάξεις που προβλέπονται ήδη για το Ταμείο Συνοχής.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΤΠΑ, ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΟΥ

Σύσταση 30

Άρθρο 104 (προσθήκη νέου σημείου)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Η Επιτροπή υποβοηθείται από την επιτροπή συντονισμού ΕΤΠΑ, Ταμείου Συνοχής και Ταμείου (που στο εξής καλείται: η «επιτροπή»).	1. Η Επιτροπή υποβοηθείται από την επιτροπή συντονισμού ΕΤΠΑ, Ταμείου Συνοχής και Ταμείου (που στο εξής καλείται: η «επιτροπή»).
2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται η διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που ορίζεται στο άρθρο 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3.	2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται η διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που ορίζεται στο άρθρο 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται η διαδικασία διαχείρισης που ορίζεται στο άρθρο 4 της απόφασης 1999/468/ΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3.	3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται η διαδικασία διαχείρισης που ορίζεται στο άρθρο 4 της απόφασης 1999/468/ΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3.
Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ καθορίζεται σε ένα μήνα.	Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ καθορίζεται σε ένα μήνα.
4. Η επιτροπή καταρτίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.	4. Η επιτροπή καταρτίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.
5. Η ΕΤρΕ και το ΕΤαΕ ορίζουν έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.	5. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών υποδεικνύουν έκαστη έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.
	6. Η ΕΤρΕ και το ΕΤαΕ ορίζουν έναν αντιπρόσωπο, ο οποίος δεν έχει δικαίωμα ψήφου.

Αιτιολογία

Οι δύο Επιτροπές αποτελούν σημαντικές συνιστώσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, κατά συνέπεια, θα πρέπει να υποδειχθούν σαφώς στο πλαίσιο της στενής συνεργασίας. Το πλαίσιο εργασίας των επιτροπών που αναφέρονται σε αυτό το άρθρο χρήζει περαιτέρω προσδιορισμού, όπως συμβαίνει και στα Άρθρα 47 και 48 του κανονισμού 1260/99. Τούτο είναι σύμφωνο με την αρχή της εταιρικής σχέσης.

Βρυξέλλες, 13 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)»

(2005/C 231/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την «*Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης*», COM(2004) 495 τελ., 2004/0167 (COD)·

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 16ης Ιουλίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της ΣΕΚ·

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 26ης Μαΐου 2004, να αναθέσει την προετοιμασία των σχετικών εργασιών στην επιτροπή «πολιτική εδαφικής συνοχής»

Έχοντας υπόψη τις άλλες προτάσεις κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις «*Γενικές διατάξεις για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής*», COM(2004) 492 τελικό, 2004 /0163 (AVC)· και τη «Σύσταση ευρωπαϊκού ομίλου διασυνοριακής συνεργασίας (EGCC)», COM(2004) 496 τελ. 2004/0168-(COD)·

Έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα «Η οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος: Προκλήσεις πολιτικής και δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013», COM(2004) 101 τελ.·

Έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής: «Ευρωπαϊκή πολιτική εγγύτητας- έγγραφο προσανατολισμού» , COM (2004) 373 τελ.·

Έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής: «Μία ενισχυμένη εταιρική σχέση για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες», COM(2004) 343 τελικό·

Έχοντας υπόψη την έκθεση προοπτικής με θέμα «*Διακυβέρνηση και απλοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων*», CdR 389/2002 τελ.

Έχοντας υπόψη προηγούμενη γνωμοδότησή της με θέμα «*Τρίτη έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή*», CdR 120/2004 τελ. ([1])·

Έχοντας υπόψη προηγούμενη γνωμοδότησή της, της 18ης Νοεμβρίου 1998 σχετικά με την «*Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης*» (COM(1998) 131 τελικό) (CdR 240/98 τελ.) ([2])·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 233/2004 rev. 2), που υιοθέτησε η επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» στις 4 Φεβρουαρίου 2005, (Εισηγητής: **ο κ. Rosario CONDORELLI,** Δημοτικός σύμβουλος της Κατάνια **(**IT, ELDR**),**

Εκτιμώντας ότι:

1. η αύξηση των περιφερειακών ανισορροπιών της Ένωσης λόγω της πρόσφατης διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Μάιο του 2004, ανανεώνει και αυξάνει τη δέσμευση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της σύγκλισης, της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης και της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας είτε μέσω της προσφυγής στα μέσα που προορίζονται ειδικά για τις πολιτικές συνοχής με βάση τους νέους στόχους της πολιτικής για τη συνοχή για την περίοδο 2007-2013, είτε μέσω της συνδρομής όλων των διαθέσιμων για το σκοπό αυτό κοινοτικών πόρων αρχής γενομένης από τους πόρους για τη γεωργία και την αλιεία·

([1]) ΕΕ C 318 της 22.12.2004, σελ. 1
([2]) ΕΕ C 51 της 22.2.1999, σελ. 1

2. η χάραξη και η εφαρμογή αυτών των πολιτικών για τη συνοχή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί για την περίοδο 2007-2013 κατά τρόπο συνεκτικό και λειτουργικό σύμφωνα με τις στρατηγικές της Λισσαβώνας και του Göteborg, που αποσκοπούν στην οικοδόμηση, εντός της Ένωσης, μιας «*κοινωνίας που να βασίζεται στη γνώση*» στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης, στρατηγικές που μέχρι τώρα ήταν αρμοδιότητα κάθε κράτους μέλους και γι αυτό δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στις διαδικασίες της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των άλλων πολιτικών της Ένωσης·

3. για τον σκοπό αυτό τόσο το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο όσο και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα θα πρέπει να συμβαδίζουν με τους Στρατηγικούς Προσανατολισμούς για τη συνοχή που υιοθέτησε το Συμβούλιο, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η δέουσα συνεκτίμηση των κοινοτικών προτεραιοτήτων·

4. οι προφανείς απαιτήσεις για απλοποίηση οδήγησαν στην πρόβλεψη των επιμέρους μονοταμειακών προγραμμάτων, με εξαίρεση ορισμένες κατηγορίες δράσεων για τις οποίες προβλέπεται η προσφυγή στο ίδιο επιχειρησιακό πρόγραμμα είτε του ΕΤΠΑ είτε του Ταμείου Συνοχής·

5. επιβεβαιώνεται ωστόσο και μάλιστα ενισχύεται, η απαίτηση τόσο για την ολοκλήρωση των επιμέρους προγραμμάτων και ταμείων όσο και για το συντονισμό της πολιτικής για τη συνοχή με τις άλλες πολιτικές της Ένωσης·

6. σε αυτό το αρχιτεκτονικό σχέδιο, που προκύπτει από τον γενικό κανονισμό, ο ρόλος του ΕΤΠΑ μπορεί να αυξηθεί σημαντικά ως βάση αναφοράς για τη σύνδεση των διαφόρων πολιτικών και των διαφόρων προγραμμάτων της Ένωσης σε συνάρτηση με τους αναφερθέντες στόχους της σύγκλισης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης και της εδαφικής συνεργασίας·

7. το ίδιο αρχιτεκτονικό σχέδιο, όπως μεταφράστηκε στην πρόταση γενικού κανονισμού και στην πρόταση σχετικά με το ΕΤΠΑ, αναθέτει την ευθύνη εξασφάλισης των προαναφερθεισών συνδέσεων και ολοκληρώσεων, κυρίως στα κράτη μέλη και, όπου προβλέπεται, από τις αντίστοιχες συνταγματικές διατάξεις, στις περιφέρειες·

8. οι προτάσεις της Επιτροπής, δίδουν στις τοπικές κοινότητες, ιδίως τις αστικές, μεγαλύτερη σημασία από ό,τι στο παρελθόν, κυρίως στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων περιφερειακής κλίμακας, και οι τοπικές κοινότητες έχουν πλέον τη δυνατότητα να ζητούν σφαιρική επιχορήγηση, μία διαδικασία που είχε εξάλλου θετικά αποτελέσματα με την κοινοτική πρωτοβουλία Urban και η οποία προβλέπεται στο άρθρο 36, παράγραφος 4 β, του κανονισμού το οποίο θεσπίζει τις γενικές διατάξεις για τα διαρθρωτικά ταμεία·

9. η προσαρμογή και η τήρηση αυτών των πολλαπλών στόχων (ευθυγράμμιση των περιφερειακών πολιτικών των κρατών μελών προς τις ευρωπαϊκές στρατηγικές, επικουρικότητα, απλοποίηση, βέλτιστη χρήση των οικονομικών πόρων, κλπ.) συνεπάγεται την ευρύτατη κινητοποίηση όλων των θεσμικών φορέων, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις τοπικές κοινότητες, σε ένα πλαίσιο προσανατολισμένο προς την «διακυβέρνηση σε πολλαπλές βαθμίδες», την υιοθέτηση μέτρων για την προώθηση και διασφάλιση, μέσω της πρόληψης, της ενίσχυσης τόσο των δεξιοτήτων θεώρησης και προγραμματισμού όσο και των δεξιοτήτων διαχείρισης και ελέγχου όλων των ενδιαφερόμενων θεσμικών φορέων ανάλογα με τον αντίστοιχο ρόλο τους, καθώς και την παράλληλη ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στην διατύπωση της πρότασης και στην εποπτεία·

10. κρίνεται ωστόσο απαραίτητο σε ολόκληρη τη δέσμη των κανονισμών που διέπουν την πολιτική για τη συνοχή την περίοδο 2007-2013, και, ιδιαιτέρως όσων αφορούν το ΕΤΠΑ, να μην υπάρξει καμιά ασάφεια ως προς την ερμηνεία ούτε κενό, αλλά να προσδιορίζεται με ακρίβεια η διάκριση των ρόλων μεταξύ των δημόσιων φορέων, με την προσαρμογή της παραπομπής στις διατάξεις των κρατών μελών μέσω της επίκλησης της αρχής της ουδετερότητας που πρέπει να εφαρμόζει κάθε θεσμικός φορέας, αρχής γενομένης από την Επιτροπή, σε σχέση με τους άλλους φορείς της θεσμικής αλυσίδας.

υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση στις 13 Απριλίου 2005, κατά την 59η σύνοδο ολομελείας της (συνεδρίαση της 13 Απριλίου).

Γενικές διατάξεις σχετικά με τους στόχους της σύγκλισης και της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης (κεφάλαια I και II της πρότασης της Επιτροπής)

1. **Παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 **εκφράζει αρχικά την αντίθεσή της** σε κάθε απόπειρα επανεθνικοποίησης της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής, λόγω της προστιθέμενης αξίας που αποφέρουν τα κοινοτικά προγράμματα για τη συνοχή στην επίτευξη των στόχων της Συνθήκης·

1.2 **επιβεβαιώνει** την άποψη, σύμφωνα με την οποία η χρηματοδοτική πρόταση της Επιτροπής σχετικά με το ποσοστό του 0,41 % του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (περιλαμβανομένων των παρεμβάσεων για την ανάπτυξη της υπαίθρου και την αλιεία που αντιστοιχούν στο 0,46 % του ΑΕΕ) μπορεί να αποτελέσει έναν ικανοποιητικό συμβιβασμό για τη μελλοντική πολιτική συνοχής·

1.3 **επικροτεί την επιλογή** να επιβεβαιωθεί η προτεραιότητα που δίδεται στην ανάπτυξη των λιγότερο ευημερουσών περιφερειών της διευρυμένης Ένωσης, μέσω της αύξησης της χρηματοδότησης των δράσεων σε αυτές τις περιοχές·

1.4 **προτρέπει** τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν για τις περιφέρειες «σταδιακής εισόδου», εντός του εθνικού στρατηγικού πλαισίου και με τους κατάλληλους πόρους, τα μέτρα που ενδείκνυνται για την αποτελεσματική υποστήριξη της πρόκλησης της ανταγωνιστικότητας και της διαδικασίας σύγκλισης·

1.5 **επικροτεί** τις απλοποιήσεις που έγιναν στη διοίκηση και στη διαχείριση των ταμείων, έστω και εάν υπάρχουν επιφυλάξεις για την αποτελεσματικότητά τους·

1.6 **επικροτεί,** τόσο τη διάρθρωση των προτάσεων στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η προαγωγή της εδαφικής συνεργασίας στον τρίτο στόχο της πολιτικής για τη συνοχή με σημαντική μεταφορά πιστώσεων, όσο και το περιεχόμενο των προς χρηματοδότηση δράσεων στο πλαίσιο του σχεδίου κανονισμού του ΕΤΠΑ τα προτεινόμενα θέματα του οποίου συνδέονται με τις στρατηγικές της Λισσαβώνας και του Göteborg. Εν προκειμένω υπογραμμίζει την ορθότητα των επιλογών που έχουν προταθεί:

— την προτεραιότητα που παρέχεται στις δράσεις που αφορούν την έρευνα και την καινοτομία τόσο για τον στόχο σύγκλισης όσο και για τον στόχο της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, ειδικότερα δε στα σχέδια, στο πλαίσιο των οποίων προωθείται η συνεργασία μεταξύ επιστημονικών ερευνητικών ιδρυμάτων στα «παλιά» και τα νέα κράτη μέλη·

— την αυξημένη συνεκτίμηση των προβληματικών αειφόρου ανάπτυξης μέσα από δράσεις στον τομέα του περιβάλλοντος, των μεταφορών, της ενέργειας και/ ή την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνων από φυσικές ή τεχνολογικές αιτίες·

— τη συνεκτίμηση των προβλημάτων πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στις ψηφιακές τεχνολογίες, στο πλαίσιο του στόχου «περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», πράγμα που αποτελεί μεγάλη καινοτομία σε σχέση με την σημερινή περίοδο·

— την κεντρική θέση των θεμάτων που αφορούν τις αστικές πολιτικές·

— την αναγνώριση της συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών ως καθοριστικής σημασίας δράσης στον περιφερειακό σχεδιασμό, εφόσον μπορεί να προαγάγει τόσο τη σύγκλιση όσο και την ανάπτυξη της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης.

1.7 **εκφράζει τη λύπη της** που η διαπεριφερειακή συνεργασία, όπως υποστηρίζεται και στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την έκθεση συνοχής, δεν συνεχίζει να είναι ένας αυτόνομος τομέας χρηματοδότησης στο πλαίσιο του στόχου της εδαφικής συνεργασίας·

1.8 **κρίνει αξιοθαύμαστο** το ανοικτό πνεύμα της Επιτροπής σε σχέση με την εδαφική διάσταση της συνοχής που εκφράζεται με την εστίαση της προσοχής, ανά περίπτωση, σε εδάφη που έχουν πραγματικά ειδικά προβλήματα (αστικές και αγροτικές ζώνες, νησιά και ορεινές περιοχές, ζώνες που εξαρτώνται από την αλιεία, ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιοχές, αραιοκατοικημένες ζώνες, ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες περιοχές της Βορείου Ευρώπης παραμεθόριες περιοχές προς τα νέα κράτη μέλη και τα εξωτερικά σύνορα). Επικροτεί ιδίως το γεγονός ότι η συνοχή των ευρωπαϊκών εδαφών θεωρείται απαραίτητη για τη βιώσιμη ανάπτυξη εκτιμώντας ότι δεν μπορεί να προγραμματιστεί το μέλλον της Ευρώπης όσο εξακολουθούν να υπάρχουν περιφέρειες που έχουν καθυστέρηση στην ανάπτυξη ή περιφέρειες που είναι αποκομμένες από τις ευκαιρίες της εσωτερικής αγοράς λόγω των γεωμορφολογικών και/ ή δημογραφικών χαρακτηριστικών τους. Για τις περιοχές αυτές, όπως και για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, σύμφωνα με το καθεστώς που ορίζει γι αυτές η Συνθήκη, εκτιμάται δεόντως η πρόβλεψη κατάλληλων ενισχύσεων που θα αντισταθμίσουν τα ειδικά μειονεκτήματα που εμποδίζουν την ανάπτυξή τους και την πλήρη πρόσβασή τους στην εσωτερική αγορά. Ωστόσο, **εκφράζει τη λύπη της** διότι δεν αποδίδεται η δέουσα προσοχή στα προβλήματα που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού, η οποία αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει η Ευρώπη κατά τις προσεχείς δεκαετίες.

1.9 **διαπιστώνει**, ωστόσο, ότι στις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 10 της υπό εξέταση πρότασης αναγνωρίζεται η μειονεκτική θέση ορισμένων μόνο νησιωτικών περιοχών, σε αντίθεση με τα όσα ορίζονται στη δήλωση αριθ. 30 που επισυνάπτεται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ, και επαναλαμβάνονται στο άρθρο III-220 της Συνταγματικής Συνθήκης. Κρίνει συνεπώς απαραίτητο ότι πρέπει να διασφαλιστεί καλύτερη νομοθετική και ερμηνευτική συνοχή στις προαναφερθείσες αιτιολογικές σκέψεις (1-10), λαμβανομένων επίσης υπόψη των όσων ορίζονται στο άρθρο 52, §1,α) του γενικού κανονισμού. Ανάλογες αξιολογήσεις πρέπει να γίνουν και για άλλες ορεινές ή παραμεθόριες περιοχές, στη βάση τόσο του άρθρου III-116 του σχεδίου συντάγματος για την Ευρώπη, όσο και του άρθρου 52 της πρότασης γενικού κανονισμού.

1.10 **διαπιστώνει** ότι στη νέα προσέγγιση της κοινοτικής πολιτικής αναγνωρίζεται ότι οι περιφέρειες και οι τοπικές κοινότητες αποτελούν, για τις περιφερειακές πολιτικές και τις πολιτικές συνοχής, όχι μόνο την καταλληλότερη βαθμίδα για τη λήψη αποφάσεων, αλλά και την αποτελεσματικότερη βαθμίδα για την εφαρμογή των παρεμβάσεων, όπως εξάλλου επεσήμαναν οι ευρωπαϊκές ενώσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών με την ευκαιρία της Διάσκεψης της Λειψίας (Μάιος 2003). Πράγματι, η μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών είναι απαραίτητη προκειμένου οι πολίτες να κατανοήσουν την κοινοτική δράση και να διασφαλιστεί μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και απλοποίηση των κοινοτικών παρεμβάσεων·

1.11 **θεωρεί** ωστόσο απαραίτητη την ενίσχυση της εταιρικής σχέσης μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών, ιδιαίτερα με τις αστικές γύρω από κοινούς στόχους καθώς και ότι θα χρειαστεί περαιτέρω εμβάθυνση αυτής της εταιρικής σχέσης στο πλαίσιο των εθνικών κανόνων και των πρακτικών που ισχύουν·

1.12 **εκτιμά** ότι στις αστικές ζώνες, όπου υπάρχει μεγαλύτερη ικανότητα καινοτομίας και αυξημένες δυνατότητες κοινωνικής ενσωμάτωσης, είναι δυνατή η εισροή περισσότερων πόρων για στοχοθετημένες και ποιοτικές παρεμβάσεις, ακόμη και αν εντάσσονται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, που θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο διαχείρισης με το σύστημα υπεξουσιοδοτήσεων όπως προβλέπεται στο άρθρο 36, β, εδάφιο 4, της πρότασης γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά ταμεία·

1.13 **συνιστά** την ταχεία ολοκλήρωση της πορείας υιοθέτησης ολόκληρης της δέσμης για τα διαρθρωτικά ταμεία ώστε, πριν τη λήξη της προθεσμίας της 1.1.07, οι θεσμικοί φορείς των κρατών μελών να διαθέτουν αρκετό χρόνο για την φάση προετοιμασίας των νέων επιχειρησιακών προγραμμάτων, και οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής να ελέγχουν την ικανότητα διαχείρισης των φορέων αυτών.

2. **Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά :

2.1 **να συμπεριληφθούν** στη δεύτερη παράγραφο του πρώτου άρθρου και οι ζώνες με δημογραφικά μειονεκτήματα·

2.2 **να συμπεριληφθεί** στο κείμενο του άρθρου 3 ο τύπος των επενδύσεων για τα πολιτιστικά αγαθά (σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφος 2), των επενδύσεων για τα κτήρια και τον εξοπλισμό για την άσκηση των δραστηριοτήτων κατάρτισης και ενεργού πολιτικής για την απασχόληση, και η μορφή των λειτουργικών δαπανών για την άσκηση των προαναφερθεισών δραστηριοτήτων κατάρτισης και ενεργού πολιτικής για την απασχόληση, στο βαθμό που επιλέγονται για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ·

2.3 **να βελτιωθεί** η συνάφεια μεταξύ των στόχων της περιφερειακής πολιτικής και των ειδικών διατάξεων για ορισμένους τύπους εδαφών ·

2.4 **να προστεθεί** στο άρθρο 5 ότι εντός του στόχου «περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» η ενίσχυση ΕΤΠΑ πρέπει να επιτρέψει μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τον καθορισμό των προτεραιοτήτων για τις περιφέρειες «σταδιακής εισόδου»

2.5 **να προστεθούν** στο άρθρο 5, παράγραφος 3 α) η ακτοπλοΐα και οι αεροπορικές γραμμές μεταξύ αεροδρομίων I και II κλάσης, και πέρα από τις εσωτερικές περιφερειακές, τοπικές και διαπεριφερειακές πλωτές οδούς, οι θαλάσσιες συνδέσεις με τα νησιά και ειδικότερα με τα μικρότερα νησιά·

2.6 **να αναφερθεί** η συνεργασία των θαλάσσιων περιοχών τόσο στο σημείο 1 όσο και στο σημείο 2 του άρθρου 6, και στις δύο δε περιπτώσεις να προβλεφθεί ότι η θαλάσσια συνεργασία μπορεί να είναι είτε διμερής είτε πολυμερής·

2.7 **να προστεθούν** στα φυσικά φαινόμενα που απαριθμούνται στο άρθρο 6, παράγραφος 2, γ) οι «εκρήξεις ηφαιστείων», οι «πυρκαγιές δασών», καθώς και η επακόλουθη αποψίλωση με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 33, εδάφιο 1 της πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής — COM(2004) 492 τελικό·

2.8 **να συμπεριληφθούν** οι κατηγορίες που αναφέρονται στο σημείο 3 του άρθρου 4 μεταξύ των προτεραιοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 6·

2.9 **να αντικατασταθεί** ο όρος «ΦΠΑ» που αναφέρεται στο άρθρο 7 α) από τον όρο «ΦΠΑ που μπορεί να ανακτηθεί» όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 του κανονισμού για το ΕΚΤ και στις διατάξεις που εφαρμόζονται στον τρέχοντα κύκλο προγραμματισμού·

2.10 **να αντικατασταθεί** στο άρθρο 7 δ) ο όρος «στέγαση» από τη φράση «στέγαση, εξαιρουμένων, μόνον σε ό,τι αφορά την προτεραιότητα της σύγκλισης, κάποιων ειδικών κατηγοριών δράσεων κοινωνικής σημασίας όπως οι ειδικές κατοικίες για προστατευόμενες κατηγορίες και προσωρινές κατοικίες για τους μη κοινοτικούς μετανάστες»·

2.11 όσον αφορά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 9 **να προβλεφθεί** ότι στο εθνικό πλαίσιο αναφοράς όπως αναφέρεται στο άρθρο 25 της πρότασης του γενικού κανονισμού θα περιλαμβάνονται οι γενικοί προσανατολισμοί και τα κριτήρια μέσω των οποίων τα ίδια τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα διασφαλίζουν την συμπληρωματικότητα και τη συνάφεια των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, το FEADER (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο για την Ανάπτυξη της Υπαίθρου) και το FEP (Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Αλιεία) και θα εγγυώνται τον έλεγχο κατά την πορεία και εκ των υστέρων·

2.12 **να μελετηθούν** με προσοχή, όσον αφορά τα κοινωνικά οφέλη και την προώθηση δράσεων υπέρ μειονεκτικών κατηγοριών (ατόμων με αναπηρία, ατόμων με κίνδυνο αποκλεισμού, κλπ), οι συνέπειες της εφαρμογής των διατάξεων του ΕΤΠΑ, στο γενικότερο πλαίσιο των προτάσεων μεταρρύθμισης των κανονισμών για τα διαρθρωτικά ταμεία.

2.13 **να υπογραμμιστεί** το δυναμικό ένταξης των διαρθρωτικών ταμείων σε πολυπολιτισμικές και πολυγλωσσικές ζώνες.

Γενικές διατάξεις που αφορούν τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (κεφάλαιο III της πρότασης της Επιτροπής)

3. **Παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

3.1 **επικροτεί** την εισαγωγή της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας στις προτεραιότητες της κοινοτικής πολιτικής για τη συνοχή·

3.2 **εκφράζει την ικανοποίησή της** για την αναγνώριση των θαλάσσιων συνόρων στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας όπως σαφώς ζητούσε η ΕΤΠ στην προηγούμενη γνωμοδότησή της CdR 120/2004 τελ, και τονίζει, ειδικότερα, τη σημασία της εν λόγω συνεργασίας για τις απομακρυσμένες περιφέρειες ενόψει της ρεαλιστικής ενσωμάτωσής τους στον γεωγραφικό περίγυρό τους.

3.3 **επισημαίνει** ότι επειδή ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Διασυνοριακής Συνεργασίας (ΕΟΔΣ) (COM(2004) 496 τελικό) αφορά και τα προγράμματα διακρατικής συνεργασίας και όχι μόνο τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, ο τίτλος αυτού του μέσου θα πρέπει να αναθεωρηθεί για να αντανακλά το γενικό του χαρακτήρα: «ευρωπαϊκός όμιλος διευρωπαϊκής συνεργασίας»·

4. **Γενικές συστάσεις**

4.1 **να αξιολογηθούν** οι εμπειρίες των δικτύων περιφερειών, πόλεων και τοπικών αρχών, που έχουν ήδη ξεκινήσει και έχουν σημειώσει θετικά αποτελέσματα, και να υποστηριχθούν τα δίκτυα νέας κατάρτισης στο πλαίσιο είτε της διαπεριφερειακής συνεργασίας είτε της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας·

4.2 **να διευκρινιστούν** οι αρμοδιότητες, οι διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα για την προετοιμασία των προγραμμάτων, κυρίως όσων αφορούν τη διακρατική και διασυνοριακή συνεργασία, και για την υποβολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

4.3 **να προβλεφθεί** ότι και ο στόχος 3 υπάγεται στο εθνικό στρατηγικό πλαίσιο, για να ενισχυθεί η υποχρέωση του κράτους μέλους να υποστηρίξει τα προγράμματα εδαφικής συνεργασίας εξασφαλίζοντας τις κατάλληλες διαδικασίες για την εθνική συγχρηματοδότηση και μεγαλύτερη συνοχή των δράσεων που πραγματοποιούνται σε αυτό το πλαίσιο όπως:

— ο σχεδιασμός που αφορά τους άλλους δύο στόχους·

— οι δράσεις που πραγματοποιούνται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με τη χρήση εθνικών και περιφερειακών πόρων·

— οι δράσεις που πραγματοποιούνται για την εφαρμογή της πολιτικής της εγγύτητας, υποστήριξης της ένταξης των υποψήφιων χωρών καθώς και άλλων κοινοτικών πολιτικών·

— οι δράσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο προγραμμάτων περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης που προωθούν άλλοι διεθνείς οργανισμοί (π.χ. ΟΟΣΑ, Παγκόσμια Τράπεζα, κλπ).

4.4 **να αξιολογηθεί** ο τρόπος — σύμφωνα με τις κατευθύνσεις για την προτεραιότητα της εδαφικής συνεργασίας, όπως ορίζονται στα αντίστοιχα εθνικά στρατηγικά πλαίσια αναφοράς βάσει του άρθρου 25 της πρότασης κανονισμού του ΕΤΠΑ- με τον οποίο μπορεί να ενισχυθεί ο ενεργός ρόλος των τοπικών κοινοτήτων και των περιφερειών στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή των προγραμμάτων

4.5 **να καθοριστεί** βάσει ποίων διαδικασιών, κριτηρίων και χρονοδιαγραμμάτων, θα κατανείμει η Επιτροπή τους πόρους και θα εγκρίνει τα προγράμματα·

4.6 **να αποσαφηνιστεί** η έννοια του δικαιούχου (άρθρα 16 και 21) και οι απαιτήσεις, αρμοδιότητες και υποχρεώσεις του καθώς και η έδρα και τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης·

4.7 **να προβλεφθεί** ότι οι ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο 19 μπορούν να υλοποιηθούν ακόμη και σε ένα μόνο κράτος μέλος με την τήρηση των δύο από τους τέσσερις όρους που αναφέρονται σε αυτό.

5. **Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Σύσταση 1

Αιτιολογική σκέψη 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Το άρθρο 160 της συνθήκης προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλλει στη διόρθωση των κυριοτέρων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα. Συνεπώς το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση της απόκλισης μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών και στη μείωση της καθυστέρησης που παρουσιάζουν οι μειονεκτικές περιφέρειες, οι νήσοι και οι αγροτικές περιοχές.	Το άρθρο 160 της συνθήκης προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλλει στη διόρθωση των κυριοτέρων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα. Συνεπώς το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση της απόκλισης μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών και στη μείωση της καθυστέρησης που παρουσιάζουν οι μειονεκτικές περιφέρειες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι αγροτικές και αστικές περιοχές, οι νήσοι, οι ορεινές περιφέρειες, οι αραιοκατοικημένες περιοχές και οι παραμεθόριες περιοχές, καθώς και οι κατοικημένες περιοχές που βρίσκονται κοντά σε εγκαταλελειμμένα εργοστάσια παρακμάζουσες βιομηχανικές περιοχές.

Αιτιολογία

Δεδομένου ότι στις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 10 της υπό εξέταση πρότασης αναγνωρίζεται η μειονεκτική θέση ορισμένων μόνο νησιωτικών περιοχών (με εντελώς αυθαίρετη αναφορά του άρθρου 160 της Συνθήκης και σε αντίθεση με τα όσα ορίζονται στη δήλωση αριθ. 30 που επισυνάπτεται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ, και επαναλαμβάνονται στα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Νίκαιας του Δεκεμβρίου 2000, και επικυρώνονται στο άρθρο III-220 της Συνταγματικής Συνθήκης) είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί καλύτερη νομοθετική και ερμηνευτική συνοχή στις προαναφερθείσες αιτιολογικές σκέψεις (1-10), λαμβανομένων επίσης υπόψη των όσων ορίζονται στην παράγραφο 1) στοιχείο α) του άρθρου 52 του γενικού κανονισμού, το οποίο εξάλλου αναφέρεται στο άρθρο 10 της υπό εξέταση πρότασης. Ανάλογες αξιολογήσεις πρέπει να γίνουν και με βάση το άρθρο 52 της πρότασης γενικού κανονισμού για τις ορεινές περιοχές και κατ' επέκταση για όλες τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα.

Σύσταση 2

Αιτιολογική σκέψη 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Με βάση την εμπειρία και τις επιτυχίες της κοινοτικής πρωτοβουλίας για τις αστικές περιοχές που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 1) στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 της 21ης Ιουνίου 1999 περί καθορισμού των γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, η αστική διάσταση θα πρέπει να ενισχυθεί με την πλήρη ενσωμάτωση μέτρων για τον τομέα αυτό στα επιχειρησιακά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.	Με βάση την εμπειρία και τις επιτυχίες της κοινοτικής πρωτοβουλίας για τις αστικές περιοχές που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 1) στοιχείο β) του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 της 21ης Ιουνίου 1999 περί καθορισμού των γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, η αστική διάσταση θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω επαρκών επενδύσεων υπέρ του στόχου της αειφόρου ανάπτυξης των αστικών περιοχών και με την πλήρη ενσωμάτωση μέτρων για τον τομέα αυτό στα επιχειρησιακά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

Αιτιολογία

Η αστική διάσταση μπορεί να ενισχυθεί μόνον εάν εξασφαλίζονται ικανές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αστικών κέντρων.

Σύσταση 3

Αιτιολογική σκέψη 10

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της πρόσβασης και της απομόνωσης από τις μεγάλες αγορές που έχουν οι περιοχές με εξαιρετικά αραιή πυκνότητα πληθυσμού, όπως αναφέρεται στο πρωτόκολλο αριθ. 6 της πράξης προσχώρησης της Αυστρίας, Φινλανδίας και Σουηδίας. Το ΕΤΠΑ θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει τα ειδικά προβλήματα που έχουν ορισμένα νησιά, ορεινές περιοχές και αραιοκατοικημένες περιοχές των οποίων η γεωγραφική θέση επιβραδύνει την ανάπτυξή τους.	Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της πρόσβασης και της απομόνωσης από τις μεγάλες αγορές που έχουν οι περιοχές με εξαιρετικά αραιή πυκνότητα πληθυσμού, όπως αναφέρεται στο πρωτόκολλο αριθ. 6 της πράξης προσχώρησης της Αυστρίας, Φινλανδίας και Σουηδίας. Το ΕΤΠΑ θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει τα ειδικά προβλήματα που έχουν ~~ορισμένα~~ τα νησιά, οι ορεινές περιοχές, οι αγροτικές και αστικές περιοχές, οι παραμεθόριες ζώνες και οι αραιοκατοικημένες περιοχές των οποίων η γεωγραφική θέση επιβραδύνει την ανάπτυξή τους.

Αιτιολογία

Η τροπολογία ανταποκρίνεται στην απαίτηση να συμφωνεί το κείμενο της αιτιολογικής σκέψης 10 με την πρόταση τροπολογίας της αιτιολογικής σκέψης 1, και γενικότερα, οι δύο αιτιολογικές σκέψεις να είναι συνεκτικές μεταξύ τους πράγμα που δεν φαίνεται στην πρόταση.

Σύσταση 4

Άρθρο 1 (2)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με την αντιμετώπιση αστικών και αγροτικών περιοχών, περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία, των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, και των περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα.	Περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με την αντιμετώπιση αστικών και αγροτικών περιοχών, περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία, των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, και των περιοχών με φυσικά και δημογραφικά μειονεκτήματα.

Αιτιολογία

Η ρητή πρόβλεψη και του δημογραφικού μειονεκτήματος, προκειμένου να καλυφθούν και οι αραιοκατοικημένες ζώνες, ανταποκρίνεται στην ανάγκη συμπλήρωσης και συνοχής του κειμένου.

Σύσταση 5

Άρθρο 3 (2)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Το ΕΤΠΑ συγχρηματοδοτεί τα εξής: α) παραγωγικές επενδύσεις, β) υποδομές, γ) άλλες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες που περιλαμβάνουν υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις, δημιουργία και ανάπτυξη χρηματοδοτικών μέσων όπως επιχειρηματικού κεφαλαίου, ταμείων δανειοδότησης και εγγυήσεων και ταμείων τοπικής ανάπτυξης, επιδοτήσεις επιτοκίου, εκ του σύνεγγυς υπηρεσίες και ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ περιφερειών, πόλεων και των συναφών κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών φορέων, δ) τεχνική βοήθεια όπως αναφέρεται στα άρθρα 43 και 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…).	Το ΕΤΠΑ συγχρηματοδοτεί τα εξής: α) παραγωγικές επενδύσεις, β) υποδομές, γ) άλλες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες που περιλαμβάνουν υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις, δημιουργία και ανάπτυξη χρηματοδοτικών μέσων όπως επιχειρηματικού κεφαλαίου, ταμείων δανειοδότησης και εγγυήσεων και ταμείων τοπικής ανάπτυξης, επιδοτήσεις επιτοκίου, εκ του σύνεγγυς υπηρεσίες και συνεργασία ~~ανταλλαγή εμπειριών~~ μεταξύ περιφερειών, πόλεων και των συναφών κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών φορέων, δ) τεχνική βοήθεια όπως αναφέρεται στα άρθρα 43 και 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…) ε) επενδύσεις για τα πολιτιστικά αγαθά· στ) επενδύσεις για τα κτήρια και τον εξοπλισμό για δράσεις κατάρτισης και ενεργού πολιτικής για την απασχόληση· ζ) δαπάνες λειτουργίας για την διεξαγωγή των ανωτέρω δράσεων κατάρτισης και ενεργού πολιτικής για την απασχόληση, εφόσον αναλαμβάνονται από το ΕΤΠ σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 2 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ)

Αιτιολογία

Δεν είναι ορθό η εδαφική συνεργασία να περιοριστεί μόνο στην ανταλλαγή εμπειριών, εφόσον η ανταλλαγή αποτελεί μία από τις πτυχές της εν λόγω συνεργασίας.

Εξάλλου κρίνεται σκόπιμο, με βάση τις εμπειρίες που έχουν πραγματοποιηθεί έως τώρα με πόρους του ΕΤΠΑ, να διαχωριστούν και να αποσαφηνιστούν τόσο οι επενδύσεις που αφορούν την αναστήλωση, την αναδιάρθρωση και την αξιοποίηση πολιτιστικών αγαθών. Εξάλλου πρέπει να αποσαφηνιστεί η επιλεξιμότητα των τρεχουσών δαπανών είτε για τη συμπλήρωση είτε για το συντονισμό με άλλους κανόνες που υπάρχουν σε άλλα σημεία της πρότασης (πρβ. παράγραφο 2 του άρθρου 8).

Σύσταση 6

Άρθρο 4 (4)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
4) Πρόληψη των κινδύνων, μέσω της κατάρτισης και εφαρμογής σχεδίων με στόχο την πρόληψη και τη διαχείριση των φυσικών κινδύνων ή κινδύνων που συνδέονται με την τεχνολογία.	4) Πρόληψη των κινδύνων, μέσω της κατάρτισης και εφαρμογής σχεδίων με στόχο την πρόληψη και τη διαχείριση των φυσικών κινδύνων (όπως πυρκαγιές δασών και πλημμύρες) ή κινδύνων που συνδέονται με την τεχνολογία.

Αιτιολογία

Οι πυρκαγιές δασών και οι πλημμύρες πρέπει να αναφέρονται ρητά, διότι αποτελούν κινδύνους που επηρεάζουν συχνά εκτεταμένες περιοχές της ΕΕ.

Ομοίως, το νόημα του όρου «διαχείριση» της νέας διατύπωσης είναι ότι περιλαμβάνονται οι δράσεις οι οποίες επιβάλλονται ως αποτέλεσμα τέτοιων φαινομένων (πυρκαγιές, πλημμύρες) για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων (φερ'ειπείν οι προσπάθειες απόσβεσης των πυρκαγιών των δασών) και δεν χρηματοδοτούνται από το ταμείο αλληλεγγύης της ΕΕ διότι δεν αποκτούν διαστάσεις θεομηνιών.

Σύσταση 7

Άρθρο 4

Να προστεθεί νέο σημείο 10

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	10) Υποδομή και υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα, οι οποίες συμβάλλουν στη δημιουργία απασχόλησης και στην ισότητα μεταξύ των φύλων στον τομέα της απασχόλησης

Αιτιολογία:

Η απαρίθμηση στο άρθρο 4 της πρότασης κανονισμού των τομέων που καλύπτουν οι παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένες λειτουργίες που χρηματοδοτούνται κατά την τρέχουσα περίοδο 2000-2006, ιδίως όσον αφορά υποδομές και υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα.

Θεωρείται εύλογο να περιληφθούν τέτοιες λειτουργίες, στο μέτρο που συμβάλλουν στη δημιουργία απασχόλησης σε ένα τομέα που θεωρείται σήμερα ως «νέος τομέας» στο οποίο πρέπει να παρεμβαίνουν και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα.

Εξάλλου πρόκειται για ένα τομέα της απασχόλησης που μπορεί να ευνοεί σε λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες την πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας, οπότε ενισχύεται η αρχή της ισότητας των δύο φύλων και προάγεται ο συνδυασμός οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

Σύσταση 8

Άρθρο 5

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» οι ενισχύσεις που χορηγεί το ΕΤΠΑ, στα πλαίσια των περιφερειακών στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης, επικεντρώνονται στις ακόλουθες προτεραιότητες.	Για το στόχο «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», και με την επιφύλαξη του άρθρου 8, οι ενισχύσεις που χορηγεί το ΕΤΠΑ, στα πλαίσια των περιφερειακών στρατηγικών βιώσιμης ανάπτυξης, επικεντρώνονται στις ακόλουθες προτεραιότητες, με περισσότερη ελαστικότητα σε σχέση με τις περιφέρειες «σταδιακής εισόδου»:

Αιτιολογία

Με την προσθήκη αυτή αυξάνεται η συνεκτικότητα της γνωμοδότησης με τις συστάσεις που διατυπώνει η Επιτροπή των Περιφερειών στη γνωμοδότησή της σχετικά με την Τρίτη Έκθεση για τη Συνοχή.

Σύσταση 9

Άρθρο 5 (1)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Καινοτομία και οικονομία της γνώσης, μέσω της στήριξης του σχεδιασμού και της υλοποίησης περιφερειακών στρατηγικών καινοτομίας οι οποίες οδηγούν σε αποδοτικά περιφερειακά συστήματα καινοτομίας, και ειδικότερα στα ακόλουθα:	Καινοτομία και οικονομία της γνώσης, μέσω της στήριξης του σχεδιασμού και της υλοποίησης περιφερειακών στρατηγικών καινοτομίας οι οποίες οδηγούν σε αποδοτικά περιφερειακά συστήματα καινοτομίας, ~~και ειδικότερα στα ακόλουθα:~~ επί παραδείγματι στους ακόλουθους τομείς:

Αιτιολογία

Λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών και κοινωνικών ιδιαιτεροτήτων κάθε περιοχής και των διαφορετικών αναπτυξιακών δυνατοτήτων και αναγκών τους, πρέπει να επιτραπεί μεγαλύτερη ευελιξία κατά τον ορισμό των συγκεκριμένων μέτρων στις διάφορες περιφέρειες και αστικές ζώνες στο πλαίσιο των τριών προτεραιοτήτων παρέμβασης του ΕΤΠΑ.

Σύσταση 10

Άρθρο 5 (1) — να προστεθεί νέο στοιχείο

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	ε) Ενίσχυση της ανάπτυξης και της απασχόλησης των ΜΜΕ, δηλαδή των τομέων επιχειρηματικής δραστηριότητας όπως η ίδρυση, η μεταβίβαση, επιχειρηματική δυναμικότητα, εξωτερικό εμπόριο και ανάπτυξη της εξειδίκευσης καθώς και δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων όσον αφορά τις υποδομές.

Αιτιολογία

Η ενίσχυση έχει ιδιαίτερη σημασία για τις περιφέρειες που αντιμετωπίζουν κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την οικονομική τους ανάπτυξη και την αύξηση της απασχόλησης.

Σύσταση 11

Άρθρο 5 (1) — να προστεθεί νέο στοιχείο

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	στ) Εγκατάσταση και εξοπλισμός τεχνολογικών κέντρων και κέντρων έρευνας και ανάπτυξης

Αιτιολογία

Για την εκπλήρωση των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβώνας και του Γκέτεμποργκ, για την έρευνα και την καινοτομία απαιτείται μεταξύ άλλων η παροχή στήριξης προς την εγκατάσταση και τον εξοπλισμό τεχνολογικών κέντρων και κέντρων έρευνας και ανάπτυξης με ποιοτικές προδιαγραφές. Θεωρείται ότι οι τομείς δραστηριότητας για τις προτεραιότητες που προτείνονται στο άρθρο 5 του κανονισμού για το ΕΤΠΑ μάλλον επαρκούν για την κάλυψη των προτεινόμενων στόχων της κοινοτικής πολιτικής, καθότι χωρίς αυτές δεν θα ήταν δυνατό να υλοποιηθεί η πολιτική για την ανάπτυξη, ούτε η πολιτική για μια πραγματική συνοχή μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ.

Σύσταση 12

Άρθρο 5 (2) — να προστεθεί νέο στοιχείο

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Περιβάλλον και πρόληψη των κινδύνων, και ειδικότερα στα ακόλουθα:	Περιβάλλον και πρόληψη των κινδύνων, ~~για παράδειγμα~~, επί παραδείγματι στους ακόλουθους τομείς: α) τομείς που ευνοούν την αειφόρο ανάπτυξη και παρουσιάζουν μια σαφή περιβαλλοντική διάσταση, επενδύσεις που συμβάλλουν στην εκπλήρωση των στόχων του άρθρου 174 της συνθήκης για το περιβάλλον:

Αιτιολογία

Οι τομείς εφαρμογής των κανονισμών αποτελούν παράδειγμα, όπως προκύπτει από τον τρέχοντα κανονισμό για το ΕΤΠΑ. Για το λόγο αυτό, η προτεινόμενη διατύπωση πρέπει να είναι σαφής και να συνάδει με τη διατύπωση των ισχυουσών κανονιστικών διατάξεων, όπου η διατύπωση είναι «επί παραδείγματι στους ακόλουθους τομείς»: και προστίθεται το παράδειγμα της αειφόρου ανάπτυξης διότι θεωρείται ιδιαιτέρως ενδιαφέρον.

Σύσταση 13

Άρθρο 5 (2) — να προστεθεί νέο στοιχείο

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	ζ) κατασκευή υποδομών διαχείρισης των λυμάτων, εφοδιασμού σε νερό και επεξεργασίας λυμάτων

Αιτιολογία

Στην προτεραιότητα που αφορά το περιβάλλον και την πρόληψη κινδύνων πρέπει να καταστούν επιλέξιμες οι δράσεις του εφοδιασμού ύδατος, της εξυγίανσης των υδάτων και της απομάκρυνσης των λυμάτων, διότι ακόμη και σήμερα παρατηρούνται προβλήματα που μειώνουν την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών περιφερειών.

Σύσταση 14

Άρθρο 5 (3)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
3) Πρόσβαση, εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων, σε μεταφορές και υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος και ειδικότερα στα ακόλουθα:	3) Πρόσβαση, ~~εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων,~~ σε μεταφορές και υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, για παράδειγμα ~~και ειδικότερα~~ στα ακόλουθα:

Αιτιολογία:

Τα μεγάλα αστικά κέντρα δεν θα πρέπει να αποκλείονται από την αρχή από την ενίσχυση της πρόσβασης σε μεταφορές και υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών.

Σύσταση 15

Άρθρο 5 (3) (α)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
α) Ενίσχυση των δευτερογενών δικτύων μέσω της βελτίωσης των ζεύξεων των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών με περιφερειακά σιδηροδρομικά κέντρα, αεροδρόμια και λιμάνια ή με πολυτροπικά συστήματα, μέσω της παροχής ακτινικών ζεύξεων με βασικούς σιδηροδρομικούς άξονες, και μέσω της προώθησης περιφερειακών και τοπικών οδών εσωτερικής ναυσιπλοΐας·	α) Ενίσχυση των δευτερογενών δικτύων μέσω της βελτίωσης των ζεύξεων των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών με περιφερειακά σιδηροδρομικά κέντρα, αεροδρόμια και λιμάνια ή με πολυτροπικά συστήματα, μέσω της παροχής ακτινικών ζεύξεων με βασικούς σιδηροδρομικούς άξονες, και μέσω της προώθησης περιφερειακών και τοπικών οδών εσωτερικής ναυσιπλοΐας, της ακτοπλοΐας, των θαλάσσιων συνδέσεων με νησιά, και ειδικότερα με μικρότερα νησιά, με λιμένες που είναι μικρότεροι της κλάσεως Α και των αεροπορικών γραμμών μεταξύ αεροδρομίων Ι και ΙΙ κλάσης·

Αιτιολογία

Όλα τα νησιά, άσχετα από το μέγεθός τους, έχουν ορισμένα κοινά προβλήματα. Τα νησιά εξαρτώνται από τις θαλάσσιες και τις αεροπορικές μεταφορές για τη σύνδεσή τους μεταξύ τους και με την ηπειρωτική χώρα. Φαίνεται σκόπιμο να τονιστεί το γεγονός αυτό και να αναφερθεί ότι τα προβλήματα αυτά αποκτούν μεγαλύτερες διαστάσεις στην περίπτωση των μικρών νησιών.

Δεν πρέπει να αγνοηθούν τρόποι συγκοινωνίας, θαλάσσιας και αεροπορικής, που πραγματοποιούνται στις θαλάσσιες απόκεντρες περιφέρειες της Ευρώπης.

Σύσταση 16

Άρθρο 6 (2) (γ)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
γ) Πρόληψη των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της θαλάσσιας ασφάλειας και της προστασίας από πλημμύρες, θαλάσσια ρύπανση και ρύπανση εσωτερικών υδάτων, πρόληψη και προστασία από τη διάβρωση, τους σεισμούς και τις χιονοστιβάδες. Τα προγράμματα είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν την προμήθεια εξοπλισμού και την ανάπτυξη υποδομών, τη σύνταξη και την εφαρμογή διεθνικών σχεδίων βοήθειας, κοινών συστημάτων χαρτογράφησης κινδύνων και την ανάπτυξη κοινών οργάνων για τη μελέτη, την πρόληψη, την παρακολούθηση και τον έλεγχο φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων	γ) Πρόληψη των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της θαλάσσιας ασφάλειας και της προστασίας από πλημμύρες, θαλάσσια ρύπανση και ρύπανση εσωτερικών υδάτων, ~~πρόληψη και προστασία~~ από τη διάβρωση, τους σεισμούς, τους σεισμικούς κινδύνους, τις εκρήξεις ηφαιστείων, τις πυρκαγιές δασών και τις χιονοστιβάδες. Τα προγράμματα είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν την προμήθεια εξοπλισμού και την ανάπτυξη υποδομών, τη σύνταξη και την εφαρμογή διεθνικών σχεδίων βοήθειας, κοινών συστημάτων χαρτογράφησης κινδύνων και την ανάπτυξη κοινών οργάνων για τη μελέτη, την πρόληψη, την παρακολούθηση και τον έλεγχο φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.

Αιτιολογία

Αυτές οι ιδιαίτερης μορφής φυσικές καταστροφές προστίθενται για λόγους πληρότητας.

Σύσταση 17

Άρθρο 6 (2)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
δ) Δημιουργία επιστημονικών και τεχνολογικών δικτύων σε τομείς που αφορούν την ισόρροπη ανάπτυξη διεθνικών περιοχών, και περιλαμβάνουν τη δημιουργία δικτύων μεταξύ πανεπιστημίων και ζεύξεων για την πρόσβαση σε επιστημονικές γνώσεις και τη μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ εγκαταστάσεων Ε&ΤΑ και διεθνών κέντρων αριστείας Ε&ΤΑ, την ανάπτυξη διεθνικών κοινοπραξιών για την κοινή χρήση πόρων Ε&ΤΑ, την αδελφοποίηση ιδρυμάτων μεταφοράς τεχνολογίας και την ανάπτυξη κοινών μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής για την υποστήριξη της Ε&ΤΑ στις ΜΜΕ.	δ) Δημιουργία επιστημονικών και τεχνολογικών δικτύων σε τομείς που αφορούν την ισόρροπη ανάπτυξη διεθνικών περιοχών και περιλαμβάνουν τη δημιουργία δικτύων μεταξύ πανεπιστημίων, ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ζεύξεων για την πρόσβαση σε επιστημονικές γνώσεις και τη μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ εγκαταστάσεων Ε&ΤΑ και διεθνών κέντρων αριστείας Ε&ΤΑ, την ανάπτυξη διεθνικών κοινοπραξιών για την κοινή χρήση πόρων Ε&ΤΑ, την αδελφοποίηση ιδρυμάτων μεταφοράς τεχνολογίας και την ανάπτυξη κοινών μέσων χρηματοδοτικής τεχνικής για την υποστήριξη της Ε&ΤΑ στις ΜΜΕ. Ενθάρρυνση της συμμετοχής σε κάθε ένα από αυτά τα μέσα συνεργασίας των περιφερειών των διαφόρων επιπέδων συνοχής, με στόχο την προαγωγή της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας σε όλη την Ευρώπη. ε) Ενθάρρυνση του επιχειρηματικού πνεύματος, ιδίως με την ανάπτυξη των ΜΜΕ, του τουρισμού, των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και της χρήσης της τεχνολογίας πληροφοριών.

Αιτιολογία

Η συμμετοχή των περιοχών των στόχων της σύγκλισης και της ανταγωνιστικότητας, καθώς επίσης και των διαφόρων μεταβατικών καθεστώτων (περιοχές που επηρεάζονται από το στατιστικό και το φυσικό αποτέλεσμα) σε ένα και το αυτό μέσο συνεργασίας θα οδηγήσει σε μια περισσότερο εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων και θα έχει περισσότερες θετικές επιδράσεις όσον αφορά στη συνοχή.

Επιπλέον, τα δίκτυα δεν πρέπει να περιορίζονται μόνο στα πανεπιστήμια αλλά να συμπεριλαμβάνουν και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, επειδή, στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτά βρίσκονται εγγύτερα στους επιχειρηματίες και ακόμη επειδή δεν διαθέτουν όλες οι περιφέρειες πανεπιστήμια αλλά συχνά διαθέτουν ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Η ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος με την ανάπτυξη του τουρισμού, των ΤΠΕ, κλπ. αποτελούν ιδεώδη αντικείμενα συνεργασίας προκειμένου να υπάρξει ανταλλαγή εμπειριών. Οι περιφέρειες μπορούν να είναι χρήσιμες η μια στην άλλη και επ΄ αυτού τα σύνορα συχνά δεν διαδραματίζουν κανένα ρόλο. Για το λόγο αυτό, το εν λόγω σημαντικό μέρος της οικονομίας της γνώσης δεν είναι δυνατόν να αποκλείεται από τη διασυνοριακή συνεργασία.

Σύσταση 18

Άρθρο 6 (3)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
3) Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της περιφερειακής πολιτικής με την προώθηση της δικτύωσης και της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών και με εστίαση στα θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2 και στο άρθρο 8, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων για δίκτυα συνεργασίας τα οποία καλύπτουν ολόκληρη την Κοινότητα και δράσεων που περιλαμβάνουν μελέτες, συλλογή δεδομένων καθώς και παρακολούθηση και ανάλυση των αναπτυξιακών τάσεων στην Κοινότητα.	3) Προώθηση της διαπεριφερειακής συνεργασίας για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της περιφερειακής πολιτικής με την ~~προώθηση~~ υποστήριξη της δικτύωσης και της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών και με εστίαση στα θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2 και ~~στο άρθρο 8~~ στα άρθρα 8, 9, 10 και 11, στα οποία περιλαμβάνονται τα προγράμματα για δίκτυα συνεργασίας τα οποία καλύπτουν ολόκληρη την Κοινότητα και δράσεις που περιλαμβάνουν μελέτες, συλλογή δεδομένων καθώς και παρακολούθηση και ανάλυση των αναπτυξιακών τάσεων στην Κοινότητα. Τα δίκτυα και οι ανταλλαγές εμπειριών αποτελούν επίσης μέσα για την υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Αιτιολογία

Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να υιοθετηθεί ένας νέος στόχος «ευρωπαϊκή διασυνοριακή συνεργασία». Ωστόσο, ο στόχος περιλαμβάνει μόνο τη διασυνοριακή και όχι την διαπεριφερειακή συνεργασία. Κατά συνέπεια, η διαπεριφερειακή συνεργασία μπορεί να αναπτυχθεί μόνο στα πλαίσια δικτύων συνεργασίας ή προγραμμάτων που αφορούν άλλους στόχους. Η ΕΤΠ αντιτίθεται σε έναν τέτοιο διαχωρισμός των δόκιμων τριών μορφών της εδαφικής συνεργασίας στην Ευρώπη όπως πραγματοποιείται έως σήμερα. Προτείνεται να διατηρηθεί στο πλαίσιο του νέου στόχου η διαπεριφερειακή συνεργασία ως αυτόνομος τομέας ενίσχυσης.

Εάν περιφέρειες από το σύνολο της ΕΕ αισθάνονται ότι σχετίζονται μεταξύ τους για οποιονδήποτε λόγο, τότε δεν είναι δυνατόν να αποκλείεται η συνεργασία ευρύτερου φάσματος.

Οι περιφέρειες μπορούν να ανταλλάσσουν γνώσεις και εμπειρίες και επ' αυτού τα σύνορα συχνά δεν διαδραματίζουν κανένα ρόλο. Σε σχέση με αυτό δεν μπορούν να αποκλείονται, εκ των προτέρων, επενδυτικά σχέδια.

Στο πλαίσιο του στόχου της εδαφικής συνοχής είναι ιδιαίτερα σημαντικό το ΕΤΠΑ να χρηματοδοτεί τα δίκτυα συνεργασίας σε θέματα που αφορούν περιφέρειες με γεωγραφικές ιδιαιτερότητες.

Σύσταση 19

Άρθρο 7 (α)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Οι παρακάτω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση από το ΕΤΠΑ: α) ΦΠΑ,	Οι παρακάτω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση από το ΕΤΠΑ: α) ΦΠΑ που μπορεί να ανακτηθεί,

Αιτιολογία

Πρόκειται, τόσο για την επιβεβαίωση του κανόνα που εφαρμόζεται μέχρι σήμερα στο πλαίσιο των παρελθόντων και παρόντων προγραμμάτων ΕΤΠΑ, όσο και για να αποφευχθεί μία ακατανόητη ανισότητα, στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής για τη συνοχή, με τα όσα προβλέπονται στον κανονισμό του ΕΚΤ.

Σύσταση 20

Άρθρο 7 (δ)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
δ) στέγαση	δ) η στέγαση, εξαιρουμένων, μόνον σε ό,τι αφορά την προτεραιότητα της σύγκλισης, κάποιων ειδικών κατηγοριών δράσεων κοινωνικής σημασίας όπως οι ειδικές κατοικίες για προστατευόμενες κατηγορίες και προσωρινές κατοικίες για τους μη κοινοτικούς μετανάστες

Αιτιολογία

Η πρόβλεψη επιλεξιμότητας των δαπανών για την κατασκευή ή την αναδιάρθρωση κατοικιών, στο πλαίσιο της προτεραιότητας 'σύγκλιση', για ορισμένες κατηγορίες ασθενέστερων κοινωνικών στρωμάτων και για την πρώτη εγκατάσταση μη κοινοτικών μεταναστών φαίνεται να είναι συνεκτικές και με τους κοινωνικούς στόχους της ευρωπαϊκής συνοχής, και συμβάλλει ώστε η εν λόγω κοινοτική πολιτική να υπερβεί τα διαρθρωτικά προβλήματα που συνεπάγεται η εισροή μη κοινοτικών μεταναστών.

Σύσταση 21

Άρθρο 8 (1)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Στην περίπτωση δράσεων που αφορούν αναβάθμιση αστικών περιοχών όπως προβλέπεται στα άρθρα 25 παράγραφος 4 στοιχείο α) και 36 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…), το ΕΤΠΑ ενισχύει την ανάπτυξη συμμετοχικών, ενοποιημένων στρατηγικών για την αντιμετώπιση των πολυάριθμων οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών προβλημάτων που επηρεάζουν τις αστικές περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατόν να συνδυαστούν η αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, η αξιοποίηση βιομηχανικών εκτάσεων και η διατήρηση και ανάπτυξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με μέτρα προώθησης της επιχειρηματικότητας, της τοπικής απασχόλησης και της ανάπτυξης των τοπικών κοινοτήτων καθώς και με την παροχή υπηρεσιών στον πληθυσμό λαμβανομένων υπόψη των δημογραφικών εξελίξεων.	Στην περίπτωση δράσεων που αφορούν αναβάθμιση αστικών περιοχών όπως προβλέπεται στα άρθρα 25 παράγραφος 4 στοιχείο α) και 36 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…), το ΕΤΠΑ ενισχύει την ανάπτυξη συμμετοχικών, ενοποιημένων στρατηγικών που θα πρέπει να εφαρμοστούν στο πλαίσιο των νομικών διατάξεων των κρατών μελών για την ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και την αντιμετώπιση των πολυάριθμων οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών προβλημάτων που επηρεάζουν τις αστικές περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατόν να συνδυαστούν η αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, η αξιοποίηση βιομηχανικών εκτάσεων και η διατήρηση και ανάπτυξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με μέτρα προώθησης της καινοτομίας και της οικονομίας της γνώσης, της επιχειρηματικότητας, της τοπικής απασχόλησης και της ανάπτυξης των τοπικών κοινοτήτων καθώς και με την παροχή υπηρεσιών στον πληθυσμό λαμβανομένων υπόψη των δημογραφικών εξελίξεων.

Αιτιολογία

Η εδραίωση των συμμετοχικών στρατηγικών που αναφέρονται στο προτεινόμενο κείμενο, με σαφή αναφορά στην υπεξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 36, 4 β) του κανονισμού συντονισμού, είτε για τις θεσμικές διατάξεις των κρατών μελών, είτε για την αρχή της επικουρικότητας, ενισχύει τη νομική βάση αναφοράς των εν λόγω συμμετοχικών στρατηγικών.

Λαμβανομένης υπόψη της συμβολής των μεγάλων πόλεων στην περιφερειακή ανάπτυξη, είναι σημαντικό, για την αποτελεσματικότητα της πολιτικής συνοχής και τη συμβολή της στους στόχους της Λισσαβώνας και του Γκέτεμποργκ, η διαρθρωτική χρηματοδότηση να συνδέεται σαφέστερα με τις ανάγκες των αστικών ζωνών και τις δυνατότητες των περιφερειών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί εάν προβλεφθούν δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης οι οποίες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν μέτρα «αστικής αναβάθμισης» αλλά και ταυτόχρονα να τα ξεπερνούν.

Στο πλαίσιο ολοκληρωμένων δράσεων αστικής ανάπτυξης πρέπει, μεταξύ άλλων, να δοθεί έμφαση σε μέτρα που στοχεύουν στην προώθηση της καινοτομίας και της οικονομίας της γνώσης λαμβανομένων υπόψη των στόχων του σχεδίου δράσης της Λισσαβώνας.

Σύσταση 22

Άρθρο 9 (3)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα και τη λογική συνέπεια μεταξύ των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και εκείνων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας αφενός και των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ αφετέρου. Προς το σκοπό αυτό, για τις δράσεις που αναφέρονται στα σημεία 1), 3) και 5), τα κράτη μέλη κατά την εκπόνηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων καθορίζουν σαφή κριτήρια προσδιορισμού των δράσεων που λαμβάνουν ενίσχυση από το ΕΤΠΑ με βάση το παρόν άρθρο ή από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης με βάση τα άρθρα 49 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και θ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…), για τις αγροτικές περιοχές ή από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας με βάση το άρθρο (…) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…) για περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία.	Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες εξασφαλίζουν, στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 36 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) (…), και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις συντονισμού που προβλέπονται στο άρθρο 25, 4 γ), τη συμπληρωματικότητα και τη λογική συνέπεια, μεταξύ των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και εκείνων που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας αφενός και των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ αφετέρου. Προς το σκοπό αυτό, για τις δράσεις που αναφέρονται στα σημεία 1), 3) και 5), τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες, κατά την εκπόνηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων καθορίζουν σαφή κριτήρια προσδιορισμού των δράσεων που λαμβάνουν ενίσχυση από το ΕΤΠΑ με βάση το παρόν άρθρο ή από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης με βάση τα άρθρα 49 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και θ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…), για τις αγροτικές περιοχές ή από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας με βάση το άρθρο (…) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…) για περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία, και, παράλληλα, προβλέπουν μηχανισμούς ελέγχου κατά την πορεία και εκ των υστέρων που θα εγγυώνται την τήρηση των ανωτέρω απαιτήσεων συμπληρωματικότητας και συνοχής.

Αιτιολογία

Πρόκειται κυρίως για τη σύνδεση του κανόνα συντονισμού, που έχει εισαχθεί στο προτεινόμενο κείμενο, με τις κατευθύνσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 25, 4 γ), (Εθνικό πλαίσιο αναφοράς) προκειμένου να ενισχυθεί η ισχύς του.

Η αναφορά στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες είναι σκόπιμη για τη συνοχή με την πρόβλεψη των ιδίων φορέων που παρουσιάζονται στο προτεινόμενο κείμενο στην αρχή του υπό εξέταση σημείου.

Η τροπολογία, στο τέλος, αφορά την εισαγωγή τυπικών λειτουργικών μηχανισμών του «κοινοτικού κεκτημένου» για την ενίσχυση της δράσης στην οποία εφαρμόζονται.

Σύσταση 23

Άρθρο 11

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Με τα πρόσθετα κονδύλια που προβλέπονται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…) και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού το ΕΤΠΑ συγχρηματοδοτεί λειτουργικές δαπάνες στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες προκειμένου να αντισταθμιστεί το πρόσθετο κόστος που δημιουργείται στις περιοχές οι οποίες καλύπτονται από το άρθρο 4 καθώς και στις παρακάτω επιπλέον περιοχές, εξαιρουμένων προϊόντων που εμπίπτουν στο παράρτημα I της συνθήκης: α) Ενίσχυση υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων και αρχική ενίσχυση για υπηρεσίες μεταφορών. β) **Ενίσχυση για την αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την αποθήκευση, το υπερβολικό μέγεθος και τη συντήρηση εργαλείων παραγωγής και με την έλλειψη ανθρωπίνου κεφαλαίου στην τοπική αγορά εργασίας.**	Με τα πρόσθετα κονδύλια που προβλέπονται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…) και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού το ΕΤΠΑ συγχρηματοδοτεί λειτουργικές δαπάνες στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες προκειμένου να αντισταθμιστεί το πρόσθετο κόστος που δημιουργείται στις περιοχές οι οποίες καλύπτονται από το άρθρο 4 καθώς και στις παρακάτω επιπλέον περιοχές, εξαιρουμένων προϊόντων που εμπίπτουν στο παράρτημα I της συνθήκης: α) Ενίσχυση υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων και αρχική ενίσχυση για υπηρεσίες μεταφορών. β) Ενίσχυση για την αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την αποθήκευση, το υπερβολικό μέγεθος και τη συντήρηση εργαλείων παραγωγής και με την έλλειψη ανθρωπίνου κεφαλαίου στην τοπική αγορά εργασίας. Το ΕΤΠΑ συμβάλει στη χρηματοδότηση των επενδύσεων που προκύπτουν από τον ειδικό χαρακτήρα των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, ειδικότερα δε τις επενδύσεις που αφορούν τις υποδομές μεταφορών που είναι συνέπεια του εδαφικού κατακερματισμού αλλά και όσες προκύπτουν από την αισθητή αύξηση του πληθυσμού.

Αιτιολογία

Το ειδικό πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει όχι μόνο τις λειτουργικές δαπάνες, αλλά και τις επενδυτικές δαπάνες που απορρέουν από την εξόχως απομακρυσμένη θέση. Υπενθυμίζεται ότι θα υπάρξουν εξόχως απόκεντρες περιφέρειες οι οποίες, στην προσεχή περίοδο, δεν θα είναι πλέον επιλέξιμες για τον σημερινό στόχο 1, ενώ θα εξακολουθήσουν να υφίστανται τα μόνιμα μειονεκτήματα της απόστασης και θα εξακολουθήσουν να αντιμετωπίζουν τις επενδυτικές ανάγκες που οφείλονται στην εξόχως απομακρυσμένη θέση τους, η οποία μέχρι σήμερα χρηματοδοτούνταν στα πλαίσια της πολιτικής για τη συνοχή.

Σύσταση 24

Άρθρο 12 (6)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
6) Οι διατάξεις υλοποίησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: α) Ορισμό από το κράτος μέλος όλων των φορέων που προβλέπονται στο άρθρο 14. β) Περιγραφή των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης καθώς και τη σύσταση της επιτροπής παρακολούθησης. γ) Προσδιορισμό των διαδικασιών κινητοποίησης και κυκλοφορίας των χρηματοδοτικών ροών, ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνειά τους. δ) Τις διατάξεις που θεσπίστηκαν προκειμένου να εξασφαλιστεί η δημοσιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος. ε) Περιγραφή των διαδικασιών που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους για την ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων προκειμένου να καλυφθούν οι απαιτήσεις για πληρωμές, παρακολούθηση και αξιολόγηση, οι οποίες καθορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. (…)	6) Οι διατάξεις υλοποίησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: α) Ορισμό από το κράτος μέλος όλων των φορέων που προβλέπονται στο άρθρο 14. β) Περιγραφή των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης καθώς και τη σύσταση της επιτροπής παρακολούθησης. γ) Προσδιορισμό των διαδικασιών κινητοποίησης και κυκλοφορίας των χρηματοδοτικών ροών, ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνειά τους. δ) Τις διατάξεις που θεσπίστηκαν προκειμένου να εξασφαλιστεί η δημοσιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος. ε) Περιγραφή των διαδικασιών που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους για την ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων προκειμένου να καλυφθούν οι απαιτήσεις για πληρωμές, παρακολούθηση και αξιολόγηση, οι οποίες καθορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. (…) στ) την περιγραφή των τρόπων συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, που έχουν ενεργοποιηθεί από κάθε κράτος μέλος που συνυποβάλλει το επιχειρησιακό πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. (…) κατά τη φάση προετοιμασίας του ίδιου του προγράμματος, και όσων προβλέπονται για τη συνέχεια·

Αιτιολογία

Είναι απαραίτητο στο πλαίσιο της προτεραιότητας 'εδαφική συνεργασία' να εφαρμοστούν από τα κράτη μέλη οι κανόνες της εταιρικής σχέσης, κυρίως δε της σχέσης που έχουν οι τοπικές και περιφερειακές δημόσιες διοικήσεις (για παράδειγμα είναι αδιανόητη η εκπόνηση και η εφαρμογή προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας χωρίς την έντονη συμμετοχή, από τη φάση της πρότασης, των τοπικών παραμεθόριων κοινοτήτων ή των πόλεων όταν πρόκειται για την υποστήριξη ή την προώθηση των ευρωπαϊκών δικτύων πόλεων). Για την επιτυχία συνεπώς του επιχειρησιακού προγράμματος πρέπει να προβλεφθεί ως βασική προϋπόθεση για την αποδοχή των προτάσεων επιχειρησιακών προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει τηρήσει τους κανόνες αυτούς και πώς σκέφτεται να τους εφαρμόσει στη φάση της υλοποίησης.

Σύσταση 25

Άρθρο 12 — να προστεθεί νέο στοιχείο

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	Τα κράτη μέλη θα μεριμνούν για τη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στον προγραμματισμό, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των δράσεων διασυνοριακής και διεθνικής συνεργασίας.

Αιτιολογία

Πρέπει να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των περιφερειακών αρχών στα προγράμματα διασυνοριακής και διεθνικής συνεργασίας.

Σύσταση 26

Άρθρο 14 (3)

Το κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Κάθε κράτος μέλος που συμμετέχει στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ορίζει εκπροσώπους οι οποίοι συμμετέχουν στην επιτροπή παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…).	Κάθε κράτος μέλος που συμμετέχει στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ορίζει εκπροσώπους οι οποίοι συμμετέχουν στην επιτροπή παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. (…) και μεριμνούν για την διασφάλιση της κατάλληλης εκπροσώπησης των ενδιαφερομένων τοπικών και περιφερειακών αρχών σύμφωνα με τις αντίστοιχες θεσμικές και συνταγματικές διατάξεις

Αιτιολογία

Δεδομένου του ρόλου των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, με εμφανή θετικά αποτελέσματα στο πλαίσιο των εμπειριών Interreg III A, B και Γ, αρμόζει, σύμφωνα με τις αρχές της εταιρικής σχέσης και της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συμμετοχή, ανάλογα με την περίπτωση, της μιας ή της άλλης κατηγορίας των δημόσιων φορέων, στους κόλπους της αντιπροσωπείας τους στην Αρχή Ελέγχου για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Βρυξέλλες, 13 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Πρόταση κανονισμού για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής

(2005/C 231/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής (COM(2004) 494 τελικό — 2004/0166 (AVC)),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15ης Ιουλίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προεδρείου της στις 26 Μαΐου 2004 να αναθέσει την κατάρτιση του σχεδίου αυτής της γνωμοδότησης στην επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής»,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1164/94 του Συμβουλίου, βάσει του οποίου ιδρύθηκε το Ταμείο Συνοχής και ο οποίος στη συνέχεια συμπληρώθηκε με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1264/99 και (ΕΚ) 1265/99,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τις άλλες προτάσεις κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής *περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής* (COM(2004) 492 τελικό, 2004/0163 (AVC)) και *για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης* (COM(2004) 495 τελικό — 2004/0167 (COD)),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της με θέμα την *«Τρίτη Έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή»* (CdR 120/2004 fin) [1],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την έκθεση προοπτικής της με θέμα τη *«Διαχείριση και απλοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων μετά το 2006»* (CdR 389/2002 fin) [2],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 234/2004 rev. 1) που υιοθέτησε η επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» στις 4 Φεβρουαρίου 2005 (εισηγητής: ο κ. Antonio PAIVA, Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου του Tomar (PT, EPP), (CdR 234/2004 rev.2),

υιοθέτησε κατά την 59η σύνοδο ολομέλειάς της στις 13-14 Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 13ης Απριλίου 2005) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. **Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 Επικροτεί την πρόταση-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους κανονισμούς για τα Διαρθρωτικά Ταμεία κατά την περίοδο 2007-2013.

1.2 Έχει την πεποίθηση ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη διεύρυνση της Ένωσης σε 25 κράτη μέλη και αργότερα σε 27, η δημοσιονομική πρόταση της Επιτροπής για την παροχή του 0,41 % του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος (που θα αυξηθεί σε 0,46 % με τη συμπερίληψη των παρεμβάσεων για την ανάπτυξη της υπαίθρου και την αλιεία) και την πρόβλεψη 336,3 δισεκατομμυρίων ευρώ για τη χρηματοδότηση των τριών Στόχων (78 % για τη σύγκλιση, 18 % για την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση και 4 % για την εδαφική συνεργασία) αποτελεί την ελάχιστη συμβιβαστική λύση για τη μελλοντική πολιτική συνοχής.

1.3 Εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το πεδίο παρέμβασης του Ταμείου Συνοχής έχει λάβει υπόψη την υποστήριξη έργων που παρουσιάζουν περιβαλλοντική διάσταση, όπως η ενεργειακή αποδοτικότητα και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και, στον τομέα των μεταφορών, εκτός των διευρωπαϊκών δικτύων, οι τομείς των σιδηροδρόμων, της θαλάσσιας και εσωτερικής ναυσιπλοΐας, των πολυτροπικών μεταφορών και της διαλειτουργικότητάς τους, της διαχείρισης της οδικής και εναέριας κυκλοφορίας, των καθαρών αστικών συγκοινωνιών και των μέσων μαζικής μεταφοράς.

1.4 Επικροτεί το γεγονός ότι το Ταμείο Συνοχής θα εφαρμόζεται στα κράτη μέλη των οποίων το ΑΕγχΠ βρίσκεται κάτω του 90 % του κοινοτικού μέσου όρου. Θα πρέπει, επίσης, να εξευρεθεί μια πολιτική λύση για τα κράτη μέλη που, στο μέλλον, δεν θα είναι επιλέξιμα, ως συνέπεια της διεύρυνσης.

1.5 Πιστεύει ότι τα επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κράτη μέλη δεν πρέπει να τιμωρούνται με αναστολή της οικονομικής ενίσχυσης από το Ταμείο Συνοχής σε περίπτωση που παρουσιάζουν υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα, δυνάμει του άρθρου 104, παράγραφος 6 της Συνθήκης.

1.6 Ευελπιστεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα διευκρινίσει εάν η εν λόγω αναστολή, εφόσον υφίσταται, αφορά μόνο νέα έργα, τα οποία πρόκειται να εγκριθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους που ακολουθεί εκείνο της απόφασης.

1.7 Έχει την πεποίθηση ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποχρεούται να αναλύσει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ενδεχόμενης εφαρμογής όμοιων γενικών κανονισμών για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, καθώς και για το Ταμείο Συνοχής. Η υποβληθείσα αιτιολογική έκθεση δεν αποσαφηνίζει αυτή την άποψη της πρότασης της Επιτροπής. Η ΕτΠ θεωρεί απαραίτητη τη διενέργεια ανάλυσης κόστους-οφέλους της εν λόγω τροποποίησης των κανονισμών που διέπουν το Ταμείο Συνοχής.

[1] ΕΕ C 318 της 22.12.2004, σελ. 1
[2] ΕΕ 2003/C 256/01

1.8 Ευελπιστεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει τους λόγους της σε ό,τι αφορά τη μετάβαση από την «ανάλυση κατά έργο» (project-by-project) βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΚ αριθ. 1164/94 — κανονισμός του σημερινού Ταμείου Συνοχής — στην «ανάλυση προγράμματος» (τελευταία παράγραφος του σημείου 5.2 της αιτιολογικής έκθεσης του εγγράφου COM (2004) 492 τελικό — κανονισμός για τα διαρθρωτικά ταμεία) των προτάσεων των κρατών μελών που λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση από το Ταμείο Συνοχής. Η μέθοδος αυτή θα είναι εντελώς διαφορετική από την αντίστοιχη μέθοδο που εφαρμόζεται σήμερα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποχρεούται να στοιχειοθετήσει την αλλαγή αυτή βάσει των αποτελεσμάτων σχετικής αξιολόγησης, η οποία πρέπει να διενεργηθεί για την τρέχουσα περίοδο του Ταμείου Συνοχής.

2. **Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Σύσταση 1

Αιτιολογική σκέψη 5 (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Το Ταμείο Συνοχής πρέπει επίσης να λάβει υπόψη τις κοινωνικές πτυχές της αειφόρου ανάπτυξης και να συμβάλει στην υλοποίηση της κοινωνικής ένταξης, ειδικά σε ό,τι αφορά την προσβασιμότητα και την εξάλειψη των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες, με στόχο την καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος των ατόμων με αναπηρίες, δυνάμει του άρθρου 13 της Συνθήκης.

Αιτιολογία

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία και, ιδιαίτερα, το Ταμείο Συνοχής αποτελούν καθοριστικό μέσο για τον περιορισμό και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού των ευπαθών ομάδων, μέσω της κατάργησης των εμποδίων για τα άτομα με αναπηρίες σε όλους τους τομείς της ζωής και ιδίως μέσω της προώθησης και δημιουργίας ενός προσιτού φυσικού περιβάλλοντος για τα άτομα με αναπηρίες σε ό,τι αφορά τους τομείς των τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών, των μεταφορών και του δομημένου περιβάλλοντος.

Σύσταση 2

Άρθρο 2, σημείο 1

Πεδίο παρέμβασης

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ιδίως έργα προτεραιότητας ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος όπως αυτά καθορίζονται στην απόφαση αριθ. 1692/96 ΕΕ.	Διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ιδίως έργα προτεραιότητας ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος όπως αυτά καθορίζονται στην απόφαση αριθ. 1692/96 ΕΕ και οι αντίστοιχοι σύνδεσμοί τους, ήτοι οι λιμένες και τα αεροδρόμια.

Αιτιολογία

Ιδίως οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρειάζονται τους ανωτέρω συνδέσμους, προκειμένου να περιοριστεί η απομόνωσή τους από την ευρωπαϊκή ήπειρο και να διασφαλιστεί η πρόσβασή τους στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών.

Σύσταση 3

Άρθρο 3, σημείο 1

Επιλεξιμότητα των δαπανών

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Οι παρακάτω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το Ταμείο: 1) ΦΠΑ, 2) τόκοι για οφειλές, 3) αγορά γηπέδων για ποσό που ξεπερνά το 10% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης της σχετικής δράσης, 4) στέγαση, 5) αποξήλωση πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.	Οι παρακάτω δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το Ταμείο: ~~1) ΦΠΑ,~~ 2) τόκοι για οφειλές, 3) αγορά γηπέδων για ποσό που ξεπερνά το 10% της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης της σχετικής δράσης, 4) στέγαση, 5) αποξήλωση πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής.

Αιτιολογία

Στο σημερινό Ταμείο Συνοχής, ο ΦΠΑ αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη και δεν υφίσταται κανένας λόγος για τη θέσπιση αυστηρότερων κανόνων από τους ήδη ισχύοντες.

Σύσταση 4

Άρθρο 4

Προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης από το Ταμείο

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
1. Η χορήγηση ενίσχυσης από το Ταμείο Συνοχής υπόκειται στην συμμόρφωση με τους παρακάτω κανόνες.	~~1. Η χορήγηση ενίσχυσης από το Ταμείο Συνοχής υπόκειται στην συμμόρφωση με τους παρακάτω κανόνες.~~
2. Στην περίπτωση που το Συμβούλιο:	~~2. Στην περίπτωση που το Συμβούλιο:~~
α) κρίνει σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ ότι υφίσταται υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα στο κράτος μέλος, και	~~α) κρίνει σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ ότι υφίσταται υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα στο κράτος μέλος, και~~
β) αποφασίσει σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 8 της συνθήκης ΕΚ ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, παρά την σύσταση του Συμβουλίου με βάση το άρθρο 104 παράγραφος 7 της συνθήκης ΕΚ, δεν έλαβε αποτελεσματικά μέτρα ή ότι τα μέτρα που ελήφθησαν αποδείχτηκαν ανεπαρκή,	~~β) αποφασίσει σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 8 της συνθήκης ΕΚ ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, παρά την σύσταση του Συμβουλίου με βάση το άρθρο 104 παράγραφος 7 της συνθήκης ΕΚ, δεν έλαβε αποτελεσματικά μέτρα ή ότι τα μέτρα που ελήφθησαν αποδείχτηκαν ανεπαρκή,~~
αποφασίζει να αναστείλει ολόκληρη ή τμήμα της οικονομικής ενίσχυσης από το Ταμείο προς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Η αναστολή αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων.	~~αποφασίζει να αναστείλει ολόκληρη ή τμήμα της οικονομικής ενίσχυσης από το Ταμείο προς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Η αναστολή αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων.~~
3. Το Συμβούλιο αποφασίζει να άρει την αναστολή της οικονομικής ενίσχυσης από το Ταμείο, εφόσον διαπιστώσει ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα. Η Επιτροπή προχωρεί στην εκ νέου εγγραφή στον προϋπολογισμό των αναλήψεων υποχρεώσεων που ανεστάλησαν.	~~3. Το Συμβούλιο αποφασίζει να άρει την αναστολή της οικονομικής ενίσχυσης από το Ταμείο, εφόσον διαπιστώσει ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα. Η Επιτροπή προχωρεί στην εκ νέου εγγραφή στον προϋπολογισμό των αναλήψεων υποχρεώσεων που ανεστάλησαν.~~
4. Το Συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 με ειδική πλειοψηφία με βάση πρόταση της Επιτροπής.	~~4. Το Συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 με ειδική πλειοψηφία με βάση πρόταση της Επιτροπής.~~
	Τα επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κράτη μέλη είναι τα κράτη μέλη των οποίων το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (ΑΕΕ), μετρούμενο σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης και υπολογιζόμενο βάσει των διαθέσιμων στοιχείων της Κοινότητας των τριών τελευταίων ετών (…), είναι μικρότερο του 90 % του κοινοτικού μέσου όρου.

Αιτιολογία

Το άρθρο 4 θα πρέπει να αντικατασταθεί με μια νέα παράγραφο, στην οποία θα αναφέρονται αναλυτικά τα επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κράτη μέλη.

Αν το άρθρο 4 παραμείνει όπως προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο δικαιούχο για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κράτος μέλος θα επιβάλλεται διπλή ποινή. Μία από τις ποινές είναι παρόμοια με εκείνη που επιβάλλεται σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ με υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα. Η δεύτερη ποινή αφορά την αναστολή της οικονομικής ενίσχυσης του Ταμείου Συνοχής για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Μολονότι είναι κατανοητό το γεγονός ότι τα δικαιούχα κράτη του Ταμείου Συνοχής υποχρεούνται να πληρούν τους όρους για την οικονομική σύγκλιση, η αναστολή της οικονομικής ενίσχυσης του Ταμείου Συνοχής θα προκαλέσει περισσότερες δυσκολίες στα κράτη μέλη, των οποίων το ΑΕγχΠ βρίσκεται ήδη κάτω του κοινοτικού μέσου όρου.

Επιπλέον, δεν είναι σαφές εάν η εν λόγω αναστολή εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις των νέων έργων που πρόκειται να εγκριθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους που ακολουθεί εκείνο της απόφασης, αλλά ούτε ποιες είναι οι συνέπειες για τα έργα που θα έχουν λάβει έγκριση πριν από την προαναφερόμενη ημερομηνία.

Βρυξέλλες, 13 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Σχέδιο γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα Πρόταση για Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών

και την

Λευκή Βίβλο σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 για τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ στις θαλάσσιες μεταφορές

(2005/C 231/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την «πρόταση για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών» (COM(2004) 654 τελικό· 2004/0240 (COD)) και τη «Λευκή Βίβλο σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 για τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ στις θαλάσσιες μεταφορές» (COM(2004) 675 τελικό),

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού σύμφωνα με τα άρθρα 265 και 80 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της της 3ης Νοεμβρίου 2004 να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής», την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης,

Έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο με τίτλο «Βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών στους θαλάσσιους λιμένες: Βασικό στοιχείο των ευρωπαϊκών μεταφορών. Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών» (COM(2001) 35 τελικό, καθώς και την τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών (υποβλήθηκε από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ) (COM/2002/0101 τελικό),

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ της 20ής Σεπτεμβρίου 2001 για την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο με τίτλο «Βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών στους θαλάσσιους λιμένες: βασικό στοιχείο των ευρωπαϊκών μεταφορών» (CdR 161/2001 τελικό) ([1]),

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 29ης Σεπτεμβρίου 2001 για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών» (CES 1495/2001),

Έχοντας υπόψη την έκθεση της μόνιμης επιτροπής των κρατών ΕΖΕΣ της 2ας Μαΐου 2002 σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών,

---

([1]) ΕΕ C 19 της 22.1.2002, σελ.3

Έχοντας υπόψη το κοινό σχέδιο που ενέκρινε η Επιτροπή Συνδιαλλαγής στις 22 Οκτωβρίου 2003 σύμφωνα με το άρθρο 251, παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών (PE-CONS 3670/03 — C5-0461/2003 — 2001/0047(COD)),

Έχοντας υπόψη την έκθεση της αντιπροσωπείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Επιτροπή Συνδιαλλαγής της 4ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το εγκριθέν από την Επιτροπή Συνδιαλλαγής κοινό σχέδιο οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά λιμενικών υπηρεσιών (A5-0364/2003),

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της από 29ης Σεπτεμβρίου 2004 (CdR 163/2004 τελικό) ([1]) για την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση της ασφάλειας λιμένων (COM(2004) 76 τελικό),

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/52/ΕΚ της Επιτροπής της 26ης Ιουλίου 2000 για την τροποποίηση της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ περί της διαφάνειας των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημόσιων επιχειρήσεων,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 1986 για τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 [πλέον άρθρα 81 και 82] της συνθήκης στις θαλάσσιες μεταφορές, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό αριθ. 1/2003 της 16ης Δεκεμβρίου 2002,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή καλείται «να επιταχύνει τη φιλελευθεροποίηση σε τομείς όπως το αέριο, την ηλεκτρική ενέργεια, τις ταχυδρομικές υπηρεσίες και τις μεταφορές»,

Έχοντας υπόψη τη Λευκή Βίβλο «Η ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών με χρονικό ορίζοντα το έτος 2010: η ώρα των επιλογών» της 12ης Σεπτεμβρίου 2001 (COM(2001) 370 τελικό,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 823/2000 της Επιτροπής της 19ης Απριλίου 2000 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών μεταξύ ναυτιλιακών εταιρειών τακτικών γραμμών (κοινοπραξίες),

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης,

Έχοντας υπόψη την έκθεση της γραμματείας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) «Πολιτική ανταγωνισμού στις ναυτιλιακές γραμμές τακτικών γραμμών» της 16ης Απριλίου 2002,

Έχοντας υπόψη το έγγραφο διαβούλευσης της Επιτροπής του Μαρτίου 2003 σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 για τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ στις θαλάσσιες μεταφορές,

Έχοντας υπόψη των σχολίων που ελήφθησαν σχετικά με το έγγραφο διαβούλευσης της Επιτροπής για την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86,

Έχοντας υπόψη την έκθεση του πανεπιστημίου Erasmus του Ρότερνταμ της 12ης Νοεμβρίου 2003 σε ό,τι αφορά την υποστήριξη που προσέφερε κατά την επεξεργασία των σχολίων που ελήφθησαν σχετικά με το έγγραφο διαβούλευσης της Επιτροπής για την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86,

Έχοντας υπόψη το έγγραφο συζήτησης της Επιτροπής για την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 του Δεκεμβρίου 2003,

Έχοντας υπόψη το έγγραφο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Τακτικών Ναυτιλιακών Γραμμών (ELAA) σχετικά με την «αναθεώρηση του κανονισμού αριθ. 4056/86: πρόταση για μια νέα κανονιστική διάρθρωση» της 6ης Αυγούστου 2004,

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης της επιτροπής «Πολιτική εδαφικής συνοχής» που υιοθετήθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2005 (CdR 485/2004) (Εισηγητής: ο κ. Rolf Harlinghausen, μέλος της επιτροπής ευρωπαϊκών υποθέσεων του κοινοβουλίου του ομόσπονδου κράτους τους Αμβούργου (DE/EVP),

([1]) ΕΕ C 45 της 16.2.2005, σελ. 26

εκτιμώντας ότι:

1) Η ελευθέρωση του τομέα των μεταφορών ιδίως μετά την υιοθέτηση της ατζέντας της Λισαβόνας το 2000 συνιστά έναν από τους κύριους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της.

2) Ειδικά η πολιτική μεταφορών αποτελεί μείζονα προτεραιότητα της επιτροπής «Πολιτική εδαφικής συνοχής» καθώς και της Επιτροπής των Περιφερειών συνολικά, όπως καταδεικνύει πλήθος γνωμοδοτήσεων — κυρίως η γνωμοδότηση του κυρίου Lamberti που συντάχθηκε για το πρώτο σχέδιο οδηγίας για τις λιμενικές υπηρεσίες. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει τη σημαντική συμβολή της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών για την υλοποίηση της συνοχής σε μια διευρυμένη και ακόμη περισσότερο διαφοροποιημένη Ευρώπη.

3) Τα επόμενα χρόνια αναμένεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση σημαντική ενίσχυση της ζήτησης για υπηρεσίες μεταφορών. Πέραν τούτου, η αύξηση αυτή, ως φυσικό επακόλουθο μεταξύ άλλων της οικονομικής ανάπτυξης, της διεύρυνσης της Ένωσης και της εντατικοποίησης των εμπορικών σχέσεων, αναμένεται να σημειωθεί κατά κύριο λόγο στον τομέα των εμπορευματικών μεταφορών.

4) Ενόψει της αναμενόμενης επιβάρυνσης, κυρίως των οδικών υποδομών, κρίνεται αναγκαίο να καταβληθούν εντατικές προσπάθειες για τη διαχείριση του όγκου των μεταφορών και την επέκταση των μεταφορικών υποδομών. Στο πλαίσιο αυτό, μείζονα ρόλο αναμένεται να διαδραματίσουν οι φιλικές προς το περιβάλλον θαλάσσιες μεταφορές, καθώς το προσδοκώμενο δυναμικό τους μπορεί να συμβάλει στη μετατόπιση των εμπορευματικών μεταφορών από το οδικό δίκτυο σε άλλα μεταφορικά μέσα και στην αειφόρο ανάπτυξη του τομέα των μεταφορών. Η επέκταση και ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού διατροπικού δικτύου μεταφορών θα έχουν θετικές επιδράσεις στις παράκτιες περιφέρειες, τις λιμενικές περιοχές και τις περιοφέρειες της ενδοχώρας και, ως εκ τούτου, και στην εκεί εγκατεστημένη οικονομία των λιμένων και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών. Θεωρείται δεδομένο ότι η αυτή η θετική για το σύνολο της εσωτερικής αγοράς εξέλιξη θα γίνει σαφώς αισθητή μεταξύ άλλων και στην ευρύτερη περιοχή της Βαλτικής.

5) Τα αποτελεσματικά συστήματα μεταφορών συνιστούν προϋπόθεση για την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης. Είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί ένα αξιόπιστο πλαίσιο, προκειμένου να δημιουργηθούν κατάλληλα κίνητρα για την εντατικοποίηση των επενδύσεων στον τομέα των μεταφορών. Για το σκοπό αυτό, το κοινοτικό δίκαιο οφείλει να ανταποκριθεί στις βασικές αρχές του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και της ελεύθερης πρόσβασης στην αγορά, καθώς και στις απαιτήσεις για την ασφάλεια των επενδύσεων, τη θέσπιση ενδεδειγμένων κανόνων ασφάλειας, κοινωνικά αποδεκτών όρων εργασίας και αυστηρών περιβαλλοντικών προτύπων.

6) Όσον αφορά το κόστος διακίνησης φορτίου στους λιμένες, το οποίο είναι σαφώς χαμηλότερο σε σύγκριση με τους λιμένες της Βόρειας Αμερικής και της Ασίας, είναι απολύτως αναγκαίο οι δράσεις που αναμένεται να συμβάλλουν στη βελτίωση του ανταγωνισμού και της αποτελεσματικότητας στους λιμένες, να καταρτίζονται βάσει της ανάλυσης των ελλείψεων της σημερινής κατάστασης. Εντούτοις, η ανάλυση αυτή δεν υφίσταται ακόμη επί του παρόντος.

7) Επιπλέον θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι κατά την πάροδο των δεκαετιών, ειδικά στους λιμένες, αλλά και στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται αποτελεσματικές, σύνθετες δομές. Το γεγονός αυτό συνέβαλε ώστε πολλές επιχειρήσεις που έχουν εγκατασταθεί και δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τους λιμένες της να συγκαταλέγονται μεταξύ των πλέον κερδοφόρων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων παγκοσμίως. Συνεπώς, οποιεσδήποτε τροποποιήσεις του νομικού πλαισίου πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τον αντίκτυπο της αλληλεξάρτησης μεταξύ των επιμέρους δομών στον τομέα των μεταφορών, καθώς και μεταξύ του συνόλου των δομών και των υπόλοιπων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η Επιτροπή αναγνωρίζει επίσης την πολυπλοκότητα των δομών αυτών και προβλέπει σημαντικές δαπάνες για την οικοδόμηση λειτουργικών και ανταγωνιστικών συστημάτων μεταφορών, όπως οι «θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων» και οι «θαλάσσιες αρτηρίες».

8) Αυτή η αναμφισβήτητα αναγκαία απορύθμιση στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών και λιμενικών υπηρεσιών πρέπει να σχεδιαστεί με τη δέουσα προσοχή. Για λόγους πολιτικής για την απασχόληση, πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια ώστε οι σχετικοί μεταβατικοί κανόνες να μην επιφέρουν, έστω και προσωρινές, αρνητικές συνέπειες για τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες και δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη έναντι των υπολοίπων συμμετεχόντων στην παγκόσμια αγορά και να αποτρέψουν τη δημιουργία στρεβλώσεων στην ενιαία κοινοτική αγορά

9) Από τη σύγκριση των παγκόσμιων δεδομένων διαπιστώνεται ότι τόσο για τις θαλάσσιες μεταφορές όσο και για τις λιμενικές υπηρεσίες το ισχύον νομικό και πολιτικό πλαίσιο ανταγωνισμού παρουσιάζει μεγάλες διαφορές. Ως εκ τούτου, όσον αφορά το βαθμό, την έκταση και την ταχύτητα ελευθέρωσης της αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν και οι θέσεις της βιομηχανικής πολιτικής. Μέχρι τώρα η συγκεκριμένη συνιστώσα δεν έχει ληφθεί καθόλου υπόψη. Επιπλέον πρέπει να προβλεφθούν συμπληρωματικά μέτρα πολιτικής προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι ενδεχόμενες βραχυπρόθεσμες αρνητικές συνέπειες της ελευθέρωσης.

υιοθέτησε κατά την 59η σύνοδο ολομέλειας της 13ης και 14ης Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 13ης Απριλίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

I. **Πρόταση για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά των λιμενικών υπηρεσιών**

1. *Γενικές παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 κρίνει θετικά το γεγονός ότι η Επιτροπή προτίθεται να θεσπίσει ειδικό κοινοτικό πλαίσιο για τις λιμενικές υπηρεσίες. Η ανάγκη αυτή κρίνεται ακόμη πιο επιτακτική δεδομένου ότι 20 από τα 25 πλέον κράτη μέλη διαθέτουν λιμάνια όπου αναπτύσσονται οικονομικές δραστηριότητες.

1.2 επικροτεί τους κύριους στόχους που διατυπώνονται στην πρόταση οδηγίας της Επιτροπής για τη διασφάλιση του ανταγωνισμού και της απόδοσης των λιμένων. Σε περιπτώσεις αναποτελεσματικότητας, μέσα όπως η ελευθέρωση, η ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά και η διαφάνεια μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην εκπλήρωση των στόχων.

1.3 συντάσσεται με την Επιτροπή σε ό,τι αφορά την αναγκαιότητα θέσπισης περισσότερο σαφών και διαφανών αλλά και ελαστικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις επιδοτήσεις των επενδύσεων στους λιμένες, παράλληλα με την εφαρμογή της οδηγίας για τη διαφάνεια και στις λιμενικές επιχειρήσεις, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη δίκαιου και αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο λιμενικό τομέα.

1.4 επιδοκιμάζει τη δυνατότητα που παρέχει η Επιτροπή στους κρατικούς λιμένες να μπορούν να προσφέρουν την εκτέλεση λιμενικών υπηρεσιών για την ενίσχυση ενός αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

1.5 εκφράζει ωστόσο τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή, αμέσως σχεδόν μετά από μια πρώτη αποτυχημένη προσπάθεια, και χωρίς την διενέργεια των απαραίτητων αναλύσεων, προβαίνει στην υποβολή αυστηρότερου σχεδίου οδηγίας σε σημαντικά πεδία κανονιστικών ρυθμίσεων· η εν λόγω πρόταση οδηγίας περιλαμβάνει πλήθος τροποποιήσεων που βασίζονται κατά κύριο λόγο στο πρώτο σχέδιο οδηγίας που απορρίφθηκε από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και εν μέρει αδυνατούν σαφώς να ανταποκριθούν στα αποτελέσματα της διαδικασίας συνδιαλλαγής.

1.6 εκφράζει τη δυσαρέσκειά της για την ανεπαρκή συνεκτίμηση της ισχύουσας διάρθρωσης της αγοράς των ευρωπαϊκών λιμένων και των λιμενικών υπηρεσιών. Στην πραγματικότητα, επικρατεί έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των επιμέρους ευρωπαϊκών λιμένων, με αποτέλεσμα να κυριαρχούν στον ευρωπαϊκό ανταγωνισμό οι αποδοτικοί και οικονομικά προσιτοί λιμένες.

1.7 λαμβάνοντας υπόψη τον έντονο ανταγωνισμό που επικρατεί μεταξύ των λιμένων, συμπεραίνει ότι εντός των λιμένων μπορούν να κυριαρχήσουν μόνο οι υπηρεσίες, οι οποίες εφαρμόζουν αποδοτικές και χαμηλού κόστους μεθόδους παραγωγής. Συνεπώς, οι αναποτελεσματικοί πάροχοι λιμενικών υπηρεσιών, καθώς επιδρούν αναστολτικά στην συνολική απόδοση του λιμένα, εξαναγκάζονται, λόγω του ανταγωνισμού με άλλους λιμένες να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους.

1.8 υπογραμμίζει την έλλειψη συνεκτίμησης του γεγονότος ότι ο ανταγωνισμός δεν περιορίζεται στις δραστηριότητες εντός του εκάστοτε λιμένα, αλλά εκτείνεται και στις αλυσίδες μεταφορών. Η παρέμβαση σε ένα από τα επιμέρους πεδία αυτών των αλυσίδων μεταφορών — δηλαδή των λιμένων — έχει αντίκτυπο σε ολόκληρη την εφοδιαστική αλυσίδα των μεταφορών στην ενδοχώρα. Κατά συνέπεια, η νέα πρόταση οδηγίας ρυθμίζει στην πραγματικότητα περισσότερα πεδία από την πρόσβαση στις λιμενικές υπηρεσίες. Η ρύθμιση αυτή μπορεί να έχει απρόβλεπτες συνέπειες για τον τομέα της εφοδιαστικής.

1.9 εκφράζει τις ανησυχίες της για το ότι η εφαρμογή του σχεδίου οδηγίας στην παρούσα μορφή του μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του αριθμού των ενεργών παρόχων λιμενικών υπηρεσιών. Δεν μπορεί να αποκλειστεί η εφαρμογή της πρακτικής των λιγοστών παρόχων υπηρεσιών σε λιμένες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που καταγράφουν υψηλά κέρδη στην εκάστοτε μονοπωλιακή εθνική αγορά και ασκούν πιέσεις στους μείζονες ευρωπαϊκούς λιμένες και κυριαρχούν στις διαδικασίες επιλογής μέσω σημαντικών οικονομικών προσφορών. Τούτο ισχύει κυρίως, στις περιπτώσεις όπου το ύψος της προσφοράς αποτελεί το μοναδικό και καθοριστικό κριτήριο επιλογής του παρόχου. Η πρακτική αυτή συνεπάγεται σημαντικούς κινδύνους για τις ισχύουσες δομές της ευρωπαϊκής οικονομίας των λιμένων, στην οποία συμμετέχει πλήθος δημοσίων και ιδιωτικών φορέων εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών. Σε περίπτωση που ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών κατορθώσουν να αποκτήσουν κατά τον τρόπο αυτό σημαντικό μερίδιο αγοράς στη διακίνηση φορτίων στους λιμένες θα δημιουργηθούν και στην Ευρώπη μονοπωλιακές δομές, οι οποίες δεν είναι συμβατές με τον στόχο προώθησης του ανταγωνισμού.

1.10 εκφράζει ακόμη τις ανησυχίες της σχετικά με τον πιθανό περιορισμό των επενδύσεων από τους παρόχους λιμενικών υπηρεσιών. Με την παρούσα οδηγία δημιουργούνται αβεβαιότητες όσον αφορά τη διάρκεια των συμβάσεων και τις αποζημιώσεις που οδηγούν σε σημαντική μείωση των προσδοκώμενων κερδών απόσβεσης. Επιπλέον, οι αβεβαιότητες αυτές συνεπάγονται αύξηση του κόστους αναχρηματοδότησης των επενδύσεων διότι ο τραπεζικός τομέας δίνει περισσότερη έμφαση στους ενδεχόμενους κινδύνους λόγω των απαιτήσεων που συνδέονται με τη Βασιλεία ΙΙ. Απλώς και μόνο αυτές οι δύο συνέπειες της οδηγίας μπορούν να επιφέρουν σημαντική αποδυνάμωση των επενδυτικών κινήτρων.

1.11 εντοπίζει παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΚ, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας, διότι η ανωτέρω οδηγία δεν λαμβάνει δεόντως υπόψη το γεγονός ότι σε επίπεδο κρατών μελών υφίσταται ήδη ελεύθερος ανταγωνισμός. Ως εκ τούτου, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στην οδηγία δεν είναι απαραίτητες στην παρούσα μορφή και έκτασή τους.

1.12 επομένως εκφράζει τον προβληματισμό της ότι με τα προτεινόμενα μέτρα της οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν οι ευκταίοι στόχοι της Επιτροπής, και ότι η εφαρμογή της συνεπάγεται επιπτώσεις για τις επικρατούσες σύγχρονες τάσεις προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης και αύξησης της αποδοτικότητας.

1.13 κρίνει ορθό το γεγονός ότι η δυνατότητα των λιμένων να προσφέρουν οι ίδιοι λιμενικές υπηρεσίες δεν περιορίζεται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις αλλά παρέχεται γενικότερα σε όλες τις περιπτώσεις. Στο πλαίσιο πρέπει να διασφαλίζεται η τήρηση δίκαιων και διαφανών όρων ανταγωνισμού ακόμη και στις περιπτώσεις που στη διαδικασία επιλογής οι λιμενικές αρχές βρίσκονται σε ανταγωνισμό με άλλους — ιδιωτικούς — παρόχους.

1.14 επιθυμεί συμπληρωματικά να επισημάνει ότι οι ποιοτικές διαφορές στις διάφορες γλωσσικές εκδόσεις της εν λόγω πρότασης οδηγίας δυσχεραίνουν την αξιολόγησή της.

Επιμέρους πτυχές της οδηγίας

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.15 εκφράζει τους φόβους της ότι η νέα οδηγία, με τις προβλεπόμενες απαιτήσεις στο πλαίσιο της υποχρέωσης έκδοσης άδειας, συνεπάγεται εκτεταμένη γραφειοκρατική επιβάρυνση για τις λιμενικές αρχές, γεγονός που αντίκειται στους στόχους της οδηγίας για την «απελευθέρωση». Το παρόν σχέδιο προβλέπει την υποχρεωτική πλέον έκδοση άδειας για όλες τις λιμενικές υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (τεχνικές-ναυτικές υπηρεσίες όπως οι υπηρεσίες πλοήγησης, ρυμούλκησης και ελλιμενισμού, για όλες τις επιχειρήσεις διακίνησης φορτίου καθώς και για τις υπηρεσίες εξυπηρέτησης επιβατών). Σε αυτές περιλαμβάνονται επίσης οι λιμενικές υπηρεσίες που εκτελούνταν μέχρι σήμερα χωρίς την έκδοση άδειας. Σύμφωνα με την οδηγία, οι λιμενικές αρχές θα πρέπει να εκδίδουν στο μέλλον σαφώς περισσότερες άδειες απ' ότι μέχρι σήμερα καθώς π.χ. και οι ιδιοκτήτες ακινήτων, οι οποίοι παρέχουν λιμενικές υπηρεσίες στο οικόπεδό τους υπόκεινται στην έκδοση άδειας. Ακόμη και οι αυτοεξυπηρετούμενοι φορείς υπόκεινται στην έκδοση άδειας, η οποία αν και χορηγείται επ' αόριστον, ισχύει ωστόσο για όσο χρονικό διάστημα ο αυτοεξυπηρετούμενος πληροί τα κριτήρια χορήγησής της. Οι λιμενικές αρχές έχουν συνεπώς και την υποχρέωση παρακολούθησης των αδειών. Πέρα από την τήρηση των κριτηρίων χορήγησης κρίνεται απαραίτητη και η εξέταση π.χ. των κανόνων σχετικά με την απασχόληση και τα ζητήματα κοινωνικής πολιτικής, η οποία αποτελεί κατ' αρχήν αρμοδιότητα των κοινωνικών εταίρων. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις, οι υποχρεώσεις αυτές θα μπορούσαν ενδεχομένως στο σύνολό τους να υπερβαίνουν τις δυνατότητες των αρχών του εκάστοτε λιμένα.

1.16 διαπιστώνει παραβίαση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας λόγω της προβλεπόμενης υποχρέωσης έκδοσης άδειας για τους ιδιοκτήτες ακινήτων και ενδεχομένως ασυμβατότητα με το άρθρο 295 της ΣΕΚ, δυνάμει του οποίου το καθεστώς της ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη δεν προδικάζεται με κανένα τρόπο. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης ενός παράκτιου οικοπέδου δεν λάβει άδεια εκμετάλλευσης στο πλαίσιο διαδικασίας επιλογής αλλά κάποιος τρίτος, ο συγκεκριμένος ιδιοκτήτης δεν δικαιούται να παράσχει πλέον λιμενικές υπηρεσίες στο ακίνητό του. Από την άλλη πλευρά, η λιμενική αρχή εφόσον δεν είναι ιδιοκτήτης δεν διαθέτει δικαίωμα κυριότητας στο συγκεκριμένο ακίνητο του λιμένα και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να προβεί σε σύμβαση μίσθωσης με τρίτους χωρίς την συγκατάθεση του ιδιοκτήτη του ακινήτου. Ειδικότερα, η λιμενική αρχή δεν μπορεί ούτε να εξαναγκάσει τον ιδιοκτήτη σε σύναψη σύμβασης με τον φορέα στον οποίο έχει ανατεθεί η εκμετάλλευση του ακινήτου. Έτσι η άδεια που χορηγείται είναι άνευ περιεχομένου.

1.17 εκφράζει τον προβληματισμό της διότι στο πλαίσιο της προβλεπόμενης διαδικασίας επιλογής μπορούν να προκύψουν δυσκολίες. Σύμφωνα με το ανωτέρω σχέδιο οδηγίας, στις περιπτώσεις περιορισμού του αριθμού των φορέων παροχής λιμενικών υπηρεσιών, μόνο στις άδειες που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο διαδικασίας επιλογής θα αναγνωρίζεται η ισχύς τους. Ωστόσο, τούτο θα συνεπαγόταν απώλεια της ισχύος όλων των αδειών που χορηγήθηκαν νόμιμα βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Επομένως, βάσει αυτής της πτυχής της νέας νομοθετικής πράξης οι λιμενικές αρχές υποχρεούνται, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας επιλογής, να προβούν σε επαναχορήγηση όλων των υφιστάμενων αδειών, αφότου τεθεί σε ισχύ η οδηγία.

1.18 διαβλέπει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών, που καθορίζουν τα ίδια τις διατάξεις υπολογισμού των αποζημιώσεων της υπολειμματικής αξίας μίας πράξης, τον κίνδυνο στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Θα ήταν συνεπώς δυνατό π.χ. κατά τον υπολογισμό μίας αποζημίωσης να προβλέψουν (πρόσθετες) περικοπές στις μισθώσεις ακινήτων. Η αρχή που καθορίζεται στο σχέδιο οδηγίας, σύμφωνα με την οποία οι αποζημιώσεις θα πρέπει να καταβάλλονται κατόπιν σαφών, προκαθορισμένων διατάξεων, καθιστά τις απαιτήσεις περί εθνικού υπολογισμού των αποζημιώσεων ως ανεπαρκείς. Εξάλλου θα πρέπει κάθε κοινοτική νομοθεσία να εφιστά την προσοχή της στις διαφορές μεταξύ των εκάστοτε εθνικών κανόνων απόσβεσης και των φορολογικών συστημάτων των κρατών μελών, ώστε εκείνα να μην προβαίνουν με τη σειρά τους σε στρεβλώσεις ανταγωνισμού. Για την τήρηση των αρχών αυτών, θα μπορούσε ένας ευρωπαϊκός κανονισμός π.χ. να επιβάλλει την υποχρεωτική εφαρμογή των κοινώς ισχυόντων εθνικών κανόνων απόσβεσης. Αποκλίσεις είναι θεμιτές μόνο κατόπιν δεδικαιολογημένων αιτιών. Στο εξής θα πρέπει οι διατάξεις υπολογισμού να δημοσιεύονται προς απαίτηση της διαφάνειας ή τουλάχιστον να ανακοινώνονται από την Επιτροπή.

1.19 εκφράζει τους φόβους της για μείωση των επενδύσεων εξαιτίας διαφόρων επιμέρους διατάξεων της οδηγίας:

α) Οι νέες ρυθμίσεις για περιορισμό της διάρκειας ισχύος των αδειών δεν εναρμονίζονται με την αναγκαία χρονική περίοδο απόσβεσης. Αυτή η περιορισμένη διάρκεια ισχύος των αδειών, είτε θα καταστήσει αδύνατη την απόσβεση συγκεκριμένων μακροπρόθεσμων επενδύσεων είτε θα οδηγήσει σε αναπόφευκτη αύξηση των μέχρι πρότινος συγκριτικά προσιτών τιμών σε παγκόσμιο επίπεδο προκειμένου να επιτευχθεί η ταχύτερη απόσβεση.

β) Η πρόταση οδηγίας δεν προβλέπει τη δυνατότητα παράτασης ισχύος των αδειών που έχουν ήδη χορηγηθεί. Σύμφωνα με το παρόν σχέδιο, οι χορηγηθείσες άδειες δεν μπορούν να ανανεωθούν χωρίς τη διενέργεια νέας διαδικασίας επιλογής, ενώ υφίσταται ο κίνδυνος απώλειας της άδειας. Υπό αυτές τις συνθήκες, προβλέπεται η υλοποίηση μακροπρόθεσμων επενδύσεων στην αρχή μόνο της περίοδου ισχύος της άδειας. Κατά το υπόλοιπο χρονικό διάστημα περιορίζονται αδιάλειπτα τα επενδυτικά κίνητρα όσο η περίοδος ισχύος οδεύει προς τη λήξη της.

γ) Οι προβλεπόμενες διατάξεις αποζημίωσης κρίνονται ανεπαρκείς. Οι επενδύσεις σε σύγχρονο τεχνικό εξοπλισμό απαιτούν, πέρα από το κεφάλαιο, σημαντικές δαπάνες για την κατάρτιση των εργαζομένων, καθώς και σχετική προσαρμογή της παραγωγικής διαδικασίας. Επιπλέον, για τη διασφάλιση της αποδοτικότητας της συνολικής διαδικασίας είναι απαραίτητη η επένδυση πόρων για την κατοχύρωση της θέσης των λιμενικών υπηρεσιών στο διαφοροποιημένο δίκτυο της αλυσίδας μεταφορών. Εάν δεν ληφθούν υπόψη οι δαπάνες αυτές, στις περιπτώσεις χορήγησης αποζημιώσεων περιορίζονται σημαντικά οι προσδοκίες αποδοτικότητας, στην αρχή κιόλας της υλοποίησης των επενδύσεων. Τούτο οδηγεί αναπόφευκτα σε μείωση ή πλήρη αναστολή των επενδύσεων.

1.20 διαπιστώνει σημαντική νομική αβεβαιότητα για τους ήδη ενεργούς φορείς παροχής λιμενικών υπηρεσιών λόγω έλλειψης μεταβατικών κανόνων. Επιχειρήσεις που ήδη δραστηριοποιούνται στην αγορά δεν μπορούν να αναμένουν μελλοντικά διατήρηση του εύρους των οικονομικών τους δραστηριοτήτων στα σημερινά επίπεδα. Σε περίπτωση που ένας νέος φορέας παροχής λιμενικών υπηρεσιών επιθυμεί να ξεκινήσει την οικονομική του δραστηριότητα και προβλέπεται περιορισμός του αριθμού του παρόχων, οι ήδη εγκατεστημένοι φορείς παροχής λιμενικών υπηρεσιών οφείλουν να συμμετάσχουν σε νέα διαδικασία επιλογής, διατρέχοντας τον κίνδυνο να απολέσουν την άδειά τους. Όμως, κατ' αυτόν τον τρόπο, όχι μόνο κλονίζεται η εμπιστοσύνη στις υπάρχουσες συμβάσεις αλλά και, η αβεβαιότητα για τη διάρκεια ισχύος της άδειας οδηγεί σε σημαντική μείωση του επενδυτικού δυναμικού. Εκτός αυτού, η μονομερής παρέμβαση στις τρέχουσες συμβάσεις μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα υψηλές απαιτήσεις αποζημίωσης.

1.21 προβλέπει μείωση της ελκυστικότητας των ευρωπαϊκών λιμένων για τα κρουαζιερόπλοια λόγω των επιβαλλόμενων περιορισμών της αυτοεξυπηρέτησης. Το σχέδιο οδηγίας προβλέπει ότι η αυτοεξυπηρέτηση με ιδίο πλήρωμα θαλάσσης επιτρέπεται μόνο για τις θαλάσσιες μεταφορές μικρών αποστάσεων και τις θαλάσσιες αρτηρίες. Συνεπώς τα κρουαζιερόπλοια που εκτελούν διεθνή δρομολόγια δεν θα διαθέτουν πλέον το δικαίωμα εκτέλεσης ελέγχων επιβατών με χρήση ιδίου πληρώματος.

1.22 εκφράζει τις ανησυχίες της διότι η προβλεπόμενη δυνατότητα χρήσης ιδίου προσωπικού ξηράς θα επιφέρει κοινωνικό ντάμπινγκ, περιορισμό της ποιότητας και της παραγωγικότητας των λιμενικών υπηρεσιών, καθώς και ασυμβατότητα με τις εκάστοτε τεχνικές και πολιτικές απαιτήσεις ασφαλείας (Διεθνής Κώδικας Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων — ISPS). Επιπλέον, το προτεινόμενο από την Επιτροπή σύστημα δημοπράτησης των συμβάσεων μπορεί να παρακαμφθεί δεδομένου ότι, αφενός θα χορηγείται άδεια στις επιχειρήσεις διακίνησης φορτίου για τις δραστηριότητες φόρτωσης, αφετέρου, όμως δεν θα μπορούν να τις αξιοποιούν καθώς οι μεταφορείς θα αυτοεξυπηρετούνται.

1.23 επικροτεί την ελαστικότητα του καθεστώτος για την πλοήγηση, το οποίο παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ευθυγραμμίσουν τις εθνικές προϋποθέσεις χορήγησης άδειας και την επιλογή των παρόχων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Ωστόσο, η ΕΤΠ εκφράζει τις αμφιβολίες της σχετικά με τη σκοπιμότητα της υποχρέωσης κοινοποίησης των κρατών μελών όσον αφορά τη βελτίωση της αποτελασματικότητας των υπηρεσιών πλοήγησης, δεδομένου ότι για τις υπηρεσίες πλοήγησης — τούτο υπογραμμίζει και το ίδιο το σχέδιο οδηγίας — τα κριτήρια ασφάλειας στις θαλάσσιες μεταφορές και η εμπειρογνωμοσύνη του προσωπικού είναι καθοριστικής σημασίας.

2. *Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

2.1 θεωρεί ότι η ανωτέρω οδηγία δεν πρέπει να εγκριθεί στην παρούσα της μορφή, δεδομένου ότι δεν προάγει τον ανταγωνισμό στο λιμενικό τομέα, αλλά, αντιθέτως, επιβάλλει εν μέρει περιττούς ή ανεπαρκείς κανόνες που βλάπτουν πρωτίστως τα συμφέροντα των μικρομεσαίων παρόχων λιμενικών υπηρεσιών και ενθαρρύνουν το κοινωνικό ντάμπιγκ περιορίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματικότητα αλλά και τους όρους δίκαιου ανταγωνισμού των λιμένων. Οι στόχοι που έχει θέσει η Επιτροπή δεν μπορούν να επιτευχθούν μέσω της εν λόγω οδηγίας.

2.2 κρίνει απαραίτητη τη διενέργεια πρόσθετης διαφοροποιημένης ανάλυσης των τρεχουσών δεδομένων της αγοράς για τις λιμενικές υπηρεσίες πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω διαβούλευση. Ο κίνδυνος της υπερβολικής ρύθμισης της αγοράς των λιμενικών υπηρεσιών με συνέπειες την αποδυνάμωση του ανταγωνισμού και μείωση της αποδοτικότητας μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά μόνο μέσω του λεπτομερούς προσδιορισμού των επικρατουσών αδυναμιών στους επιμέρους κλάδους αγοράς της ευρωπαϊκής οικονομίας των λιμένων.

2.3 διατηρεί την πεποίθηση ότι είναι απαραίτητη η παροχή εγγυήσεων για τη βιωσιμότητα των εγκατεστημένων στην αγορά επιχειρήσεων προκειμένου να μειωθεί η νομική αβεβαιότητα και να διασφαλισθεί η εμπιστοσύνη. Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ συνιστά οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ήδη στην αγορά να εξαιρεθούν από την υποχρέωση έκδοσης άδειας για το χρονικό διάστημα των υφιστάμενων συμβάσεων και αδειών ή να παραταθεί η ισχύς των ήδη εγκριθεισών αδειών για την ανώτατη χρονική περίοδο που ορίζει η οδηγία. Τουλάχιστον πρέπει να καθοριστούν ενδεδειγμένες μεταβατικές περίοδοι, ήτοι να παραταθούν σύμφωνα με τις αντικειμενικές ανάγκες των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων.

2.4 πιστεύει ότι πρέπει να θεσπιστούν κατάλληλες διατάξεις αποζημίωσης σε επίπεδο κρατών μελών, οι οποίες, ακόμη και κατά την εφαρμογή της τακτικής διαδικασίας χορήγησης άδειας, να ευθυγραμμίζονται με τους εκάστοτε εθνικούς κανόνες απόσβεσης και, ταυτοχρόνως, να λαμβάνουν υπόψη την πραγματική αξία της επιχείρησης σε περίπτωση ανανέωσης της ισχύος της άδειας. Ένα τέτοιο καθεστώς λαμβάνει υπόψη τόσο τις επενδυτικές δαπάνες των επιχειρήσεων σε τομείς οργάνωσης, προσωπικού και κατοχύρωσης της θέσης στην αλυσίδα μεταφορών όσο και τα διαφορετικά θεσμικά πλαίσια.

2.5 πιστεύει ότι μέσω του κοινοτικού δικαίου θα έπρεπε να προκαθοριστούν ποια στοιχεία μπορούν ή πρέπει να ληφθούν υπόψη στις διατάξεις υπολογισμού στις οποίες βασίζονται οι παροχές αποζημιώσεων. Εξάλλου, μια τέτοια ρύθμιση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τη διαφορά μεταξύ των εκάστοτε εθνικών συστημάτων απόσβεσης και φορολόγησης.

2.6 ζητεί την προσαρμογή της διάρκειας ισχύος των χορηγούμενων αδειών στη διάρκεια των εκτελούμενων επενδύσεων. Ακόμη, στην περίπτωση μακροπρόθεσμων επενδύσεων που ενεργοποιούνται μετά την έναρξη ισχύος της χορηγούμενης άδειας είναι απαραίτητο να προβλεφθούν δυνατότητες ανανέωσης της εν λόγω άδειας. Η ΕΤΠ συνιστά τουλάχιστον την εφαρμογή του καθεστώτος προθεσμιών το οποίο περιλαμβάνεται στην πρόταση της Επιτροπής Συνδιαλλαγής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη λεγόμενη «1η δέσμη μέτρων για τους λιμένες».

2.7 προτείνει την αντικατάσταση της υποχρέωσης έκδοσης άδειας με την υποχρέωση χορήγησης άδειας μόνο στην περίπτωση που υφίσταται κατάσταση περιορισμού του αριθμού των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών. Τούτο μπορεί να συμβάλει σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων.

2.8 κρίνει απαραίτητο τον άνευ εξαιρέσεως περιορισμό της αυτοεξυπηρέτησης στο ιδίο πλήρωμα του σκάφους. Προκειμένου να αποφευχθεί το κοινωνικό ντάμπινγκ και για λόγους ασφαλείας, τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν το δικαίωμα περιορισμού της αυτοεξυπηρέτησης στους χρήστες των λιμένων, των οποίων τα πλοία φέρουν τη σημαία του εν λόγω κράτους μέλους.

2.9 πιστεύει ότι το ευρύ πεδίο εδαφικής εφαρμογής της οδηγίας πρέπει να διευρυνθεί και στις πλωτές οδούς πρόσβασης προς τους λιμένες. Θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην οδηγία και οι προσβάσιμοι για τις θαλάσσιες μεταφορές ποταμοί και διώρυγες, ακόμη και εάν δεν συνιστούν την μοναδική πρόσβαση προς τους λιμένες. Η ανωτέρω σύσταση προϋποθέτει βέβαια την υιοθέτηση και εφαρμογή των λοιπών συστάσεων της Επιτροπής των Περιφερειών. Αντιθέτως, η διεύρυνση του πεδίου εδαφικής εφαρμογής της οδηγίας χωρίς να συνυπολογιστούν οι υπόλοιπες συστάσεις θα οδηγούσε σε επίταση των ανωτέρω περιγραφόμενων προβλημάτων.

2.10 υποστηρίζει σθεναρά την πρόθεση της Επιτροπής για θέσπιση διαφανών κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις ενισχύσεις για τους λιμένες.

2.11 εκπροσωπεί την άποψη ότι η ενίσχυση των επιδόσεων των λιμένων της ΕΕ και η ενδυνάμωση του ανταγωνισμού μπορούν να επιτευχθούν μόνο εφόσον ληφθούν υπόψη οι συστάσεις της ΕΤΠ.

II. **Λευκή Βίβλος σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 για τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ στις θαλάσσιες μεταφορές**

3. *Γενικές παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

3.1 συγχαίρει την Επιτροπή για την πρόθεσή της να προχωρήσει σε αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86 σχετικά με τον καθορισμό του τρόπου εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ στις θαλάσσιες μεταφορές και να αξιοποιήσει εκτενώς την εμπειρογνωμοσύνη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις θαλάσσιες μεταφορές και των ενώσεών τους.

3.2 συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι οποιαδήποτε μελλοντική ρύθμιση, μετά την πάροδο μεταβατικής περιόδου πρέπει να πληροί εξ' ολοκλήρου και ανεξαιρέτως όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 81, παράγραφος 3 της ΣΕΚ·

3.3 στηρίζει σθεναρά την Επιτροπή στην πρόθεσή της για πλήρη κατάργηση των εξαιρέσεων σχετικά με τις συμφωνίες καθορισμού των τιμών των διακινούμενων ποσοτήτων και των περαιτέρω περιοριστικών συμφωνιών·

3.4 ευθυγραμμίζεται με τη θέση της Επιτροπής για κατάργηση των εξαιρέσεων στο νομοθετικό πλαίσιο του ανταγωνισμού που ορίζει ο κανονισμός 1/2003 για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές (καμποτάζ) και τις μεταφορές με ελεύθερα φορτηγά πλοία (tramp services) δεδομένου ότι δεν εντοπίζεται κανένας βάσιμος λόγος για την διατήρησή τους. Επιπλέον, μέσω της άρσης των εξαιρέσεων αυτών, προλαμβάνεται εξ αρχής, ακόμη και σε μια υποθετική περίπτωση, η άνιση μεταχείριση των ευρωπαίων παρόχων λιμενικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της νομοθεσίας του ανταγωνισμού.

3.5 χαιρετίζει το γεγονός ότι η Λευκή Βίβλος της Επιτροπής εξετάζει ενδελεχώς την συμβατότητα των υπαρχουσών κανονισμών με το ευρωπαϊκό δίκαιο ανταγωνισμού· η ΕΤΠ θεωρεί ότι, αφενός, υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για την ασυμβατότητα των ισχυόντων κανονισμών με τους όρους του άρθρου 81, παράγραφος 3 της ΣΕΚ, αφετέρου όμως, θα ήταν σκόπιμο τα σχετικά συμπεράσματα της Επιτροπής να στηριχθούν σε περισσότερο βάσιμα στοιχεία. Έτσι, η Επιτροπή θα μπορούσε να ανταποκριθεί στις επιφυλάξεις που έχουν εκφράσει επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις θαλάσσιες μεταφορές, καθώς και στις απαιτήσεις του άρθρου 253 της ΣΕΚ.

3.6 θεωρεί ότι ακόμη απουσιάζει μια συνολική ανάλυση του αντίκτυπου, ωστόσο, αισιοδοξεί ότι οι παρατηρήσεις αυτές θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο το αργότερο κατά τη διατύπωση συγκεκριμένων κανονιστικών προτάσεων· στο πλαίσιο αυτό ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στις επιπτώσεις των νέων ρυθμίσεων στις εμπορικές ροές, τις επενδύσεις, τα μερίδια αγοράς και τις καταναλωτικές τιμές. Ο ισχυρισμός ότι η διενέργεια μιας τέτοιας ανάλυσης δυσχεραίνεται από την απουσία στοιχείων για τη λειτουργία μιας ανταγωνιστικής αγοράς, λόγω της ύπαρξης των ναυτιλιακών διασκέψεων επί πολλά έτη δεν ευσταθεί διότι τούτο συνιστά ένα ζήτημα το οποίο πρέπει να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε μορφή ελευθέρωσης ενός πλήρως ρυθμισμένου τομέα.

3.7 τονίζει ειδικά την αναγκαιότητα οι οποιεσδήποτε τροποποιήσεις να λάβουν καλύτερα υπόψη τις πτυχές της πολιτικής απασχόλησης, δεδομένου ότι, σύμφωνα και με τις δηλώσεις της Επιτροπής, αναμένεται ενίσχυση της συγκέντρωσης στην αγορά και, ως εκ τούτου, προώθηση των καινοτομιών. Η ΕΤΠ επικροτεί, αφενός, μια τέτοια εξέλιξη από τη σκοπιά της πολιτικής για την έρευνα και την βιομηχανία, αφετέρου όμως θεωρεί ότι θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιδράσεις για την απασχόληση στις επιχειρήσεις·

3.8 κρίνει ότι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Τακτικών Ναυτιλιακών Γραμμών (European Liner Affairs Association — ELAA) για περαιτέρω προώθηση της ετερόχρονης και χωρίς διακρίσεις ανταλλαγής συγκεκριμένων ανώνυμων πληροφοριών πρέπει να αξιολογηθεί πριν από την εφαρμογή της. Τέλος οι ελεύθερα προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με την αγορά μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της διαφάνειας και την προώθηση του ανταγωνισμού. Σημαντικό τμήμα του εν λόγω συστήματος θα πρέπει να αποτελέσει ένας κατάλογος τιμών προσβάσιμος για όλους τους παράγοντες της αγοράς, προκειμένου να εφαρμοστεί η λειτουργία των υφιστάμενων ναύλων που καθορίζονται από τις διασκέψεις ως σημείο αναφοράς. Εντούτοις, στο πλαίσιο αυτό είναι απολύτως απαραίτητο να διασφαλιστεί η διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και ο περιορισμός στην απλή ανταλλαγή πληροφοριών.

3.9 επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι — πέρα από το ζήτημα της περαιτέρω ισχύος συγκεκριμένων κανονισμών, ενδεχομένως σε τροποποιημένη μορφή — μείζονα προτεραιότητα αποτελεί η ευθυγράμμιση του κανονιστικού πλαισίου με τις ανάγκες των επιχειρήσεων που έχουν εγκατασταθεί και δραστηριοποιούνται στην ευρωπαϊκή αγορά μέσω της εφαρμογής ενδεδειγμένων και διαφοροποιημένων μεταβατικών κανόνων. Οι κανόνες αυτοί πρέπει κατ' αρχάς να προσανατολιστούν στα αποτελέσματα μιας συνολικής ανάλυσης του αντίκτυπου. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΤΠ επιθυμεί να τονίσει ότι ο κανονισμός αριθ. 4056/86 αποτέλεσε εξ αρχής ένα ειδικό νομικό πλαίσιο για τις θαλάσσιες μεταφορές που απέκλινε πλήρως από το καθεστώς του ανταγωνισμού στην ΕΕ· ως εκ τούτου, ο συγκεκριμένος τομέας προσέβλεπε διαρκώς σε μελλοντική αναθεώρηση του εν λόγω κανονισμού. Συνεπώς, η απαίτηση για περαιτέρω εφαρμογή των ισχυόντων κανονισμών ή τη θέσπιση μεταβατικών κανόνων δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί με επιχειρήματα όπως διασφάλιση της νομικής βεβαιότητας και προστασία του απορρήτου. Ωστόσο ο φορέας καθορισμού των εκάστοτε προτύπων πρέπει να συνυπολογίσει ότι οι ναυτιλιακές διασκέψεις υφίστανται επί πολλά έτη και, ως εκ τούτου, οι εφαρμοζόμενες πρακτικές είναι βαθιά ριζωμένες, ενώ οι εμπορικές σχέσεις αναπτύσσονται γύρω από αυτές τις διασκέψεις.

3.10 δεν συμμερίζεται την άποψη ότι πρέπει πραγματικά να καταργηθούν οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 του κανονισμού αριθ. 4056/86 που ρυθμίζει τη νομιμότητα των συμφωνιών τεχνικού περιεχομένου. Οι επιφυλάξεις της Επιτροπής ότι ο εν λόγω κανονισμός είναι απλώς δηλωτικού χαρακτήρα δημιουργεί σύγχυση και οι επιφυλάξεις ερμηνεύτηκαν με υπερβολή από τους μεταφορείς· τούτες δεν θα μπορούσαν να αρθούν με την κατάργησή του, αλλά αντιθέτως να ενισχυθούν, διότι οι συμφωνίες τεχνικού περιεχομένου θα εξακολουθούσαν να είναι νόμιμες και χωρίς τη θέσπιση νομικού πλαισίου. Η έλλειψη σαφούς νομικού πλαισίου πολλαπλασιάζει τις δυσκολίες όσον αφορά τον περιορισμό του αριθμού παρόχων. Ως εκ τούτου, κατά την άποψη της ΕΤΠ, η θέσπιση ενός κανονισμού που να προσδιορίζει ρητώς (expressis verbis) τις νόμιμες συμφωνίες μπορεί να διασφαλίζει τη νομική βεβαιότητα και να παράσχει το δέοντα προσανατολισμό. Αυτό προϋποθέτει ότι το άρθρο 2 ή η αντίστοιχη μελλοντική ρύθμιση πρέπει να προσαρμοστεί, στο μέτρο που οι μέχρι τούδε ισχύουσες ρυθμίσεις δεν θα έχουν πλέον αντικείμενο, λόγω της διαμόρφωσης των μελλοντικών καθεστώτων ανταγωνισμού. Η μελλοντική ρύθμιση θα μπορούσε να ενσωματωθεί στην ομαδική απαλλαγή για τους συνεταιρισμούς (Κανονισμός 823/2000).

3.11 πιστεύει ότι για λόγους προώθησης της πολιτικής ανταγωνισμού και της βιομηχανικής πολιτικής, στόχο πρέπει να αποτελέσει η παγκόσμια ενοποίηση του νομικού πλαισίου. Η ανάγκη αυτή καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική καθώς η ευρωπαϊκή αγορά πρέπει πλέον να ελευθερωθεί, δεδομένου ότι άλλα κράτη που επιδίδονται στις θαλάσσιες μεταφορές έχουν ήδη προχωρήσει σε ευρύτερη ρύθμιση του ανταγωνισμού στις εσωτερικές αγορές τους εν συγκρίσει με το επί του παρόντος ισχύον κοινοτικό δίκαιο για την ευρωπαϊκή αγορά.

3.12 επισημαίνει ότι η Λευκή Βίβλος στην παρούσα μορφή της δεν εξετάζει επαρκώς τις επιπτώσεις μιας ενδεχόμενης κατάργησης ή τροποποίησης του κανονισμού 4056/86 στο ισχύον διεθνές δίκαιο και τις δυνατότητες επίλυσης τυχόν συγκρούσεων κανόνων δικαίου·

3.13 κρίνει σκόπιμη την αναθεώρηση της προγραμματισμένης κατάργησης του άρθρου 9 του κανονισμού αριθ. 4056/86, δυνάμει του οποίου, σε περίπτωση συγκρούσεων κανόνων δικαίου μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών, προβλέπεται η διεξαγωγή διαπραγματεύσεων. Αφενός, η ρύθμιση αυτή δεν έχει εφαρμοστεί ακόμη στην πράξη, αφετέρου δε τα δεδομένα θα μπορούσαν να αλλάξουν, εάν το ισχύον δίκαιο ανταγωνισμού για τις θαλάσσιες μεταφορές υποβληθεί σε εκτενή αναθεώρηση, η οποία έχει εξάλλου ήδη προγραμματιστεί. Εκτός αυτού, η ανάγκη διαπραγμάτευσης δεν ανακύπτει μόνο στις περιπτώσεις όπου ένα νομικό καθεστώς απαιτεί κάτι το οποίο απαγορεύει ένα άλλο καθεστώς, αλλά ιδίως στις περιπτώσεις όπου ένα νομικό καθεστώς επιτρέπει κάτι το οποίο ένα άλλο καθεστώς απαγορεύει.

4. *Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

4.1 καλεί τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις θαλάσσιες μεταφορές να αξιοποιήσουν τα οικονομικά οφέλη που μπορούν να αποκομιστούν από την ενίσχυση του ανταγωνισμού για το κοινό συμφέρον.

4.2 συνιστά, τη θέσπιση περαιτέρω διαδικασιών όσον αφορά τις πτυχές χρόνος και περιεχόμενο κατά τέτοιο τρόπο ώστε να καταστεί δυνατή η εκτενής αξιολόγηση των επιφυλάξεων των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις θαλάσσιες μεταφορές και των ενώσεών τους. Το κατά πόσο αυτές οι επιφυλάξεις μπορούν να συνυπολογιστούν ή ενδεχομένως να απορριφθούν, πρέπει να εξεταστεί κατά περίπτωση. Μόνον έτσι μπορεί να θεσπισθεί ένα βιώσιμο, ευρέως αποδεκτό καθεστώς ανταγωνισμού στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, το οποίο να παρέχει επίσης ασφάλεια δικαίου.

4.3 τάσσεται υπέρ, στο μέτρο του δυνατού, της διενέργειας μιας συνολικής ανάλυσης του αντίκτυπου, στην οποία θα εξετάζονται επιμελώς οι επιδράσεις στις εμπορικές ροές, τις επενδύσεις, τα μερίδια αγοράς και τις καταναλωτικές τιμές. Η ΕΤΠ συνιστά κατά την εξέταση των επιδράσεων της ενδεχόμενης ελευθέρωσης να ληφθούν δεόντως υπόψη οι πτυχές της πολιτικής απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας.

4.4 θεωρεί ως δεδομένο ότι η πρόταση της ELAA συνιστά την κατάλληλη βάση για τη μελλοντική θέσπιση κανονιστικού πλαισίου· στο πλαίσιο αυτό, η ΕΤΠ κρίνει απολύτως απαραίτητη, για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου, τη συμμετοχή της Επιτροπής στη σύσταση και οργάνωση του ειδικού οργάνου που προβλέπεται από την ELAA για τη συλλογή, ανωνυμοποίηση και διαβίβαση των δεδομένων. Επιπλέον, η ΕΤΠ προτείνει τη διαχείριση της ροής των πληροφοριών και από την Επιτροπή ή από έναν ειδικά διορισμένο από την Επιτροπή παρατηρητή, καθώς και την εγκατάσταση του εν λόγω οργάνου στην έδρα της Επιτροπής. Έτσι, διασφαλίζεται η δυνατότητα εκτενούς ανάλυσης των επιδράσεων της ανταλλαγής των πληροφοριών στην αγορά και στον ανταγωνισμό που τη χαρακτηρίζει. Δεδομένου ότι μπορούμε να αναμένουμε αξιόπιστα αποτελέσματα μετά την παρέλευση μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος, κρίνεται σκόπιμη η υιοθέτηση προσωρινού, δοκιμαστικού κανονισμού με δυνατότητα ανανέωσης.

4.5 επίσης επιζητεί να εξεταστεί η δυνατότητα εναρμόνισης των μεταβατικών κανόνων στις χρονικές περιόδους απόσβεσης ή στον προβλεπόμενο αναγκαίο χρόνο προσαρμογής των ενδιαφερόμενων μεταφορέων στις νέες προϋποθέσεις σε ό,τι αφορά τροποποιήσεις των χαρτοφυλακίων τους σχετικά με τα ιδιόκτητα ή τα βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα ενοικιαζόμενα πλοία.

4.6 προτείνει να εξεταστεί η δυνατότητα προσαρμογής της χρονικής διάρκειας των μεταβατικών περιόδων και βάσει γεωγραφικών συνιστωσών, ήτοι να ευθυγραμμιστούν με τις επικρατούσες συνθήκες της εκάστοτε περιφερειακής αγοράς. Για την Βαλτική λόγου χάρη, θα μπορούσε να καθοριστεί σύντομη μεταβατική περίοδος, δεδομένου ότι στη Βαλτική Θάλασσα υπάρχουν λιγοστές διασκέψεις ναυτιλιακών εταιρειών τακτικών γραμμών, αντιθέτως για τα δρομολόγια του Ατλαντικού προτείνεται εκτενέστερη μεταβατική περίοδος, καθώς εκεί οι ναυτιλιακές διασκέψεις κατέχουν δεσπόζουσα θέση·

4.7 επιθυμεί να τονίσει ότι η θέσπιση και διάρκεια των μεταβατικών περιόδων μπορούν να καθοριστούν και βάσει των «κατώτατων ορίων μεριδίων αγοράς»·

4.8 ζητεί, οι υπάρχουσες αβεβαιότητες όσον αφορά το άρθρο 2 του κανονισμού αριθ. 4056/86 να μην αποτελέσουν αιτία κατάργησης των ρυθμίσεων που περιλαμβάνει, αλλά ισχυρό κίνητρο για αναθεώρηση του περιεχομένου του στα πλαίσια των κανονισμών 4056/86 και 823/2000: αφενός, πρέπει να διασφαλιστεί η συμβατότητα με το άρθρο 81, παράγραφος 3 της ΣΕΚ και με τα μελλοντικά καθεστώτα ανταγωνισμού, ενώ αφετέρου, κρίνεται σκόπιμη η αποσαφήνιση των ρυθμίσεων στα σημεία για τα οποία η Επιτροπή έχει εκφράσει φόβους ή έχει ήδη διαπιστώσει υπερβολική ερμηνεία από τους συμμετέχοντες στις θαλάσσιες μεταφορές. Πρέπει να συσταθεί στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να υποβάλουν οι ίδιες σχετικές προτάσεις, εφόσον επιθυμούν τη διατήρηση των ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2.

4.9 κατά τα άλλα, κρίνει αναγκαίο να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες, τόσο σε διμερές και πολυμερές επίπεδο, όσο και στο πλαίσιο συνεργασίας των υφιστάμενων διεθνών οργανισμών, για τη θέσπιση ενιαίων και, συνεπώς, δίκαιων όρων ανταγωνισμού παγκοσμίως. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα αξιοποίησης του κανονιστικού πλαισίου άλλων κρατών ως προτύπου για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4.10 συνιστά τη διατήρηση του άρθρου 9 του κανονισμού αριθ. 4056/86 τουλάχιστον στη βάση ενός καθορισμένης πολυετούς διάρκειας κανονισμού με δυνατότητα ανανέωσης.

Βρυξέλλες, 13 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρώτη ετήσια έκθεση για τη μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση»

(2005/C 231/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Πρώτη ετήσια έκθεση για τη μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση» (COM (2004) 508 final),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 16ης Ιουλίου 2004 να ζητήσει σύμφωνα με το άρθρο 265, § 1, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τη γνωμοδότησή της επί του εν λόγω θέματος,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προεδρείου της, της 3ης Νοεμβρίου 2004, να αναθέσει στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» την προετοιμασία της σχετικής γνωμοδότησης,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το εγχειρίδιο για την ένταξη, προς χρήση των υπεύθυνων για την χάραξη πολιτικής και των επαγγελματιών, το οποίο εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας) το Νοέμβριο του 2004.

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της για την πολιτική μετανάστευσης με βάση την «Ανακοίνωση της Επιτροπής για μια κοινή πολιτική κατά της παράνομης μετανάστευσης» (COM(2001) 672 τελικό) καθώς και για την πολιτική για το δικαίωμα ασύλου: «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών και των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους» (COM(2001) 510 τελικό — 2001/0207 (CNS), (CdR 93/2002 τελικό) ([1]), που υιοθετήθηκε στις 16 Μαΐου 2002,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της για την «Πράσινη Βίβλο σχετικά με την κοινοτική πολιτική επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων» (COM(2002) 175 τελικό), (CdR 242/2002 τελικό) ([2]) που υιοθετήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2002,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της, για την «Τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης» (COM(2002) 225 τελικό — 1999/0258 CNS), (CdR 243/2002 τελικό) που υιοθετήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2002,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 9 Απριλίου 2003 για την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την επαγγελματική κατάρτιση ή τον εθελοντισμό» (COM(2002)548 τελικό. -2002/0242 CNS), (CdR 2/2003 τελικό) ([3]),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση της με θέμα την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών για την μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση» (COM(2003) 336 τελικό) που υιοθετήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2004 (CdR 223/2004 fin) ([4]),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ η γνωμοδότηση με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την υποβολή πρότασης οδηγίας και δύο προτάσεων σύστασης προκειμένου να διευκολυνθεί η εισδοχή υπηκόων τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα» COM(2004) 178 τελικό — 2004/0061 (CNS) — 2004/0062 (CNS) -2004/0063 (CNS), υιοθετήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2004 (CdR 168/2004 fin),

---

([1]) Ε.Ε. C 278 , 14.11.2002
([2]) Ε.Ε. C 73 , 26.3.2003
([3]) Ε.Ε. C 73 , 26.3.2003
([4]) Ε.Ε. C 244 vom 10.10.2003, σ. 5.

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 339/2004 rev.1) που υιοθετήθηκε στις … από την επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» (εισηγητής ο κ. **Aldo ISKRA**, Δημοτικός Σύμβουλος (SV, PPE),),

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι στην πρώτη ετήσια έκθεση περιγράφονται οι μεταναστευτικές τάσεις στην Ευρώπη, εξετάζονται και αναλύονται οι μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν στη μετανάστευση και αναφέρονται οι δράσεις που έχουν αναληφθεί σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο στον τομέα εισδοχής και ένταξης,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι θα αποτελέσει ένα νέο εργαλείο που θα επιτρέπει την εξέταση της εξέλιξης της κοινής πολιτικής στον τομέα της μετανάστευσης,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ενώπιον της δημογραφικής γήρανσης και της συρρίκνωσης του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας, η αύξηση των μεταναστευτικών ροών είναι πιθανή και όλο και περισσότερο αναγκαία για να ανταποκριθεί στις ανάγκες της διευρυμένης Ένωσης,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης υπογράμμισε την ανάγκη καθιέρωσης ενός κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου εντός του οποίου θα χαράσσονται οι εθνικές πολιτικές και εξέτασε τον ορισμό κοινών βασικών αρχών προκειμένου να τονωθεί η καθιέρωση του εν λόγω πλαισίου.

κατά την 59η σύνοδο ολομέλειας της 13ης και 14ης Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 13ης Απριλίου), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. **Θέσεις της Επιτροπή των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 **Εκφράζει την ικανοποίηση** της για την πρώτη ετήσια έκθεση της Επιτροπής με θέμα τη μετανάστευση και την ένταξη η οποία αποτελεί σημαντική βάση για την ανάπτυξη μιας συνολικής στρατηγικής για την ένταξη των μεταναστών στη νέα διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση.

1.2. **Αναγνωρίζει** την αξία και την έκταση της μετανάστευσης σε παγκόσμιο επίπεδο και τη σημασία της για την πολυμορφία και την ανάπτυξη, τουλάχιστο για την τοπική κοινωνία. Συμφωνεί απολύτως ότι είναι σημαντικό να συντονισθούν οι πολιτικές μετανάστευσης, ασύλου και ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό είναι σήμερα ακόμη πιο σημαντικό λόγω της διεύρυνσης της Κοινότητας.

1.3 **Τονίζει** ότι το εθνικό επίπεδο είναι αρμόδιο για την εφαρμογή της νομοθεσίας ενώ οι τις τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι αρμόδιες για τη διευκόλυνση της υποδοχής των μεταναστών, την εγκατάσταση και την ένταξη τους. Η ΕΤΠ τονίζει συνεπώς ιδιαιτέρως τον σημαντικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των οποίων η αρμοδιότητα μεταξύ άλλων για το σχεδιασμό, τη στέγαση, την κατάρτιση και την αγορά εργασίας έχει άμεση επίδραση στην ένταξη και μπορεί να προωθήσει την κοινωνική συνοχή, την κοινωνική ένταξη και τη βιώσιμη κοινωνία.

1.4 **Επισημαίνει** ότι η έκθεση εξετάζει εκτενώς την εξέλιξη της μεταναστευτικής πολιτικής όπως αυτή παρουσιάζεται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Μέρος των αποτυχιών της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλεται στο γεγονός ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές δεν συμμετείχαν στην εκπόνηση της σχετικής πολιτικής. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αποτελούν το επίπεδο ευθύνης που βρίσκεται πλησιέστερα στους πολίτες, οι συνέπειες όμως της εφαρμογής, σε τοπικό επίπεδο, συχνά παραμελήθηκαν και δεν ελήφθησαν πάντοτε υπόψη.

1.5 **Εκφράζει** τη λύπη της για την έλλειψη διαβούλευσης με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές τόσο κατά τη συλλογή δεδομένων όσο και κατά την ανάλυση των εργασιών που προηγήθηκε της κατάρτισης της έκθεσης. Τα κράτη μέλη έλαβαν διάφορα μέτρα για να ανταποκριθούν στην αυξανόμενη πολυμορφία της σημερινής κοινωνίας. Οι εμπειρίες που αποκτήθηκαν, θετικές ή αρνητικές έχουν ιδιαίτερη σημασία τώρα διότι οι μεταναστευτικές ροές είναι πολύ πιο διαφοροποιημένες και παγκόσμιες και τα κράτη μέλη πρέπει να υποδέχονται μετανάστες και πρόσφυγες που προέρχονται από όλο και μεγαλύτερο αριθμό χωρών και όχι μόνο από εκείνες με τις οποίες διατηρούν εμπορικές ή ιστορικο-πολιτιστικές σχέσεις.

1.6 **Υπενθυμίζει** ότι τα θέματα της ένταξης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε όλους τους πολιτικούς τομείς προκειμένου να επιτευχθεί η κοινωνική συνοχή. Η κοινοτική μεταναστευτική και ενταξιακή πολιτική πρέπει να συμβαδίζουν με τους ευρύτερους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την κοινωνική, οικονομική, εξωτερική και αναπτυξιακή πολιτική και να συμφωνούν με τις θεμελιώδεις ευρωπαϊκές αρχές όπως των ίσων ευκαιριών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της αξιοπρέπειας του ατόμου, της ανοχής, του σεβασμού της πολυμορφίας, της λήψης μέτρων για την καταπολέμηση των διακρίσεων και της μεγαλύτερης συμμετοχής στην κοινωνική ζωή.

1.7 **Επισημαίνει** ότι η ένταξη αποτελεί ευθύνη ολόκληρης της κοινωνίας και ότι αυτό απαιτεί προσπάθειες τόσο εκ μέρους των μεταναστών όσο και εκ μέρους των τοπικών πληθυσμών προκειμένου να επιτευχθούν βιώσιμη κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη.

1.8 **Καταγγέλλει** στην εν λόγω έκθεση την έλλειψη δεδομένων σχετικά με την ένταξη, την εφαρμογή της μεταναστευτικής πολιτικής και τονίζει ότι για να πραγματοποιηθεί το έργο της ένταξης πρέπει η Επιτροπή να προωθήσει περαιτέρω την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών. Το εγχειρίδιο για την ένταξη, προς χρήση των υπεύθυνων για την χάραξη πολιτικής και των επαγγελματιών, το οποίο εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας) τον Νοέμβριο του 2004 αποτελεί ένα πρώτο ενθαρρυντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή παρέχοντας συγκεκριμένα στοιχεία για την εφαρμοζόμενη πρακτική και τα αποτελέσματα στον τομέα της μετανάστευσης, καθώς και για τις βέλτιστες πρακτικές και τα αποτελέσματα όσον αφορά την ένταξη των μεταναστών.

Η κατάσταση των μεταναστών στην αγορά εργασίας

1.9 **Αναγνωρίζει** ότι τα θέματα που σχετίζονται με την αγορά εργασίας έχουν αποφασιστική σημασία για την ένταξη των μεταναστών, όμως δεν μπορεί να εξετασθούν ανεξάρτητα από το περιβάλλον τους, δεδομένου ότι ο βαθμός ένταξης εξαρτάται και από άλλους παράγοντες, όπως την κοινωνική προέλευση, την κατάρτιση και τις γλωσσικές γνώσεις και τη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή. Η επιτυχία της ένταξης των μεταναστών αποτελεί ένα βήμα σε μία κοινωνία όπου καθένας θα έχει τη θέση του, τόσο προς το συμφέρον του ατόμου όσο και της τοπικής κοινωνίας και της κοινωνίας γενικότερα.

1.10 **Εκφράζει** την ικανοποίηση της για την αυξανόμενη αναγνώριση, εντός της Ένωσης, της δημιουργικότητας και της επιχειρηματικότητας των μεταναστών. Η αύξηση του αριθμού των επιχειρηματιών και των νέων επιχειρήσεων είναι αποφασιστικής σημασίας για την επιτυχία των διαδικασιών ένταξης και αποτελεί σημαντική συμβολή στην υλοποίηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας.

1.11 **Επισημαίνει** ότι στην έκθεση δεσπόζει η λογική ότι η μετανάστευση του εργατικού δυναμικού είναι αναγκαία. Όμως, διαπιστώνεται ότι η πλειοψηφία των μεταναστεύσεων αφορούν οικογενειακές επανενώσεις ή κάποια μορφή ανθρωπιστικής προστασίας. Οι στρατηγικές που αφορούν τη μεγάλη ομάδα των μεταναστών που βρίσκεται εκτός της αγοράς εργασίας είναι σημαντικές τόσο για οικονομικούς όσο και για κοινωνικούς η πολιτικούς λόγους. Η σημασία των γυναικών για την επιτυχία της ένταξης σπανίως εκτιμάται στο βαθμό που πρέπει εφόσον αυτές αποτελούν συχνά τον άμεσο κρίκο με τα παιδιά στην οικογένεια.

1.12 **Εκφράζει** τη λύπη της για το γεγονός ότι η έκθεση δεν αναφέρεται καθόλου στην κατάσταση των 500 000 περίπου ατόμων που ζητούν άσυλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και περιμένουν μια άδεια διαμονής ή άλλο αντίστοιχο τίτλο και των οποίων η μεγάλη πλειοψηφία βρίσκεται εκτός της κανονικής αγοράς εργασίας.

1.13 **Τονίζει** ότι ο ισχυρισμός σύμφωνα με τον οποίο οι πολίτες της Ένωσης χαίρουν πολύ υψηλό επίπεδο απασχόλησης πρέπει να διευκρινισθεί δεδομένου ότι οι τοπικές και περιφερειακές διαφορές είναι τεράστιες. Είναι δυνατόν να γίνεται λόγος για υψηλά ποσοστά απασχόλησης στην Ένωση, συγχρόνως όμως πρέπει να αναγνωρίσει κανείς ότι η τοπική και περιφερειακή κατανομή τους είμαι άνιση.

1.14 **Υπογραμμίζει** ότι η αντίθεση μεταξύ του εθνικού επιπέδου που εστιάζεται στην ανάγκη σε μεταναστευτικό εργατικό δυναμικό και του τοπικού επιπέδου που καταβάλλει προσπάθειες για να αντιμετωπίσει τον αποκλεισμό, την περιθωριοποίηση και την ξενοφοβία, ενισχύει την ανάγκη διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκομένων επιπέδων.

Οι δημοκρατικές πτυχές της ενταξιακής πολιτικής

1.15 **Επισημαίνει** ότι η μεταναστευτική και η ενταξιακή πολιτική ανάλογα με το επίπεδο στο οποίο συζητούνται, αποτελούν αντικείμενο τελείως διαφορετικής αντιμετώπισης, πράγμα που οδηγεί σε διαφορετικές απόψεις και θέτει σε κίνδυνο την αποτελεσματικότητα των μέτρων. Ταυτοχρόνως, αυτό αποτελεί την απαρχή δυσπιστίας έναντι της κοινωνίας, η οποία μπορεί να οδηγήσει στην περιφρόνηση του πολιτικού συστήματος. Η δυσπιστία και η περιφρόνηση αυτή μπορούν εν συνεχεία να αξιοποιηθούν από ακραίες πολιτικές δυνάμεις.

1.16 **Διαπιστώνει** ότι η απουσία και η έλλειψη διαλόγου μεταξύ των διαφόρων πολιτικών επιπέδων διευκολύνει, κατά κάποιο τρόπο, την ίδρυση κομμάτων με προγράμματα υπέρ της απομόνωσης και της ξενοφοβίας. Πολλά αντιευρωπαϊκά και ξενόφοβα κόμματα αναπτύχθηκαν από το τοπικό επίπεδο.

1.17 **Επικροτεί** την εισαγωγή στην έκθεση της προοπτικής της ισότητας, επισημαίνει όμως την αισθητή απουσία της περιγραφής των μέτρων ένταξης που αφορούν τις ίσες ευκαιρίες. Τα μέτρα που αναγνωρίζουν τα προσόντα των μεταναστριών παράγουν πολύτιμα κοινωνικά οικονομικά και δημοκρατικά αποτελέσματα.

1.18 **Φρονεί** ότι το δικαίωμα ψήφου που συμβάλλει στην αύξηση της συμμετοχής των μεταναστών στον δημοκρατικό βίο αποτελεί ένα ελάχιστο πρότυπο που δεν έχει ακόμη επιτευχθεί σε όλα τα κράτη. Η ενσωμάτωση των νέων πολιτικών πρέπει ωστόσο να επιτευχθεί με πιο φιλόδοξους στόχους. Το δικαίωμα ψήφου τείνει να αγνοείται όταν οι συνέπειες του αποκλεισμού είναι πολύ έντονες. Το δικαίωμα αυτό, όπως και η δυνατότητα επηρεασμού της εξέλιξης της κοινωνίας, δεν θα έχει καμία αξία για κάποιον που δεν έχει ούτε εργασία ούτε θέση στην κοινωνία.

1.19 **Επισημαίνει** ότι στις στρατηγικές υπέρ της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης αναφέρονται μόνο οι κατευθυντήριες γραμμές για την κάλυψη των αναγκών σε εργατικό δυναμικό. Πουθενά όμως δεν αναφέρεται ότι η πλειοψηφία των μεταναστών έρχεται στην Ένωση χάρις στην οικογενειακή επανένωση ή για ανθρωπιστικούς λόγους. Η στρατηγική για την κοινωνική ένταξη είναι ατελής χωρίς κατευθυντήριες γραμμές για αυτή τη μεγάλη ομάδα.

1.20 **Υπογραμμίζει** ότι η έκθεση περιγράφει τις δράσεις που αναπτύσσονται σε τοπικό επίπεδο. Όμως η ενημέρωση αυτή είναι μερική, και λείπουν οι στόχοι για την εφαρμογή στην πράξη και τα αποτελέσματα. Είναι δύσκολο να γνωρίζει κανείς με ποιό τρόπο θα χρησιμοποιηθούν τα οικονομικά μέσα για το έργο της ένταξης δεδομένου ότι στην έκθεση δεν καλύπτονται τα περιφερειακά και τοπικά επίπεδα.

1.21 **Τονίζει** ότι σε πολλές περιπτώσεις τα εισοδήματα από τη φορολογία εισπράττονται από το εθνικό επίπεδο ενώ το κόστος που συνδέεται με τη μετανάστευση που καταλήγει στον αποκλεισμό επιβαρύνει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Η έλλειψη διαβούλευσης μεταξύ των διαφόρων επιπέδων καθιστά ακόμη πιο δύσκολη την άριστη χρησιμοποίηση των οικονομικών πόρων.

2. Οι συστάσεις της ΕΤΠ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

2.1 **Ζητεί** από την Επιτροπή να επωφεληθεί της εμπειρίας που έχουν αποκτήσει οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης μετά από μια δεκαετία εξειδικευμένης εργασίας για την εφαρμογή των πολιτικών της ένταξης και της μετανάστευσης. Προκειμένου να διευκολυνθεί και να βελτιωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών, ιδεών και εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών, τα εθνικά κέντρα επαφής πρέπει να παρακινηθούν σε διαβουλεύσεις με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές καθώς και με τις μεγάλες πόλεις με σκοπό να επωφεληθούν από τις εμπειρίες τους.

2.2 **Καλεί** την Επιτροπή να έχει διαρκή επικοινωνία κατά την υιοθέτηση της ετήσιας έκθεσης προκειμένου να εξετάζει τους καλύτερους τρόπους καταγραφής των τοπικών και περιφερειακών εμπειριών όσον αφορά το έργο της ένταξης.

2.3 **Τονίζει** ότι οι τοπικές αρχές πρέπει να προσδιορίσουν για την ανάπτυξη δράσεων ένταξης συγκεκριμένους και παρακολουθήσιμους στόχους και να αξιολογούν την υλοποίησή τους. Επίσης οι αρχές σε εθνικό και σε περιφερειακό επίπεδο θα πρέπει να αξιολογούν τη δράση τους: και υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι είναι απαραίτητη η αξιολόγηση των διαφόρων ενταξιακών στρατηγικών που ισχύουν σήμερα.

2.4 **Επισημαίνει** ότι για να είναι αποτελεσματικές οι δράσεις σχετικά με την οικονομική ενίσχυση της μεταναστευτικής πολιτικής της Κοινότητας πρέπει να αναγνωρισθούν οι περιφερειακές ανισότητες. Η ενίσχυση αυτή πρέπει να ενθαρρύνει τις ευέλικτες λύσεις και να παρέχεται στις περιφερειακές και τοπικές αρχές η ελευθερία επιλογής του τρόπου εργασίας τους.

2.5 **Προτρέπει** την Επιτροπή να ληφθούν υπόψη στη συζήτηση για τη μελλοντική ευρωπαϊκή πολιτική κοινωνικής συνοχής οι δράσεις που υλοποιούνται σε ορισμένες περιφέρειες όπου μπορεί να μειωθεί η βοήθεια των Διαρθρωτικών Ταμείων και στις οποίες ο μεταναστευτικός πληθυσμός αυξήθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια, πράγμα που συμβαίνει κυρίως στις μεγάλες πόλεις.

2.6 **Τονίζει** ότι ο διάλογος με τις οργανώσεις των μεταναστών είναι ανεπαρκής αν διεξάγεται μόνο σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ενταξιακή πολιτική, τα θρησκευτικά και τα πολιτιστικά θέματα αντιμετωπίζονται βασικά σε τοπικό επίπεδο καθημερινώς. Η σημασία ενός τοπικού και διασυνοριακού διαλόγου δεν μπορεί να παραμεληθεί εάν είναι επιθυμητή η ενίσχυση της αλληλεγγύης πέραν των εθνικών, θρησκευτικών και πολιτιστικών διαφορών.

2.7 **Εξετάζει** από ποιές προϋποθέσεις θα μπορούσαν οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης να συμβάλουν στην εκπόνηση εθνικών προγραμμάτων δράσης υπέρ της ένταξης και της απασχόλησης. Αυτό θα καθιστούσε ευκολότερη τη σύγκριση των τρόπων εργασίας, την προβολή των ορθών μεθόδων όπως και την ανάλυση των πραγματικών συνεπειών και αποτελεσμάτων των στρατηγικών των κρατών μελών.

2.8 **Τονίζει** ότι η έκθεση εξετάζει εκτενώς το οριζόντιο και το εθνικό επίπεδο. Τα μέτρα που εξετάζονται υλοποιούνται από το τοπικό επίπεδο. Η ανάγκη μιας κάθετης προοπτικής είναι προφανής. Εάν επιθυμούμε μια ακριβή και αντικειμενική ανάλυση πρέπει να περιγράφονται οι τάσεις που παρατηρούνται σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων στα οποία εφαρμόζονται οι πολιτικές. Τα εθνικά σημεία επαφής για την ένταξη πρέπει να συμπληρωθούν με αντίστοιχα τοπικά και περιφερειακά.

2.9 **Υπογραμμίζει** ότι η μετανάστευση δεν θα μπορέσει να καλύψει, μακροπρόθεσμα, την έλλειψη εργατικού δυναμικού στην Ευρωπαϊκή Ένωση και υπενθυμίζει τη γνωμοδότηση της για τη συμβολή των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας.

2.10 **Τονίζει** πόσο σημαντικό είναι να θεωρούνται οι μετανάστες, προπάντων οι γυναίκες, ως πηγή πλούτου και συμπλήρωμα γενικά πολύτιμο για την αγορά εργασίας, και ότι η σύνθεση του εν λόγω εργατικού δυναμικού χαρακτηρίζεται από πολυμορφία. Η αρχή που πρέπει να ισχύσει στην επαγγελματική βίο είναι εκείνη της ίσης μεταχείρισης.

2.11 **Τονίζει** ότι το σύνολο των τοπικών και περιφερειακών διαφορών δίνει μια ακριβέστερη εικόνα του επιπέδου απασχόλησης σε σύγκριση με τους εθνικούς μέσους όρους. Οι αναλύσεις που βασίζονται στους εθνικούς μέσους όρους δεν αποτελούν επαρκή βάση για τη λήψη μέτρων που στοχεύουν στην περιφερειακή πολυμορφία. Για να επιτύχουν οι στρατηγικές πρέπει να υιοθετηθεί η προσέγγιση από τη βάση προς τα άνω.

2.12 **Αναζητεί** σχόλια που να αφορούν την πλειοψηφία των εργαζομένων που μετανάστευσαν παράνομα. Πρέπει να δημιουργηθούν μηχανισμοί που να επιτρέψουν στους μετανάστες που παραβίασαν την ισχύουσα νομοθεσία για τη μετανάστευση να νομιμοποιήσουν την κατάσταση του το ταχύτερο δυνατόν. Πρέπει όμως να συνδεθεί η διαδικασία αυτή με τη δυνατότητα αξιοπρεπούς υποδοχής των εν λόγω ατόμων.

2.13 **Συμφωνεί** ότι είναι αναγκαίες η συνθεώρηση της μετανάστευσης σε όλες τις πολιτικές και η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών καθώς και με την κοινωνία των πολιτών. Στον κάθετο διάλογο θα πρέπει επίσης να εξεταστεί η κατανομή των πόρων.

2.14 Η ΕΤΠ **αναζητεί** στοιχεία για την υγεία των μεταναστών και τονίζει τη σημασία που έχει η συνεργασία των φορέων της τοπικής περίθαλψης (πρωτοβάθμια) με τους λοιπούς φορείς που εργάζονται υπέρ μιας επιτυχημένης ένταξης.

2.15 **Υπογραμμίζει** τη σημασία που έχει να τεθούν σε ενέργεια χρηματοπιστωτικά μέσα υπέρ της αποκεντρωμένης συνεργασίας σε θέματα μετανάστευσης καθώς και να συνεχισθεί η υποστήριξη των προσπαθειών που έχουν αναληφθεί σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την προώθηση της ένταξης χάρις στα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε πρωτοβουλίες όπως οι Equal και Urban. Στα πλαίσια αυτά, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο έργο που πραγματοποιείται στα πλαίσια του νέου πιλοτικού σχεδίου ΙΝΤΙ το οποίο στοχεύει στην ενίσχυση του διαλόγου, των δικτύων και της συνεργασίας στον τομέα της ένταξης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

2.16 **Επισημαίνει** ότι πρέπει να αναγνωρισθεί και να τονισθεί ότι κάθε μετανάστης χρειάζεται εργασία και αυτοσυντήρηση για την αντιμετώπιση των αναγκών του. Πέραν των οικονομικών πτυχών η επιχειρηματικότητα και οι μικρές επιχειρήσεις συμβάλλουν στη θετική εξέλιξη της κοινωνίας. Η δυνατότητα να κατέχει και να διευθύνει μια επιχείρηση επηρεάζει την ένταξη και, συνεπώς, πρέπει να παρέχεται μεγαλύτερη κοινωνική ενίσχυση.

2.17 **Υπενθυμίζει** ότι οι γυναίκες υφίστανται δυσμενείς διακρίσεις τόσο λόγω φύλου όσο και λόγω εθνικής προέλευσης. Στην περίπτωση που λαμβάνονται υπόψη τα προβλήματα του φύλου τότε η εργασία, όντας πιο στοχοθετημένη και αποτελεσματική, θα συνέβαλε στην καλύτερη ένταξη των μεταναστών.

2.18 **Τονίζει** ότι μια επιτυχημένη ενταξιακή πολιτική προϋποθέτει ότι λαμβάνονται υπόψη και άλλες αξίες εκτός από την αμιγώς οικονομική. Η μετανάστευση ανοίγει προοπτικές που μπορούν να ωφελήσουν τη ζωή κάθε πολίτη, και συγχρόνως να προσφέρουν στην Ένωση πολύτιμες δεξιότητες γενικότερα.

2.19 **Υπογραμμίζει** τη σημασία του έργου των μη κυβερνητικών οργανώσεων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, με τις οποίες εργάζονται στενά και **υποστηρίζει** τα προγράμματά τους, στόχος των οποίων αποτελεί η επιτάχυνση της ένταξης των μεταναστών στην πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας υποδοχής (εκμάθηση της γλώσσας, γνώση του πολιτισμού της χώρας και των δημοκρατικών αρχών, κοινωνική και πολιτική μόρφωση, διαφύλαξη της εθνικής ταυτότητας των μεταναστών, κ.λπ.). Την ύψιστη ευθύνη την φέρει πάντοτε το εθνικό επίπεδο που οφείλει να ενεργεί υπέρ της ένταξης στην κοινωνία, σε στενή συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και να συνεχίζει το διάλογο με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις,

Βρυξέλλες 13 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Μελέτη για τις σχέσεις μεταξύ νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης

(2005/C 231/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Μελέτη για τις σχέσεις μεταξύ νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης COM(2004) 412 τελικό

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 4ης Ιουνίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της στις 5 Απριλίου 2004 να αναθέσει την κατάρτιση του σχεδίου αυτής της γνωμοδότησης στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις»,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 63 παράγραφος 2, περίπτωση β,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας για το πρόγραμμα της Χάγης: ενίσχυση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, στην Ευρωπαϊκή Ενωση και ειδικότερα τις συγκεκριμένες κατευθύνσεις για το άσυλο, τη μετανάστευση, συμπεριλαμβανομένης της εξωτερικής τους διάστασης και τη διαχείριση των συνόρων,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα — Μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση (COM(2003) 336 τελικό, CdR 223/2003 fin ([1]))

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την παρουσίαση πρότασης οδηγίας και δύο προτάσεων σύστασης προκειμένου να διευκολυνθεί η εισδοχή υπηκόων τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα COM(2004) 178 final — 2004/0061 (CNS) — 2004/0062 (CNS) — 2004/0063 (CNS), που υιοθετήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2004 (CdR 168/2004 fin)·

Έχοντας υπόψη άλλες γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την πολιτική για τους πρόσφυγες (CdR 90/2001 fin ([2]), CdR 214/2001 fin ([3])· CdR 93/2002 fin ([4])· CdR 249/2003 fin ([5]))·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CDR 337/2004 rev.1) που υιοθέτησε στις 7 Φεβρουαρίου 2005 η επιτροπή εξωτερικών σχέσεων (εισηγητής: ο κ. Keith Brown, Μέλος του Συμβουλίου της Κομητείας Clackmannanshire (UK/UEN-EA)·

1) Εκτιμώντας ότι η μελέτη συμπεραίνει ότι «υπάρχει σχέση μεταξύ νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης όμως η σχέση αυτή είναι περίπλοκη και ασφαλώς δεν είναι άμεση».

2) Εκτιμώντας, ότι η μελέτη περιγράφει ορισμένες πολιτικές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη κοινής μετανάστευσης.

3) Εκτιμώντας ότι η μελέτη επισημαίνει ότι χρειάζονται πιο αξιόπιστες και συγκρίσιμες στατιστικές σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4) Εκτιμώντας ότι η γήρανση του πληθυσμού και η μείωση του ενεργού πληθυσμού θα οδηγήσουν σε έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού στην αγορά εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα δημιουργήσουν μια συνεχή ανάγκη μετανάστευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

5) Εκτιμώντας ότι το πρόγραμμα Χάγη που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Νοεμβρίου 2004 εκθέτει ένα πρόγραμμα εργασίας για την ανάπτυξη μιας κοινής μεταναστευτικής πολιτικής.

υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση στη σύνοδο ολομέλειάς της, της 13ης και 14ης Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 13ης Απριλίου).

1. **Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Α. *Περίοδος αξιολόγησης*

1.1 Επικροτεί τη μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις σχέσεις μεταξύ της νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης και θεωρεί ότι συμβάλλει αξιόλογα στην ανάπτυξη της μεταναστευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως με την περιγραφή των πολιτικών πρωτοβουλιών που εκτίθενται στη μελέτη,

1.2 ενδιαφέρεται πολύ για τη μελέτη λόγω του μείζονος ρόλου που διαδραματίζουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές για την υποδοχή, την εγκατάσταση και την ένταξη των μεταναστών. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν πρωτεύοντα ρόλο για την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας προς τους μετανάστες και στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται η στέγαση, η εκπαίδευση, η υγεία και οι υπηρεσίες απασχόλησης,

1.3 εύχεται να εξεταστεί η μελέτη αυτή στα πλαίσια της ανάπτυξης μεταναστευτικής πολιτικής και πολιτικής του ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ιδίως μετά τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε τον Οκτώβριο 1999 και την υιοθέτηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του προγράμματος «Χάγη» τον Νοέμβριο 2004 στο οποίο τονίζεται η σπουδαιότητα της μεταναστευτικής πολιτικής,

1.4 ανησυχεί διότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο βραδύνει να καταστρώσει μιά μεταναστευτική πολιτική για την Ευρωπαϊκή Ένωση που θα βασίζεται στα συμπεράσματα που συμφωνήθηκαν στο Συμβούλιο του Τάμπερε,

1.5 τονίζει ότι στη μελέτη συμπεραίνεται ότι «υπάρχει συνάφεια μεταξύ νόμιμης και παράνομης μετανάστευσης αλλά η σχέση είναι περίπλοκη και βεβαίως όχι άμεση εφόσον πρέπει να ληφθούν υπόψη διάφοροι παράγοντες». Επισημαίνει όμως ότι η παράνομη μετανάστευση αποτελεί βασικό μέλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης διότι μπορεί να υπονομεύσει τις πολιτικές που έχουν χαραχθεί για την προώθηση της κανονικής μετανάστευσης και να συντελέσει στη δημιουργία καταστάσεων έχθρας στις φιλοξενούσες κοινότητες. Για το λόγο αυτό, η αποτελεσματική πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης έχει καθοριστική σημασία για την εσωτερική ασφάλεια στην ΕΕ. Επιπλέον, παράνομοι μετανάστες μπορούν να διατρέξουν προσωπικό κίνδυνο και να πέσουν θύματα εκμετάλλευσης. Ενώπιον των εν λόγω προβλημάτων είναι σημαντικό να αναπτυχθεί μια ισορροπημένη πολιτική που να προωθεί μέτρα για τη διασφάλιση μιας δίκαιης και κανονικής μετανάστευσης σε συνδυασμό με μέτρα για την αποθάρρυνση παράνομων μεταναστών,

([1]) ΕΕ C 109, 30.04.04, σελ. 46-49
([2]) ΕΕ C 19, 22.01.02, σελ. 20-22
([3]) ΕΕ C 107, 03/05/2002, σελ. 85-88
([4]) ΕΕ C 278, 14.11.02, σελ. 44-48
([5]) ΕΕ C 23, 27.1.2004 σελ. 30-32.

1.6 τονίζει ότι ανησυχεί για τη χρήση του όρου «παράνομη μετανάστευση», ιδίως όταν πολλοί μετανάστες της κατηγορίας αυτής δεν αποτελούν το αντικείμενο ποινικής δίωξης και, για το λόγο αυτό, θα προτιμούσε να χρησιμοποιείται ο όρος «αντικανονική μετανάστευση», όπου ενδείκνυται,

1.7 τονίζει ότι η μελέτη επισημαίνει σημαντικό αριθμό ελλείψεων και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταστρώσει ένα ερευνητικό πρόγραμμα που να καλύψει τις εν λόγω ελλείψεις και θα επηρεάσει τη διαμόρφωση της πολιτικής,

1.8 υπογραμμίζει ότι η μελέτη αναφέρεται και σε άλλες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες αφορούν τους μετανάστες όπως η αναπτυξιακή πολιτική και η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης. Επιπλέον, η Επιτροπή των Περιφερειών έχει επίγνωση του ευρέος φάσματος των τομέων πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ασκούν επιρροή στη μεταναστευτική πολιτική και ιδιαίτερα στην κοινωνική και οικονομική πολιτική και γι' αυτό ζητεί να συγκροτηθεί ομάδα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή που θα αποτελείται από μέλη των Γενικών Διευθύνσεων για τον συντονισμό των δραστηριοτήτων που αφορούν τους μετανάστες.

β. *Ενίσχυση της διαβούλευσης και της ανταλλαγής πληροφοριών σε επίπεδο ΕΕ*

1.9 Συμφωνεί με τα συμπεράσματα της μελέτης ότι δηλαδή τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι αξιόπιστα και συγκρίσιμα και φρονεί ότι η Επιτροπή με την υποβολή σχεδίου δράσης για τη συλλογή και ανάλυση κοινοτικών στατιστικών στον τομέα της μετανάστευσης (COM (2003) 179 τελικό) και με την πρώτη ετήσια έκθεση για τη μετανάστευση και την ένταξη (COM(2004) 508 τελικό) αρχίζει την εξέταση αυτού του θέματος,

1.10 δίδει έμφαση στον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για τη συλλογή δεδομένων και στατιστικών στοιχείων και ζητεί την πλήρη συμμετοχή τους στις διαβουλεύσεις σχετικά με την καθιέρωση αξιόπιστων και συγκρίσιμων στατιστικών στοιχείων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά τη συλλογή συγκρίσιμων δεδομένων,

1.11 υποστηρίζει την πρόταση της μελέτης για «μιά πιο εντατική και στοχοθετημένη χρήση της διαβούλευσης και ανταλλαγής ενημέρωσης» και επικροτεί τη σύσταση ομάδας εμπειρογνωμόνων με την επωνυμία Επιτροπή για τη Μετανάστευση και το Άσυλο καθώς και την καθιέρωση δικτύου Εθνικών Σημείων Επαφής για την Ένταξη,

1.12 συμφωνεί με την καθιέρωση ενός Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης και ενός Παρατηρητηρίου και πιστεύει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές οφείλουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο εν λόγω δίκτυο, δεδομένου ότι μπορούν να συμβάλουν προσφέροντας συγκεκριμένες εμπειρίες και καλύτερες πρακτικές,

1.13 φρονεί ότι θα υπάρξουν μεγαλύτερες ευκαιρίες για την ανταλλαγή εμπειριών και ορθότερων πρακτικών συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων όπως η εξέταση από ομάδες ομολόγων των μηχανισμών αξιολόγησης της μεταναστευτικής πολιτικής και επισημαίνει ότι αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί με την υιοθέτηση της ανοικτής μεθόδου συντονισμού για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής και ζητεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να υιοθετήσει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον εν λόγω τομέα,

γ. *Ανάπτυξη νέων πολιτικών πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της κοινής μεταναστευτικής πολιτικής*

Για τη νόμιμη μετανάστευση

1.14 στηρίζει την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι λόγω της δημογραφικής παρακμής και της γήρανσης του πληθυσμού, η πρόσληψη εργαζομένων, υπηκόων τρίτων χωρών και η μετανάστευση στην ΕΕ για οικονομικούς λόγους πιθανόν να συνεχιστεί και να αυξηθεί. Επιπλέον, πρέπει να τονιστούν και άλλες συγκυριακές θετικές οικονομικές και κοινωνικές πτυχές της μετανάστευσης, όπως για παράδειγμα το νέο ανθρώπινο κεφάλαιο, η εξειδίκευση και ο ανθρώπινος εμπλουτισμός. Το θέμα αυτό εξετάζεται στην έκθεση Κοκ όπου αναφέρεται ότι η γήρανση θα αυξήσει τη ζήτηση των συντάξεων και της υγειονομικής περίθαλψης ενώ συγχρόνως θα μειώνεται ο αριθμός του οικονομικά ενεργού πληθυσμού που θα παράγει τον απαραίτητο πλούτο [1]. Επιπλέον στην έκθεση Κοκ υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η γήρανση του πληθυσμού θα έχει ως αντίκτυπο να μειωθεί σε 1.2 % μέχρι το 2040 [2] το ποσοστό της εν δυνάμει ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το σημερινό ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ 2 — 2.25 %,

1.15 τονίζει ότι η περιφερειακή διάσταση είναι ουσιαστικής σημασίας για τη μεταναστευτική και ενταξιακή πολιτική της ΕΕ και πιστεύει ότι πρόκειται για σημαντικό τομέα που πρέπει να εξεταστεί. Η περιφερειακή διάσταση της εν λόγω συζήτησης είναι βασικής σημασίας διότι ορισμένες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκαταλείπονται από τον πληθυσμό τους και υποφέρουν από σοβαρές ελλείψεις εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού ενώ ο πληθυσμός άλλων περιφερειών αυξάνεται ταχέως, πράγμα που δημιουργεί, σε τοπικό επίπεδο, πιέσεις στην παροχή υπηρεσιών και στη στέγαση. Η Επιτροπή των Περιφερειών φρονεί ότι χρειάζεται να καταβληθούν μεγάλες προσπάθειες για την ανάπτυξη της περιφερειακής και τοπικής μεταναστευτικής διάστασης, ιδιαιτέρως όσον αφορά στην κοινωνική ενσωμάτωση. Σήμερα, αυτό γίνεται με το πρόγραμμα INTI. Το 2004, διατέθηκαν στο πρόγραμμα 6 εκατομμύρια ευρώ, αλλά παρελήφθησαν 158 αιτήσεις επιχορήγησης για ποσό που ανερχόταν συνολικά στα 42.580.000 ευρώ. Η ΕΤΠ ζητά να αυξηθούν σημαντικά οι χρηματοδοτικοί πόροι του προγράμματος αυτού για την περίοδο 2007 — 2013,

1.16 επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να ξεκινήσει εμπεριστατωμένη διαδικασία διαβούλευσης με θέμα την εισδοχή οικονομικών μεταναστών. Η πράσινη βίβλος για μια κοινοτική προσέγγιση της διαχείρισης της οικονομικής μετανάστευσης (COM(2004) 811 τελικό) δημοσιεύτηκε το 2005 και η ΕΤΠ πιστεύει ότι η συμμετοχή της στη διαδικασία διαβούλευσης είναι σημαντική, λόγω των πιθανών συνεπειών της μετανάστευσης στις τοπικές και στις περιφερειακές αγορές εργασίας και στις υπηρεσίες που παρέχονται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές,

1.17 συμφωνεί με τη μελέτη όπου αναφέρεται ότι η ενίσχυση της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως σε κράτη μέλη αποτελεί βασικό στόχο της μεταναστευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος επιτυγχάνεται με την ένταξη των μεταναστών στην αγορά εργασίας και διευκολύνεται αφενός με την κινητικότητα των υπηκόων τρίτων χωρών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφετέρου, με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων τους,

---

([1]) «Αντιμετωπίζοντας την πρόκληση , η στρατηγική της Λισσαβώνας για την μεγέθυνση και την απασχόληση» , έκθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου με πρόεδρο τον Wim Kok, σελίδα 13. (Νοέμβριος 2004).

([2]) Kok : σελίδα 13.

1.18 επικροτεί την αρχή της κινητικότητας που εισήχθη με την οδηγία για το καθεστώς των μακροχρόνια διαμενόντων (Νοέμβριος 2003). Η εν λόγω χορήγηση δικαιωμάτων κινητικότητας σε εκείνους που διαμένουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση για περισσότερο από 5 χρόνια και η κινητικότητα των υπηκόων τρίτων χωρών διευκολύνθηκαν και με την επέκταση του κανονισμού 1408/71. Συμφωνεί επίσης ότι στις προτάσεις της Επιτροπής προβλέπεται ως ένα βαθμό ορισμένη κινητικότητα για την εισδοχή των ξένων σπουδαστών και ερευνητών,

1.19 τονίζει ότι για να επιτευχθούν οι στόχοι της Λισαβόνας πρέπει να προσληφθούν περισσότεροι ερευνητές στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι ο τομέας των προσλήψεων θα αποτελέσει σημαντική δοκιμασία για την ανάπτυξη της μεταναστευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ικανότητα της να καλύψει τις ελλείψεις εξειδικευμένου προσωπικού. Στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την *εισδοχή υπηκόων τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας (COM (2004) 178 τελικό)*, αναφέρεται ότι μέχρι το 2010 θα χρειαστούν 700 000 επιπλέον ερευνητές αν η Ευρωπαϊκή Ένωση επιθυμεί να επιτύχει τους στόχους της Λισσαβόνας,

1.20 επισημαίνει ότι το Συμβούλιο Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών συμφώνησε τον Νοέμβριο 2004 σε μια γενική προσέγγιση όσον αφορά την οδηγία. Ενώ στην προσέγγιση αυτή περιλαμβάνεται η αναγνώριση των προσόντων, των συνθηκών εργασίας και των φορολογικών ευεργετημάτων, εντούτοις δεν φαίνεται να συμπεριλαμβάνεται η χαλάρωση των προϋποθέσεων εισόδου για τις οικογένειες ερευνητών που απασχολούνται για ορισμένο χρόνο. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι το σημείο αυτό έχει καθοριστική σημασία για την προσέλκυση ερευνητών και η ρύθμιση θα επιτρέψει στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να φθάσουν στο ίδιο επίπεδο με άλλες χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και ο Καναδάς,

1.21 δίδει έμφαση στον σημαντικό ρόλο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης και στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης και ανάπτυξης επαγγελματικών δεξιοτήτων που είναι σημαντικές για την ένταξη των πρόσφατων μεταναστών. Η ένταξη στην αγορά εργασίας μειονεκτικών ομάδων αποτέλεσε βασικό θέμα της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης για την ενίσχυση της προσφοράς εργασίας, τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας και της ανταπόκρισης στις κλαδικές και περιφερειακές ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό. Οι νέες Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση έχουν ως στόχο τη μείωση του χάσματος απασχόλησης μεταξύ των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτών των τρίτων χωρών, το οποίο το 2002 παρουσίασε μια διαφορά της τάξεως του 11,7 %. Η μελέτη δεν αναφέρεται σε δραστηριότητες που υπάγονται στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για την προώθηση της ένταξης των μεταναστών στη νέα αγορά της εργασίας και στις καινοτόμες εργασίες που πραγματοποίησαν στον εν λόγω τομέα οι τοπικές και περιφερειακές αρχές.

1.22 επισημαίνει τα συμπεράσματα της μελέτης για την αποτελεσματικότητα των μέτρων νομιμοποίησης τόσο από πλευράς μετανάστη όσο και από πλευράς κράτους μέλους, και πιστεύει ότι τα ευρείας κλίμακας μέτρα νομιμοποίησης δεν είναι συνήθως ο πλέον ενδεδειγμένος τρόπος επίλυσης των προβλημάτων αντικανονικής μετανάστευσης. Ωστόσο, η κατά περίπτωση νομιμοποίηση μπορεί να αποτελεί χρήσιμο μέσο αντιμετώπισης πολλών περιπτώσεων αντικανονικής μετανάστευσης,

1.23 συμφωνεί με τα ευρήματα της μελέτης που δίνουν βάρος στην άποψη ότι οι νομιμοποιήσεις δεν πρέπει να θεωρούνται τρόπος διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών επειδή στην πραγματικότητα φαίνονται πολλές φορές ως αρνητική συνέπεια της μεταναστευτικής πολιτικής σε άλλους τομείς, αλλά η νομιμοποίηση μπορεί να είναι αναγκαία, ανάλογα με την περίπτωση, όταν οι μετανάστες ενσωματώνονται στις τοπικές κοινότητες για να εγκαταλείψουν την παραοικονομία, να αυξηθούν τα έσοδα από τη φορολογία και να βελτιωθεί η κοινωνική συνοχή. Έχουν ενδιαφέρον σχετικά σχόλια που περιέχονται σε έκθεση της Βουλής των Λόρδων ([1]),

1.24 συμφωνεί με την έκθεση της Βουλής των Λόρδων όπου αναφέρεται ότι είναι αναπόφευκτες ορισμένες μορφές νομιμοποίησης μακροχρόνια παράνομων μεταναστών εάν επιθυμούμε να αποφευχθεί η δημιουργία μιάς αυξανόμενης υποδεέστερης τάξης της οποίας η κατάσταση δεν συνάδει με το νόμο και η οποία μπορεί να καταστεί θύμα εκμετάλλευσης. Η Βουλή των Λόρδων στην έκθεση της τονίζει ότι πρέπει να περιορισθούν οι θετικοί παράγοντες που δημιουργεί η νομιμοποίηση και προτείνει να αντιμετωπισθεί αυτό, γενικότερα, με την εξέταση κατά περίπτωση αντί της χορήγησης ευρείας εκτάσεως αμνηστία. Τέλος, η Βουλή των Λόρδων πιστεύει ότι η χορήγηση αμνηστίας μπορεί να δημιουργήσει μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για να αποκτηθούν αξιόπιστες πληροφορίες για το μέγεθος και τη φύση του πληθυσμού των παράνομων μεταναστών ([2]),

Παράνομη μετανάστευση

1.25 Λαμβάνει γνώση των πολλών μορφών της παράνομης μετανάστευσης και των δυσκολιών που συναντά η έρευνα στους εν λόγω τομείς. Πάντως, θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθεί περαιτέρω έρευνα όσον αφορά τις διάφορες κατηγορίες των παράνομων μεταναστών ώστε να διαμορφωθούν αποτελεσματικότερες πολιτικές. Σχετικά με τα ανωτέρω είναι σημαντικό να γίνουν διαφοροποιήσεις μεταξύ:

— των ατόμων που έχουν εισέλθει στη χώρα νόμιμα αλλά έχει εκπνεύσει η ημερομηνία παραμονής τους

— των ατόμων που έχουν άδεια διαμονής στη χώρα αλλά έχουν παραβιάσει τις προϋποθέσεις εισόδου

— των ατόμων εκείνων που απορρίφθηκε η αίτηση χορήγησης ασύλου

— των ατόμων που εισήλθαν στη χώρα αντικανονική και στα οποία δεν χορηγήθηκε άδεια εισόδου διότι εισήλθαν από σημεία όπου δεν επιτρέπεται η είσοδος και χωρίς τα απαιτούμενα δικαιολογητικά,

1.26 υποστηρίζει τις απόψεις που εκτίθενται στη μελέτη ότι η ανάπτυξη κοινοτικής πολιτικής για την επιστροφή, τη σύναψη συμφωνιών συνεργασίας με τις χώρες προέλευσης και τη μετατροπή της αδήλωτης εργασίας σε νόμιμη απασχόληση αποτελούν βασικά στοιχεία για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης.

([1]) Βουλή των Λόρδων Select Committee on the European Union (Επιτροπή περιορισμένης σύνθεσης για την ΕΕ) : «A Community Policy on Illegal Immigration» (Μια κοινοτική πολιτική για τη μετανάστευση): Session (σύνοδος) 2001 –2002 : 37η Εκθεση

([2]) Βουλή των Λόρδων: § 112.

1.27 επικροτεί τις προτάσεις της μελέτης για την ανάπτυξη κοινοτικής πολιτικής επαναπατρισμού. Τον Νοέμβριο 2002 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε πρόταση για την κατάρτιση προγράμματος δράσης με θέμα την επιστροφή, Η εφαρμογή του πρέπει να επιταχυνθεί.

1.28 συμφωνεί με τη μελέτη όπου αναφέρεται ότι η συνεργασία των τρίτων χωρών για να μειωθούν οι ροές της παράνομης μετανάστευσης είναι ζωτικής σημασίας και σε πρόσφατα συμπεράσματα Ευρωπαϊκών Συμβουλίων τονίσθηκε η ανάγκη για εμπεριστατωμένη προσέγγιση της μετανάστευσης, με στόχο την εξέταση του θέματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και των πολιτικών και αναπτυξιακών θεμάτων στις χώρες προέλευσης και διέλευσης,

1.29 επιδοκιμάζει τη συνέργια μεταξύ των τομέων της πολιτικής για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη που εκτίθενται στη μελέτη και φρονεί ότι η αναπτυξιακή πολιτική μπορεί να βελτιώσει τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες των τρίτων χωρών ώστε να μειωθούν οι αρνητικοί παράγοντες που οδηγούν σε μετανάστευση προς την ΕΕ,

1.30 υπογραμμίζει ότι είναι ανάγκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναπτύξει δράση για την προώθηση κοινών πρωτοβουλιών με γειτονικές χώρες μέσω προγραμμάτων όπως το Νέο Μέσο Γειτονίας και τα Tacis, Meda, Encas και INTERREG. Είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένας «κύκλος φίλων» έτσι ώστε να επεκταθούν η ειρήνη και η αλληλεγγύη στις χώρες που γειτονεύουν με την Ευρωπαϊκή Ένωση τώρα μετά τη διεύρυνση της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάζεται να συνεργαστεί με τις χώρες αυτές για να βελτιώσουν την οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση ώστε να περιορισθούν οι αρνητικοί παράγοντες όπως η υψηλή ανεργία, οι χαμηλοί μισθοί, το δημοκρατικό έλλειμμα και το οργανωμένο έγκλημα. Ένας από τους τομείς προτεραιότητας της συνεργασίας θα είναι η διαχείριση της μετανάστευσης. Ορισμένες γειτονικές χώρες έχουν αναπτύξει σχέδια δράσης ειδικά στοχοθετημένα στην αντικανονική μετανάστευση και η ΕΕ είναι έτοιμη να υποστηρίξει την εφαρμογή τους, όπως και δράσεις κατά της αντικανονικής μετανάστευσης εκ μέρους των χωρών που θα εκπονήσουν ανάλογα σχέδια.

1.31 τονίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραμάτισαν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές για τα προγράμματα όπως τα Tacis, Meda, Encas και INTERREG και υπενθυμίζει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να διαδραματίζουν βασικό ρόλο για την κατάρτιση των προγραμμάτων που θα τα διαδεχθούν,

1.32 επικροτεί γενικότερα τις προτάσεις για το Νέο Μέσο Γειτονίας αλλά εκφράζει την απογοήτευση της διότι το Μέσο αυτό (αποτελεί αντικείμενο χωριστής γνωμοδότησης της ΕΤΠ) δεν δίνει μεγαλύτερο ρόλο στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, ιδίως μάλιστα όταν πολλοί τομείς που καλύπτονται από το Μέσο αφορούν αρμοδιότητες τους,

1.33 συμφωνεί με τη μελέτη όπου δίνεται έμφαση στην ανάγκη να αντιμετωπιστούν η παράνομη αγορά εργασίας και η παραοικονομία και όπου τονίζεται ότι σύμφωνα με εκτιμήσεις η παραοικονομία ανέρχεται μεταξύ 7-16 % του ΑΕγχΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης μολονότι αυτό δεν παράγεται εξ' ολοκλήρου από τους παράνομους μετανάστες. Χρειάζεται η μετατροπή της αδήλωτης εργασίας σε νόμιμη απασχόληση. Η ανάγκη αυτή περιελήφθη ως μία από τις δέκα προτεραιότητες των κατευθυντήριων γραμμών του 2003 για την απασχόληση. Ορισμένα κράτη μέλη περιέλαβαν ειδικά μέτρα για τους αλλοδαπούς εργαζόμενους και τους μετανάστες σε αντικανονική κατάσταση στα Εθνικά Προγράμματα Δράσης για την Απασχόληση (ΕΠΔΑ), και η ΕΤΠ επικροτεί την έκκληση που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα της Χάγης και απευθύνεται στα κράτη μέλη να προωθήσουν την επίτευξη των στόχων για την περιστολή του φαινομένου της παράνομης αγοράς εργασίας, στόχων που περιγράφονται στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση,

1.34 επισημαίνει την ανάγκη να ενισχυθεί η υποστήριξη των μεθοριακών περιοχών οι οποίες, σε σύγκριση με άλλες περιοχές, επηρεάζονται περισσότερο από την αντικανονική είσοδο και υποστηρίζει τη σύσταση Ευρωπαϊκού Σώματος Συνοροφυλάκων μαζί με την καθιέρωση συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης, επειδή πιστεύει ότι πρέπει να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική, κοινή διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, επιπλέον, ότι πρέπει να προαχθεί η δικαστική και αστυνομική συνεργασία σε κεντρικό αλλά και σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο.

2. **Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

2.1 υπενθυμίζει στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το σημαντικό τον ρόλο που διαδραματίζουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές για την ένταξη των μεταναστών. Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, επισημαίνει τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές σε πολλές πρωτοβουλίες που εκτίθενται στη μελέτη. Σε αυτές περιλαμβάνονται η ανταλλαγή εμπειριών για τα μέτρα ένταξης, η ανάπτυξη προγραμμάτων όπως το Νέο Μέσο Γειτονίας και τα προγράμματα που θα διαδεχθούν το Tacis και το INTERREG, κλπ. και γι' αυτό συνιστά την πλήρη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στα εν λόγω προγράμματα,

2.2 υποστηρίζει ότι πρέπει να δοθούν μεγαλύτερες ευκαιρίες για ανταλλαγές εμπειριών και ορθών πρακτικών περιλαμβανομένων των δραστηριοτήτων όπως η εξέταση από ομάδες ομολόγων των μηχανισμών αξιολόγησης της μεταναστευτικής πολιτικής, και παρατηρεί ότι αυτό θα μπορούσε να γίνει μέσω της υιοθέτησης της ανοικτής μεθόδου συντονισμού κατά την ανάπτυξη της μεταναστευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ζητεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να υιοθετήσει τις προτάσεις της Επιτροπής στον εν λόγω τομέα,

2.3 καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συστήσει ομάδα στην οποία θα συμμετέχουν μέλη των Γενικών Διευθύνσεων των οποίων οι πολιτικές και οι δράσεις αφορούν τους υπηκόους τρίτων χωρών έτσι ώστε να ενσωματωθεί και να συντονισθεί αποτελεσματικότερα η υπάρχουσα δραστηριότητα,

2.4 ζητεί να δημοσιευθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ερευνητικό πρόγραμμα που να καλύπτει τις ελλείψεις της έρευνας που αναφέρονται στη μελέτη,

2.5 ζητεί να αυξηθούν σημαντικά οι πόροι του προγράμματος ΙΝΤΙ, έτσι ώστε οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να μπορούν να συμμετέχουν σε περισσότερα διεθνικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και αφορούν στην κοινωνική ένταξη των μεταναστών,

2.6 δίδει έμφαση στον σημαντικό ρόλο της μετανάστευσης όσον αφορά την κάλυψη των ελλείψεων δεξιοτήτων και ζητεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να αναπτύξει αποτελεσματικές πολιτικές πρωτοβουλίες συμπεριλαμβανομένης της πρόσληψης υπηκόων τρίτων χωρών για επιστημονική έρευνα,

2.7 τονίζει τη δυνατότητα να χαραχθούν κατάλληλες αναπτυξιακές πολιτικές σε τρίτες χώρες. Είναι, εξάλλου, σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη στις μελέτες για τη μετανάστευση τα νέα χαρακτηριστικά των μεταναστευτικών ροών, όπως το αυξημένο ποσοστό των γυναικών, που είναι πολύ σημαντικά για τη διαμόρφωση, την ανάπτυξη και την εφαρμογή των πολιτικών στον τομέα της μετανάστευσης,

2.8 ζητεί την πλήρη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την ανάπτυξη αξιόπιστων και συγκρίσιμων στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

2.9 επιδοκιμάζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έναρξη εμπεριστατωμένης διαδικασίας διαβούλευσης για την πράσινη βίβλο για μια κοινοτική προσέγγιση της διαχείρισης της οικονομικής μετανάστευσης (COM(2004) 811 τελικό) και υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι είναι απαραίτητο να διαβουλεύεται διεξοδικά μαζί της και με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές για την εν λόγω διαδικασία,

2.10 φρονεί ότι είναι απαραίτητη η ανάληψη επείγουσας δράσης για την περαιτέρω ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μετανάστευσης και του Παρατηρητηρίου με την πλήρη συμμετοχή, και πάλι, των τοπικών και περιφερειακών αρχών,

2.11 ανησυχεί για τη βραδύτητα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να αναπτύξει μια ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική και για τις δράσεις που αποφασίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε τον Οκτώβριο 1999. Η Επιτροπή των Περιφερειών, έχοντας υπόψη τις εν λόγω ανησυχίες, τονίζει ότι είναι ανάγκη να λαμβάνονται ταχέως οι αποφάσεις για θέματα που εκτίθενται στο πρόγραμμα «Χάγη».

Βρυξέλλες, 13 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περί της οργανωμένης εισόδου στην ΕΕ ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και ενίσχυσης της δυνατότητας προστασίας των περιοχών καταγωγής: «Βελτίωση της πρόσβασης σε βιώσιμες λύσεις»

(2005/C 231/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περί της οργανωμένης εισόδου στην ΕΕ ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και ενίσχυσης της δυνατότητας προστασίας των περιοχών καταγωγής: «Βελτίωση της πρόσβασης σε βιώσιμες λύσεις» COM (2004) 410 τελικό,

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 25ης Αυγούστου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της στις 5 Απριλίου 2004 να αναθέσει την κατάρτιση του σχεδίου αυτής της γνωμοδότησης στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις»,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 63 παράγραφος 2, περίπτωση β,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και ιδίως τα άρθρα II-61, II-78, II-79 και III-266, III-267 και III-268,

Έχοντας υπόψη τη σύμβαση της Γενεύης σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951, όπως συμπληρώθηκε με το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31 Ιανουαρίου 1967,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της προεδρίας για το πρόγραμμα της Χάγης: ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδιαίτερα τις ειδικές κατευθύνσεις για το άσυλο, τη μετανάστευση και την μεθοριακή πολιτική (σημ. 1.2) και την εξωτερική διάσταση του ασύλου και της μεταναστεύσεως (σημ. 1.6),

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την «*Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση*» (COM(2003) 336 τελικό, CdR 223/2003 fin ([1]))

Έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της σχετικά με την πολιτική για τους πρόσφυγες (CdR 90/2001 fin ([2]), CdR 214/2001 fin ([3])· CdR 93/2002 fin ([4])· CdR 249/2003 fin ([5]))·

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησή της (CdR 338/2004 rev. 1) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή εξωτερικών σχέσεων στις 7 Φεβρουαρίου 2005 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Istvan Sértö-Radics, Δημάρχου της Uszka (HU/ELDR),

1) Εκτιμώντας ότι για την επίτευξη βιώσιμων λύσεων είναι απαραίτητη η διεύρυνση του επιμερισμού των ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την οργανωμένη είσοδο στην ΕΕ ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, καθώς και η ενίσχυση της δυνατότητας προστασίας των χωρών καταγωγής σε ό,τι αφορά τη χάραξη και εφαρμογή μιας κοινής πολιτικής για τους πρόσφυγες σε όλα τα κράτη μέλη·

2) Εκτιμώντας ότι, προκειμένου να επιτευχθεί ο ανωτέρω στόχος, είναι απαραίτητη η διασφάλιση της αναγκαίας χρηματοδοτικής στήριξης προς τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και περιφέρειες — περιλαμβανομένων των χωρών ή των περιφερειών καταγωγής ή διέλευσης — λαμβάνοντας πρωτίστως υπόψη το γεγονός της διεύρυνσης της ΕΕ και τις ανάγκες των νέων κρατών μελών·

υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 59η σύνοδο ολομελείας της που πραγματοποιήθηκε στις 13 και 14 Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 14ης Απριλίου)

1. **Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 επικροτεί τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, *περί της οργανωμένης εισόδου στην ΕΕ ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και ενίσχυσης της δυνατότητας προστασίας των περιοχών καταγωγής: «Βελτίωση της πρόσβασης σε βιώσιμες λύσεις»* και υποστηρίζει ειδικότερα τα προτεινόμενα προγράμματα περιφερειακής προστασίας της ΕΕ για τη βελτίωση των δυνατοτήτων προστασίας των χωρών στις περιοχές καταγωγής (γειτονικές χώρες και χώρες διέλευσης),

1.2 επισημαίνει την ανάγκη να ακολουθήσει η Ένωση τη σύσταση της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες σε ό,τι αφορά τη δίωξη λόγω φύλου ως μία από τις αιτίες για την αναγνώριση της κατάστασης του πρόσφυγα,

1.3 εκτιμά την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ζητήσει την ενεργή συνεισφορά των χωρών διέλευσης σε ό,τι αφορά την προσέγγισή της για τα άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας, εντούτοις, θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί περισσότερη έμφαση στις χώρες διέλευσης, πρωτίστως όσον αφορά την ενίσχυση του ρόλου των περιφερειών και της χορήγησης της αναγκαίας υποστήριξης προς αυτές,

1.4 υπογραμμίζει με έμφαση ότι οι επιπτώσεις λόγω της υποδοχής ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας γίνονται ιδιαίτερα αισθητές σε τοπικό επίπεδο στις κοινότητες που υποδέχονται τις ομάδες των ατόμων αυτών· ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας η ενεργή συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη λήψη των αποφάσεων σχετικά με την υποδοχή και ένταξη των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων,

1.5 εφιστά ιδιαίτερα την προσοχή στον καθοριστικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών φορέων, όσον αφορά την ευθύνη που καλούνται να αναλάβουν σχετικά με την υποδοχή των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας και αναφορικά με τις δράσεις για την προώθηση της ένταξής τους· συνεπώς, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν προβλέπει την εκτεταμένη διενέργεια διαβουλεύσεων με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές κατά τη διαδικασία σχεδιασμού της εφαρμογής του ανωτέρω προγράμματος και τη λήψη αποφάσεων για τη χρηματοδότησή του. Η εν λόγω πρόταση δεν εγγυάται επαρκώς τη διασφάλιση της δυνατότητας συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών φορέων στην ανάπτυξη καλών πρακτικών σε συνδυασμό με τις κοινοτικές δράσεις,

1.6 φρονεί ότι είναι σημαντικό, υπό την έννοια αυτή, να διασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή και ενοποίηση των στόχων, των μέσων και των διαδικασιών των εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών, κυρίως σε ό,τι αφορά τα προβλήματα διασυνοριακής φύσεως,

1.7 εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η συνεργασία και οι κοινές δράσεις των ενδιαφερομένων τοπικών και περιφερειακών αρχών, περιλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών των κρατών μελών υποδοχής, των χωρών καταγωγής και των χωρών διέλευσης, δύναται να συμβάλλει σημαντικά στην υποστήριξη των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας,

1.8 κρίνει αναγκαία την περαιτέρω ανάλυση και εξέταση του προγράμματος επανεγκατάστασης της ΕΕ όσον αφορά τον ενδεχόμενο κοινωνικό του αντίκτυπο, ιδίως για τις αγορές εργασίας, στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές που πλήττονται από υψηλή ανεργία στα αντίστοιχα κράτη μέλη και περιφέρειες,

1.9 αναγνωρίζει ότι η πολιτική της ΕΕ που υποστηρίζει τον πληθυσμό που ζει σε υπανάπτυκτες και φτωχές χώρες και περιφέρειες είναι σημαντική, αλλά από την άλλη μεριά τονίζει τη σημασία της δίκαιης μεταχείρισης όλων των ατόμων, προκειμένου τα μέτρα που συμπεριλαμβάνονται στο πρόγραμμα επανεγκατάστασης να τύχουν ευρείας υποστήριξης μεταξύ των πολιτών των κρατών μελών, και όχι να τροφοδοτήσουν εχθρότητες στα νέα κράτη μέλη,

([1]) ΕΕ C 109, 30.4.2004, σελ. 46-49
([2]) ΕΕ C 19, 22.1.2002, σελ. 20-22.
([3]) ΕΕ C 107, 3.5.2002, σελ. 85-88.
([4]) ΕΕ C 278, 14.11.2002 σελ. 44-48.
([5]) ΕΕ C 23, 27.1.2004 σελ. 30-32.

1.10 προτείνει την περαιτέρω μελέτη των σχετικών νομικών θεμάτων εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συνεργασία με τις ΜΚΟ και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, με στόχο τη θέσπιση αντικειμενικών και ενιαίων κριτηρίων που να καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό των περιπτώσεων των ατόμων που χρειάζονται διεθνή προστασία για την επανεγκατάστασή τους, και, ως εκ τούτου, τη διασφάλιση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την απουσία διακρίσεων, καθώς και την εξασφάλιση χορήγησης της απαραίτητης νομικής υποστήριξης στις χώρες και τις περιφέρειες υποδοχής. Θεωρεί επίσης σημαντικό να εξασφαλισθεί η ένταξη στην αγορά εργασίας των προσφύγων που έφθασαν στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του προγράμματος επανεγκατάστασης προκειμένου όλοι οι πολίτες της Ενώσεως να απολαύουν των ιδίων δικαιωμάτων.

2. **Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

2.1 υποστηρίζει ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής αποτελεί μία καλή βάση για τις περαιτέρω εργασίες αξιολόγησης, αλλά ιδιαίτερα όσον αφορά το πρόγραμμα επανεγκατάστασης θεωρεί ότι χρήζει περαιτέρω αναλύσεως και εξετάσεως και, ως εκ τούτου, συνιστά τη μετάθεση της προθεσμίας υποβολής του προγράμματος επανεγκατάστασης στο Συμβούλιο, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκπόνηση ενός πιο προσεγμένου εγγράφου·

2.2 αιτείται τη μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην κατάστρωση και εφαρμογή των πολιτικών μετανάστευσης και ασύλου, και την ταυτόχρονη παροχή των απαραίτητων χρηματοοικονομικών πόρων·

2.3 προτείνει την εξέταση της δυνατότητας διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της περιφερειακής συνεργασίας και της νέας πολιτικής γειτνίασης, οι οποίες περιλαμβάνονται στον τρίτο κύριο στόχο των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2007-2013 για την κάλυψη των ζητημάτων αυτών και διατυπώνει την ευχή να υπάρξει αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των πολυμερών κοινών προγραμμάτων που έχουν καταρτιστεί με βάση αυτόν τον στόχο και των διμερών προγραμμάτων δράσης που θα τεθούν σε εφαρμογή στο πλαίσιο της πολιτικής γειτνίασης·

2.4 λόγω της κλίμακας της μετανάστευσης στη μεσογειακή ζώνη, προτείνεται, σε μελλοντικούς επαναπροσδιορισμούς προγραμμάτων που αποσκοπούν στη ρύθμιση των μεταναστευτικών ροών, όπως το πρόγραμμα AENEAS, να συνεχίσει να θεωρείται ότι έχουν προτεραιότητα τα σχέδια που έχουν στόχο την παρέμβαση στην περιοχή αυτή·

2.5 ζητεί όπως κατά την εφαρμογή του προγράμματος επανεγκατάστασης της ΕΕ διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση τόσο των προσφύγων που πρέπει να επανεγκατασταθούν σε κράτη μέλη όσο και όλων των πολιτών της ΕΕ·

2.6 υποστηρίζει την εφαρμογή των συμπερασμάτων της προεδρίας για το πρόγραμμα της Χάγης και θεωρεί επιθυμητό να προσκληθούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στον προτεινόμενο διαπολιτιστικό διάλογο μεταξύ όλων των μελών της κοινωνίας μέσα από κοινά fora και δραστηριότητες που θα βελτιώσουν την αμοιβαία κατανόηση όσον αφορά όλους τους τομείς της πολιτικής που αφορούν την ολοκλήρωση.

Βρυξέλλες, 14 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής — "Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης — Έγγραφο στρατηγικής"»

(2005/C 231/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο — Ευρωπαϊκή πολιτική γειτνίασης — έγγραφο στρατηγικής (COM 2004) 373 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση που έλαβε η Επιτροπή στις 13ης Μαΐου 2004, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της ΣΕΚ, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση που έλαβε το Προεδρείο της στις 15 Ιουνίου 2004 να αναθέσει στην επιτροπή Εξωτερικές Σχέσεις την κατάρτιση διερευνητικής γνωμοδότησης για το θέμα αυτό·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο σχετικά με τις προτάσεις της για την κατάρτιση σχεδίων δράσης στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτνίασης (ΕΠΓ) (COM(2004) 795 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την θέση που πρέπει να υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της στο Συμβούλιο Σύνδεσης που ιδρύθηκε με την ευρωμεσογειακή συμφωνία για τη σύνδεση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας, αφετέρου, για την έγκριση σύστασης σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Ιορδανία (COM(2004) 796 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την θέση που πρέπει να υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της στη Μικτή Επιτροπή που ιδρύθηκε με την προσωρινή συμφωνία για το εμπόριο και τη συνεργασία όσον αφορά στην έγκριση σύστασης σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Παλαιστινιακή Αρχή (COM(2004) 789 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την θέση που πρέπει να υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της στο Συμβούλιο Σύνδεσης που ιδρύθηκε με την ευρωμεσογειακή συμφωνία για τη σύνδεση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Τυνησίας, αφετέρου, για την έγκριση σύστασης σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Τυνησία (COM(2004) 792 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την θέση που πρέπει να υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της στο Συμβούλιο Σύνδεσης που ιδρύθηκε με την ευρωμεσογειακή συμφωνία για τη σύνδεση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Ουκρανίας, αφετέρου, για την έγκριση σύστασης σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Ουκρανία (COM(2004) 791 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την θέση που πρέπει να υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της στο Συμβούλιο Σύνδεσης που ιδρύθηκε με την ευρωμεσογειακή συμφωνία για τη σύνδεση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και του Ισραήλ, αφετέρου, για την έγκριση σύστασης σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Ισραήλ (COM(2004) 790 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την θέση που πρέπει να υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της στο Συμβούλιο Σύνδεσης που ιδρύθηκε με την ευρωμεσογειακή συμφωνία για τη σύνδεση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, αφετέρου, για την έγκριση σύστασης σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Μολδαβία (COM(2004) 787 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Η οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος: Προκλήσεις πολιτικής και δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013» (COM(2004) 101 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση γενικών διατάξεων για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού μέσου γειτνίασης και εταιρικής σχέσης (COM(2004) 628 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής «Ανοίγοντας το δρόμο για ένα νέο μέσο γειτνίασης» (COM(2003)393 τελικό)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότηση για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Ευρύτερη Ευρώπη — Γειτονικές σχέσεις: Ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονες μας στα ανατολικά και νότια σύνορα μας» (CdR 175/2003) ([1])

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα «Ευρύτερη Ευρώπη — Γειτονικές σχέσεις: ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με τους γείτονές μας στα ανατολικά και νότια σύνορά μας»· (COM(2003)104 — 2003/2018(INI))·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη διερευνητική γνωμοδότηση που εξέδωσε με τίτλο «Η ευρωμεσογειακή εταιρική σχέση και η τοπική αυτοδιοίκηση: η αναγκαιότητα συντονισμού και ενός ειδικού μέσου για την αποκεντρωμένη συνεργασία» (CdR 327/2003) ([2])·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της «Η τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση στη Ρωσία και η ανάπτυξη της συνεργασίας της ΕΕ με τη Ρωσία» (CdR 105/2004)·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της «Δεύτερο σχέδιο δράσης για τη Βόρεια Διάσταση, 2004-2006» (CdR 102/2003 τελικό) ([3])·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: «Η οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος — Προκλήσεις πολιτικής και δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013» (CdR 162/2004 rev. 3) (εισηγητής: ο Sir Albert Bore, δημοτικός σύμβουλος Birmingham (UK, PES))·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 336/2004 rev 1) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή Εξωτερικές Σχέσεις στις 7 Φεβρουαρίου 2005 (εισηγητής: ο Λόρδος Hanningfield, μέλος του Συμβουλίου της Κομητείας του Essex (UK/EPP)·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ,

1) ότι στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτνίασης, η Επιτροπή των Περιφερειών πρέπει πλέον να επιχειρήσει να διευρύνει τις εξωτερικές της σχέσεις, με βάση τους πόρους που διαθέτει και τη θεσμική αποστολή που της έχει ανατεθεί, πέραν των εντασσόμενων σήμερα χωρών, για να καλύψει, αλλά όχι αποκλειστικά, τις χώρες που περιλαμβάνονται στην ΕΠΓ·

2) ότι στα πλαίσια των εξωτερικών της σχέσεων, η Επιτροπή των Περιφερειών πρέπει να συνεχίσει να δίνει προτεραιότητα στις τοπικές και περιφερειακές αρχές των σήμερα υποψήφιων χωρών·

3) ότι επιπλέον η Επιτροπή των Περιφερειών πρέπει στα πλαίσια της ΕΠΓ να δώσει προτεραιότητα στο διάλογο και στη συνεργασία με όλες τις χώρες που βρίσκονται στα βόρεια, στα ανατολικά και στα νότια σύνορά της·

κατά την 59η σύνοδο ολομέλειάς της, στις 13 και 14 Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 14 Απριλίου) υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. **Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

1.1 *Γενικές παρατηρήσεις για την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1.1 χαιρετίζει το σημαντικό και επιβεβλημένο αυτό έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο αποτελεί μία πραγματική και γνήσια ευκαιρία για τον προσδιορισμό και τη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των γειτονικών της χωρών,

1.1.2 αναγνωρίζει ότι, μετά την πρόσφατη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις επακόλουθες αλλαγές στα εξωτερικά της σύνορα, η εν λόγω πολιτική αποτελεί επίκαιρο και ευπρόσδεκτο βήμα προόδου, προκειμένου να δοθεί στις γειτονικές χώρες της ΕΕ η δυνατότητα να μοιραστούν τα οφέλη της διεύρυνσης από την άποψη της ενίσχυσης της σταθερότητας, της ασφάλειας και της ευημερίας όλων,

1.1.3 συμφωνεί ότι η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης (ΕΠΓ) προσφέρει ένα μέσο για την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των γειτονικών της χωρών και για την αποτροπή της εμφάνισης νέων διαχωριστικών γραμμών μεταξύ τους,

([1]) ΕΕ C 23, 27/1/2004, σελ. 36
([2]) ΕΕ C 121, 30/04/2004, σελ. 18 - 25
([3]) ΕΕ C 23, 27/1/2004, σελ. 27

1.1.4 τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης, καίτοι συμβάλλει στη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και των γειτονικών της χωρών, διαφοροποιείται ωστόσο από την ίδια τη διαδικασία διεύρυνσης και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται υπό αυτό το πρίσμα,

1.1.5 υπογραμμίζει το σημαντικό ρόλο που οφείλει να διαδραματίσει η τοπική αυτοδιοίκηση και η περιφερειακή διοίκηση στην εν λόγω διαδικασία και εκφράζει τον προβληματισμό της για την απουσία οποιασδήποτε ουσιαστικής αναφοράς και καθορισμένου ρόλου για την τοπική αυτοδιοίκηση και την περιφερειακή διοίκηση στο πλαίσιο της εν λόγω πολιτικής,

1.1.6 συμφωνεί ότι η πολιτική θα ενθαρρύνει τις γειτονικές χώρες να συμμετάσχουν σε διάφορες δραστηριότητες της ΕΕ μέσω της ευρύτερης συνεργασίας στον πολιτικό, οικονομικό και πολιτιστικό τομέα, καθώς και στον τομέα της ασφάλειας,

1.1.7 φρονεί ότι η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης επιδιώκει να στηρίξει τις προσπάθειες για μεγαλύτερο σεβασμό και βελτίωση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, της κοινωνίας των πολιτών και της ανάπτυξης χρηστής διακυβέρνησης στις χώρες αυτές,

1.1.8. επιδοκιμάζει σε αυτό το πλαίσιο τις πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις στην Ουκρανία και τη Γεωργία. Η ευρωπαϊκή πολιτική γειτνίασης πρέπει να συμβάλει στην ενεργό υποστήριξη της χώρας αυτής στην πορεία της προς την εδραίωση της δημοκρατίας και της οικονομίας της αγοράς.

1.1.9 συμφωνεί ότι η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης επιδιώκει να προαγάγει την οικονομική ανάπτυξη και τις εμπορικές σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και των γειτονικών της χωρών,

1.1.10 αναγνωρίζει τη σημασία της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτνίασης στην προώθηση της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των χωρών που περιλαμβάνονται στην ΕΠΓ και της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της λαθρομετανάστευσης και του διασυνοριακού εγκλήματος, όπως το λαθρεμπόριο ναρκωτικών και η παράνομη διακίνηση ανθρώπων,

1.1.11 υποστηρίζει τις προσπάθειες που γίνονται στις χώρες της ΕΠΓ που απαρτίζονται από διαφορετικές εθνοτικές μειονότητες για την εξεύρεση καινοτόμων λύσεων για την προαγωγή της συνύπαρξης και του σεβασμού των θεμελιωδών αρχών που αναγνωρίζονται σε όλο τον κόσμο,

1.2 *Τοπική και περιφερειακή διάσταση της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτνίασης:*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.2.1 τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές των χωρών της ΕΠΓ οφείλουν, οπουδήποτε είναι δυνατό, να διαδραματίσουν μεγαλύτερο ρόλο στη διαδικασία εκδημοκρατισμού και αποκέντρωσης,

1.2.2 υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με μία από τις βασικές αρχές της Ένωσης — την επικουρικότητα — που επιτρέπει την επιλογή του πλέον κατάλληλου επιπέδου διοίκησης, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν κρίσιμο και μοναδικό ρόλο από την άποψη αυτή καθώς μπορούν να εξασφαλίσουν διαρκείς και κατάλληλα προσανατολισμένες σχέσεις,

1.2.3 διαπιστώνει την αποτελεσματικότητα της προσέγγισης «από τη βάση προς τα πάνω» στην ενθάρρυνση της διαδικασίας εκδημοκρατισμού,

1.2.4 προσθέτει ότι, στην πράξη, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές λειτουργούν ως «σχολεία δημοκρατίας» για τους πολίτες, και επομένως αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τη διασφάλιση της καλής λειτουργίας των δημοκρατιών,

1.2.5 τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης και της παγίωσης της τοπικής δημοκρατίας μέσω της διασυνοριακής συνεργασίας και της καλύτερης αξιοποίησης της ανταλλαγής απόψεων και γνώσεων με τις υφιστάμενες ευρωπεριφέρειες ως τρόπου για την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στο σχέδιο δράσης κάθε χώρας,

1.2.6 διαπιστώνει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές των χωρών που προσδιορίζονται στην ΕΠΓ όσον αφορά τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προσαρμογή των διοικητικών δομών τους στις ευρωπαϊκές δομές,

1.2.7 επιθυμεί να μοιραστεί με τις χώρες που αναφέρονται στην ΕΠΓ την πείρα που έχουν αποκομίσει τα μέλη της ως αποτέλεσμα των επαφών τους με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές των υποψήφιων χωρών κατά την διάρκεια της διαδικασίας διεύρυνσης,

1.2.8 θεωρεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αποτελούν το πλέον κατάλληλο επίπεδο για αποκεντρωμένη συνεργασία με χώρες εταίρους,

1.2.9 υπενθυμίζει τους τομείς στους οποίους η πείρα της τοπικής αυτοδιοίκησης και της περιφερειακής διοίκησης θα μπορούσε να βοηθήσει περισσότερο τις χώρες αυτές:

α. περιφερειακός και χωροταξικός σχεδιασμός,

β. πολεοδομικός σχεδιασμός,

γ. γεωργία, αλιεία και αγροτική ανάπτυξη,

δ. περιβάλλον, διαχείριση πόρων και πρόληψη φυσικών καταστροφών,

ε. υποπεριφερειακή διάσταση μεταφορών και ενέργειας,

στ. πολιτικές προώθησης των ΜΜΕ,

ζ. πολιτικές προώθησης της απασχόλησης,

η. πρωτοβουλίες στους τομείς του πολιτισμού και του αθλητισμού,

θ. πολιτικές για τη διαφύλαξη και την ενίσχυση της κληρονομιάς,

ι. πολιτικές κοινωνικής εγγύτητας,

κ. εκπαίδευση και επιμόρφωση,

λ. υγεία και κοινωνική πρόνοια,

μ. διαχείριση μεταναστευτικών ροών, πολιτική υποδοχής και ένταξης,

ν. Στέγαση,

ξ. μέτρα για την ασφάλεια.

ο. δημόσιες συμβάσεις

1.2.10 υπενθυμίζει ότι υπάρχει πεδίο δράσης για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, το οποίο συμπληρώνει και υπερβαίνει τα παραδοσιακά όρια της συνεργασίας στο επίπεδο των κεντρικών διοικήσεων και στο οποίο η ΕΠΓ, όπως προτείνεται από την Επιτροπή, μπορεί να αποδειχθεί πραγματικά αποτελεσματική,

1.2.11 επισημαίνει ότι οι πρακτικές αποκεντρωμένης συνεργασίας που έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια ανέδειξαν την ευθύνη που φέρουν οι τοπικές αρχές στο ρόλο τους ως καταλυτών για νέες διαδικασίες συνεργασίας,

1.3 *Γεωγραφική κάλυψη*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.3.1 διαπιστώνει ότι οι χώρες που περιλαμβάνονται στην ΕΠΓ παρουσιάζουν διαφορές στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ανάπτυξή τους και επιπλέον ξεκινούν από διαφορετικό σημείο σε ό,τι αφορά τις σχέσεις τους με την ΕΕ,

1.3.2 πιστεύει ότι σε μια πραγματικά δημοκρατική κοινωνία είναι απαραίτητο να υπάρχουν οι ισχυροί τοπικοί και περιφερειακοί θεσμοί οι οποίοι εκλέγονται από τους πολίτες και λογοδοτούν σ' αυτούς, και προβλέπει ότι η θέση σε ισχύ ομοσπονδιακής νομοθεσίας στο επίπεδο των τοπικών και περιφερειακών αρχών της Ρωσίας θα αποτελέσει βήμα προόδου για την εν δυνάμει συνεργασία μεταξύ των αποκεντρωμένων αρχών στην ΕΕ και την Ρωσία, και συγκεκριμένα με τη διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων σε σχέση με τη διασυνοριακή συνεργασία.

1.3.3 εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι δεν γίνεται καμία άμεση αναφορά στα προβλήματα που εξακολουθούν να υφίστανται στο ζήτημα του Καλίνιγκραντ και στον κίνδυνο που ενέχουν για της σχέσεις ΕΕ-Ρωσίας, παρότι αναγνωρίζει ότι το θέμα καλύπτεται επαρκώς στα άλλα έγγραφα και τις δράσεις της Επιτροπής,

1.3.4 επικροτεί την απόφαση να συμπεριληφθούν στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης οι χώρες του Νοτίου Καυκάσου — Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν και Γεωργία,

1.3.5 χαιρετίζει περαιτέρω τη δέσμευση της ΕΕ «να στηρίξει αξιόπιστες, συγκεκριμένες και σταθερές μεταρρυθμιστικές προσπάθειες, ιδίως στους προαναφερθέντες τομείς προτεραιότητας, με πρόσθετα μέσα συνδρομής» [1],

1.4 *Σχέδια δράσης*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

1.4.1 στηρίζει την ιδέα ενός πλήρους και περιεκτικού σχεδίου δράσης που θα συμφωνηθεί από κοινού από τις χώρες εταίρους και την ΕΕ, ως τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτνίασης,

1.4.2 συμφωνεί ότι η φιλοδοξία και ο ρυθμός ανάπτυξης των σχέσεων της ΕΕ με κάθε χώρα-εταίρο θα εξαρτάται από το βαθμό της προσήλωσής της σε κοινές αξίες, καθώς και από τη βούληση και την ικανότητά της να υλοποιήσει τις προτεραιότητες που συμφωνούνται στο σχέδιο δράσης,

1.4.3 τονίζει τη σημασία που έχει η έντονη επικέντρωση στην εξάλειψη της φτώχειας και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, η οποία χαρακτηρίζεται ως «σημαντικό εμπόδιο στην πορεία των μεταρρυθμίσεων σε πολλές χώρες της ΕΠΓ»,

1.4.4 θεωρεί ότι θα ήταν ωφέλιμο να περιέχεται σε κάθε σχέδιο δράσης ειδική ενότητα για το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης και της περιφερειακής διοίκησης σε κάθε χώρα-εταίρο, στην οποία θα εκθέτονται λεπτομερώς σαφείς στόχοι τόσο για τον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης όσο και για τους τρόπους με τους οποίους η χώρα-εταίρος προτίθεται να προβεί στη μεταβίβαση εξουσιών και στην ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης και της περιφερειακής διοίκησης. Η εν λόγω επιθυμία πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή για να συμπεριληφθεί στην επόμενη δέσμη σχεδίων δράσης,

1.4.5 θεωρεί ότι τα μέλη της έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ανάλυση και τη συζήτηση των χρηματοδοτικών πόρων που παρέχονται σε κάθε χώρα εταίρο, ιδίως δε υπό το πρίσμα της πρότασης που διατυπώνεται στο έγγραφο στρατηγικής της ΕΠΓ, σύμφωνα με την οποία «η Επιτροπή προτείνει να αυξηθούν σημαντικά με τις νέες δημοσιονομικές προοπτικές τα ποσά για τα υφιστάμενα ταμεία ή τους διαδόχους τους, ανάλογα με την προτεραιότητα που δίνει η ΕΕ στην ΕΠΓ». Επιπροσθέτως, ο νέος απλουστευμένος μηχανισμός χρηματοδότησης που προβλέπεται να εγκριθεί το 2007 καθιστά προτεραιότητα την εν λόγω ανάλυση και συζήτηση·

1.5 *Το Ευρωπαϊκό μέσο γειτνίασης*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

1.5.1 χαιρετίζει το προτεινόμενο, απλουστευμένο σύστημα χρηματοδότησης, το ευρωπαϊκό μέσο γειτνίασης·

1.5.2 πιστεύει ότι η Επιτροπή πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην παροχή περισσότερων πληροφοριών και τη γνωστοποίηση τεχνικών λεπτομερειών όσον αφορά στον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργήσει το μέσο στην πράξη, πώς θα διαχειρίζεται και πώς θα πρέπει να ελέγχεται.

---

[1] Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτνίασης – Έγγραφο Στρατηγικής, 12.5.2004, σελ. 11

2. **Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

2.1 πιστεύει ότι η εμπειρία που διαθέτουν τα μέλη της θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για την ανάπτυξη της τοπικής και περιφερειακής Δημοκρατίας, η οποία είναι απαραίτητη για την πολιτική σταθερότητα στις χώρες που προσδιορίζονται·

2.2 προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στις χώρες που προσδιορίζονται στην ΕΠΓ, συνιστά να αναπτυχθούν από την ΕΤΠ κατάλληλοι μηχανισμοί για να ενθαρρυνθούν ο άμεσος διάλογος και η διάδοση πληροφοριών·

2.3 εισηγείται να παραχωρούνται όλα τα οφέλη της ΕΠΓ στις χώρες που προωθούν τις μεταρρυθμίσεις που είναι απαραίτητες για να βρεθούν στο δρόμο προς τη Δημοκρατία και τη διεξαγωγή ελεύθερων και δίκαιων εκλογών·

2.4 συνιστά να υπάρξει μέριμνα ούτως ώστε η ευρωπαϊκή πολιτική γειτνίασης να προσφέρει την προοπτική νέων συμφωνιών με τις χώρες-εταίρους, που θα μπορούσαν να προσλάβουν τη μορφή ευρωπαϊκών συμφωνιών γειτνίασης, η εμβέλεια των οποίων θα ορίζεται με βάση την πρόοδο που θα σημειώνεται όσον αφορά στις προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στα σχέδια δράσης·

2.5 προτείνει να παρακολουθούνται τα σχέδια δράσης με την αξιοποίηση των διαρθρώσεων που δημιουργήθηκαν με τις διάφορες συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας/σύνδεσης, και να υποβάλλονται επίσημες εκθέσεις προόδου κάθε 2 έως 5 χρόνια, μετά την υιοθέτηση των σχεδίων δράσεως·

2.6 εισηγείται να διαδραματίσουν τα μέλη της ηγετικό ρόλο στην αξιολόγηση της προόδου των σχεδίων δράσης, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον τους στα βήματα που είναι απαραίτητα για την ενδυνάμωση και τον εκσυγχρονισμό της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, όπως συνέβη και κατά την προηγούμενη διεύρυνση·

2.7 εισηγείται να συμπεριληφθεί στην επόμενη δέσμη σχεδίων δράσης για κάθε γειτονική χώρα ειδική ενότητα για το ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε κάθε χώρα-εταίρο, στην οποία θα ορίζονται σαφείς στόχοι για το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η εκάστοτε χώρο προτίθεται να κατανείμει τις εν λόγω εξουσίες, μαζί με σαφές χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των στόχων αυτών·

2.8 θεωρεί ότι το σχέδιο δράσης πρέπει να αποτελεί κοινή ιδιοκτησία και οι προτεραιότητές του να βασίζονται σε σαφή και αξιόπιστα οικονομικά κίνητρα για την προώθηση θετικών αλλαγών και, κατά συνέπεια, για την παροχή συνδρομής όσον αφορά τη στοχοθέτηση της τεχνικής βοήθειας·

2.9 θεωρεί ότι συντρέχει επείγουσα και ουσιαστική ανάγκη για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό της τοπικής αυτοδιοίκησης και της περιφερειακής διοίκησης στις χώρες που προσδιορίζονται στην ΕΠΓ, συμπεριλαμβανομένης της ουσιαστικής βελτίωσης σε ό,τι αφορά τα θέματα των ελεύθερων και δίκαιων εκλογών, των δημοκρατικών αξιών και των πολιτικών ελευθεριών σε τοπικό επίπεδο, και εισηγείται να δρομολογήσει η Επιτροπή ειδικό πρόγραμμα για την επίτευξη του στόχου αυτού στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για κάθε γειτονική χώρα (βλέπε παράρτημα Α)·

2.10 εισηγείται, να εξεταστεί σοβαρά, στο πλαίσιο του προτεινόμενου, νέου, απλουστευμένου συστήματος χρηματοδότησης, του Ευρωπαϊκού Μέσου Γειτνίασης, το ενδεχόμενο ενός ειδικού χρηματοδοτικού μέσου που θα αποσκοπεί κυρίως στην αποκεντρωμένη συνεργασία και θα χρησιμοποιείται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές των γειτονικών χωρών, για να συμβάλει στον εκσυγχρονισμό και στην αναμόρφωση των πρωτοβουλιών τους στις γειτονικές χώρες·

2.11 θεωρεί ότι η ίδια αλλά και τα μέλη της θα πρέπει να διαδραματίσουν ηγετικό και δραστήριο λόγο στην αξιολόγηση και τη συζήτηση των ευρωπαϊκών μέσων γειτνίασης·

2.12 για να διευκολυνθεί η διαδικασία αυτή, συνιστά να διοργανωθεί το 2006 διάσκεψη στην οποία θα γίνει μια προσπάθεια συνεύρεσης εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών από όλα τα κράτη που περιλαμβάνονται στην ΕΠΓ και να προβλεφθεί η δυνατότητα να πραγματοποιηθούν τέσσερις ξεχωριστές διασκέψεις οι οποίες θα καλύψουν αντιστοίχως τις, την περιοχή της Μεσογείου, τις χώρες της Βαλτικής, τις λοιπές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, και τις χώρες της Μέσης Ανατολής.

Βρυξέλλες, 14 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Η τοπική αυτοδιοίκηση και περιφερειακή διοίκηση στις χώρες της ΕΠΓ

Λευκορωσία:

Η χώρα διαιρείται σε 6 περιφέρειες (*voblastsi*) και ένα δήμο. Σε ό,τι αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση, η Λευκορωσία διαθέτει ένα σύστημα τριών βαθμίδων. Τα συμβούλια (soviet) διακρίνονται σε περιφερειακά, επαρχιακά, δημοτικά, κοινοτικά και συνοικιακά. Τα περιφερειακά συμβούλια είναι τα ιεραρχικά ανώτερα και διευθύνουν τις δραστηριότητες των επαρχιακών συμβουλίων, τα οποία με τη σειρά τους διευθύνουν τα δημοτικά, κοινοτικά και συνοικιακά συμβούλια. Οι αντιπρόσωποι των συμβουλίων εκλέγονται κάθε τέσσερα έτη. Τα συμβούλια συντονίζουν τις λειτουργίες ολόκληρου του συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης· εκτελούν καθήκοντα δημόσιας, οικονομικής και κοινωνικοπολιτιστικής ανάπτυξης στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους· μεριμνούν για θέματα φυσικών πόρων, δημόσιας περιουσίας, προστασίας του περιβάλλοντος κλπ. ([1])

Μολδαβία:

Στην πολιτική σκηνή της Μολδαβίας κυριαρχούν πολιτικές εντάσεις μεταξύ της κεντρικής διοίκησης και αυτονομιστών στις περιοχές Υπερδνειστερία και Γκαγκαουζία. Οι εθνοτικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές διαφορές μεταξύ Μολδαβών, Ρώσων, Ουκρανών και Γκαγκαούζων ήρθαν στην επιφάνεια το 1990 όταν τα μολδαβικά προκρίθηκαν ως εθνική γλώσσα. Οι δύο προαναφερθείσες περιφέρειες ανακήρυξαν την ανεξαρτησία τους από τη Μολδαβία. Στη Γκαγκαουζία εκχωρήθηκε ειδικό συνταγματικό καθεστώς, γεγονός που έθεσε τέλος στη διένεξη μεταξύ των αυτονομιστών και της κεντρικής διοίκησης. Οι διαπραγματεύσεις που διεξάγονται με διαμεσολάβηση της Ρωσίας, του ΟΑΣΕ και της Ουκρανίας δεν έχουν οδηγήσει σε επίλυση της διένεξης μεταξύ της Υπερδνειστερίας και της Μολδαβίας.

Οι τελευταίες τοπικές και περιφερειακές εκλογές τον Μάιο και τον Νοέμβριο του 2003 θεωρείται ότι διενεργήθηκαν σύμφωνα με τα βασικά διεθνή πρότυπα.

Βάσει της σχετικής νομοθεσίας που ψηφίστηκε το Μάρτιο του 2003, το σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης αναδιοργανώθηκε με βάση τα σοβιετικά πρότυπα. Η χώρα πλέον διαιρείται σε 33 *rayon*, που αντικαθιστούν τις δώδεκα περιφερειακές κομητείες (*judeti*).* Πιο συγκεκριμένα υπήρχαν 9 *judeti*, 1 δήμος, 1 αυτόνομη εδαφική μονάδα, και 1 εδαφική μονάδα. Η αναδιοργάνωση αυτή περιλαμβανόταν στο μανιφέστο που εξέδωσε το Κομμουνιστικό Κόμμα το 2001 για την επανεκλογή του και αντικατοπτρίζει την περιφερειακή οργάνωση του κόμματος. Πολλοί άσκησαν κριτική στο Κομμουνιστικό Κόμμα υποστηρίζοντας ότι η αναδιοργάνωση του συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης είχε ως στόχο την ισχυροποίηση της θέσης του ως κυβερνώντος κόμματος και την απόκτηση πλεονεκτήματος στις εκλογές. ([2])

Ουκρανία:

Η Ουκρανία διαιρείται σε 24 διοικητικές περιφέρειες (*oblasti*), 1 αυτόνομη δημοκρατία, και 2 δήμους με καθεστώς διοικητικής περιφέρειας. Οι υποδιαιρέσεις αυτές είναι παρωχημένες και αποτελούν κατάλοιπο της σοβιετικής εποχής. Οι *oblasti* υποδιαιρούνται περαιτέρω σε συμβούλια (*rada*). Οι αντιπρόσωποι των συμβουλίων αυτών εκλέγονται μέσω επαρχιακών εκλογών για μία μόνο θητεία. Οι εκλογές αυτές συνήθως δεν είναι δίκαιες — οι επικεφαλής των επαρχιών και περιφερειακών διοικήσεων, που διορίζονται από τον Πρόεδρο, συχνά παρεμβαίνουν στις τοπικές εκλογές. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης έχουν ζητήσει την καθιέρωση αναλογικού συστήματος στις περιφερειακές και επαρχιακές εκλογές προκειμένου να αποτραπεί η κυριαρχία της «ακομματικής» γραφειοκρατίας. ([3])

Οι περιφερειακές εκλογές που διεξάχθηκαν μετά τις κοινοβουλευτικές εκλογές του 2002 δεν πληρούν τα διεθνή πρότυπα, ωστόσο υπάρχουν στοιχεία βελτίωσης. Λόγου χάρη, κατά τη διάρκεια των δημαρχιακών εκλογών της πόλης Mukacheve τον Απρίλιο του 2004 καταγράφηκε από τους εκπρόσωπους του ΟΑΣΕ περιστατικό επίθεσης σε εκλογικό τμήμα, εκφοβισμού, και άσκησης σωματικής βίας εις βάρος ενός παρατηρητή, ο οποίος εισήχθη στο νοσοκομείο. Αναφέρθηκαν επίσης και άλλα προβλήματα όπως η κλοπή ψηφοδελτίων, και το εκλογικό αποτέλεσμα θεωρήθηκε κατά γενική ομολογία πλαστό. ([4]) Στις δημοτικές εκλογές που διενεργήθηκαν στις πόλεις Οδησσό και Πολτάβα τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2004 σημειώθηκε πρόοδος, παρά ορισμένα προβλήματα με τους εκλογικούς καταλόγους. Είναι ωστόσο προφανές ότι η τοπική αυτοδιοίκηση δεν είναι πλήρως εκδημοκρατισμένη.

Ρωσία:

Η Ρωσία διαιρείται σε 49 *oblast*, 21 δημοκρατίες, 10 αυτόνομα *okrug*, 6 *kray*, 2 ομοσπονδιακούς δήμους, και 1 αυτόνομο *oblast* ή 89 θέματα, 21 εθνικές διοικητικές ενότητες (εθνικές δημοκρατίες), 66 εδαφικές ενότητες και 2 ομοσπονδιακούς δήμους. ([5]) Μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, η τοπική αυτοδιοίκηση στη Ρωσική Ομοσπονδία εξακολουθεί να προσπαθεί να επιτύχει την αποκέντρωση. Ως αποτέλεσμα της μετάβασης σε ένα ομοσπονδιακό κράτος, πολλές εθνικές δημοκρατίες απέκτησαν μεγαλύτερη εξουσία από άλλες ομοσπονδιακές ενότητες. Λόγου χάρη, οι νομοθεσίες των εθνικών δημοκρατιών και η ομοσπονδιακή νομοθεσία συχνά αλληλοαναιρούνται.

([1]) Έκθεση για τη Λευκορωσία (1994), Πρωτοβουλία για την τοπική αυτοδιοίκηση και την περιφερειακή ανάπτυξη, http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/UNTC/UNPAN003979.htm 25 Οκτωβρίου 2004

([2]) Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά χώρας, Υπουργείο Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας, http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1019672579768, 25 Οκτωβρίου 2004

([3]) Έκθεση του UNPAN με τίτλο «Nations in Transit 2004» (Ουκρανία) http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN017053.pdf, 25 Οκτωβρίου 2004

([4]) Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά χώρας, Υπουργείο Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας, http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1019745009984, 25 Οκτωβρίου 2004

([5]) Έκθεση του UNPAN με τίτλο «Modernizing the Relationship between Levels of Government: the experience of Russia» http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN009033.pdf, 25 Οκτωβρίου 2004

Το 2000 ο πρόεδρος Putin θέσπισε ένα πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για την κάλυψη των αδυναμιών στην οργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Βάσει του προγράμματος αυτού και μέσω της συνένωσης των διαφόρων ομοσπονδιακών ενοτήτων, η Ρωσία διαιρείται πλέον σε 7 μείζονες περιφέρειες. Σε κάθε ομοσπονδιακή ενότητα θεσμοθετήθηκε η ιδιότητα του Εκτελεστικού Αντιπροσώπου του Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Κύριος στόχος του προγράμματος είναι η αύξηση της αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης και διακυβέρνησης και η ανάδειξη της τοπικής αυτοδιοίκησης ως σημαντικού φορέα της κοινωνίας των πολιτών και παράγοντα διατήρησης υπεύθυνης διοίκησης. ([1])

Μετά την τρομοκρατική επίθεση στην πόλη Beslan, τον Σεπτέμβριο του 2004, ο πρόεδρος Putin ανακοίνωσε ριζικές μεταρρυθμίσεις όσον αφορά την εκλογή των 89 περιφερειαρχών της χώρας. Αντί να εκλέγονται άμεσα, θα ορίζονται από τον πρόεδρο και ο διορισμός του θα επιβεβαιώνεται από τα περιφερειακά νομοθετικά σώματα. Το σχέδιο επικυρώθηκε από την κρατική Δούμα τον Οκτώβριο του 2004.

Αλγερία:

Η Αλγερία διαιρείται σε 48 επαρχίες (*wilaya*), καθεμία από τις οποίες διαθέτει αιρετό τοπικό συμβούλιο που αποτελεί το βασικό όργανο διοίκησης. Οι τελευταίες δημοτικές εκλογές πραγματοποιήθηκαν τον Οκτώβριο του 2002. Το ποσοστό αποχής κυμαίνεται συνήθως γύρω στο 50 % και οφείλεται στις πολλές περιφερειακές συγκρούσεις μεταξύ της κεντρικής διοίκησης και εξεγερμένων Βερβερίνων. ([2]) Υπάρχει έλλειψη τοπικής αυτονομίας· οι έπαρχοι υπάγονται απευθείας στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η αποκέντρωση υπήρξε αποτελεσματική σε επίπεδο επαρχιών όσον αφορά τη διαχείριση των τοπικών υποδομών και υπηρεσιών. ([3])

Αίγυπτος:

Η Αίγυπτος διαιρείται σε 26 επαρχίες (*muhafazah*). Η κεντρική διοίκηση ασκεί μεγάλη επιρροή στα τοπικά όργανα διοίκησης λόγω ενός συστήματος πολιτικών διορισμών «από πάνω προς τα κάτω». Η διοικητική δομή κάθε βαθμίδας αποτελείται από συμβούλια αντιπροσώπων και διορισμένα από την κυβέρνηση εκτελεστικά όργανα των οποίων προΐστανται αντιστοίχως κυβερνήτες, έπαρχοι και δήμαρχοι. ([4]) Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι αναποτελεσματική όσον αφορά την παροχή των κρατικών υπηρεσιών.

Η αποκέντρωση απέκτησε δυναμική επί προεδρίας Sadat. Οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης απέκτησαν το δικαίωμα είσπραξης φόρων, αλλά ταυτόχρονα υποχρεώνονταν να ξοδέψουν μεγάλα ποσά για την υλοποίηση κυβερνητικών προγραμμάτων και συχνά κατέληγαν καταχρεωμένοι. Επίσης ενθαρρύνονταν να συνάψουν εταιρικές σχέσεις με ιδιωτικές εταιρείες, ενισχύοντας τη σχέση μεταξύ της κεντρικής διοίκησης και των πλούσιων και προνομιούχων τάξεων της χώρας. Επί προεδρίας Mubarak η διαδικασία αποκέντρωσης συνεχίστηκε, και οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης ασχολούνται πλέον περισσότερο με τα τοπικά ζητήματα και λιγότερο με την κεντρική πολιτική. Επίσης, η τοπική αυτοδιοίκηση χρησιμοποιείται ως μέσο άσκησης ελέγχου. Το επαρχιακό αστυνομικό τμήμα υπολογίζει τους προεστούς και το σύστημα της τοπικής αυτοδιοίκησης (ο δήμαρχος και το συμβούλιο) τους ενσωματώνει στο καθεστώς. ([5])

Ισραήλ:

Το Ισραήλ διαιρείται σε 6 περιφέρειες (mehoz). Οι περιφέρειες διαιρούνται περαιτέρω σε δεκατέσσερις υποπεριφέρειες, των οποίων προΐστανται ισάριθμοι επίτροποι που διορίζονται από τον πρωθυπουργό. Οι επίτροποι είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της πολιτικής των περιφερειακών συμβουλίων και την εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας σε περιφερειακό επίπεδο. Τα μέλη των δημοτικών και των τοπικών συμβουλίων εκλέγονται με το σύστημα της αναλογικής εκπροσώπησης και με κομματικές λίστες, οι δε δήμαρχοι εκλέγονται απευθείας από τους ψηφοφόρους σε ορισμένους δήμους. Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των δημόσιων αγαθών και την επιβολή τοπικών φόρων. ([6])

Ιορδανία:

Η τοπική αυτοδιοίκηση της Ιορδανίας χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι η εξουσία ασκείται από τον Βασιλέα και την κυβέρνησή του. Η χώρα διαιρείται σε 12 επαρχίες, των οποίων προΐστανται ισάριθμοι διορισμένοι επίτροποι. Οι επαρχίες υποδιαιρούνται περαιτέρω σε διοικητικές υποπεριφέρειες. Στις υποπεριφέρειες περιλαμβάνονται κωμοπόλεις, κοινότητες και δήμοι. Οι μεγαλύτεροι δήμοι διοικούνται από αιρετά δημοτικά συμβούλια και αιρετούς δημάρχους. Οι περιφερειακές διοικήσεις κατά βάση αποτελούν όχημα για την επιβολή της πολιτικής και την νομοθεσίας της κεντρικής διοίκησης. ([7]) Οι δημοτικές και οι περιφερειακές διοικήσεις εξαρτώνται από την κεντρική διοίκηση για τη χορήγηση πόρων και τη διαχείριση των δημόσιων υπηρεσιών και υποδομών, γεγονός που περιορίζει την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τοπικά θέματα. Η ραγδαία αστικοποίηση ασκεί πιέσεις στους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης για παροχή επαρκών υπηρεσιών. Ορισμένες κινήσεις που έγιναν προσφάτως προς την κατεύθυνση της αποκέντρωσης έλαβαν κυρίως τη μορφή ιδιωτικοποιήσεων κρατικών εταιρειών. ([8])

([1]) Έκθεση του UNPAN με τίτλο «Modernizing the Relationship between Levels of Government: the experience of Russia» http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/NISPAcee/UNPAN009033.pdf, 25 Οκτ. 2004

([2]) Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά χώρας, Υπουργείο Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας, http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018535850896, 26 Οκτωβρίου 2004

([3]) Πρόγραμμα για τη διακυβέρνηση στην αραβική χερσόνησο (POGAR) του ΠΑΗΕ, http://www.pogar.org/countries/algeria/decentralization.html, 28 Οκτωβρίου 2004

([4]) Μελέτες χωρών, Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ, http://countrystudies.us/egypt/113.htm, 27 Οκτωβρίου 2004

([5]) Μελέτες χωρών, Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ, http://countrystudies.us/egypt/113.htm, 27 Οκτωβρίου 2004

([6]) Μελέτες χωρών, Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ, http://countrystudies.us/israel/85.htm, 27 Οκτωβρίου 2004

([7]) Εθνική ιστοθέση της Ιορδανίας, http://www.kinghussein.gov.jo/government2.html, 27 Οκτωβρίου 2004

([8]) ΠΑΗΕ-POGAR, http://www.pogar.org/countries/jordan/decentralization.html, 28 Οκτωβρίου 2004

Λίβανος:

Επί του παρόντος, η κατάσταση της τοπικής αυτοδιοίκησης στον Λίβανο είναι ασαφής, καθώς η κεντρική διοίκηση επιχειρεί να ανοικοδομήσει το κράτος έπειτα από 16 χρόνια εμφύλιου πολέμου. Η κεντρική κυβέρνηση ανέλαβε την άσκηση της τοπικής διοίκησης ως μέσο για την διατήρηση του ελέγχου κατά τη διάρκεια του πολέμου. Τα επόμενα χρόνια η εξέλιξη της τοπικής αυτοδιοίκησης θα καθοριστεί από την πορεία της αντιπαράθεσης για την επιλογή μεταξύ μίας ισχυρής κεντρικής διοίκησης και ενός αποκεντρωμένου κράτους. ([1]) Η συνεχής ανάμιξη της Συρίας στον Λίβανο έχει ενισχύσει την κεντρική διοίκηση. Στην πράξη, η αποκέντρωση δεν χαίρει ιδιαίτερης υποστήριξης από την κυβέρνηση, λόγω της πολιτικής αστάθειας που επικρατεί στη χώρα. ([2])

Ο Λίβανος διαιρείται σε 6 επαρχίες, που υποδιαιρούνται περαιτέρω σε διοικητικούς δήμους. Οι πρώτες δημοτικές εκλογές ύστερα από 35 χρόνια πραγματοποιήθηκαν το 1998. Η συμμετοχή των ψηφοφόρων κυμάνθηκε σε υψηλά επίπεδα, κατά μέσο όρο μεταξύ 60-70 %. Στη Βηρυτό ψήφισε μόλις το 30 %, αλλά αυτό πιστεύεται ότι οφείλεται στο γεγονός ότι οι ψηφοφόροι θεώρησαν ότι το αποτέλεσμα ήταν προδιαγεγραμμένο. Ελάχιστα κρούσματα νοθείας ή βίας παρατηρήθηκαν. Οι εκλογές αποτέλεσαν ένα ακόμη βήμα στην πορεία της ανοικοδόμησης μετά τον πόλεμο. ([3]) Οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης εξαρτώνται από την κεντρική διοίκηση για την κατανομή των πόρων, γεγονός που περιορίζει την ικανότητά τους να αντιμετωπίσουν τοπικά θέματα.

Λιβύη:

Η Λιβύη αποτελείτο ανέκαθεν από διαφορετικές περιφέρειες, οι οποίες συνενώθηκαν σε ομοσπονδία υπό τον Βασιλέα Idris. Το 1963 η ομοσπονδία αυτή έδωσε τη θέση της σε ένα ενιαίο σύστημα. Οι δέκα περιφερειάρχες αποτελούσαν βασικά προέκταση της κεντρικής διοίκησης. Μετά την επανάσταση του Qadhafi, το 1969, οι τοπικές διαιρέσεις παγιώθηκαν περαιτέρω ώστε να είναι στενότερη η εποπτεία από την κεντρική διοίκηση. Ως επί το πλείστον, η τοπική διοίκηση εξακολούθησε να λειτουργεί περισσότερο ως ιεραρχικό σύστημα διοικητικών δεσμών με την κεντρική διοίκηση παρά ως μέσο για τη λαϊκή αντιπροσώπευση ή συμμετοχή. Το σημερινό σύστημα τοπικής διακυβέρνησης, σύμφωνα με το World Fact Book της CIA, αποτελείται από 25 δήμους (σημείωση — οι 25 δήμοι ενδέχεται να έχουν αντικατασταθεί από 13 περιφέρειες). ([4])

Η διαδικασία αποκέντρωσης συναντά πολλά εμπόδια. Οι εξαγωγές πετρελαίου αποτελούν σημαντικό μέρος της οικονομίας της Λιβύης και τα έσοδα από την πώλησή του συμβάλλουν στη στήριξη της κυβέρνησης. Η ιδιαίτερα συγκεντρωτική φύση της κατανομής των κερδών από την πώληση του πετρελαίου υπονομεύει τις προσπάθειες αποκέντρωσης. ([5]) Μολονότι η νομοθεσία της Λιβύης εκχωρεί στους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης την ευθύνη σε θέματα που αφορούν την εκπαίδευση, τη βιομηχανία και τις κοινότητες, στην πράξη η κεντρική διοίκηση υπαγορεύει τις πολιτικές που ακολουθούνται σε τοπικό επίπεδο. Βάσει του νόμου, η Λιβύη διαθέτει ένα από το πλέον πολιτικά αποκεντρωμένα συστήματα στην αραβική περιοχή. Οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν λόγο σε θέματα που αφορούν την εκπαίδευση, τη βιομηχανία και τις κοινότητες. Στην πράξη, όμως, η κεντρική εξουσία αποφασίζει για τις αρμοδιότητες των αρχών αυτών. Η κοινωνία των πολιτών και όλες οι μη κρατικές πολιτικές οργανώσεις καταπιέζονται ενεργά, με αποτέλεσμα να περιορίζεται δραστικά η πολιτική συμμετοχή από τη βάση προς την κορυφή. Πολλοί από την τάξη των προνομιούχων που θα μπορούσαν να καταλάβουν ηγετικές θέσεις στην τοπική αυτοδιοίκηση διαμένουν στο εξωτερικό. ([6])

Μαρόκο:

Η διαδικασία αποκέντρωσης ξεκίνησε τη δεκαετία του 1960 για την αντιμετώπιση των εντεινόμενων κοινωνικών πιέσεων. Οι βασικοί φραγμοί που τίθενται στη διαδικασία αποκέντρωσης είναι, πρώτα από όλα, η απουσία συντονισμού μεταξύ των διοικητικών βαθμίδων, και εν συνεχεία οι περιορισμένες ικανότητες των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης. ([7]) Το μεγαλύτερο εμπόδιο στην ανάπτυξη της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι η ισχυρή κεντρική διοίκηση του Μαρόκου και η έλλειψη δημοκρατίας σε τοπικό επίπεδο. Η συνταγματική μοναρχία εξακολουθεί να είναι ισχυρή, αλλά εξελίσσεται προοδευτικά σε κοινοβουλευτικό σύστημα. Το κοινοβούλιο εκλέγεται με δημοκρατικές διαδικασίες, και οι τελευταίες εκλογές που πραγματοποιήθηκαν το 2002 ήταν οι πλέον ελεύθερες και δίκαιες στην ευρύτερη περιοχή. ([8])

Η χώρα έχει 37 επαρχίες και 2 *wilaya*, και βάσει ενός νόμου για την αποκέντρωση/περιφερειοποίηση, ο οποίος ψηφίστηκε από το Κοινοβούλιο το 1997, δημιουργήθηκαν 16 νέες περιφέρειες. Κάθε επαρχία διοικείται από μία συνέλευση που εκλέγεται από τα δημοτικά συμβούλια. Οι δήμοι επιβλέπουν τις υποδομές και τις τοπικές υπηρεσίες. Δεδομένου ότι δεν διαθέτουν δημοσιονομική αυτονομία, συχνά περιορίζονται από την έλλειψη πόρων. Δημοτικές εκλογές πραγματοποιήθηκαν για τελευταία φορά το 1997 και χαρακτηρίστηκαν από τα κόμματα της αντιπολίτευσης ως νοθευμένες. ([9])

([1]) Παγκόσμια Τράπεζα: Δήμοι στον Λίβανο, http://www.worldbank.org/wbi/mdf/mdf1/munici.htm, 27 Οκτωβρίου 2004

([2]) ΠΑΗΕ-POGAR, http://www.pogar.org/countries/lebanon/decentralization.html, 28 Οκτωβρίου 2004

([3]) Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά χώρας, Υπουργείο Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας, http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1018721190906, 27 Οκτωβρίου 2004

([4]) World Fact Book, CIA, http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/ly.html#Govt, 27 Οκτωβρίου 2004

([5]) ΠΑΗΕ-POGAR, http://www.pogar.org/countries/libya/decentralization.html, 27 Οκτωβρίου 2004

([6]) ΠΑΗΕ-POGAR, http://www.pogar.org/countries/libya/decentralization.html, 27 Οκτωβρίου 2004

([7]) Περιπτωσιολογικές μελέτες, OHE, http://www.ciesin.org/decentralization/English/CaseStudies/morocco.html, 27 Οκτωβρίου 2004

([8]) Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά χώρας, Υπουργείο Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας, http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1020281580149, 27 Οκτωβρίου 2004

([9]) ΠΑΗΕ-POGAR, http://www.pogar.org/countries/morocco/decentralization.html, 28 Οκτωβρίου 2004

Συρία:

Η Συρία διαιρείται σε 14 επαρχίες των οποίων προΐστανται ισάριθμοι έπαρχοι που διορίζονται από το Υπουργείο Εσωτερικών και υπάγονται απευθείας στον πρόεδρο. Οι έπαρχοι έχουν υπό τον έλεγχό τους τις υπηρεσίες περιφερειακής διοίκησης καθώς και τις τοπικές υπηρεσίες των υπουργείων και των κρατικών επιχειρήσεων. Οι επόμενες βαθμίδες διοίκησης είναι, κατά φθίνουσα σειρά, οι νομοί, οι κομητείες και οι κοινότητες. Αυτές οι βαθμίδες διοικούνται από αιρετά συμβούλια διοίκησης, αν και στην πράξη παραμένουν εξαρτημένα από την κεντρική διοίκηση σε πολύ υψηλό βαθμό. (1) Η διογκωμένη δημόσια διοίκηση και η κατά παράδοση ισχυρή κεντρική εξουσία αποτελούν πρόσκομμα στην ανάπτυξη της τοπικής διοικητικής οργάνωσης. Η διακυβέρνηση εξαρτάται από τις αποφάσεις που λαμβάνονται από μία πολύ μικρή ομάδα προσώπων στην κορυφή της διοικητικής πυραμίδας. Τοπικές εκλογές πραγματοποιήθηκαν για τελευταία φορά το 1999. (2) Επί πρωθυπουργίας Miru ξεκίνησαν ορισμένα προγράμματα αποκέντρωσης αλλά, εάν δεν αναπτυχθεί παράλληλα ο εκδημοκρατισμός σε τοπικό επίπεδο, η αποκέντρωση αναμένεται να είναι αργή διαδικασία.

Τυνησία:

Το διοικητικό σύστημα της Τυνησίας είναι ιδιαίτερα συγκεντρωτικό και ελάχιστα δεκτικό στην έννοια της αποκέντρωσης. Η πολιτική σκηνή κυριαρχείται από το κυβερνών κόμμα Rassemblement Constitutionnel Democratique (RCD) και τον πρόεδρο Ali, που παραμένει στην εξουσία από το 1987. Ο έλεγχος της οικονομίας ανήκει κατά παράδοση στην κεντρική διοίκηση. Υπήρξαν ορισμένες κινήσεις προς την κατεύθυνση της αποκέντρωσης μέσω της συγκρότησης δημοτικών συμβουλίων, τα οποία όμως δεν καλύπτουν ολόκληρη τη χώρα και αποτελούν κατά βάση όργανα της κεντρικής διοίκησης.

Η Τυνησία διαιρείται σε 24 επαρχίες, των οποίων προΐστανται ισάριθμοι έπαρχοι που διορίζονται από την κυβέρνηση. Οι επαρχίες διαθέτουν νομοθετικές συνελεύσεις που αποτελούνται τόσο από αιρετά όσο και από διορισθέντα μέλη. Στις περισσότερες αγροτικές περιοχές δεν υπάρχουν τοπικά όργανα διοίκησης και η κεντρική διοίκηση διατηρεί τον έλεγχο της δημοσιονομικής πολιτικής και της φορολόγησης. Πολλοί δήμοι πλήττονται ιδιαίτερα από την έλλειψη κονδυλίων. Η έλλειψη ενιαίας ή τυποποιημένης δημοτικής δομής στην Τυνησία επέτρεψε σε ορισμένους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης να προχωρήσουν μπροστά, ενώ άλλοι έχουν μείνει αρκετά πίσω. (3) Οι τελευταίες τοπικές εκλογές πραγματοποιήθηκαν το 2002 και είχαν ως αποτέλεσμα την κατάληψη των περισσοτέρων θέσεων από υποψηφίους του RCD.

Υπάρχει στήριξη τόσο σε τοπικό όσο και σε κεντρικό επίπεδο για την περαιτέρω ανάπτυξη της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ασκούν πιέσεις για να διευρύνουν τη συμμετοχή τους στις τοπικές υποθέσεις. Η κυβέρνηση βλέπει το γεγονός αυτό ως ευκαιρία για την εκτόνωση των πολιτικών εντάσεων και τη διατήρηση της πολιτικής σταθερότητας. Επίσης έχει προχωρήσει στην υλοποίηση προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης για τη δημιουργία νέων υποδομών και την αποκέντρωση της διαχείρισης των υποδομών. (4)

Αρμενία:

Η πολιτική σκηνή της Αρμενίας κυριαρχείται από τη διαμάχη με το Αζερμπαϊτζάν για τον έλεγχο της περιοχής Ναγκόρνο-Καραμπάχ που κατοικείται κυρίως από πολίτες αρμενικής καταγωγής. Η Αρμενία διαιρείται σε 11 επαρχίες. Τοπικές εκλογές πραγματοποιήθηκαν για τελευταία φορά τον Νοέμβριο του 1996. Παρά το γεγονός ότι οι προεδρικές εκλογές θεωρήθηκαν από πολλούς ως νοθευμένες και κατέληξαν σε βίαιες συγκρούσεις μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομίας, οι παρατηρητές του Συμβουλίου της Ευρώπης έκριναν ότι ήταν ελεύθερες και δίκαιες. (5) Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί απλώς προέκταση της κεντρικής διοίκησης για την εφαρμογή της πολιτικής της. (6) Η ευρύτατα διαδεδομένη διαφθορά και το αδύναμο πολιτικό σύστημα έχουν περιορίσει την ανάπτυξη οργανώσεων τοπικής διακυβέρνησης.

Αζερμπαϊτζάν:

Το Αζερμπαϊτζάν συνεχίζει να δίνει αγώνα οικονομικής και πολιτικής επιβίωσης λόγω της διαμάχης με την Αρμενία για την περιοχή Ναγκόρνο-Καραμπάχ. Οι πόροι του έχουν περιοριστεί από την απώλεια εδαφών και την ανάγκη παροχής υπηρεσιών σε περισσότερους από 800 000 πρόσφυγες. Αν και η χώρα διαθέτει πολλά αποθέματα πετρελαίου, η εκμετάλλευσή τους δεν γίνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Υπάρχουν τόσα πολλά προβλήματα με την εθνική διακυβέρνηση, όπως η νοθεία στις εκλογές, η διαφθορά και η καταστολή των κομμάτων της αντιπολίτευσης και των μέσων ενημέρωσης, που η τοπική διακυβέρνηση φαίνεται να είναι αρκετά υπανάπτυκτη και αναποτελεσματική. Το Αζερμπαϊτζάν διαιρείται σε 59 *rayon*, 11 δήμους, και 1 αυτόνομη δημοκρατία.

Γεωργία:

Το πολιτικό κλίμα κατά την τελευταία δεκαετία είναι ταραχώδες. Ωστόσο, παρά τις διάφορες δολοφονίες κορυφαίων αξιωματούχων και τις απόπειρες δολοφονίας κατά του προέδρου Shevardnadze, οι εκλογές του 1992 και του 2004 υπήρξαν σε γενικές γραμμές ελεύθερες και δίκαιες. Η Γεωργία κινείται προς την κατεύθυνση του εκδημοκρατισμού και τα τελευταία χρόνια απολαμβάνει μεγαλύτερη πολιτική σταθερότητα. Οι διοικητικές διαιρέσεις της Γεωργίας περιλαμβάνουν 9 περιφέρειες, 9 δήμους, και 2 αυτόνομες δημοκρατίες.

---

(1) ΠΑΗΕ-POGAR, http://www.pogar.org/countries/syria/decentralization.html, 27 Οκτωβρίου 2004

(2) Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά χώρας, Υπουργείο Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας, http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1021373886647, 28 Οκτωβρίου 2004

(3) ΠΑΗΕ-POGAR, http://www.pogar.org/countries/tunisia/decentralization.html, 28 Οκτωβρίου 2004

(4) ΠΑΗΕ-POGAR, http://www.pogar.org/countries/tunisia/decentralization.html, 28 Οκτωβρίου 2004

(5) World Book, Υπουργείο Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας, http://www.fco.gov.uk/servlet/Front?pagename=OpenMarket/Xcelerate/ShowPage&c=Page&cid=1007029394365&a=KCountryProfile&aid=1019233781786, 28 Οκτωβρίου 2004

(6) Μελέτες χωρών, Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ, http://countrystudies.us/armenia/47.htm, 28 Οκτωβρίου 2004

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέσου προενταξιακής βοήθειας (IAP)»

(2005/C 231/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέσου προενταξιακής βοήθειας (IPA)(COM(2004) 627 τελικό — 2004/0222 (CNS),

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 29ης Νοεμβρίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 265, παράγραφος 1, της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 28ης Σεπτεμβρίου 2004 να αναθέσει στην Επιτροπή «Εξωτερικές σχέσεις» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης,

Έχοντας υπόψη τη συνολική δέσμη για την αναθεώρηση του πλαισίου εξωτερικής βοήθειας που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 29 Σεπτεμβρίου, στο οποίο περιλαμβάνεται, πέραν του μέσου προενταξιακής βοήθειας: 1) πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό γενικών διατάξεων σχετικά με τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μέσου Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης (COM(2004) 628 τελικό — COD 2004/219), 2) πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέσου χρηματοδότησης της συνεργασίας για την ανάπτυξη και της οικονομικής συνεργασίας (COM(2004) 629 τελικό — COD 2004/0220), 3) πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέσου για τη σταθερότητα *(ελεύθερη απόδοση)* (COM(2004) 630 τελικό — CNS 2004/0223),

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16ης και 17ης Δεκεμβρίου 2004 για την έναρξη διαπραγματεύσεων με την Τουρκία,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17ης και 18ης Ιουνίου 2004 σχετικά με το καθεστώς της Κροατίας ως υποψηφίας χώρας, τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16ης και 17ης Δεκεμβρίου 2004 για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Κροατία, και την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16 Μαρτίου 2005 για την αναβολή των ενταξιακών διαπραγματεύσεων έως ότου επιβεβαιωθεί η πλήρης συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία,

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της με τίτλο «Δημοσιονομικές προοπτικές: Ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα "Η οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος — Προκλήσεις πολιτικής και δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013"» (COM(2004) 101 τελικό, CdR 162/2004 fin — εισηγητής: ο κ. Albert Bore, μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Birmingham (UK, PES),

Έχοντας υπόψη το ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών της 18ης Νοεμβρίου 2004 σχετικά με την έναρξη των διαπραγματεύσεων για την ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ,

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 498/2004 rev) που υιοθέτησε στις 7 Φεβρουαρίου 2005 η επιτροπή «Εξωτερικές σχέσεις» (εισηγήτρια: η κα Ruth Coleman, Πρόεδρος του Επαρχιακού Συμβουλίου του North Wilshire (UK/ELDR)),

1) Εκτιμώντας ότι το σχέδιο κανονισμού προϋποθέτει συμφωνία των κρατών μελών σχετικά με τις δημοσιονομικές προοπτικές (βλ. ανωτέρω),

υιοθέτησε κατά την 59 η σύνοδο ολομέλειάς της, της 13ης και 14ης Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 14ης Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση

1. **Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 επικροτεί το εν λόγω μέσο, το οποίο ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις για ένα πιο ευέλικτο και απλούστερο σύστημα προενταξιακής βοήθειας και αποτελεί ένα βελτιωμένο μέσο για την κάλυψη του κενού μεταξύ των περιόδων προένταξης και ένταξης,

1.2 αναγνωρίζει ότι αντλήθηκαν διδάγματα από παλαιότερα ενταξιακά μέσα και, κατά συνέπεια, επικροτεί τη δημιουργία ενιαίου πλαισίου προενταξιακής βοήθειας προς τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες ως μέσο εξορθολογισμού της υποστήριξης και ανάπτυξης του συντονισμού των διαφόρων συνιστωσών της υποστήριξης,

1.3 αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ της προενταξιακής βοήθειας και της συνήθους υποστήριξης για την ανάπτυξη, ήτοι ότι η προενταξιακή βοήθεια (α) αποβλέπει στη βραχυπρόθεσμη ή μεσοπρόθεσμη προσχώρηση και (β) προορίζεται να προετοιμάσει τις χώρες για το διάστημα μετά την προσχώρηση. Ο γενικότερος στόχος της προενταξιακής βοήθειας είναι η σταδιακή ευθυγράμμιση με τα πρότυπα και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

1.4 επικροτεί την απόφαση να προσφέρεται βοήθεια στις υποψήφιες χώρες και στις δυνάμει υποψήφιες χώρες, και να είναι προσιτές σε αμφότερες τις κατηγορίες οι εξής συνιστώσες:

— βοήθεια για τη μεταβατική περίοδο και την ανάπτυξη θεσμών,

— περιφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία.

Οι υποψήφιες χώρες έχουν επιπροσθέτως πρόσβαση στις εξής συνιστώσες:

— περιφερειακή ανάπτυξη,

— ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού,

— αγροτική ανάπτυξη.

1.5 επικροτεί τη μείωση του αριθμού κονδυλίων προενταξιακής βοήθειας, διότι με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί μεγαλύτερη ελαστικότητα που ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες των υποψήφιων και των δυνάμει υποψήφιων χωρών,

1.6 θεωρεί ισόρροπη την πρόταση να είναι αποκεντρωμένη η διαχείριση της βοήθειας προς τις υποψήφιες χώρες, ενώ η διαχείριση της βοήθειας προς τις δυνάμει υποψήφιες χώρες θα εξακολουθήσει να ασκείται από κεντρικά όργανα,

1.7 επικροτεί τη συγχώνευση των κονδυλίων των προϋπολογισμών της ΓΔ Περιφερειακή Πολιτική και της ΓΔ Διεύρυνση για τη διασυνοριακή συνεργασία. Κατά τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατή η εφαρμογή ελαστικότερου συστήματος με ενιαία αρχή διαχείρισης.

1.8 επικροτεί τον εξορθολογισμό και τη βελτίωση του συντονισμού της προενταξιακής υποστήριξης προς τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες, καθώς και προς τους δημοκρατικούς θεσμούς τους, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται η τοπική αυτοδιοίκηση και η περιφερειακή διοίκηση.

2. **Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

2.1 τονίζει ότι στην προτεινόμενη βοήθεια περιλαμβάνονται πολλοί τομείς στους οποίους οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαθέτουν εμπειρία και, συνεπώς, μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, όπως οι εξής τομείς:

— ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών,

— οικονομική μεταρρύθμιση,

— προώθηση και προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και μεγαλύτερος σεβασμός για τα δικαιώματα των μειονοτήτων,

— ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών,

— περιφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία.

2.2 συνιστά να προσφέρουν οι δήμοι και οι περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ευρύ φάσμα πραγματογνωμοσύνης στους τομείς που θα καλύψει η βοήθεια σύμφωνα με την παράγραφο I.4 ανωτέρω, φερ' ειπείν μέσω προγραμμάτων ανταλλαγής πληροφοριών ή τεχνικής βοήθειας ή με τη συμμετοχή σε διασκέψεις με σκοπό την εξοικείωση των τοπικών/περιφερειακών αρχών των υποψήφιων και δυνάμει υποψήφιων χωρών με το κοινοτικό κεκτημένο,

2.3 παροτρύνει τους δήμους και τις περιφέρειες να επωφεληθούν από τις διατάξεις του άρθρου 16 για να ανταποκριθούν σε προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών και σε συμβάσεις για την εκτέλεση των προγραμμάτων παροχής βοήθειας στα πλαίσια του εν λόγω μέσου,

2.4 συνιστά την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση του μέσου προενταξιακής βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με την Επιτροπή των Περιφερειών όσον αφορά θέματα περιφερειακού και τοπικού ενδιαφέροντος. Τούτο μπορεί να βελτιώσει την διαχείριση σε συνάρτηση με τις ανάγκες των δυο πλευρών, της ΕΕ και των υποψήφιων ή δυνάμει υποψήφιων χωρών.

Βρυξέλλες, 14 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/88/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας»

(2005/C 231/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/88/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (COM(2004) 607 τελικό — 2004/0209 COD),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Συμβουλίου της 20ης Οκτωβρίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 137 § 2 της συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προέδρου της, της 3ης Νοεμβρίου 2004, να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» τις προπαρασκευαστικές εργασίες για το θέμα,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την οδηγία 93/104/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2000/34/ΕΚ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών όσον αφορά την επανεξέταση της οδηγίας 93/104/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (COM(2003) 843 τελικό),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη δεύτερη φάση των διαβουλεύσεων των κοινωνικών εταίρων σε κοινοτικό επίπεδο για την αναθεώρηση της οδηγίας 93/104/ΕΚ σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων της οδηγίας στην υπόθεση C-303/98, Sindicato de Médicatos de Asistencia Pública (SIMAP) v Conselleria de Sanidad y Consumo de la Generalidad Valenciana και στην υπόθεση C-151/02, Landeshauptstadt Kiel v Norbert Jaeger,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την αρχή της επικουρικότητας που θεσπίζεται με το άρθρο 5 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας — Άρθρο 5 ΣΕΚ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την οδηγία 89/391/ΕΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων σχετικά με την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το στόχο που υιοθετήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας της 23ης και 24ης Μαρτίου 2000 προκειμένου να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης ανά τον κόσμο μέχρι το 2010, με βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και ευρύτερη κοινωνική συνοχή,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 329/2004 rev.2) που υιοθετήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου 2005 από την επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» (Εισηγήτρια: Βαρόνη Joan Hanham, Μέλος του Royal Borough of Kensington and Chelsea (UK-EPP)

κατά την 59η σύνοδο ολομέλειας της 13ης και 14ης Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 14ης Απριλίου) υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. **Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής να τροποποιήσει την οδηγία για την οργάνωση του χρόνου εργασίας, δεδομένου ότι υφίσταται επείγουσα ανάγκη επίλυσης ορισμένων ζητημάτων σε σχέση με την ερμηνεία και την εφαρμογή της οδηγίας για την οργάνωση του χρόνου εργασίας σε επίπεδο των κρατών μελών·

1.2 υπενθυμίζει στην Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αποτελούν σημαντικούς εργοδότες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σημαντικό ρόλο στη διαχείριση δημόσιων υπηρεσιών όπως είναι η κοινωνική πρόνοια και οι υπηρεσίες υγειονομικής και πολιτικής προστασίας·

1.3 εκφράζει την ανησυχία της ότι η αποτυχία εξεύρεσης ικανοποιητικής λύσης θα προσθέσει και άλλα προβλήματα στα άμεσα προβλήματα έλλειψης ειδικευμένων εργαζομένων τους τομείς της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας σε όλη την ΕΕ και ότι βραχυπρόθεσμα αυτό θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη οικονομική μετανάστευση στους τομείς αυτούς από τα νέα κράτη μέλη και τις φτωχές χώρες εκτός της ΕΕ προς τα κράτη μέλη έτσι ώστε να αποτελέσει τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα αρνητικό στοιχείο στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας στα νέα κράτη μέλη και τις πιο φτωχές τρίτες χώρες·

1.4 πιστεύει ότι εκτός της τεχνικής πλευράς του ζητήματος της ρύθμισης του χρόνου εργασίας, τίθενται ορισμένα προβλήματα όσον αφορά το είδος επιχείρησης που επιθυμεί η Ευρώπη. Το γεγονός ότι η Ευρώπη αναζητεί να προωθήσει ένα ευρύτερο επιχειρησιακό πνεύμα, τη δημιουργικότητα και την ενεργό συμμετοχή του πολίτη, παρέχοντας στα άτομα καλύτερη ισορροπία μεταξύ εργασίας και ατομικής ζωής, εξαρτάται από τη ρύθμιση του χρόνου εργασίας και γι' αυτό είναι θέμα που πρέπει να εξεταστεί σε αυτό το πλαίσιο·

1.5 αναγνωρίζει ότι η πρόταση της Επιτροπής για τον προσδιορισμό του χρόνου εργασίας σκοπό έχει να αντιμετωπίσει τη νομική αβεβαιότητα δημιουργήθηκε με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στις υποθέσεις Jaeger και SIMAP. Στόχος της ευρωπαϊκής νομοθεσίας είναι να διασφαλιστεί ότι ο χρόνος εφημερίας παραμένει καθοριστικός παράγοντας της ικανότητας παροχής ποιοτικών και συνεχών υγειονομικών υπηρεσιών καθώς και των υπηρεσιών των νοσηλευτικών ιδρυμάτων — κυρίως για τις τρωτές κατηγορίες ηλικιωμένων και ανηλίκων·

1.6 αναγνωρίζει ότι το ενδεχόμενο αρνητικό αποτέλεσμα επιστροφής στην κατάσταση πριν τις υποθέσεις SIMAP/Jaeger είναι ότι μπορεί να υπάρξουν περιπτώσεις όπου οι εργαζόμενοι ενδέχεται να δαπανούν μεγάλο ποσό χρόνου ως εφημερία στον τόπο εργασίας και ο οποίος εάν δεν αποτελέσει αντικείμενο αποτελεσματικής διαχείρισης μπορεί να έχει αντίκτυπο στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αυτών και ενδεχομένως σε άλλους, όπως είναι οι ασθενείς και το κοινό, αλλά επίσης και στην ικανότητα των εργαζομένων να εξισορροπούν την εργασία με την οικογενειακή ζωή·

1.7 επισημαίνει, ωστόσο, ότι η οδηγία για το χρόνο εργασίας αποτελεί μέτρο υγείας και ασφάλειας που αποβλέπει στο να τεθούν όρια στις ώρες εργασίας προκειμένου να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ εργασίας και ανάπαυσης. Δεν πρόκειται για μέτρο προσδιορισμού άλλων όρων και συνθηκών απασχόλησης, όπως είναι η συμφωνία για χρηματική αποζημίωση της εργασίας με ιδιαίτερη διάρθρωση ωρών. Αυτά αποτελούν ζητήματα που θα πρέπει να συμφωνηθούν σε ατομική ή συλλογική βάση σύμφωνα με την πρακτική και τις διαδικασίες των επιμέρους κρατών μελών ή των αντίστοιχων τομέων εργασίας. Επιπλέον, οιαδήποτε μορφή εργασίας και εάν επιλεγεί, ο εργοδότης παραμένει υπεύθυνος για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και θα πρέπει να έχει λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η υγεία και η ασφάλειά τους δεν τίθενται σε κίνδυνο·

1.8 θεωρεί ότι προς το παρόν η δυνατότητα επιμήκυνσης της περιόδου αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του μέσου εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας διατίθεται μόνο σε ορισμένους χώρους εργασίας που καλύπτονται από εξαιρέσεις ή όπου έχει συναφθεί συλλογική συμφωνία προς το σκοπό αυτό. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της ταχείας υιοθέτησης μιας ετήσιας προσέγγισης των ωρών εργασίας, ειδικότερα σε κλάδους που υπόκεινται σε ισχυρές εποχιακές διακυμάνσεις όσον αφορά τη ζήτηση προϊόντων ή υπηρεσιών. Αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει χρήσιμη συμβολή στο πεδίο της ανταγωνιστικότητας·

1.9 παρατηρεί ότι ο κανόνας που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του μέσου χρόνου εργασίας για εργαζομένους με βραχύβιες συμβάσεις είναι στην πραγματικότητα ο ίδιος με αυτόν που εφαρμόζεται σήμερα για εργαζομένους που απασχολούνται λιγότερο από την πρότυπη περίοδο αναφοράς 4 μηνών·

1.10 επισημαίνει ότι η πρόταση αίρει την υποχρέωση που δημιουργήθηκε από την υπόθεση Jaeger για την άμεση παροχή αντισταθμιστικής ανάπαυσης. Αυτό θα εξαλείψει τη σύγχυση που δημιουργήθηκε με την απόφαση αυτή. Σε πολλές περιπτώσεις, οι 72 ώρες μπορεί να αποτελούν λογική περίοδο εντός την οποίας μπορεί να παρέχεται η αντισταθμιστική ανάπαυση·

1.11 παρατηρεί ότι η πρόταση διατηρεί τη δυνατότητα των εργαζομένων να επιλέγουν τη μέγιστη διάρκεια 48 ωρών εβδομαδιαίως, στα κράτη μέλη που θα υιοθετήσουν την επιλογή αυτή, αλλά ότι σε ορισμένους χώρους εργασίας η επιλογή αυτή εξαρτάται από τις συλλογικές συμβάσεις. Αυτό το τμήμα της πρότασης απαιτεί περαιτέρω αποσαφήνιση δεδομένου ότι περιλαμβάνει τη δυνατότητα ατομικής επιλογής και όπου δεν υπάρχουν συλλογικές συμβάσεις. Συνεπώς, η διατύπωση δεν είναι επαρκώς σαφής για το που ισχύει αυτή η δυνατότητα. Μπορεί, για παράδειγμα, να επιδιώκεται η εφαρμογή της από τους μικρούς εργοδότες σε ορισμένα κράτη μέλη που δεν έχουν παραδοσιακά ευρύτατες διαρθρώσεις συλλογικών διαπραγματεύσεων όπως είναι το ΗΒ. Επίσης, μπορούσε να αφορά όλα τα νέα κράτη μέλη που δεν έχουν αναπτύξει προχωρημένες διαδικασίες κοινωνικού διαλόγου και συλλογικών διαπραγματεύσεων·

1.12 συμφωνεί ότι η απόφαση της επιλογής 48 ωρών ως μέγιστο όριο εργασίας την εβδομάδα είναι ατομική επιλογή των εργαζόμενων που δεν θα πρέπει να εξαναγκάζονται από τον εργοδότη γι' αυτό. Θα πρέπει να υπάρξει η κατάλληλη προστασία για να διασφαλιστεί ότι αυτό δεν συμβαίνει, αλλά επίσης να ληφθούν πρόσθετα μέτρα για να διασφαλιστεί ότι η υγεία και η ασφάλειά τους προστατεύονται όταν επιλέγουν να υπερβαίνουν την εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας 48 ωρών·

1.13 παρατηρεί ότι πολλές από τις συνθήκες που εφαρμόζονται στη εθελούσια επιλογή εξαίρεσης από τη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας 48 ωρών ισχύουν στην ατομική επιλογή εξαίρεσης όπως υφίσταται σήμερα· ορισμένες από αυτές όμως δεν παρέχουν περαιτέρω προστασία προς τους εργαζόμενους και θα πρέπει είτε να αρθούν είτε να εμπέσουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών·

1.14 θεωρεί ότι η απαίτηση σύμφωνα με την οποία η επιλογή εξαίρεσης ~~να~~ αφορά μέγιστη περίοδο ενός έτους και στη συνέχεια ~~να~~ ανανεώνεται, ενδέχεται να δημιουργήσει την εσφαλμένη εντύπωση ότι η διάρκεια της επιλογής εξαίρεσης είναι για ένα έτος, ενώ η ορθή θέση είναι ότι τα άτομα έχουν την ελευθερία να ακυρώσουν την επιλογή εξαίρεσης όποτε το θελήσουν·

1.15 αναγνωρίζει ότι η πρόβλεψη ότι κάθε σχετική επιλογή εξαίρεσης που υπογράφεται τη στιγμή της σύμβασης απασχόλησης είναι άκυρη μπορεί να παρέχει κάποια προστασία στους εργαζόμενους που διαφορετικά ενδέχεται να αισθάνονται υποχρεωμένοι να επιλέξουν εξαίρεση από τη πρότυπη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας. Ωστόσο, θα πρέπει να αναγνωριστεί ότι ορισμένα άτομα μπορούν πολύ νωρίς στην εργασιακή τους ζωή σε νέο εργοδότη να έχουν τη δυνατότητα να εργάζονται περισσότερες ώρες προκειμένου να έχουν πρόσθετο εισόδημα και, έτσι, πρέπει να καταστεί σαφές

πότε ο εργαζόμενος έχει το δικαίωμα επιλογής. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία στην περίπτωση που οι εργαζόμενοι προσλαμβάνονται ενόψει εποχιακού φόρτου εργασίας. Επίσης, δεδομένου ότι δεν υπάρχει γενική κατανόηση όσον αφορά τον προσδιορισμό της περιόδου δοκιμασίας, η πρόσθετη απαίτηση ότι ένας εργαζόμενος δεν μπορεί να υπογράψει την επιλογή εξαίρεσης κατά τη διάρκεια της περιόδου δοκιμασίας θα οδηγήσει σε ζητήματα ερμηνείας και θα αφαιρέσει από τον εργαζόμενο τη δυνατότητα απόκτησης πρόσθετου εισοδήματος·

1.16 εφιστά την προσοχή στην ασυνήθιστη ανωμαλία που δημιουργείται από τη νέα πρόταση ότι ο εργαζόμενος που προβαίνει στην επιλογή εξαίρεσης, όταν αυτή εγκρίνεται βάσει συλλογικής σύμβασης, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 65 ώρες εργασίας εβδομαδιαίως ενώ, παράλληλα, αναγνωρίζει ότι αυτό είναι ασυνήθιστα μεγάλος αριθμός ωρών εργασίας και δεν μπορεί να αποτελέσει τον κανόνα. Σημαίνει ότι ενώ ο εργαζόμενος που επιλέγει την επιμήκυνση δεν μπορεί να εργαστεί πάνω από 65 ώρες την εβδομάδα, ο εργαζόμενος που δεν την έχει επιλέξει και υπόκειται, συνεπώς, στη μέγιστη διάρκεια 48 ωρών μπορεί να το πράξει. Επιπλέον, προκύπτει ότι ο εργαζόμενος σε χώρο που δεν υφίσταται συλλογική σύμβαση ή εργατική εκπροσώπηση και προβαίνει στην επιλογή εξαίρεσης σε ατομική βάση δεν υπόκειται στο μέγιστο όριο 65 ωρών την εβδομάδα·

1.17 θεωρεί ότι η πρόσθετη απαίτηση τήρησης λεπτομερών αρχείων για όλες τις ώρες εργασίας των εργαζομένων που επέλεξαν εξαίρεση από την από τη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας προσθέτει επίσης γραφειοκρατικές διαδικασίες και ότι η καλύτερη λύση για την οδηγία θα ήταν να αναθέσει τη διατύπωση των ευθυνών του εργοδότη στις αρμόδιες αρχές κάθε κράτους μέλους. Οι αρχές αυτές θα έχουν, έτσι, τη δυνατότητα να ενσωματώσουν τις απαιτήσεις αυτές στη γενικότερη στρατηγική υγείας και ασφάλειας του κράτους μέλους, καθώς και στις υποχρεώσεις που αποδίδονται στους εργοδότες.

2. **Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά

Επείγουσα ολοκλήρωση

2.1 η Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει να επιδιώξουν την επείγουσα ολοκλήρωση των προτάσεων προκειμένου να υπάρξει σαφήνεια και εμπιστοσύνη στην οδηγία για το χρόνο εργασίας·

Ορισμός του χρόνου εργασίας

2.2. θα πρέπει να γίνει δεκτός ο νέος ορισμός του χρόνου εργασίας που συμπεριλαμβάνει δύο νέες κατηγορίες: τον «χρόνο εφημερίας» και την «ανενεργή περίοδο του χρόνου εφημερίας», δηλαδή ότι στη διάρκεια του χρόνου εφημερίας που αναφέρεται στον χρόνο κατά τον οποίο ο εργαζόμενος υποχρεώνεται να παραμένει στο χώρο εργασίας προκειμένου να ασκήσει τις δραστηριότητες ή τα καθήκοντά του κατόπιν υποδείξεως του εργοδότη, η ανενεργός περίοδος του χρόνου εφημερίας δεν θα υπολογίζεται ως χρόνος εργασίας εκτός και εάν τα κράτη μέλη αποφασίσουν διαφορετικά, ή εάν υπογραφεί συλλογική συμφωνία προς το σκοπό αυτό. Τα χρονικά διαστήματα στη διάρκεια του χρόνου εφημερίας κατά τα οποία οι εργαζόμενοι επιτελούν εργασία θα λογίζονται ως χρόνος εργασίας·

Περίοδοι αναφοράς για τον υπολογισμό της μέσης εβδομαδιαίας διάρκειας εργασίας

2.3. η πρόταση της Επιτροπής να έχουν τα κράτη μέλη τη δυνατότητα εάν το επιθυμούν να θεσπίζουν πρότυπη περίοδο αναφοράς 12 μηνών για όλους τους εργαζόμενους, υπό την προϋπόθεση ότι, σε σχέση με τους εργαζόμενους ορισμένου χρόνου, η περίοδος αναφοράς δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τη διάρκεια της σύμβασης απασχόλησης εάν αυτή είναι μικρότερη από ένα έτος, θα πρέπει να γίνει δεκτή·

Αντισταθμιστική ανάπαυση

2.4. μολονότι η πρόταση της Επιτροπής ότι για τους εργαζόμενους που δεν τους επιτρέπεται να ασκήσουν το δικαίωμα ημερήσιας και εβδομαδιαίας ανάπαυσης θα πρέπει να παρέχεται αντίστοιχη περίοδος αντισταθμιστικής ανάπαυσης εντός ευλόγου περιόδου που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 72 ώρες, αποτελεί σημαντική βελτίωση της τρέχουσας κατάστασης που προέκυψε από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για την υπόθεση Jaeger, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα αιτήματα ευρύτατου φάσματος τομέων και εργασιακών πρακτικών θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά η δυνατότητα παροχής μεγαλύτερης περιόδου παροχής της αντισταθμιστικής ανάπαυσης. Επιπλέον, θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο άρθρο 17 η δυνατότητα παράτασης των προθεσμιών, σύμφωνα με τις εθνική πρακτική, μέσω νομοθεσίας ή μέσω συλλογικής σύμβασης·

Η ατομική επιλογή εξαίρεσης τη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας 48 ωρών

2.5. δεδομένου ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη επιθυμούν να προωθήσουν μεγαλύτερη επιχειρηματικότητα, δημιουργικότητα και ενεργό συμμετοχή του πολίτη, και παράλληλα να διευκολύνουν την καλύτερη εξισορρόπηση μεταξύ εργασίας και ζωής των ατόμων θα πρέπει να καταργηθεί σταδιακά η δυνατότητα που παρέχουν επί του παρόντος τα κράτη μέλη στους εργαζόμενους να επιλέγουν μία μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας 48 ωρών, υπέρ πρωτοβουλιών οι οποίες προάγουν αυτό το πνεύμα·

2.6. η πρόταση της Επιτροπής, να επιτρέπεται η δυνατότητα επιλογής μέγιστης εβδομαδιαίας διάρκειας εργασίας 48 ωρών μόνο όταν η επιλογή αυτή παρέχεται στα πλαίσια συλλογικής σύμβασης ή σύμβασης μεταξύ δύο πλευρών του κλάδου σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο ή μέσω συλλογικής σύμβασης στο κατάλληλο επίπεδο, θα πρέπει να υποστηριχθεί·

Περαιτέρω προϋποθέσεις για την επιλογή εξαίρεσης από τη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας 48 ωρών

2.7. οι προσπάθειες της Επιτροπής να διασφαλίσει ότι τα άτομα επιλέγουν με γνώση ότι είναι ελεύθερα να επιλέξουν ή όχι χωρίς φόβο συνεπειών, θα πρέπει να υποστηριχθούν αποφασιστικά·

2.8 Συνεπώς ότι θα πρέπει να παραμείνουν οι ακόλουθες συνθήκες:

— πρέπει να εκφράζεται η συμφωνία του εργαζόμενου·

— κανείς εργαζόμενος δεν υφίσταται συνέπειες λόγω μη διάθεσής του να συμφωνήσει με την επιλογή εξαίρεσης·

2.8.1 Οι ακόλουθες συνθήκες θα πρέπει να καταργηθούν:

— ότι η συμφωνία θα πρέπει να ισχύει για περίοδο που δεν υπερβαίνει το ένα έτος και θα πρέπει να ανανεώνεται·

— ότι κανείς εργαζόμενος δεν εργάζεται πάνω από 65 ώρες την εβδομάδα, εκτός και εάν η συλλογική σύμβαση παρέχει αυτή τη δυνατότητα·

2.8.2 οι ακόλουθες συνθήκες θα πρέπει να διαγραφούν ή να ανατεθεί στα εθνικά κράτη μέλη η εφαρμογή τους σύμφωνα με την εθνική πρακτική και τις διαδικασίες όσον αφορά την τήρηση της εθνικής νομοθεσίας και του συστήματος εργασιακών σχέσεων:

— ότι η συμφωνία που συνάπτεται κατά τη στιγμή της υπογραφής της ατομικής σύμβασης εργασίας ή κατά τη διάρκεια περιόδου δοκιμασίας θεωρείται άκυρη

— ότι ο εργοδότης τηρεί και ενημερώνει αρχείο για όλους τους εργαζομένους που παρέχουν τέτοια εργασία, καθώς και για τον αριθμό των ωρών κατά τις οποίες όντως απασχολήθηκαν οι τελευταίοι·

— ότι τα αρχεία είναι στη διάθεση των αρμόδιων αρχών οι οποίες για λόγους υγείας και ασφάλειας απαγορεύουν ή περιορίζουν τη δυνατότητα υπέρβασης του μέγιστου χρόνου εβδομαδιαίας εργασίας·

— ότι ο εργοδότης παρέχει στις αρμόδιες αρχές, όταν το ζητήσουν, πληροφορίες για τον αριθμό των ωρών που πραγματικά εργάσθηκαν οι εν λόγω εργαζόμενοι.

Βρυξέλλες, 14 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE+)»

(2005/C 231/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE+) [COM(2004) 621 τελικό — 2004/0218 COD)]

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 1ης Οκτωβρίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 175.1, πρώτη παράγραφος, της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 26ης Μαΐου 2004 να αναθέσει την επεξεργασία της γνωμοδότησης αυτής στην επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη»

Έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: «Χρηματοδότηση του Natura 2000» COM(2004) 431 τελικό

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την ανακοίνωση από την Επιτροπή προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας «Περιβάλλον 2010: Το μέλλον μας, η επιλογή μας» και την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον 2001-2010, COM (2001) 31 τελικό — CdR 36/2001 Fin ([1])

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησής της σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής: *«Η οικοδόμηση του κοινού μας μέλλοντος — Προκλήσεις πολιτικής και δημοσιονομικά μέσα της διευρυμένης Ένωσης 2007-2013»* COM(2004) 101 τελικό — CdR 162/2004 Fin.

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 253/2004 rev.1) που υιοθέτησε η επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» την 1η Μαρτίου 2005 (εισηγήτρια: η κα Michele EYBALIN, Μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου της Rhone-Alpes, (Γαλλία/ΕΣΚ),

Κατά την 59η σύνοδο ολομέλειάς της, στις 13 και 14 Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 14 Απριλίου) υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

([1]) ΕΕ C 357, 14/12/2001, σελ. 44

Οι απόψεις και οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

1. **Γενικές παρατηρήσεις**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 Συμμερίζεται την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η αξιολόγηση του χρηματοδοτικού μέσου LIFE + δεν μπορεί να γίνει ξεχωριστά από τον γενικό επαναπροσδιορισμό των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων της ΕΕ και των προϋποθέσεων για την υλοποίηση των διαφόρων πτυχών της Ευρωπαϊκής πολιτικής για το περιβάλλον· ωστόσο, θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να γίνουν τα ακόλουθα:

— Πλήρης απολογισμός των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων της Κοινότητας στο χώρο του περιβάλλοντος, με την εκτίμηση της σημασίας και του αντίκτυπου κάθε χρηματοδότησης σε σχέση με τους ίδιους τους στόχους της, καθώς και με τους γενικούς στόχους των διαδοχικών κοινοτικών προγραμμάτων δράσης για το περιβάλλον·

— Αξιολόγηση της πρόσθετης αξίας που αποφέρουν στην Ευρώπη οι δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω των διαφόρων προγραμμάτων της (αφενός αυτές που διαχειρίζεται άμεσα η ΓΔ Περιβάλλον και, αφετέρου, αυτές που σχετίζονται με την ενσωμάτωση στις άλλες κοινοτικές χρηματοδοτήσεις) και της συνοχής αυτών με τα προγράμματα που ενισχύονται από την ΓΔ Περιβάλλον·

1.2 Θεωρεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έπρεπε να προσθέσει στην πρόταση κανονισμού LIFE + ανάλυση των χρηματοδοτικών αναγκών που σχετίζονται με την επιτόπια εφαρμογή των διαφόρων προτεραιοτήτων της κοινοτικής πολιτικής για το περιβάλλον και μια αξιολόγηση των παρεμβάσεών της σε σχέση με την αρχή της επικουρικότητας·

1.3 Επιδοκιμάζει την απλούστευση που επιδιώκει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την καθιέρωση ενός και μοναδικού μέσου, επισημαίνει όμως τις δυσχέρειες που υπάρχουν σήμερα όσον αφορά τη γνώση των πραγματικών δυνατοτήτων χρηματοδότησης προγραμμάτων για το περιβάλλον από τα διάφορα μέσα που θα υπάρχουν την περίοδο 2007-2013 και το συντονισμό των διαφόρων χρηματοδοτικών μέσων για την κάλυψη των διαφόρων προτεραιοτήτων και των κοινοτικών μεθόδων παρεμβάσεως.

1.4 Σημειώνει ότι σχέδια τα οποία μέχρι σήμερα χρηματοδοτούνταν από το LIFE περιβάλλον (προγράμματα που έχουν σχέση με το βιομηχανικό περιβάλλον) και το LIFE Τρίτες Χώρες δεν θα είναι πλέον τα επιλέξιμα χρηματοδότησης από το LIFE + και ζητεί να διασαφηνιστεί και να δοθεί εγγύηση ότι θα ενσωματωθεί θέση για το περιβάλλον στα προγράμματα «Ανταγωνιστικότητα και καινοτομία» και «Μέσο γειτονίας» όπου τα σχέδια αυτά θα μπορούν να χρηματοδοτούνται για την περίοδο 2007-2013.

1.5 Θεωρεί ότι όλα τα στοιχεία που παρατίθενται στη συνέχεια συνιστούν απαραίτητη προϋπόθεση για να προταθούν το περιεχόμενο και οι μέθοδοι χρηματοδότησης σχεδίων που συνάδουν με τους βασικούς άξονες της Ευρωπαϊκής πολιτικής για το περιβάλλον (και με τη δράση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος)· σε διαφορετική περίπτωση, η πρόταση κανονισμού LIFE+ θα εκληφθεί ως μια πρόταση που αφορά περισσότερο τις χρηματοοικονομικές τεχνικές, η λογική των οποίων δεν είναι εύκολα κατανοητή, και οι υπεύθυνοι των σχεδίων δεν θα είναι σε θέση να εντοπίσουν με σαφήνεια τις κοινωνικές προτεραιότητες και να προσδιορίσουν τις δυνατότητες ενσωμάτωσης των πρωτοβουλιών τους σε αυτές.

1.6 Προειδοποιεί ότι, σύμφωνα με το σχέδιο κανονισμού για το LIFE+, μόνο μελέτες, προσεγγίσεις και σχέδια θα είναι πλέον επιλέξιμες και ότι δεν θα μπορούν να χρηματοδοτούνται πλέον συγκεκριμένα μέτρα εφαρμογής από τους πόρους της προγράμματος LIFE. Η σύνδεση όλων των τομέων προτεραιότητας (διαρθρωτικά ταμεία και ταμείο αγροτικής ανάπτυξης) παρουσιάζει το μειονέκτημα ότι αναπόφευκτα δημιουργείται ανταγωνιστική σχέση μεταξύ οικολογικών σχεδίων και άλλων δράσεων.

2. **Περιεχόμενο και εκτελεστικές διατάξεις του LIFE+**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

2.1 Ανησυχεί για την επιθυμία που εξέφρασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προχωρήσει στην ανάθεση πολύ σημαντικού μέρους του προγραμματισμού και του προϋπολογισμού (από 75 έως 80 % του μέσου) του LIFE+ στα διάφορα κράτη μέλη, χωρίς να έχουν οριστεί στην πρόταση κανονισμού ούτε η μέθοδος, αλλά ούτε και οι προϋποθέσεις αυτής της «αποκέντρωσης».

2.2 Προειδοποιεί ότι ο στόχος της απλούστευσης και της ευελιξίας που περιλαμβάνεται στην πρόταση κανονισμού δεν πρέπει να οδηγήσει στην επανεθνικοποίηση της κοινοτικής πολιτικής περιβάλλοντος και τονίζει ότι είναι η πρώτη φορά που ένα μεγάλο πρόγραμμα ενισχύσεων μιας από τις σημαντικότερες εσωτερικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «εθνικοποιείται» κατ' αυτόν τον τρόπο, χωρίς να υπάρχει ανάγκη, δεδομένου ότι υπάρχουν ήδη ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά μέσα για την ανάληψη δράσεων υπέρ του περιβάλλοντος σε τοπικό επίπεδο.

2.3 Δεν θεωρεί σκόπιμο το γεγονός ότι τα στοιχεία που πλαισιώνουν τις χρηματοδοτούμενες δράσεις εντάσσονται σε πολυετές στρατηγικό πρόγραμμα και σε ετήσια προγράμματα εργασίας και τονίζει, σε σχέση με αυτό, ότι στην πρόταση κανονισμού δεν διασαφηνίζονται οι όροι χρηματοδοτήσεως (ποσοστό επιχορηγήσεως, δράσεις και κριτήρια επιλεξιμότητας).

2.4 Ζητεί να διασαφηνιστούν η έννοια της ευρωπαϊκής πρόσθετης αξίας, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο ο στόχος αυτός θα πρέπει να μεταφραστεί στο είδος και την επιλογή σχεδίων τα οποία θα ενισχύονται από το LIFE+ αλλά και σε σχέση με τα λοιπά κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα που θα μπορούσαν να παρέμβουν, και τονίζει από την άποψη αυτή ότι χρειάζεται να οριστούν αντικειμενικά κριτήρια και να μελετηθεί η δυνατότητα ειδικής διαμόρφωσης σε σχέση με την προφανή ευρωπαϊκή πρόσθετη αξία.

2.5 Σημειώνει, στον τίτλο 3 της αιτιολογικής έκθεσης που συνοδεύει την πρόταση, ότι υπάρχει βούληση να καταστεί το LIFE+ ένα απλουστευμένο μέσο αναλογικού χαρακτήρα και εύχεται ότι το μέσο αυτό θα εφαρμοστεί με συνετό τρόπο μεταξύ των πέντε βασικών αξόνων παρεμβάσεως, γνωρίζοντας ότι, όποιες και αν είναι οι δημοσιονομικές ανάγκες, το LIFE+ δεν πρέπει να μετατραπεί σε εργαλείο μιας μόνο πλευράς της κοινοτικής πολιτικής για το περιβάλλον και ότι αυτή η στάση επαγρύπνησης πρέπει να τηρηθεί και στους δύο πολυετείς προγραμματισμούς που προβλέπονται σε κοινοτικό επίπεδο (2007-2009 και 2010-2013), καθώς επίσης και στην περίπτωση των εθνικών προγραμματισμών.

2.6 Ζητεί, συνεπώς, από την Επιτροπή να μελετήσει τις συνέπειες και τη σκοπιμότητα της καθιέρωσης κατώτατων ορίων αναλήψεως υποχρεώσεων για καθένα από τους άξονες προτεραιότητας..

2.7 Εκφράζει τις έντονες ανησυχίες που την διακατέχουν όσον αφορά την διατήρηση των προτεραιοτήτων και των δυνατοτήτων χρηματοδότησης ορισμένων σχεδίων, και συγκεκριμένα του προσδιορισμού και της διαχείρισης των περιοχών και του δικτύου NATURA 2000, καθώς και σχεδίων για τη βελτίωση της οικολογικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων, θεωρεί ότι τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών 2007-2013 δεν εγγυώνται την επαρκή λειτουργία του δικτύου, και καλεί την Επιτροπή να διευκρινίσει τις δομές και τα διαθέσιμα κονδύλια (που έχουν δεσμευθεί) σε καθένα από τα χρηματοδοτικά μέσα εκτός του LIFE+ (FEADER, FEDER), τα οποία θα πρέπει να μπορούν να χρησιμεύσουν ως πηγή χρηματοδότησης για τα σχέδια αυτά..

2.8 ζητεί από την Επιτροπή κατ' αρχήν τη δραστική αύξηση του προβλεπόμενου για το LIFE+ δημοσιονομικού πλαισίου που έχει οριστεί στα 300 εκατομμύρια ευρώ κατ' έτος, προκειμένου να είναι δυνατή η επιτυχής ανταπόκριση στις διαφορετικές απαιτήσεις, και να εγγυηθεί ότι ένα ελάχιστο ποσοστό τους θα είναι αφιερωμένο στη λειτουργία του δικτύου NATURA 2000.

2.9 Διερωτάται σχετικά με την ανάπτυξη και την εφαρμογή της πολιτικής για το περιβάλλον σε σχέση με την παρέμβαση «εφαρμογή και διακυβέρνηση» που αποσκοπεί στη βελτίωση της «γνωσιολογικής βάσης»· χωρίς να αμφισβητείται η αναγκαιότητα αυτή, φαίνεται ότι οι εν λόγω παρεμβάσεις εμπίπτουν κατά προτεραιότητα στις δράσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού περιβάλλοντος (ΕΟΠ).

2.10 Καλεί συνεπώς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προσδιορίσει καλύτερα τις δράσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο αυτό και το συντονισμό τους με τις πρωτοβουλίες και τους προϋπολογισμούς του ΕΟΠ.

Βρυξέλλες, 14 Απριλίου 2005

3. Συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην υλοποίηση του LIFE+

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

3.1 Θεωρεί ότι τα κονδύλια που έχουν δεσμευθεί για τη βελτίωση του περιβάλλοντος στα πλαίσια των επόμενων δημοσιονομικών προοπτικών πρέπει να εξασφαλίσουν μιαν αποτελεσματική και αποδοτική δράση η οποία συμπληρώνει τις δράσεις σε επίπεδο ΕΕ, με τρόπο που να ενισχύει τις δράσεις που αναλαμβάνονται σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο και τονίζει ότι το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αυτών επιβαρύνει τοπικούς και περιφερειακούς φορείς και ότι οι αντίστοιχες αρχές είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες που παρεμβαίνουν για τη χρηματοδότηση των δράσεων αυτών.

3.2 Θεωρεί ότι το μέσο LIFE+ δεν πρέπει συνεπώς να αποτελεί ένα απλό εργαλείο που συνοδεύει τις παρεμβάσεις αυτές αλλά, όπως συμβαίνει με τα σχέδια που χρηματοδοτούνται σήμερα από το LIFE, ένα χρηματοδοτικό μέσο που είναι προσανατολισμένο στις πρωτοβουλίες που αποφέρουν πρόσθετη ευρωπαϊκή αξία στο χώρο των κοινοτικών πολιτικών για το περιβάλλον.

3.3 Αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη χάραξη και την εφαρμογή των προγραμμάτων χρηματοδότησης στον τομέα του περιβάλλοντος· συνεπώς, διακατέχεται από ανησυχία επειδή ο ρόλος αυτός δεν παρουσιάζεται με σαφή και ρητό τρόπο στην πρόταση κανονισμού, και αυτό μάλιστα παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή επιθυμεί διακαώς να αποκεντρώσει τον προγραμματισμό και τη διαχείριση του μέσου LIFE+.

3.4 Κρίνει ότι υπάρχουν ορισμένες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του LIFE+ οι οποίες θα έπρεπε να διευκρινιστούν όσον αφορά στον τρόπο με τον οποίο το μέσο αυτό προσφέρει ένα μηχανισμό συγχρηματοδότησης με τα κράτη μέλη, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές καθώς και άλλους δημοσίους ή ιδιωτικούς φορείς και τονίζει στο πλαίσιο αυτό τις δυσχέρειες αποδέσμευσης πόρων που αντιμετωπίζουν διάφοροι παράγοντες — ιδιαιτέρως του ιδιωτικού τομέα — για τη χρηματοδότηση περιβαλλοντικών προγραμμάτων χαμηλής αποδοτικότητας με βάση μια απλώς εθελοντική προσέγγιση.

3.5 Ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, να μελετηθούν ευέλικτες μέθοδοι συνεργασίας και να εφαρμοστεί μια προσέγγιση η οποία στηρίζεται σε ένα τριμερές πρότυπο, προσανατολισμένο σε συμβατικές δράσεις οι οποίες διασυνδέουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές με την προσπάθεια για την υλοποίηση πολιτικών στόχων, με απώτερη επιδίωξη την ενδυνάμωση των μηχανισμών εφαρμογής.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί ειδικών μέτρων στον τομέα της γεωργίας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης»

(2005/C 231/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί ειδικών μέτρων στον τομέα της γεωργίας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης [COM(2004) 687 τελικό — 2004/0247 (CNS)]

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 28ης Οκτωβρίου 2004 να ζητήσει, με βάση το άρθρο 265, παράγραφος 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα αυτό·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την απόφαση του Προέδρου της 20ης Ιανουαρίου 2005 να αναθέσει την επεξεργασία της γνωμοδότησης αυτής στην επιτροπή «βιώσιμη ανάπτυξη»·

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της για την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τα μέτρα περί εφαρμογής του άρθρου 200.2 σχετικά με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (COM(2000) 0147 τελικό — CdR 156/2000 fin ([1]))

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της σχετικά με το σύνολο προτάσεων κανονισμού της Επιτροπής με θέμα «*Μακροπρόθεσμη πολιτική προοπτική για μια αειφόρο γεωργία*» (COM(2003) 23 τελικό — CdR 66/2003 fin ([2]))

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη γνωμοδότησή της για την Ανακοίνωση της Επιτροπής «μία ενισχυμένη εταιρική σχέση για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες» (COM(2004) 343 τελικό — CdR 61/2004 fin)

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Μία ενισχυμένη εταιρική σχέση για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες: απολογισμός και προοπτικές» COM(2004) 543 τελικό

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 509/2004 REV.1) που υιοθέτησε η επιτροπή «βιώσιμη ανάπτυξη» στις 1 Μαρτίου 2005 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. **Alfred ALMONT** Δημάρχου της πόλης Schoelcher (FR, PPE)·

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ

1. ότι οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, όπως ορίζονται στο άρθρο 299.2 της Συνθήκης, επωφελούνται από το 2001 από ένα ειδικό πλαίσιο κοινοτικής παρέμβασης στον τομέα της γεωργίας, το αποκαλούμενο «πρόγραμμα ειδικών μέτρων λόγου του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα εξόχως απόκεντρων περιφερειών» που στηρίζονται σε σχετική απόφαση που έλαβε το Συμβούλιο το 1989·

2. ότι τα προγράμματα αυτά εντάσσονται στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και περιλαμβάνουν μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων αυτών των περιφερειών·

3. ότι, παρά την σκοπιμότητα και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που εφαρμόστηκαν, τα προβλήματα διαρθρωτικού χαρακτήρα που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες (και ιδιαίτερα η εξάρτησή τους από έναν μικρό αριθμό παραγωγικών τομέων, η μεγάλη απόσταση από τα κέντρα προμήθειας και τις μεγάλες αγορές, το υπερβολικό κόστος που αυτό συνεπάγεται, η έλλειψη αυτάρκειας όσον αφορά την παραγωγή τροφίμων) δικαιολογούν απόλυτα τη διατήρηση αλλά και την ενίσχυση αυτών των προγραμμάτων, ιδιαίτερα μέσω μέτρων για την υποστήριξη της προμήθειας σε πρώτες ύλες για την παραγωγή ζωοτροφών και τροφίμων, καθώς και μέτρων για την υποστήριξη δυνατοτήτων στην κτηνοτροφία, στην καλλιέργεια οπωροκηπευτικών, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης αυτών των περιφερειών·

([1]) ΕΕ C 144, 16.05.2001, σ. 11
([2]) ΕΕ C 256, 24.10.2003, σ. 18.

4. ότι η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της «μία ενισχυμένη εταιρική σχέση για τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες», που εξέδωσε το Μάιο 2004, ανέφερε ότι «και μετά τη μεταρρύθμιση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής κατά το 2003 θα πρέπει αφενός να διασφαλιστεί η σταθερότητα των χορηγούμενων πόρων για τη διατήρηση της ενίσχυσης προς τις υπεραπομακρυσμένες περιφέρειες και αφετέρου να αποκεντρωθούν στο μέτρο του δυνατού οι διαδικασίες λήψης των αποφάσεων και να απλοποιηθούν οι κανόνες διαχείρισης» των προγραμμάτων αυτών·

5. ότι η προτεινόμενη μεταρρύθμιση που θα πραγματοποιηθεί πριν από το 2007, παρά το χρονοδιάγραμμα ορισμένων μέτρων δεν πρόκειται να επηρεάσει ουσιαστικά τον τρέχοντα προγραμματισμό και ότι δεν θα θέσει σε οικονομικά μειονεκτική θέση τις περιφέρειες που αφορά το πρόγραμμα·

6. ότι η Επιτροπή, προτείνοντας τη στήριξη των χορηγούμενων πόρων για το κεφάλαιο «εφοδιασμός» των σχετικών προγραμμάτων, στο μέσο όρο της ιστορικής βάσης αναφοράς της περιόδου 2001-2002, θέτει ουσιαστικά σε μειονεκτική θέση τις δικαιούχες περιφέρειες και αγνοεί ότι το 2001 δεν είχε ακόμη τεθεί σε εφαρμογή το νέο νομικό πλαίσιο. Επίσης, αποσιωπά κάθε ενδεχόμενη αύξηση των αναγκών σε εφοδιασμό και δεν διασφαλίζει την ευελιξία που είναι απαραίτητη για την εξέλιξη του καθεστώτος·εφοδιασμού·

7. ότι πέρα από τα μέτρα διαχείρισης, η προτεινόμενη μεταρρύθμιση τροποποιεί και τη νομική μορφή των προγραμμάτων, εφόσον συγχωνεύει τους κανονισμούς 1452/2001, 1453/2001, 1454/2001σε έναν ενιαίο κανονισμό·

8. ότι έχει θεμελιώδη σημασία να ληφθεί μέριμνα ώστε η μεταρρύθμιση του τρόπου διαχείρισης του μέσου που προτείνει η Επιτροπή να μην θίξει τις αρχές και τους βασικούς στόχους του προγράμματος POSEI και κυρίως έννοιες όπως:

   α) αντιστάθμιση των μειονεκτημάτων που οφείλονται στον εξόχως απόκεντρο χαρακτήρα των περιφερειών αυτών·

   β) ενίσχυση της διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων στη γεωργία·

   γ) ανάπτυξη διαφοροποιημένων οικονομικών τομέων προκειμένου να διατηρηθεί η απασχόληση σε τοπικό επίπεδο·

   δ) ο στόχος της αυτάρκειας στον τομέα των τροφίμων·

9. ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές των δικαιούχων κρατών μελών διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη και ότι θα ήταν σκόπιμο να συνάδουν οι παρεμβάσεις της Επιτροπής στους τομείς που καλύπτει ο προτεινόμενος κανονισμός με τις αναπτυξιακές πολιτικές που εφαρμόζονται σε τοπικό επίπεδο·

Κατά την 59η σύνοδο ολομέλειάς της, της 13ης και 14ης Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 14ης Απριλίου), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. **Οι θέσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1.1 **κρίνει** ότι ο κανονισμός αυτός, που αφορά ειδικά τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ένωσης, θα πρέπει να στηρίζεται αποκλειστικά στο άρθρο 299.2 της Συνθήκης, δεδομένου ότι το άρθρο αυτό εξακολουθεί να αποτελεί τη νομική βάση για την εφαρμογή ειδικών μέτρων για τις εξόχως απόμακρες περιφέρειες και στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής·

1.2 **επιδοκιμάζει** το γεγονός ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει την χρησιμότητα της ενισχυμένης εταιρικής σχέσης με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, προκειμένου να αντιμετωπίζονται με πιο εύστοχο τρόπο τα ειδικά προβλήματα των περιφερειών αυτών, στο πλαίσιο προγραμμάτων στήριξης και ανάπτυξης της γεωργίας τους·

1.3 **υπογραμμίζει,** ωστόσο, ότι η διαχείριση των προγραμμάτων αυτών δεν πρέπει να προδικάζει την κατανομή των συνταγματικών αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και των τοπικών αρχών των εξόχως απόκεντρων περιφερειών όσον αφορά την παρέμβαση στο γεωργικό τομέα·

1.4 **κρίνει** ότι η απλούστευση της μεθόδου διαχείρισης που επιθυμεί η Επιτροπή μέσω της επιδίωξης μιας όσο το δυνατό μεγαλύτερης αποκέντρωσης, πρέπει να συνοδεύεται με μια απλούστευση των διαδικασιών, και ιδιαίτερα των διαδικασιών προγραμματισμού, αξιολόγησης, παρακολούθησης και ελέγχου των προγραμμάτων, τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τους δικαιούχους φορείς·

1.5 **επιμένει** στην άποψη ότι η απλοποίηση των μεθόδων διαχείρισης δεν πρέπει να οδηγήσει σε ριζική μεταρρύθμιση του συστήματος ούτε να επηρεάζει τη βιωσιμότητα ή το αντικείμενο των μέτρων αυτών· ότι κατά συνέπεια θα πρέπει να επιτραπεί μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη μέλη όσον αφορά τον καθορισμό και ενδεχομένως την προσαρμογή των μέτρων και του επιπέδου των ενισχύσεων που προβλέπονται στα εν λόγω προγράμματα·

1.6 **υπογραμμίζει** επίσης το γεγονός ότι η προτεινόμενη μεταρρύθμιση δεν πρέπει να επηρεάσει αρνητικά την απαραίτητη οικονομική υποστήριξη της υλοποίησης των προγραμμάτων· και ότι συνεπώς η επιδιωκόμενη σταθεροποίηση του προϋπολογισμού δε συμβιβάζεται με την έννοια της ανάπτυξης στην οποία στηρίζονται τα προγράμματα·

1.7 **κρίνει** ότι συνεπώς η κοινοτική στήριξη του εφοδιασμού των εξόχως απόμακρων περιφερειών πρέπει να ανταποκρίνεται στη σημερινή κατάσταση όπως αντικατοπτρίζεται στα ιστορικά στοιχεία αναφοράς, αλλά ότι πρέπει, επίσης, να έχει ως βάση υπολογισμού το 2004 για υπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα και το μέσο όρο των ετών 2002, 2003 και 2004 για τις νήσους Μαδέρα, Αζόρες και Κανάριους Νήσους, καθώς επίσης να επιτρέπει την σταδιακή προσαρμογή του δημοσιονομικού προϋπολογισμού στην εξέλιξη των αναγκών, και κυρίως να συμβάλλει στην αντιμετώπιση του συχνά άνισου ανταγωνισμού τρίτων χωρών·

1.8 **υπενθυμίζει** ότι η κοινοτική ενίσχυση για μέτρα υποστήριξης της τοπικής παραγωγής πρέπει να έχει διάρκεια, ώστε να δοθεί μια μακροπρόθεσμη προοπτική στους επιλέξιμους τομείς, γεγονός που απαιτεί την ανάληψη μακροπρόθεσμων δεσμεύσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων φορέων· ότι κατά συνέπεια, τα προτεινόμενα προγράμματα πρέπει να είναι πολυετή·

1.9 προκειμένου να ληφθούν υπόψη όσο το δυνατό περισσότεροι παράγοντες, τόσο οικονομικού χαρακτήρα (διακυμάνσεις των αγορών…) όσο και κλιματικού χαρακτήρα (κυκλώνες, θύελλες, ξηρασίες…), παράγοντες που μπορεί να δυσχεράνουν την εφαρμογή ορισμένων μέτρων, **εύχεται** να προσδιοριστεί το ύψος της επιδότησης των μέτρων αυτών με όσο το δυνατό μεγαλύτερη ευελιξία ώστε να είναι δυνατή η προσαρμογή των πόρων στα επιμέρους μέτρα αλλά και σε κάθε έτος του προτεινόμενου προγραμματισμού·

1.10 **ζητά** να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα, με βάση τις διατάξεις που υιοθέτησε το Συμβούλιο στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ 2003, να αυξήσει τους πόρους που χορηγούνται για την ενίσχυση της τοπικής παραγωγής που αναφέρεται στον τίτλο III της πρότασης κανονισμού, ώστε να ληφθεί υπόψη ο ρυθμός ανάπτυξης της τοπικής παραγωγής·

1.11 **φρονεί ότι** το εν λόγω καθεστώς στήριξης, που προωθεί την οικονομική διαφοροποίηση της γεωργίας και την ανάπτυξη των αλυσίδων παραγωγής, με σκοπό στη στήριξη της τοπικής απασχόλησης, δεν πρέπει να επηρεάζει αρνητικά την εξέλιξη αγροβιομηχανικών μονάδων που χρησιμοποιούν πρώτες ύλες, οι οποίες υπάγονται στο ειδικό καθεστώς εφοδιασμού, αποκλειστικά για τον αυτοεφοδιασμό και για τις ιστορικές εξαγωγές, λόγω του μικρού τους όγκου, είτε ως προς τις διαστάσεις τους, είτε ως προς την αγορά τους, ο οποίος χαρακτηρίζει τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και τις τοποθετεί σε δυσμενή θέση, σε μια αγορά όλο και περισσότερο ανοιχτή και ανταγωνιστική.

2. **Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Σύσταση 1

Προοίμιο, πρώτο εδάφιο

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 36, 37 και 299 παράγραφος 2,	έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ~~ιδίως τα άρθρα 36, 37 και~~ το άρθρο 299 παράγραφος 2,

Αιτιολογία

Το άρθρο 299.2 αποτελεί κατάλληλη νομική βάση για τα μέτρα που προτείνονται στο πλαίσιο του σχεδίου κανονισμού και ειδικά για τα μέτρα που αφορούν τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες. Για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, το άρθρο αυτό, εφόσον αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Συνθήκης, πρέπει να αποτελεί κοινό δίκαιο, τη στιγμή μάλιστα που, με την ισχύουσα μορφή του, όχι μόνο δεν απειλεί την ενότητα της Ένωσης, αλλά συμβάλει στους στόχους συνοχής που η ίδια έχει καθορίσει.

Σύσταση 2

Τίτλος II

Ειδικό καθεστώς εφοδιασμού

Άρθρο 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
1. Καθιερώνεται ειδικό καθεστώς εφοδιασμού για τα απαριθμούμενα στο παράρτημα I γεωργικά προϊόντα τα οποία είναι ουσιαστικής σημασίας στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, για την κατανάλωση από τον άνθρωπο ή τη μεταποίηση και ως γεωργικές εισροές.	1. Καθιερώνεται ειδικό καθεστώς εφοδιασμού για τα ~~απαριθμούμενα στο παράρτημα I της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,~~ γεωργικά προϊόντα, τα οποία είναι ουσιαστικής σημασίας στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, για την κατανάλωση από τον άνθρωπο ή τη μεταποίηση και ως γεωργικές εισροές. Τα εν λόγω προϊόντα θα διευκρινίζονται βάσει του πολυετούς ειδικού προγράμματος που θα υποβάλλει το κάθε κράτος μέλος.

Αιτιολογία

Η Επιτροπή επισυνάπτει στον Κανονισμό του Συμβουλίου τον κατάλογο των προϊόντων που καλύπτονται από το ειδικό καθεστώς εφοδιασμού. Εκτός αυτού, προτείνει να δύναται να τροποποιείται ο εν λόγω κατάλογος σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπολογίας (βλ. άρθρο 5, παράγραφος 2, της πρότασης κανονισμού). Η Επιτροπή των Περιφερειών συμμερίζεται το στόχο της Επιτροπής για απλούστευση του καθεστώτος και προτείνει να χορηγείται μεγαλύτερη ευελιξία στα κράτη μέλη. Φρονεί ότι ο κατάλογος θα πρέπει να καθορίζεται αποκλειστικά κατά την υιοθέτηση των προγραμμάτων, βάσει προτάσεως των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

Σύσταση 3

Άρθρο 4, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
2. Ο περιορισμός που προβλέπεται στην παράγραφο 1, δεν εφαρμόζεται στα μεταποιημένα προϊόντα στις εξόχως απόκεντρες περιοχές για τα οποία χρησιμοποιήθηκαν προϊόντα που έχουν λάβει ενίσχυση βάσει του ειδικού καθεστώτος εφοδιασμού~~:~~ .	2. Ο περιορισμός που προβλέπεται στην παράγραφο 1, δεν εφαρμόζεται στα μεταποιημένα προϊόντα στις εξόχως απόκεντρες περιοχές για τα οποία χρησιμοποιήθηκαν προϊόντα που έχουν λάβει ενίσχυση βάσει του ειδικού καθεστώτος εφοδιασμού~~:~~ .
α) τα οποία εξάγονται προς τις τρίτες χώρες ή αποστέλλονται προς την υπόλοιπη Κοινότητα εντός των ορίων των ποσοτήτων που αντιστοιχούν στις παραδοσιακές αποστολές και στις παραδοσιακές εξαγωγές. Οι ποσότητες αυτές και οι παραλήπτριες τρίτες χώρες καθορίζονται από την Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 26 παράγραφος 2, με βάση το μέσο όρο των αποστολών ή των εξαγωγών κατά τα έτη 1989, 1990 και 1991·	~~α) τα οποία εξάγονται προς τις τρίτες χώρες ή αποστέλλονται προς την υπόλοιπη Κοινότητα εντός των ορίων των ποσοτήτων που αντιστοιχούν στις παραδοσιακές αποστολές και στις παραδοσιακές εξαγωγές. Οι ποσότητες αυτές και οι παραλήπτριες τρίτες χώρες καθορίζονται από την Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 26 παράγραφος 2, με βάση το μέσο όρο των αποστολών ή των εξαγωγών κατά τα έτη 1989, 1990 και 1991.~~
β) τα οποία εξάγονται προς τις τρίτες χώρες στο πλαίσιο ενός περιφερειακού εμπορίου, τηρουμένων των όρων που καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 26 παράγραφος 2·	~~β) τα οποία εξάγονται προς τις τρίτες χώρες στο πλαίσιο ενός περιφερειακού εμπορίου, τηρουμένων των όρων που καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 26 παράγραφος 2.~~
γ) τα οποία αποστέλλονται από τις Αζόρες στη Μαδέρα και αντίστροφα.	~~γ) τα οποία αποστέλλονται από τις Αζόρες στη Μαδέρα και αντίστροφα.~~
Δεν χορηγείται καμία επιστροφή στις εξαγωγές των εν λόγω προϊόντων.	Δεν χορηγείται καμία επιστροφή στις εξαγωγές των εν λόγω προϊόντων.

Αιτιολογία

Ο περιορισμός αυτός ενδέχεται να αποβεί εξαιρετικά ζημιογόνος για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες.

Η βιώσιμη ανάπτυξη του αγροτικού κόσμου στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από την ύπαρξη αγροβιομηχανίας που να αξιοποιεί τα προϊόντα της τοπικής παραγωγής, και η οποία κανονικά εκλαμβάνεται ως σημαντικός παράγοντας ανάπτυξης, και λόγω των θέσεων εργασίας που δημιουργεί, αλλά και ως φορέας καινοτομίας, χάρη στην εισαγωγή νέων καλλιεργειών, πρακτικών κ.λπ.

Ο μικρός όγκος, είτε από άποψη διαστάσεων, είτε από άποψη αγοράς, που χαρακτηρίζει τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, συνιστά σημαντικό περιορισμό για την ανάπτυξη της αγροβιομηχανίας, σε μια αγορά όλο και περισσότερο ανοιχτή και ανταγωνιστική.

Σύσταση 4

Άρθρο 5, παράγραφος 2

Κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία
2. Τα προγράμματα εφοδιασμού εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 26 παράγραφος 2. Ο κατάλογος των προϊόντων που εμφαίνονται στο παράρτημα I, μπορεί να αναθεωρηθεί σύμφωνα με την ίδια διαδικασία, ανάλογα με την εξέλιξη των αναγκών των εξόχως απόκεντρων περιοχών.	2. Τα προγράμματα εφοδιασμού εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 26 παράγραφος 2~~. Ο κατάλογος των προϊόντων που εμφαίνονται στο παράρτημα I, μπορεί να αναθεωρηθεί σύμφωνα με την ίδια διαδικασία~~, ανάλογα με την εξέλιξη των αναγκών των εξόχως απόκεντρων περιοχών.

Αιτιολογία

Προκειμένου να αυξηθεί η επιδιωκόμενη από την Επιτροπή απλούστευση του μηχανισμού και να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή ευελιξία των κρατών μελών, προτείνεται ο κατάλογος των επιλέξιμων προϊόντων να ορίζεται από το εκάστοτε κράτος μέλος, βάσει προγραμματισμού. Η Επιτροπή θα εξακολουθεί να ελέγχει την επιλογή των προϊόντων από τα κράτη μέλη, κατά την υιοθέτηση των προγραμμάτων, προβλέποντας τα προϊόντα, τις ποσότητες και τα επίπεδα της ενίσχυσης. Θα εξακολουθήσει να ζητείται η γνώμη των κρατών μελών, βάσει της διαδικασίας της επιτροπολογίας, η οποία προϋποτίθεται για την έγκριση των προγραμμάτων εφοδιασμού.

Σύσταση 5

Άρθρο 8 β)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
	Ζάχαρη Κατά την περίοδο που αναφέρεται στο πρώτο μέρος του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΚ) 1260/2001, η ζάχαρη C που θεωρείται στο άρθρο 13 του ίδιου κανονισμού ότι εξάγεται δυνάμει των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚΕ) αριθ. 2670/81 της Επιτροπής και διατίθεται προς κατανάλωση στη Μαδέρα και τις Καναρίους Νήσους ως λευκή ζάχαρη με κωδικό NC 1701 ή στις Αζόρες ως ακατέργαστη ζάχαρη με κωδικό NC 1701 12 10 θα απολαμβάνει, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, του καθεστώτος εξαίρεσης από εισαγωγικούς δασμούς, εντός των ορίων των σχεδίων για τις προβλέψεις εφοδιασμού που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Αιτιολογία

Το ζητούμενο είναι να συμπεριληφθεί στην πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου το άρθρο 18 του κανονισμού 20/2002 της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 127/2005 της Επιτροπής, το οποίο καθιερώνει τη δυνατότητα εισαγωγής ζάχαρης C στα Κανάρια, τη Μαδέρα και τις Αζόρες. Με δεδομένο ότι η πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για το νέο κανονισμό POSEI καλύπτει ήδη πολλές από τις περιπτώσεις που θα συμπεριληφθούν στο μεταγενέστερο κανονισμό περί εφαρμογής, θεωρείται σκόπιμο να συμπεριληφθεί το άρθρο αυτό στην προαναφερθείσα πρόταση κανονισμού POSEI για να διατηρηθεί η νομική κάλυψη των εισαγωγών ζάχαρης C στις εν λόγω εξόχως απόκεντρες περιοχές.

Σύσταση 6

Τίτλος III

Μέτρα για την τοπική γεωργική παραγωγή

Άρθρο 9

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
1. Θεσπίζονται κοινοτικά προγράμματα στήριξης στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, τα οποία περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για την τοπική γεωργική παραγωγή που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του τρίτου μέρους, τίτλος II, της συνθήκης ΕΚ.	1. Θεσπίζονται πολυετή κοινοτικά προγράμματα στήριξης στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, τα οποία περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα για την τοπική γεωργική παραγωγή που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του τρίτου μέρους, τίτλος II, της συνθήκης ΕΚ.

Αιτιολογία

Η λογική του προγραμματισμού πρέπει να συνεπάγεται μια αντίστοιχη λογική για την πρόοδο της εφαρμογής των μέτρων. Σε τομείς όπως η καλλιέργεια κηπουρικών προϊόντων και η κτηνοτροφία που απαιτούν μακροπρόθεσμη ευκρίνεια, τα προγράμματα πρέπει να καλύπτουν όλη τη διάρκεια την μελλοντικής περιόδου προγραμματισμού δηλαδή την περίοδο 2007-2013.

Σύσταση 7

Άρθρο 12

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
Ένα κοινοτικό πρόγραμμα στήριξης περιλαμβάνει: α) την περιγραφή με ποσοτικά στοιχεία της κατάστασης της γεωργικής παραγωγής, που, λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα αποτελέσματα της αξιολόγησης, παρουσιάζει τις ανισότητες, τα κενά και τις δυνατότητες ανάπτυξης, τους διατιθέμενους χρηματοδοτικούς πόρους και τα κυριότερα αποτελέσματα των ενεργειών που έχουν αναληφθεί δυνάμει των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3763/91 του Συμβουλίου, (ΕΟΚ) αριθ. 1600/92 του Συμβουλίου, (ΕΟΚ) αριθ. 1601/92 του Συμβουλίου, (ΕΚ) αριθ. 1452/2001, (ΕΚ) αριθ. 1453/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1454/2001·	Ένα κοινοτικό πρόγραμμα στήριξης περιλαμβάνει: α) την περιγραφή με ποσοτικά στοιχεία της κατάστασης της γεωργικής παραγωγής, που, λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα αποτελέσματα της αξιολόγησης, παρουσιάζει τις ανισότητες, τα κενά και τις δυνατότητες ανάπτυξης, τους διατιθέμενους χρηματοδοτικούς πόρους και τα κυριότερα αποτελέσματα των ενεργειών που έχουν αναληφθεί δυνάμει των κανονισμών ~~(ΕΟΚ) αριθ. 3763/91 του Συμβουλίου, (ΕΟΚ) αριθ. 1600/92 του Συμβουλίου, (ΕΟΚ) αριθ. 1601/92 του Συμβουλίου, (ΕΚ)~~ αριθ. 1452/2001, (ΕΚ) αριθ. 1453/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1454/2001·

Αιτιολογία

Η αξιολόγηση που απαιτεί η Επιτροπή δεν πρέπει να είναι αναδρομική έως το 1991, κυρίως εφόσον έχει ήδη αξιολογήσει τα προγράμματα POSEIDOM, POSEIMA και POSEICAN το 2000, δηλαδή πριν από την υιοθέτηση των κανονισμών 1452/2001, 1453/2001 και 1454/2001.

Από την άλλη πλευρά, η Επιτροπή δεν έχει αξιολογήσει ακόμη τους προαναφερθέντες κανονισμούς, όπως προβλέπεται στα άρθρα τους 27§2, 39§2 και 25§2. Τα κράτη μέλη δεν είναι αρμόδια να ανταποκριθούν στην υποχρέωση αυτή.

Εξάλλου, η αξιολόγηση του αντίκτυπου των μέτρων που έχουν ληφθεί από το 1991 αντίκειται και στην επιδιωκόμενη απλούστευση του κανονισμού και θα επιβάρυνε σημαντικά τα κράτη μέλη. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να καλύπτει η αξιολόγηση των μέτρων POSEI την περίοδο της εφαρμογής τους από την υιοθέτηση των τελευταίων κανονισμών και μετά, δηλαδή τα έτη 2002, 2003 και 2004.

Σύσταση 8

Άρθρο 12 δ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
δ) χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων και ενδεικτικό γενικό χρηματοδοτικό πίνακα όπου παρουσιάζονται συνοπτικά οι διατιθέμενοι πόροι·	δ) χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων και ενδεικτικό γενικό χρηματοδοτικό πίνακα όπου παρουσιάζονται συνοπτικά οι διατιθέμενοι πόροι· θα μπορούσε επίσης να προβλεφθεί δημοσιονομική ευελιξία μεταξύ μέτρων του ίδιου προγράμματος, η οποία να ισχύει καθ' όλη τη διάρκειά του.

Αιτιολογία

Η ιδιαίτερη κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών και ιδιαίτερα οι πολύ μικρές αγορές και η εξάρτησή τους από έναν περιορισμένο αριθμό οικονομικών τομέων συνεπάγεται έντονη αλληλεξάρτηση μεταξύ των τομέων που αφορά το προτεινόμενο πρόγραμμα. Προκειμένου να μπορούν οι τομείς αυτοί να αξιοποιήσουν κάθε δυνατότητα ανάπτυξης αλλά και λαμβανομένης υπόψη της ευκταίας απλοποίησης της διαχείρισης των μηχανισμών, προκειμένου επίσης να διασφαλισθεί η επιδιωκόμενη αποτελεσματικότητά τους, θα ήταν σκόπιμο να καταστεί δυνατή μια όσο το δυνατό μεγαλύτερη δημοσιονομική ευελιξία μεταξύ των επιμέρους μέτρων του ίδιου προγράμματος καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής του.

Σύσταση 9

Άρθρο 19, παράγραφος 2

Κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999, τα σταφύλια που προέρχονται από άμεσα παραγωγικές υβριδικές ποικιλίες αμπέλου των οποίων απαγορεύεται η καλλιέργεια (Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton, Herbemont) και τα οποία συλλέγονται στις περιοχές των Αζόρων και της Μαδέρας, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την παραγωγή οίνου ο οποίος κυκλοφορεί μόνο εντός των περιοχών αυτών.	2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999, τα σταφύλια που προέρχονται από άμεσα παραγωγικές υβριδικές ποικιλίες αμπέλου των οποίων απαγορεύεται η καλλιέργεια (Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton, Herbemont) και τα οποία συλλέγονται στις περιοχές των Αζόρων και της Μαδέρας, μπορούν να χρησιμοποιούνται για την παραγωγή οίνου ο οποίος κυκλοφορεί μόνο εντός των περιοχών αυτών.
Η Πορτογαλία προβαίνει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006, στη βαθμιαία καταστροφή της καλλιέργειας των εκτάσεων που είναι φυτεμένες με άμεσα παραγωγικές υβριδικές ποικιλίες αμπέλου των οποίων απαγορεύεται η καλλιέργεια, με τη βοήθεια ενισχύσεων, ανάλογα με την περίπτωση, που προβλέπονται στο κεφάλαιο III τίτλος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999.	Η Πορτογαλία προβαίνει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου ~~2006~~ 2013, στη βαθμιαία καταστροφή της καλλιέργειας των εκτάσεων που είναι φυτεμένες με άμεσα παραγωγικές υβριδικές ποικιλίες αμπέλου των οποίων απαγορεύεται η καλλιέργεια, με τη βοήθεια ενισχύσεων, ανάλογα με την περίπτωση, που προβλέπονται στο κεφάλαιο III τίτλος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999.

Αιτιολογία

Λόγω των γεωφυσικών συνθηκών της Περιφέρειας (το 88 % της έκτασης έχει κλίσεις μεγαλύτερες από 16 %) και της χωροταξικής διάρθρωσης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, οι οποίες έχουν μέση έκταση κατώτερη των 0,4 εκταρίων που κατανέμονται σε πολλά τμήματα πολύ μικρών διαστάσεων, η αναδιάρθρωση της αμπελοκαλλιέργειας συνιστά δυσχερή και αναγκαστικά δαπανηρή διαδικασία. Λαμβανομένης υπόψη της κοινωνικοοικονομικής σημασίας που έχει η καλλιέργεια αυτή στην Περιφέρεια, έχει θεμελιώδη σημασία να παραταθεί η προθεσμία για την αναδιάρθρωση των αμπελώνων όπου καλλιεργούνται ποικιλίες απαγορευμένες από την κοινοτική νομοθεσία.

Σύσταση 10

Άρθρο 20, παράγραφος 4

Κείμενο της Επιτροπής	Τροπολογία
4. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2597/97 του Συμβουλίου, εντός του ορίου των αναγκών της τοπικής κατανάλωσης, η παραγωγή γάλακτος UHT εξ ανασυστάσεως από γάλα σε σκόνη κοινοτικής καταγωγής επιτρέπεται στη Μαδέρα, εφόσον το μέτρο αυτό εξασφαλίζει τη συλλογή και τη διάθεση της παραγωγής γάλακτος από τοπικές μονάδες. Το προϊόν αυτό προορίζεται αποκλειστικά για την τοπική κατανάλωση.	4. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2597/97 του Συμβουλίου, εντός του ορίου των αναγκών της τοπικής κατανάλωσης, η παραγωγή γάλακτος UHT εξ ανασυστάσεως από γάλα σε σκόνη κοινοτικής καταγωγής επιτρέπεται στη Μαδέρα, εφόσον το μέτρο αυτό εξασφαλίζει τη συλλογή και τη διάθεση της παραγωγής γάλακτος από τοπικές μονάδες. Το προϊόν αυτό προορίζεται αποκλειστικά για την τοπική κατανάλωση.
Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφος 2. Οι λεπτομέρειες αυτές προσδιορίζουν ιδίως την ποσότητα νωπού γάλακτος παραγόμενου τοπικώς που πρέπει να αναμειγνύεται με το γάλα UHT εξ ανασυστάσεως, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.	Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 26 παράγραφος 2. Οι λεπτομέρειες αυτές προσδιορίζουν ιδίως την ποσότητα νωπού γάλακτος παραγόμενου τοπικώς που πρέπει να αναμειγνύεται με το γάλα UHT εξ ανασυστάσεως, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο και η εν λόγω ποσότητα είναι υποχρεωτική στην περίπτωση όπου δεν εξασφαλίζεται η διάθεση της τοπικής παραγωγής.

Αιτιολογία

Η προτεινόμενη τροπολογία έχει στόχο να εξασφαλίσει την πλήρη διάθεση της τοπικής παραγωγής γάλακτος και, από την άλλη πλευρά, να παράσχει στην τοπική γαλακτοκομική βιομηχανία μεγαλύτερη ευελιξία κατά τη διαχείριση της τοπικής παραγωγής και του παραγόμενου γάλακτος εξ ανασυστάσεως.

Ο ορισμός ελάχιστης ποσότητας γάλακτος που πρέπει να αναμειγνύεται προξενεί περιορισμούς στον κλάδο, εάν ληφθεί υπόψη ότι το σήμερα ισχύον ποσοστό προξένησε περιορισμούς στον βιομηχανικό κλάδο της Μαδέρας, επειδή οι ποσότητες της τοπικής παραγωγής γάλακτος δεν επαρκούν για να καλύψουν το ποσοστό αυτό.

Σύσταση 11

Άρθρο 24

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
1. Τα μέτρα που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό, με εξαίρεση το άρθρο 16, συνιστούν παρεμβάσεις με σκοπό τη σταθεροποίηση των γεωργικών αγορών κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 του Συμβουλίου.	1. Τα μέτρα που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό, με εξαίρεση το άρθρο 16, συνιστούν παρεμβάσεις με σκοπό τη σταθεροποίηση των γεωργικών αγορών κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 του Συμβουλίου.
2. Η Κοινότητα χρηματοδοτεί τα μέτρα που προβλέπονται στους τίτλους II και III του παρόντος κανονισμού μέχρι ανωτάτου ετησίου ποσού ίσου προς: — για τα ΥΓΔ: 20,7 εκατ. ευρώ, — για τις Αζόρες και τη Μαδέρα: 77,3 εκατ. ευρώ — για τις Καναρίους Νήσους: 127,3 εκατ. ευρώ	2. Η Κοινότητα χρηματοδοτεί τα μέτρα που προβλέπονται στους τίτλους II και III του παρόντος κανονισμού μέχρι ενός ανωτάτου ετησίου ποσού που καθορίζεται με βάση το ποσό που δαπανήθηκε για τη χρηματοδότηση του ειδικού καθεστώτος εφοδιασμού κατά την περίοδο αναφοράς 2004, καθώς και με βάση το ανώτατο όριο των δαπανών για την στήριξη της τοπικής παραγωγής. — ~~για τα ΥΓΔ: 84,7 εκατ. ευρώ,~~ — ~~για τις Αζόρες και τη Μαδέρα: 77,3 εκατ. ευρώ,~~ — ~~για τις Καναρίους Νήσους: 127,3 εκατ. ευρώ.~~
3. Τα ποσά που χορηγούνται ετησίως στα προγράμματα του τίτλου II, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα ακόλουθα ποσά: — για τα ΥΓΔ: 20,7 εκατ. ευρώ, — για τις Αζόρες και τη Μαδέρα: 17,7 εκατ. ευρώ, — για τις Καναρίους Νήσους: 72,7 εκατ. ευρώ.	~~3. Τα ποσά που χορηγούνται ετησίως στα προγράμματα του τίτλου II, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα ακόλουθα ποσά:~~ — ~~για τα ΥΓΔ: 20,7 εκατ. ευρώ,~~ — ~~για τις Αζόρες και τη Μαδέρα: 17,7 εκατ. ευρώ,~~ — ~~για τις Καναρίους Νήσους: 72,7 εκατ. ευρώ.~~

Αιτιολογία

Η Επιτροπή, δεδομένου ότι στηρίζεται στις ιστορικές περιόδους αναφοράς 2001-2003 προκειμένου να προσδιορίσει τον δημοσιονομικό προϋπολογισμό για το ειδικό καθεστώς εφοδιασμού, φαίνεται να αγνοεί τον προοδευτικό χαρακτήρα του δημοσιονομικού προϋπολογισμού, που ήταν ιδιαίτερα αισθητός κατά το έτος 2004, καθώς και τον αντίκτυπο της τροποποίησης του καθεστώτος που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της αναθεώρησης των προγραμμάτων POSEI το 2001. Η χρήση του μέσου όρου ως βάση υπολογισμού αντικατοπτρίζει καλύτερα την πραγματικότητα, διότι επιτρέπει την εξάλειψη των συνεπειών των «εξαιρετικών ετών ή καταστάσεων». Η πρόταση να χρησιμοποιηθεί ως βάση αναφοράς η περίοδος 2002-2004 είναι καταλληλότερη από την πρόταση της Επιτροπής (2002/2003), η οποία δεν συνεκτιμά τα έτη κατά τα οποία ίσχυε η αναθεώρηση των προγραμμάτων POSEI. Ο μέσος όρος της περιόδου 2002-2004 αντικατοπτρίζει καλύτερα την κατάσταση στη Μαδέρα, τις Αζόρες και τις Κανάριους Νήσους.

Μετά το συμβιβασμό που επιτεύχθηκε στο Λουξεμβούργο στις 30 Ιουνίου 2003, χάρη στον οποίο εξαιρέθηκαν οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες από το πεδίο εφαρμογής της αποσύνδεσης των άμεσων ενισχύσεων από την παραγωγή στον τομέα της κτηνοτροφίας, θεωρήθηκε σκόπιμο να προβλεφθεί η εφαρμογή ειδικού προγράμματος που θα ενσωματωθεί στα «μέτρα για την ενίσχυση της τοπικής παραγωγής» που προβλέπονται στο παρόν σχέδιο κανονισμού. Τα κονδύλια που προορίζονται για το πρόγραμμα αυτό καθορίστηκαν με βάση τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο έτος εφαρμογής του προγράμματος για την ΚΟΑ/κτηνοτροφικός τομέας, όπως ορίζει το άρθρο 147 του κανονισμού 1782/2003.

Συνεπώς είναι λογικό να εφαρμοστεί το ίδιο σύστημα υπολογισμού και για το ειδικό καθεστώς εφοδιασμού των γαλλικών υπερπόντιων διαμερισμάτων, με τη χορήγηση κονδυλίων που να αντιστοιχούν στο τελευταίο έτος εφαρμογής του καθεστώτος, δηλαδή το 2004, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης κατάστασης των νήσων αυτών. Τα κονδύλια που προβλέπονται στο άρθρο αυτό πρέπει επομένως να προσαρμοστούν ανάλογα.

Σύσταση 12

Άρθρο 26

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία που προτείνει η ΕΤΠ
1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή διαχείρισης άμεσων ενισχύσεων, η οποία έχει συσταθεί με το άρθρο 144 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003, εκτός εάν πρόκειται για την εφαρμογή του άρθρου 16 του παρόντος κανονισμού, οπότε η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή γεωργικών διαρθρώσεων και αγροτικής ανάπτυξης, η οποία έχει συσταθεί με το άρθρο 50 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.	1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή διαχείρισης άμεσων ενισχύσεων, η οποία έχει συσταθεί με το άρθρο 144 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003, εκτός εάν πρόκειται για την εφαρμογή του άρθρου 16 του παρόντος κανονισμού, οπότε η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή γεωργικών διαρθρώσεων και αγροτικής ανάπτυξης, η οποία έχει συσταθεί με το άρθρο 50 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999. Όσον αφορά τα φυτοϋγειονομικά προγράμματα που προβλέπονται στο άρθρο 18, η Επιτροπή επικουρείται από τη μόνιμη φυτοϋγειονομική επιτροπή που έχει συσταθεί με βάση την απόφαση 76/894/ΕΟΚ

Αιτιολογία

Λαμβανομένης υπόψη της εμβέλειας των φυτοϋγειονομικών προγραμμάτων, αλλά και προκειμένου να υπάρχει συνοχή με τη διαδικασία επιτροπολογίας, κρίνεται σκόπιμο να υπόκειται η υιοθέτηση των φυτοϋγειονομικών προγραμμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 18, στην έγκριση της μόνιμης φυτοϋγειονομικής επιτροπής και όχι της επιτροπής που είναι αρμόδια για τις άμεσες πληρωμές.

Βρυξέλλες, 14 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών κατά την εφαρμογή του Προγράμματος της Χάγης»

(2005/C 231/13)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, την απόφαση του Προεδρείου της, της 15ης Ιουνίου 2004, σύμφωνα με το άρθρο 265(5) της ΣΕΚ, να αναθέσει την επεξεργασία γνωμοδότησης σχετικά με τον «*Χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην εφαρμογή του Προγράμματος της Χάγης*» στην επιτροπή «Συνταγματικά θέματα και ευρωπαϊκή διακυβέρνηση»,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα «*Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης: απολογισμός του προγράμματος Τάμπερε και μελλοντικές κατευθύνσεις*» COM (2004) 401 τελικό, και την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 2ας Ιουνίου 2004, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για το θέμα αυτό,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, τη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, που υπεγράφη στις 29 Οκτωβρίου 2004 και ιδίως την εδραίωση του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στο 1ο μέρος (άρθρο I-42) και στο 3ο μέρος (άρθρα III-257 έως III-277),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών της 4ης και 5ης Νοεμβρίου 2004 (14292/04) κατά τη διάρκεια του οποίου υιοθετήθηκε το νέο πολυετές πρόγραμμα που αποκαλείται «Πρόγραμμα της Χάγης» με στόχο την ενίσχυση του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης για τα επόμενα 5 έτη,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, τη γνωμοδότησή της με θέμα «*Τοπική και περιφερειακή διάσταση του χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης*» (CDR 61/2003 τελικό) [1],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, τη γνωμοδότησή της με θέμα «Πρόληψη της εγκληματικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (CDR 355/2003 τελικό) [2],

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, το σχέδιο γνωμοδότησής της, με θέμα «*η 4η έκθεση για την ιθαγένεια της Ένωσης και η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον Οργανισμό των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων*» (εισηγήτρια: η κα du GRANRUT, μέλος του περιφερειακού συμβουλίου της Πικαρδίας (FR/PPE) (CdR 280/2004),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τον μελλοντικό χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης καθώς και για τους όρους ενίσχυσης της νομιμότητάς τους και της αποτελεσματικότητάς του (A6-0010/2004),

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ, το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 223/2004 rev 1) που υιοθέτησε στις 3 Μαρτίου 2005 η επιτροπή «Συνταγματικά θέματα και ευρωπαϊκή διακυβέρνηση» (εισηγητής: **ο κ. Risto KOIVISTO**, Πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου του Pirkanmaa, Δήμαρχος του Pirkkala (FI-PSE)), και

1) **ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ,** η τοπική και περιφερειακή διάσταση είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την υλοποίηση του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης,

2) **ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ,** οι προσανατολισμοί του Προγράμματος της Χάγης καλύπτουν ευρέως τους τομείς αρμοδιότητας των τοπικών και περιφερειακών αρχών,

κατά την 59η σύνοδο ολομέλειάς της, της 13ης και 14ης Απριλίου 2005 (συνεδρίαση της 14ης Απριλίου) υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

α) *Γενικές παρατηρήσεις*

1.1 **εκτιμά** ότι η εφαρμογή του Προγράμματος της Χάγης αποτελεί σωστή βάση για τη δημιουργία του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, **επισημαίνει** όμως ότι στο Πρόγραμμα της Χάγης δεν έχει ληφθεί επαρκώς υπόψη η συνεισφορά των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την υλοποίηση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης·

1.2 **υπενθυμίζει** ότι σε πολλά κράτη μέλη οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι επίσης αρμόδιες για το δικαστικό τομέα, την αστυνομία και τις εσωτερικές υποθέσεις τόσο όσον αφορά τη θέσπιση όσο και την εφαρμογή της νομοθεσίας και ότι εξάλλου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές παρέχουν πάμπολλες κοινωφελείς υπηρεσίες οι οποίες συμβάλουν στην πρόληψη της εγκληματικότητας και την προαγωγή της κοινωνικής και οικονομικής ένταξης·

1.3 **υπογραμμίζει** την ανάγκη να συνεχιστεί η ανάπτυξη στον τομέα αυτό και **διαπιστώνει** ότι το περιεχόμενο του αρχικού προγράμματος Τάμπερε παραμένει επίκαιρο. Βάση των μέτρων της Ένωσης πρέπει να είναι η ολοκλήρωση της εφαρμογής των κατευθύνσεων του προγράμματος Τάμπερε και του συμπληρώματός του·

[1] ΕΕ C 73 της 23.3.2004, σελ. 41.
[2] ΕΕ C 43 της 18.2.2005, σελ. 10.

1.4 **επισημαίνει** ότι ο σεβασμός της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαστικών συστημάτων καθώς και ένας τρόπος λειτουργίας που να βασίζεται στην αυτονομία και στην ανεξαρτησία των πολιτών είναι καθοριστικής σημασίας για τη δημιουργία μιας ασφαλούς και δίκαιης κοινωνίας·

1.5 **υπογραμμίζει** ότι η γενική κοινωνική ανάπτυξη, που ευνοεί την επίτευξη των στόχων, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη δημιουργία του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η καθιέρωση του χώρου αυτού δεν μπορεί να γίνει μόνο χάρη σε μέτρα για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και άλλων μορφών δράσης·

1.6 **εφιστά την προσοχή** στο γεγονός ότι το υπό εκπόνηση πρόγραμμα για τη δημιουργία του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης δεν θα είναι αποτελεσματικό εάν οι φορείς που δρουν «εκ των κάτω προς τα άνω» δεν εξαλείψουν τις αιτίες της ανασφάλειας όπως η ανισότητα εφόσον ο χώρος αυτός δεν μπορεί να δημιουργηθεί μόνο «εκ των άνω προς τα κάτω» στη βάση προγραμματισμένων δράσεων και για το λόγο αυτό, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για τη δημιουργία του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην Ευρώπη·

1.7 **είναι πεπεισμένη** ότι η πραγματική βάση για την επίτευξη αξιόλογης προόδου όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης θεμελιώνεται με την έναρξη ισχύος της συνθήκης για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Συντάγματος, δεδομένου ότι αυτή απλουστεύει τις διαδικασίες θέσπισης νέας νομοθεσίας και ενισχύει το ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

β) *Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια*

1.8 **θεωρεί** σημαντικό για την υλοποίηση του προγράμματος της Χάγης το γεγονός ότι η ενσωμάτωση του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στη συνταγματική συνθήκη επιβάλλει στην Ένωση την ενεργό δέσμευση όχι μόνο να σέβεται αλλά και να προαγάγει τα θεμελιώδη δικαιώματα στους τομείς της αρμοδιότητάς της·

1.9 **προτίθεται** να ταχθεί υπέρ της σύστασης ενός Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στο διοικητικό συμβούλιο του οποίου να συμμετέχει εκπρόσωπος των τοπικών και περιφερειακών αρχών, γνωρίζοντας ότι η ιθαγένεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα ασκούνται κατά κύριο λόγο στο πλαίσιο της δημοκρατίας της εγγύτητας·

γ) *Άσυλο και μεταναστευτική πολιτική*

1.10 **επικροτεί** το γεγονός ότι με την έναρξη ισχύος της συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης η ΕΕ θα διαθέτει τα μέσα για την κατάρτιση μιας πλήρως εμπεριστατωμένης πολιτικής μετανάστευσης·

1.11 **διαπιστώνει** ότι η πρόοδος που έχει σημειωθεί στον τομέα της μεταναστευτικής πολιτικής δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική. Δεν ολοκληρώθηκαν όλες οι προτάσεις οδηγιών. Όσον αφορά δε τις προτάσεις οδηγιών που έχουν ήδη εγκριθεί πρέπει να επισημανθεί ότι εφαρμόστηκαν αποτελεσματικά·

1.12 **τονίζει** ότι είναι αναγκαία η υιοθέτηση ενός ευρωπαϊκού συστήματος ελεγχόμενης νόμιμης μετανάστευσης που παρέχει αληθινές ελπίδες στους μελλοντικούς μετανάστες και που θα εξαλείψει την απελπισία η οποία οδηγεί πολλά άτομα να καταφεύγουν στις σπείρες λαθρομετανάστευσης·

1.13 **επισημαίνει** ότι η καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης, του λαθρεμπορίου και της εμπορίας ανθρώπων — η οποία πλήττει με ιδιαίτερη σκληρότητα τις γυναίκες και τα παιδιά — αποτελεί σημαντικό τμήμα της σφαιρικής προσέγγισης των θεμάτων μετανάστευσης, και θα πρέπει να συνεχιστεί αποτελεσματικά η εξέταση των πρωτοβουλιών που αφορούν την παράνομη μετανάστευση και απέλαση ή επαναπατρισμό·

1.14 **υπογραμμίζει** ότι είναι σημαντική η συνεργασία με τις τρίτες χώρες προκειμένου να καταπολεμηθεί η παράνομη μετανάστευση και η εμπορία ανθρώπων και να ενισχυθεί η προστασία των προσφύγων και η νόμιμη μετανάστευση·

δ) *Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας και στρατηγική της ΕΕ για τα ναρκωτικά*

1.15 **επισημαίνει** ότι για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και των ναρκωτικών καθώς και της τρομοκρατίας πρέπει να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα ελέγχου των συνόρων και να ληφθεί μέριμνα για τον κοινωνικό αποκλεισμό και τους λόγους περιθωριοποίησης καθώς και η πρόληψή τους. Εν προκειμένω καθοριστικής σημασίας ρόλο διαδραματίζουν τα μέτρα των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την οργάνωση των υπηρεσιών κοινής ωφελείας, τον σχεδιασμό ασφαλών κατοικημένων ζωνών και την ένταξη των μεταναστών·

1.16 **εκφράζει την ικανοποίησή της** που στα αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου περιλαμβάνεται η σχετική με τα ναρκωτικά στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έτη 2005-2012 στο Πρόγραμμα της Χάγης, και υποστηρίζει τον στόχο της στρατηγικής για μείωση της χρήσης και του λαθρεμπορίου ναρκωτικών ουσιών, με την ενίσχυση της προστασίας της υγείας, της κοινωνικής συνοχής και της ασφάλειας των πολιτών·

1.17 **επικροτεί** την πρόταση της Επιτροπής να ενισχύσει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αστυνομικών αρχών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και των τελωνειακών αρχών των κρατών μελών·

1.18 **επισημαίνει** ότι η πρόληψη και καταπολέμηση της τρομοκρατίας πρέπει να παραμείνουν τομείς δράσης προτεραιότητας, και υπογραμμίζει ότι για την μεν πάταξη της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας απαιτούνται αποτελεσματικότερα από σήμερα μέσα, για την καταπολέμηση δε του οικονομικού εγκλήματος πρέπει να αυξηθεί η διαφάνεια στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές·

ε) *Δικαστική συνεργασία*

1.19 **συμμερίζεται** την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την οποία πρέπει να βελτιωθεί η γενική εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας και η καλή λειτουργία της δικαστικής συνεργασίας στο σύνολο των κρατών μελών·

1.20 **υπενθυμίζει** ότι μεγάλο τμήμα της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο·

στ) *Έλεγχος των συνόρων*

1.21 **τάσσεται** υπέρ της σύστασης ευρωπαϊκού ταμείου για τον έλεγχο των συνόρων·

1.22 **εκφράζει την ικανοποίησή** της για τις προσεγγίσεις που ορίστηκαν στο Πρόγραμμα της Χάγης με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων των εξωτερικών συνόρων·

1.23 **επισημαίνει** ότι τα θέματα της ελευθερίας, της δικαιοσύνης, των ελέγχων των εξωτερικών συνόρων, της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και της εσωτερικής ασφάλειας δεν μπορούν να εξεταστούν ξεχωριστά·

1.24 **θεωρεί** ότι η απόφαση για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα, είναι επίκαιρη και ότι πρέπει να διατεθούν επαρκείς οικονομικοί και άλλοι πόροι προκειμένου ο εν λόγω οργανισμός να καταστεί πλήρως λειτουργικός την 1η Μαΐου 2005·

ζ) *Χρηματοδότηση των μέτρων*

1.25 **επισημαίνει** ότι το σχέδιο δράσης για το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης μπορεί να εφαρμοστεί πλήρως μόνον με την κατάλληλη χρηματοδότηση των απαιτούμενων μέτρων·

1.26 **εκφράζει** την ικανοποίησή της που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην *Ανακοίνωσή της για τις προκλήσεις της πολιτικής και τις δυνατότητες χρηματοδότησης στη διευρυμένη Ευρώπη για τα έτη 2007-2013* αναφέρει ότι η ελευθερία, η ασφάλεια και η δικαιοσύνη αποτελούν τις θεμελιώδεις αξίες που συνιστούν το ευρωπαϊκό κοινωνικό πρότυπο και καθιστούν την ευρωπαϊκή ιθαγένεια μία από τις μελλοντικές προτεραιότητες χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και **συμμερίζεται** την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η ευρωπαϊκή ιθαγένεια ως πολιτική έννοια βασίζεται στην ολοκλήρωση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και πρόσβασης στα βασικά δημόσια αγαθά.

2. **Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

α) *Γενικές συστάσεις*

2.1 **υποστηρίζει** την πρόταση της Επιτροπής να συνεχιστεί η κοινοτική δράση στον τομέα αυτό χάρη στην επεξεργασία ενός νέου προγράμματος για τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας ασφάλειας και δικαιοσύνης, στο οποίο να περιλαμβάνονται λεπτομερείς στόχοι καθώς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους·

2.2 **θεωρεί καθοριστικής σημασίας**, κατά την επεξεργασία του προγράμματος αυτού, να ληφθεί υπόψη η συνεισφορά των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην υλοποίηση αυτού του χώρου ελευθερίας ασφάλειας και δικαιοσύνης·

β) *Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια*

2.3 **τονίζει** ότι τα ανθρώπινα και θεμελιώδη δικαιώματα πρέπει να γίνονται σεβαστά σε όλα τα μέτρα που αποσκοπούν στη δημιουργία του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης·

2.4 **εκφράζει την ικανοποίησή της** που στο Πρόγραμμα της Χάγης τίθεται το θέμα της ενίσχυσης των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ευρωπαϊκή ιθαγένεια, και **τάσσεται υπέρ** της προστασίας αυτών των δικαιωμάτων εφόσον η ενίσχυση της ευρωπαϊκής ιθαγένειας πρέπει να παραμείνει ο βασικός άξονας της κοινοτικής δράσης·

γ) *Άσυλο και μεταναστευτική πολιτική*

2.5 **επισημαίνει** ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν καθοριστικής σημασίας ρόλο στην κοινωνική ένταξη των μεταναστών **και ζητά** να δοθούν στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές επαρκείς πόροι για την υλοποίηση των μέτρων της εν λόγω κοινωνικής ένταξης·

2.6 **επισημαίνει** ότι η ένταξη των μεταναστών διέπεται από την εθνική νομοθεσία και την κοινωνική ασφάλιση και ότι οι διαφορές των εθνικών συστημάτων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη των αποφάσεων για τα κοινά ευρωπαϊκά πλαίσια·

2.7 **εκτιμά** σημαντικό να προσδιοριστεί ότι η έκδοση άδειας εργασίας σε υπηκόους τρίτων χωρών θα παραμείνει και στο μέλλον εθνική αρμοδιότητα και ότι η μετανάστευση πρέπει να βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες εργατικού δυναμικού στους διάφορους τομείς αλλά και στα επιμέρους κράτη μέλη· υπογραμμίζει ότι ο προσδιορισμός του επιτρεπόμενου αριθμού μεταναστών με άδεια εργασίας εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών·

2.8 **υπενθυμίζει** ότι η κινητικότητα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ήταν πολύ σημαντική και ότι πρέπει να υπογραμμιστεί η ανάγκη ανάπτυξης της εσωτερικής κινητικότητας σε διάφορα πλαίσια και να προωθηθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους·

δ) *Καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας και στρατηγική της ΕΕ για τα ναρκωτικά*

2.9 **εκτιμά** ότι το νέο πρόγραμμα στον τομέα της καταπολέμησης της εγκληματικότητας πρέπει να επικεντρωθεί στη μεγάλων διαστάσεων εγκληματικότητα η οποία ενέχει διασυνοριακά στοιχεία, ότι η καταπολέμηση της μικρής και τοπικής εγκληματικότητας πρέπει να παραμείνει αρμοδιότητα της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών, αν και αναγνωρίζει ότι οι πολιτικές πρόληψης του εγκλήματος εξακολουθούν να αποτελούν έναν τομέα στον οποίο η ΕΕ μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στη δημιουργία πραγματικής «ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας» στις δράσεις που αναλαμβάνονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Θ**εωρεί** ότι πρέπει να προωθηθεί η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στην εναρμόνιση του ποινικού δικαίου·

2.10 **υπενθυμίζει** ότι ο βασικός στόχος της προστασίας των πολιτών από την τρομοκρατία δεν πρέπει να μεταφραστεί στην πράξη σε παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Για το λόγο αυτό η ΕΟΚΕ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταρτίσει πρόταση για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της καταπολέμησης της τρομοκρατίας·

2.11 **θεωρεί** ότι για την καταπολέμηση των ναρκωτικών απαιτείται πολύπλευρη αντιμετώπιση, επιδιώκοντας τη μείωση τόσο της προσφοράς όσο και της ζήτησης·

2.12 **επαναλαμβάνει** τη σύστασή της προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβλέψει στο πλαίσιο των υφισταμένων προγραμμάτων, και εάν χρειαστεί στο πλαίσιο νέων, ειδικά μέτρα με στόχο την ανάπτυξη πολιτικών ασφαλείας οι οποίες να ολοκληρώνουν μέτρα τα οποία υιοθετούνται σε κοινωνικό επίπεδο στον τομέα της πολεοδομίας και της εκπαίδευσης, αλλά και την προώθηση της συμμετοχής των πολιτών και την δημιουργία αίισθησης της κοινότητας·

2.13 **επαναλαμβάνει** επίσης το αίτημά της για τη σκοπιμότητα πρόβλεψης ενός Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου της ασφάλειας στα αστικά κέντρα — ελαφράς διάρθρωσης — προκειμένου να δοθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη ένα κοινό σύστημα συλλογής, συστηματοποίησης και επεξεργασίας των δεδομένων για τα θύματα της εγκληματικότητας και του αισθήματος ανασφάλειας, προώθησης και συντονισμού των ερευνών, χάραξης των πολιτικών για την ασφάλεια εφόσον τα μέτρα αυτά είναι αναγκαία όχι μόνο στους τομείς αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και για την προώθηση περιφερειακών και τοπικών συμπράξεων·

2.14 **υποστηρίζει** την πρόταση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία στον στόχο του νέου Ευρωπαϊκού Μέσου Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης πρέπει να περιληφθεί η ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων και των θεμάτων του ασύλου και των μεταναστευτικών ρευμάτων, καθώς και της καταστολής και πρόληψης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος·

ε) *Δικαστική συνεργασία*

2.15 **ζητά** κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας για τη δημιουργία του χώρου ελευθερίας ασφάλειας και δικαιοσύνης σε εθνικό επίπεδο, να συμμετέχουν ενεργά οι εκπρόσωποι των περιφερειών και των δήμων στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των μέτρων·

2.16 **προτείνει** στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας οι προσπάθειες να επικεντρωθούν κυρίως στην προώθηση της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και **συνιστά** να ενισχυθεί η δικαστική συνεργασία και να βελτιωθούν οι δυνατότητες που παρέχονται στους πολίτες και στις αρχές όσον αφορά την ενημέρωση για τα νομικά συστήματα και τις οργανώσεις άλλων χωρών·

στ) *Έλεγχος των συνόρων*

2.17 **κρίνει** ότι είναι σκόπιμο, εφόσον είναι επαρκώς αιτιολογημένη και επί τη βάσει νόμιμης ανάλυσης κατά περίπτωση η θέσπιση ειδικών τεχνικών ρυθμίσεων για τη διατήρηση των παραδοσιακών διασυνοριακών σχέσεων στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφόσον δεν συνεπάγονται ουδεμία απειλή για την ασφάλεια των πολιτών και διασφαλίζουν την προστασία των χερσαίων συνόρων μεταξύ δύο κρατών μελών που δεν έχουν καταργήσει ακόμη τον έλεγχο διέλευσης ατόμων στα κοινά σύνορα·

ζ) *Χρηματοδότηση των μέτρων*

2.18 **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαθέσει όσο το δυνατό συντομότερα τα χρηματοδοτικά μέσα που απαιτούνται για την εφαρμογή του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ώστε κατά την επεξεργασία των κανόνων που θα διέπουν αυτά τα χρηματοδοτικά μέσα να ληφθούν υπόψη και οι ανάγκες χρηματοδότησης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

2.19 **συνιστά** δε στα χρηματοδοτικά προγράμματα να περιλαμβάνεται η κατάλληλη στήριξη των μέτρων των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την ένταξη των μεταναστών, και **επισημαίνει** ότι δεν πρέπει να είναι περιοριστικοί οι όροι χρησιμοποίησης των χρηματοδοτήσεων, εφόσον ειδικότερα οι περιορισμοί που επιβάλλονται με βάση τους λόγους άφιξης των μεταναστών δεν είναι αποτελεσματικοί από πλευράς ένταξης·

2.20 **προτείνει** στα προγράμματα να προβλέπεται η δυνατότητα ανταλλαγής υπαλλήλων των τοπικών και περιφερειακών αρχών μεταξύ των κρατών μελών, εφόσον αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος για την προώθηση των βέλτιστων πρακτικών·

2.21 **επισημαίνει** ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συμμετέχουν στις εργασίες των οργάνων διαχείρισης των χρηματοδοτικών προγραμμάτων·

2.22 **τονίζει** ότι οι ενισχύσεις των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και των διαρθρωτικών ταμείων για την εφαρμογή του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης πρέπει να είναι συμβατές και αλληλοσυμπληρούμενες και για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτείται η στενή συνεργασία των διαφόρων ενδιαφερόμενων ΓΔ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά την προετοιμασία των χρηματοδοτικών προγραμμάτων·

2.23 **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί στην επεξεργασία μιας σφαιρικής ανακοίνωσης για τη στρατηγική χρηματοδότησης του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης ούτως ώστε οι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των μέτρων να έχουν εύκολη πρόσβαση στις πληροφορίες για τις διάφορες πηγές χρηματοδότησης.

Βρυξέλλες, 14 Απριλίου 2005

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB